

RIM / PRED KONČNIM GLASOVANJEM V OBEH VEJAH PARLAMENTA

Z volilno zakonodajo manjšina ni zadovoljna

Za zajamčeno zastopstvo potreben ustavni zakon?

RIM - »Kdor z malim zadovoljen ni, velikega vreden ni,« pravi pregovor. Toda ljudska modrost, ki bi jo manj vdano v usodo prevedli v »malo je bolje kot nič« vselej ne velja v politiki. Značilen dokaz so nova volilna pravila, ki jih te dni sprejemata poslanska zbornica in senat.

Na splošno narodne manjšine z novimi določili ne morejo biti zadovoljne, se najmanj zadovoljna pa je lahko slovenska narodnostna skupnost v Italiji, ki je številčno najsihibkejša in med vsemi najmanj zascitena. Doslej je namreč manjšina izvolila svojega predstavnika v parlament s pomočjo italijanskih demokratičnih volilcev in ker je imela močna levičarska stranka (prej Kpi, sedaj Dsl) nacen pristop do tega vprašanja. Z novimi pravili bo slovensko predstavništvo prav tako odvisno od podpore italijanskih demokratičnih volilcev, vendar v težjih pogojih, ker večinski princip

VOJIMIR TAVCAR

novih volilnih pravil vnaša večjo tekmovalnost v uninominalne kolegije, obenem pa zaostre bitko za izvolitev tudi v porčni kvoti.

Zbornica, ki se bo v sredo dokončno izrekla o pravilih za izvolitev poslancev, je glede manjšin sprejela zelo ohlapno določilo v členu, ki določa kriterije za razmejitve novih volilnih okrožij. V tem je receno, da »na področjih, kjer živijo priznane jezikovne manjšine, je pri zarisovanju volilnih okrožij treba praviloma omogočiti vključitev manjšin v cim manjše stvelo okrožij«. Zbornica ustavna komisija je pred tem zavrnila vrsto popravkov, ki so hoteli uveljaviti zajamčeno zastopstvo. K temu je bistveno prispeval senat. Darko Bratina, ki je zagovarjal pravke Dsl, Skp in Svp v tem smislu. Receno je, da »na področjih, kjer živijo

zbornica na plenarnem zasedanju zavrnila predlog južnotirolskega poslanca Michla Ebnerja, da bi na Južnem Tirolskem in v Fjk za stranke, ki bi imele večino manjšinskih kandidatov, v porčni kvoti odpravili 4-odstotni vstopni prag. To ne bi bistveno rešilo vprašanja slovenskega zastopstva, bil pa bi za manjšine znak pozornosti, ki ga zbornica ni hotela dati, čes da bitako sta utemeljevala poročevalec Sergio Mattarella in predstavnik Zelenih Marco Boato - tako določilo »vsem, ki bi v svoje liste vključili manjšinske kandidate, omogočilo, da obidejo 4-odstotni prag«.

V predlogu za nova pravila senata, je določilo o manjšinah nekoliko manj ohlapno, k čemur je prispeval sen. Darko Bratina, ki je zagovarjal pravke Dsl, Skp in Svp v tem smislu. Receno je, da »na področjih, kjer živijo

priznane jezikovne manjšine, morata obseg in določitev volilnega okrožja dovoliti pristop manjšine k predstavništvu. V ta namen morajo biti manjšine vključene v cim manjše stvelo okrožij«. Ostale popravke, ki so zadevali zajamčeno zastopstvo, je senatna ustavna komisija prav tako zavrnila, v tem primeru s prispevkom ministra za deželna vprašanja Livia Paladina.

Izkušnja kaže, da bo senat - kot pred njim že zbornica - v glavnih obrih sprejel predlog, ki je bil izoblikovan v ustavni komisiji. Zato ni verjeti, da bi med plenarnim zasedanjem lahko prodrli popravki o manjšinah, ki jih komisija ni osvojila. Edina pot za zajamčeno zastopstvo je torej ustavni zakon, ki naj bi sel samostojno pot ali bi ga obravnavala dvodomena komisija za ustavne reforme v okviru širše preosnove italijanskega temeljne listine.

Predstavnik Skp Stojan Spetić v imenu svoje stranke ze napoveduje tako pobudo in s tem pristopom soglasa tudi predstavnik aostanske Uv Luciano Caveri. Toda usoda takega zakona je odvisna od politične volje parlamenta, pri tem pa pritisk matične države lahko pomaga. »Slovenija bi morala poseči energičneje,« je dejal Caveri. Spetić pa se zaostri: »Prickajemo, da bo Slovenija naredila svojo dolžnost. Med drugim bi pred Evropskim svetom lahko opozorila vse pristojne na odnos Italije do slovenske manjšine.«

BOSNA IN HERCEGOVINA / VOJNA ZA MEJE

So se Hrvati povezali s Srbi?

Abdić osumljen vojnega dobičkarstva

ZAGREB, BRUSELJ - Bosanski predsednik Alija Izetbegović, o katerem vse glasneje govorijo, da se mu predsednikovanje nesrečni državi hitro izteka, je v soboto člane bosanskega predsedstva in mednarodne pogajalce pozval, naj sestanek o delitvi Bosne pripravijo v osrednji Bosni, da bi tako prispevali k pomiritvi zdaj najhujših spopadov. Sedem članov bosanskega predsedstva, ki se bodo Bruslju pogaja z evropsko trojko - britanskim, danskim in belgijskim zunanjim ministrom - ter mednarodnimi pogajalcema Davidom Owmom in Thorvaldom Stoltenbergom je predlog ze sprejelo in obljubilo, da ga bodo posredovali omenjenim zahodnim predstavnikom.

Mednarodna pogajanja, ki se bodo najbrž iztekla tako, da bodo Hrvatim in Srbom priznali, kar so osvojili, bosanske Muslimane pa stisnila v enklavi Cazinska Krajina in okoli

ca Sarajeva, pa niso uspela zaustaviti novih spopadov. Njihov cilj je začrtanje dokončnih meja osvojenih ozemelj. Po hrvaških in srbskih virih so Muslimani prekršili premirje v osrednji in vzhodni Bosni, muslimanski viri pa trdijo, da Srbi in Hrvati sodelujejo napadih na vasi s pretežno muslimanskim prebivalstvom. Hudi boji se bijejo za Zepčo, Maglaj in Zavidoviće, so potrdili tudi predstavniki ZN v Bosni.

Avstrijsko notranje ministrstvo je sporočilo, da si je Fikret Abdić s pomočjo avstrijskega Agrokomerca prisvojil najmanj 8 milijonov dolarjev, ki jih je dobil od sorodnikov bosanskih beguncev, da bi jim omogočil stike po satelitski telefonski zvezi ali pot na Zahod. Abdić je v odgovoru na obtožbe dejal, da gre za dobro premišljena podtikanja, katerih viri pozna in ve, kako se proti njim boriti.

Medlo o človekovih pravicah

DUNAJ - V petek se je v avstrijski prestolnici končala dvotedenska konferenca OZN o človekovih pravicah. Govorniki so se praviloma izogibali omenjanju konkretnih primerov kršenja človekovih pravic, predvsem omenjanju vojne v BiH. Zato ni čudno, da so imele islamske države nemalo težav, preden so uspeli druge udeležence prepričati o potrebnosti sprejetja posebne resolucije o BiH, ki med drugim poziva tudi k odpravi prepovedi na prodajo orožja tej državi. (I. L. in I.S.)

Muslimani v Travniku: veselje nad redkimi zmagami (Telefoto AP)

Sprejem ob dnevu državnosti

Slovenski generalni konzul v Trstu je v petek na pomorski postaji priredil sprejem ob dnevu državnosti za predstavnike oblasti in zamejskih Slovencev (Foto Krizmančič)

DEVIN / OBČNI ZBOR SVETA SLOVENSKEH ORGANIZACIJ

Za samostojno zastopstvo in večjo povezanost v manjšini

SANDOR TENCE

DEVIN - Svet slovenskih organizacij je na včerajšnjem obnem zboru predstavil obračun opravljenega dela in se zazrl v politični položaj, ki ga doživlja slovenska manjšina. Predsednica Marija Ferletić je ugotovila, da se je v zadnjem času politična situacija nase narodnostne skupnosti bistveno poslabšala, kot zelo jasno dokazujejo nedavne volitve. V vseh teh priložnostih namreč Slovenci nismo znali najti skupnega jezika, niti nismo poskušali pomisliti na kakšno povezavo ali skupnega kandidata. Tudi v odnosih znotraj manjšine je opaziti velike težave in pomanjkljivosti v povezovanju in v sodelovanju med komponentami.

Ferletićeva je potrdila popolno zaupanje v samostojno politično nastopanje Slovencev. V njenem poročilu pa so izstopala tri ključna vprašanja, s katerimi se bo moralo soočiti novo vodstvo SSO. Boj za vo-

lilno zakonodajo, ki bi zajamčil zastopstvo manjšine, prizadevanje za ohranitev zakona o finansiranju kulturnih ustanov in novi odnosi med Slovenci v Italiji. Ti so po njenem mnenju se nerazčisceni. Ferletićeva se je glede tega s precejšnjo ostrino obregnila ob Slovensko kulturno gospodarsko zvezo, katero je ocenila kot ostanek za manjšino negativne preteklosti.

Ta ocitev je kasneje v

svojem pozdravu zavrnil predsednik SKGZ Klavdij Palčić, ki je poudaril, da je ta krovna organizacija realen odraz določene stvarnosti v našem življenju, ki se je SKGZ na noben način ne sramuje. SSO in SKGZ se morata po njegovem izogibati medsebojnim napadom in nasprotno vztrajati na poti sodelovanja v korist celotne skupnosti.

Sinočni občni zbor SSO so pozdravili tudi generalni

konzul Republike Slovenije Joze Sušmelj in predstavnik slovenskega zunanjega ministra Rudi Merljak, ki je rekel, da Republika Slovenija stremi po nestranskosti, neideoloških in nepridobitniških odnosih zamejstvom ter deželni tajnik SSK Ivo Jevnikar, ki je rekel, da se je za slovensko stranko in za Slovence v Italiji končno določeno zgodovinsko obdobje in da je treba sedaj skupno zgraditi novo.

KULTURA / PRVIČ NAGRADA ZA NAJBOLJŠI ESEJ

Rožančeva nagrada Dragu Jančarju

Založba Mihelač pripravila slovesnost v Volčjem gradu

VOLČJI GRAD - Na Rožancevi domaciji v Volčjem gradu je založba Mihelač včeraj pripravila srečanje, na katerem so podelili prvo Rožančev nagrado za slovensko esejistiko, ki naj bi jo odslej podeljevali vsako leto. Komisija, ki so jo sestavljali Jaroslav Skrušny, Joze Horvat in Tone Pavček, je sklenila, da nagradi Draga Jančarja za esej Razbiti vrc. V obrazložitvi je bilo med drugim povedano, da je pri nas in celo v svetu malo knjig, ki bi bile tako sceloma in popolnoma točne metafore določenega casa, kot je Razbiti vrc Draga Jančarja, s tem delom pa avtor potrjuje visoko kakovost in imaginacijo slovenske esejistike. Komisija sicer ni imela lahkega dela, saj je izbirala med več kot stotimi esejističnimi deli, ki so izšla v obdobju med januarjem 1992 in letosnjim aprilom, kljub temu pa je bila odločitev komisije soglasna. (V. S.)

Prvi med slovenskimi esejisti - Drago Jančar (Foto: J. S./TRIO)

Vročično vzdušje med demokratijani

Znotraj Krščanske demokracije se ostro krešejo mnjenja o tem, kako stranko spet postaviti na noge oziroma, kako naj bi nanovo poimenovali. Recept za ozdravitev bolnika bo znan šele po programski konferenci in po predčasnem kongresu.

V Rimu Italija vodi

Po prvem dnevu 14. evropskega pokala v atletiki, ki se odvija v Rimu, v moški konkurenci presenetljivo vodita Italija in Francija, med dekletki pa je premoč Rusinje se bolj očitna. Tekmovanje je bilo kvalitetno, saj so dosegli štiri letošnje najboljše svetovne rezultate.

Košarkarsko Ep: spet poraz azzurrov

Na košarkarskem evropskem prvenstvu v Nemčiji je v prvi tekmi drugega kroga predtekmovanja Italija izgubila tudi proti Španiji. Azzurrom lahko le še »čudež« omogoči uvrstitev v četrtfinalno fazo.

Ivanišević out

Na teniškem turnirju v Wimbledonu je včeraj najbolj odmeval poraz Hrvata Gorana Ivaniševića, ki ga je po petih nizih premagal American Martin. Od nosilcev skupin je izpadel tudi American Chang.

Tragedija v Franciji

V požaru psihiatrične klinike v Rennesu je izgubilo življenje 19 oseb. Vzrokov požara še niso ugotovili.

NOVICE

Na Občini Videm izbruhnila kriza

VIDEM - Z odstopom videmskega župana Pietra Zanfagninija (PSI) in občinskega odbora, ki je bil sicer najavljen že pred nekaj tedni, je na Občini dejansko nastopila kriza. Kakor odreja novi zakon, ima skupščina zdaj 60 dni časa, da nadomesti župana in odbornike in prepreči komisarstvo upravo, torej tudi predčasne volitve. V nasprotnem primeru bodo morali ljudje jeseni ponovno na volišca in po novih pravilih izvoliti občinski svet.

Te dni se v resnici veliko govori o tem, kako preprečiti predčasen razpust skupščine, za katerega se ogrevata Severna liga in Demokratska stranka levic, toda oktobrskim volitvam se bo zelo verjetno kaj težko izogniti. Med recepti, kako to storiti, navajajo alternativo Barazza, ki jo PRI zavrača, dalje alternativo Bertossi (KD), ki sloni na trhljih temeljih, in alternativo tako imenovanega »governisima«, ki jo predlaga Mattioli (PSI). Toda vse skupaj samo »pou parler«.

Poglabljanje sodelovanja med deželnim in hrvaškim sindikatом upokojencev

TRST - Včeraj in v petek so tekli v Trstu razgovori med delegacijo deželnega sindikata upokojencev SPI-CGIL, ki jo je vodil Bruno Paludetto, in opslanstvom pred kratkim ustanovljenega sorodnega hrvaškega sindikata, v katerem sta bila Ana Grubor in Barbara Wolf. Gostje so se temeljito seznanili z delovanjem SPI, ki je na teritoriju kapilarno prisoten in nudi upokojencem tako servis (740, ticketi idr.) kakor pomoč pri boju z oblastmi v obrambo pokojnih in za zboljšanje socialnih storitev. Za hrvaška predstavnika so ti podatki sila dragoceni, saj je zdaj položaj upokojencev pri njih zelo težak.

Streljanje pri Ogleju

OGLEJ - Pustolovščina treh fantov iz Cervinjana, starih 14-15 let, ki so v Gradežu ukradli malo dostavno vozilo (»ape«), se je tragično končala: eden sedaj leži v videmski bolnici, zdravniki pa se bojujejo, da bo ostal hrom, saj ga je krogla zadela v hrbtenico.

Fantje so vozilo ukradli v noči od četrta na petek, kratek pa je lastnik prijavil karabinjerjem. Okrog ene ure sta karabinjerja v civilu blizu restavracije Ai due leoni, nedaleč od Ogleja, opazila trojico in zaukazala, naj se ustavi, a opozorilo ni zaleгло. Tedaj je prišlo do tragičnega razpeta: slišati je bilo strel, krogla pa je zadela enega od ubežnikov, R.C., v hrbtenico. Po nekaterih vestih naj bi streljala oba karabinjerja, ki sta zatem sicer ranjencu priskočila na pomoč in poklicala rešilec.

O dogodku ni podrobnejših vesti, saj preiskava poteka v strogi tajnosti. Kaže vsekakor, da sta karabinjerja, ki služita na postaji v Gradežu, v hišnem preporu.

RIM / V STRANKI NOČE IN NOČE BITI SOGLASJA

KD kot bolnik s hudo vročico

Terapija bo znana šele po kongresu

VOJMR TAVCAR

RIM - Sest ur razprave ni zadostovalo, da bi komponente izoblikovale skupna izhodišča. Zato se bo vodstvo Kršćanske demokracije spet sestalo v torek, da izoblikuje smernice dokumenta, s katerim se bo predstavilo na programski in ustanovni skupščini, predvideni za polovico julija.

Hud poraz na nedavnih upravnih volitvah je povzročil močan pretres znotraj kršćanskodemokratske stranke, ki je v minulem tednu izzval plaz kritik na tajnika Mina Martinazzolija in na njegove sodelavce. Spopad je dosegel višek, ko je vodja političnega tajništva Pierluigi Castagnetti namignil na možnost samorazpustitve.

Tudi zaradi tega je Martinazzoli v petek presenetil vodstvo: ponudil je odstop in ga utemeljil z dejstvom, da se demokratski voditelji vseprek prerekajo po časopisih, namesto da bi zavzemali staliska v strankinih telesih, ki so zato pristojna. Groznja je bila očitno močan šok in člani vodstva so vsi po vrsti potrdili zaupanje tajniku, najbrž v zavesti, da bi bila brez čista njegovega ugleda KD izpostavljena se hujšim nevarnostim. Toda zavrnitev tajnikovega odstopa in datum programske in ustanovne konference sta bili edini točki, pri katerih je vodstvo doseglo soglasje. V ostalem so bila mnenja deljena. Na eni strani tradicionalni voditelji silijo Martinazzolija k previdnosti in postopnosti, na drugi pa ga mlajši porivajo k pospešenemu tempu prenavljanja stranke. O razdvojenosti prica tudi ocena odgovornega za krajevne uprave Giampaola D'Andrea, ki je poudaril, da je bila »razprava živahna, poglobljena in ob mnogih vprašanjih brez sovzvočja«.

Tri so bila temeljna vprašanja v ospredju debate. Predvsem dilema, ali

naj se KD prenove ali pa naj oblikuje nov politični subjekt. Mnenja so razlikna in Martinazzoli se zaenkrat ni hotel opredeliti do tega vprašanja, pač pa je dejal, da je »glede tega v sredini«. O vprašanju imena se bodo morali izreči člani z referendumom, simbol stranke - ščit z rdečim križem, pa bo ostal nespremenjen.

S to dilemo je povezana tudi usmeritev stranke. Martinazzoli se zavzema za sredinsko stranko, medtem ko drugi silijo k opredelitvi za napredni ali konservativni del. Prvi bi hoteli obnoviti dialog z referendumskim liderjem Mariom Segnijem in ga spet pridobiti v demokratske vrste, drugi vidijo glavne sogovornike v središčnih strankah. Od tod izhaja tudi problem zavezništva. Na upravnih volitvah KD ni uspela skleniti nobenega zavezništva, nasprotno, zlasti na Jugu je razcepila svoje vrste v krajevne liste, kar je pospešilo poraz. Bolnika se kuha visoka vročica. In najbrž bo treba počakati do programske konference in tudi predčasnega kongresa, preden se bodo zdravniki dogovorili za terapijo.

V sredini julija bo programska konferenca sklicala tudi socialistična stranka, ki je predvidela izredni kongres za november. Po krizi, ki je izzvala odstop tajnika Giorgia Benvenuta, in po porazu na upravnih volitvah, je novi tajnik Ottaviano Del Turco včeraj umestil novi vodstveni odbor, v katerem so poleg njegovih smisljenikov tudi trije predstavniki notranje opozicije. Ali so se vode nekoliko umirile? Bolj verjetno je, da komponente PSI isčejo skupen jezik pod prisilo spoznanja, da bi nadaljevanje spopadov pomenilo gotovo smrt, medtem ko naj bi skupno iskanje nudilo manj morečo perspektivo.

50. OBLETNICA PARTIZANSKEGA DNEVNIKA

O nebeških smereh za v obljubljeni deželo

FILIP FISCHER

Nisem stopil v Narodno in študijsko knjižnico in prelistal ohranjenih izvodov Partizanskega dnevnika. Naj drugi razčlenijo njegovo vsebino in ugotovijo, koliko je v njem novic, koliko literature, koliko agitpropovskega. Odločil sem se raje napisati kaj - ne o časopisu, marveč o casu, v katerem je časopis zazivel in živel. In to toliko bolj, ko se zdi, da so Severnica in druge zvezde odpovedale, da ni najti več prave smeri.

Vojna je cas, ko se postavis ali te postavijo na neko stran; ko se naključja poigravajo z usodo tisočerihi; ko prevladujejo strasti nad razumom; ko nas nagon po samoohranitvi zene v pravo ali napacno smer; ko sklepamo zavezništva v prepričanju, da izbiramo manjše zlo; ko delimo z vojnimi zaveznikom njegove vrline in zločine; ko se zapišemo v knjigo sodnikov ali obtožencev, odvisno pač od zmagovalca; ko odločamo s svojimi dejanji, ali bomo sedeli v Nürnbergu v prvih ali zadnjih klopih, namenjenih krivcem.

Vojna je razclovečenje cloveka: ubijati in umirati postane smiselno, celo vrednota, herojsko dejanje. Kje je resnica, kje naše ravnotežje; kje Clovek z veliko zaceticnico?

V taki zmedu in moriji, kot je

bila druga svetovna vojna, kam sodi Partizanski dnevnik? Med zgolj vojna, politična, ideološka, narodnostna dejanja? Ali morda v kategorijo s povsem drugim predznakom - med drobna ali velika dejanja cloveske omike?

Ne dvomim, da sodi Partizanski dnevnik v to kategorijo; in s Partizanskim dnevnikom sodita v clovesko omiko Bolnica Franja

ga, ne sme v pozabo; kot tudi ne sme v pozabo, kar je bilo vse prej kot plemenitega. In tega je bilo na pretek pred vojno, med vojno in po njej.

Berlinskega zidu, hvala bogu, ni več. Sesul se je na svojo vzhodno in zahodno stran ter pokopal pod sabo med drugim tudi črno-belo tehniko, s katero smo sodili. Ze skrajni cas je, da zacenja postajati merilo dobrega in zlega le cloveski duh, ne pa taka ali drugačna naravnost, tak ali drugačen »kontra« oziroma »anti«. Do včeraj je bilo »dobro«, kar je bilo »koristno« za ideologijo, vero, stranko, državo, narod. In vse je bilo tudi upravičeno, in opravičeno, če je bilo »koristno« oziroma »dobro«.

Vse to moramo preseci in najti drugačna, univerzalna merila dobrega in zlega. Ne bo lahko.

Neko ljudstvo je moralo tavati po puscavi dolgih stitideset let, da bi izločilo iz sebe sleherni ostanek duhovnega suženjstva; sele tako prerajeno je z vsem svojim duhovnim imetjem stopilo v obljubljeni deželo.

Enako velja tudi za nas. Kdor bo hotel v duhovno obljubljeni deželo, ta bo moral ponesti s seboj skupno premoženje velikih izkustev in dejanj. In mednje gre uvrstiti tudi Partizanski dnevnik.

in Pavla; in tisto dejanje, dokončno, nemskega vojaka neke globoko v bivši Jugoslaviji, ki ni prenesel več streljanja talcev; odvrnil je puško in se postavil v vrsto skupaj z naslednjo skupino žrtv.

Tako torej. Naj se tisti, ki so se pred petdesetimi in več leti opredelili za eno stran neba, spomnijo na vsa svoja dejanja, vredna cloveske omike. Naj bodo ponosni nanje. Ta dejanja so bogastvo, ki ni le njihovo, temveč last vseh. Kar je plemenitega.

TRST / OKROGLA MIZA NA UNIVERZI

Otroci - neizprosni obtoževalci vojne

Primer vojne tragedije na Balkanu

TRST - Absurdnost in zločinskost vojne pride-ta najbolj kričee do izraza pri otrocih. Otroci so pač po definiciji nje-ne nedolžne žrtve, a v svoji popolni nebolgje-nosti hkrati tudi njeni najbolj neizprosni ob-toževalci. Prav pri otrocih, ki so žrtve vojne, pa je mogoče tudi prebiti zacaran krog, ki je prive-del dve ali več držav, dva ali več narodov do oboroženega spopada, in sicer tako, da spoznajo clovesko solidarnost, da so deležni vzgoje, ki sloni na humanističnih vrednotah in clovekovih pravicah itd. Prav zato je zadržan oziroma ravn-anje tistih, ki nudijo humanitarno pomoč otrokom v vojni, nadvse delikatno in zahtevno.

Te in druge podobne ugotovitve so prisle do izraza na okrogli mizi na temo »Otroci republik bivše Jugoslavije: kakšna bodočnost?«, ki je bila na sporedu včeraj dopoldne v zborni dvorani trzaskе ekonomske fakultete. Diskusijsko sre-canje sta priredila trzaski kapitelj italijanske Junior Chamber ter Me-dicinska fakulteta trzaskе univerze pod pokroviteljstvom UNICEF-a iz Furlanije-Juljske kra-jine, na njej pa so sode-

Razpravljalci za okroglo mizo (Foto KROMA/Ferrari)

lovali izvedenci iz Trsta, z Reke in iz Rima.

Po uvodnih besedah prof. Fulvia Bratine, prof. Bruna Marie Altamure in Massima Orlanda v imenu prirediteljev sta o stanju otrok, ki so žrtve sedanje vojne na Balkanu, podrobneje spregovorili reski univerzitetni profesorici Renata Dobi in Ljiljana Mora, ki sta med drugim predstavili tudi izsledke raziskave med begunskimi otroki.

Kot je pozneje teore-

tično utemeljeval tudi trzaski psihiatar prof. Franco De Maria, je raziskava pokazala, da preživeli otrokom vojna napravi največjo škodo s tem, da jih loči od staršev in sploh od domačega okolja, ki predstavlja osnovo za njihovo nadaljnjo uravnoteženo rast. Prav zato je treba pri evakuacijah vojnih področij napraviti vse, da bi otroci ostali v največji možni meri v svojih izvornih skupnostih, kot so poleg družine tudi vaške skupnosti, sole itd.

O tem je zelo nazorno in poglobljeno govoril na okrogli mizi funkcionar urada za otroško pravo pri pravosodnem ministrstvu Giuseppe Magno, ki je med drugim sodeloval pri evakuaciji otrok iz Dubrovnika in iz Zadra.

TRST / V PETEK V KONGRESNEM SREDIŠČU GOSPODARSKEGA RAZSTAVIŠČA NA MONTEBELLU

Z okroglo mizo obeležili Dan Slovenije na 45. tržaškem vzorčnem velesejmu

Razprava se je dotaknila zelo različnih tem, žal pa je bila nekoliko površno pripravljena

TRST - Tudi na 45. trzaskem mednarodnem vzorčnem velesejmu so v petek po svoje obeležili dan slovenske državnosti. Na sporedu je bil namreč Dan Slovenije, ki je na tej osrednji trzaski gospodarski razstavi prireditvi prisotna s svojim standom. V petek pa je v velesejemskem kongresnem centru bila na sporedu tudi okrogla miza pod naslovom »Slovenija proti letu 2000«.

Udeležence sta uvedla doma pozdravila podpredsednik velesejemске ustanove Martone in predstavnica združenja podjetnic AIDDA iz Furlanije-Juljske krajine Vanna Marchi, nakar sta imela besedo predsednik Italijansko-slovenske trgovinske zbornice Giulio Petrucco in odgovoren za zunanje zadeve pri Gospodarski zbornici Slovenije Ivan Majcen.

Petrucco je govoril predvsem o potrebi po boljših cestnih povezavah med Slovenijo in Trstom oziroma Italijo, se zlasti če upoštevamo, da je Slovenija na tem področju že marsikaj napravila v odnosih z Avstrijo in z Madžarsko. Petrucco je govoril tudi o potrebi po izboljšanju carinskih in drugih služb, ki so zadolžene za blagovne izmenjave med državama. Majcen pa je zajejal problematiko nekoliko širše, saj je skušal razgrniti zaokroženo sliko današnjega slovenskega gospodarstva. Dejal je, da se je neodvisna Slovenija lažje uveljavila v mednarodnem prostoru na diplomatskem kot se uveljavlja na gospo-

darskem področju. Po njegovem je slovensko gospodarstvo že doseglo najnižjo točko in se zdaj pričena počasi vzpenjati. Nujno se bo moralo na stečaj odpreti mednarodnemu sodelovanju, saj Slovenija ne razpolaga z mnogimi surovinami. To pa pomeni, da se bodo morala slovenska podjetja nujno spoprijeti z mednarodno konkurenco.

Okroglo mizo v ozjem pomenu besede sta nato uvedla casnikar trzaskеga dnevnika Il Piccolo Fulvio Gon in urednik Radiotelevizije Koper Janko Tedesko, na njej pa so sodelovali direktor Območne gospodarske zbornice Koper Tomaž Moze, funkcionar Trzaskе hranilnice (CRT) Gianfranco Michieli, predstavnik Luke Koper Bruno Korelič, znanstveni direktor postuniverzitetne sole Master International Business iz Trsta Vladimir Nanut, direktor Obalno-kraske turistične poslovne skupnosti Portorož Mitja Logar, predsednik Laboratorija za morsko biologijo iz Nabrezine Antonio Brambati, v razpravi pa sta se oglasila se generalni konzul Republike Slovenije v Trstu Joze Susmelj in ravnatelj Slovenskih obalnih galerij iz Kopra Biloslava.

Kot je mogoče razbrati ze iz oznak posameznih razpravljalcev, se je okrogla miza dotaknila zelo različnih področij in problemov. Do izraza so prisle nekatere res zanimive perspektive za bodoče sodelovanje med Slovenijo in Italijo, zlasti

seveda na obmejnem področju. V tem sklopu gre posebno izpostaviti možnosti sodelovanja v turizmu in znanstvenem raziskovanju. Resnici na ljubo pa je treba tudi priznati, da prirediteljem ni uspelo vtisniti razpravi neko jasno smer, tako da so posamezni prispevki obviseli nekako v zraku. Sploh bi si dovolili pripomniti, da je bilo to diskusijsko srečanje dokaj površno organizirano, saj ni bilo predhodno poskrbljeno niti za tolmače. Povrh je bila tudi udeležba bolj skromna, zlasti iz vrst trzaskеga italijanskega gospodarskega življenja. Kakor da je Trstu malo mar za gospodarsko sodelovanje s sosedno državo.

Gostje si ogledujejo stand Slovenije na velesejmu (Foto Krizmančič/KROMA)

GORICA / SEJA DEŽELNEGA VODSTVA V JAMLJAH

Slovenski socialisti za dogovarjanje

Ožigosali poročanje tiska v Sloveniji - Čestitke ob jubileju Partizanskega dnevnika

GORICA - Na zadnji seji Deželne slovenske komisije PSI, ki je bila v Jamljah, so ocenili volilne izide za obnovo deželnega in pokrajinskih svetov. Ocena ni pozitivna, saj je stranka radikalno in povsod izgubila glasove in v najhujši meri placala zaradi ze znanih afer, v katere so bili vpleteni tudi socialistični prvaki. Po drugi strani pa so pozitivno ocenili uveljavitev neodvisne kandidatke Alenke Florin na Goriskem (pokrajinski svet). Skoda, da ni prišlo tudi do uveljavitve kandidata za deželni svet Daria Tersarja, ceravno bi pospešeno prizadevanje tudi slovenskih socialistov drugace vplivalo na končni izid. Kljub negativnim pogojem pa le obstaja volja dobrega dela strankine baze, da bi

prislo do novega socialističnega subjekta, ki naj z drugačno miselnostjo in novimi ljudmi stopi na spremenjeno politično sceno. V to smer gre tudi razmišljanje deželnega koordinatorskega PSI Firmina Mariniga. Cas bo pokazal, kako se bo stranka profilirala; malo pa je časa - so menili na seji deželnega vodstva slovenskih socialistov - da bi se med Slovenci dogovorili o skupnih potezah v pripravo na volitve za obnovo trzaskе in goriske občine, in podprli teze o skupnem dogovarjanju. Soglasali so, da je treba nadgraditi pojem enotne delegacije, ki je za današnje case in potrebe očitno nezadostna; razmisliti je treba o slovenskem »parlamentu« civilne in politične družbe, ki naj kot gibanje uveljavlja upraviče-

ne zahteve naše skupnosti.

Ob polemичnih casopisnih clankih v Sloveniji na račun naše skupnosti, zlasti tiste, ki se prepognava v SKGZ, so se vprašali, komu to služi in kdo je za tem. Neosnovane in umetno izmisljene argumentacije s ciljem, da se ustvari v manjšini razdor in poveča »razliko« med matico in zamejstvom, peljejo le k ohromitvi naše skupnosti, to pa veseli italijanske nacionaliste, ki ugotavljajo, da v sami Sloveniji »nasprotujejo« manjšini.

Ob koncu so čestitali Partizanskemu oz. Primorskemu dnevniku ob njegovi 50-letnici v prepričanju, da bo tudi »naprej znal biti zagovornik in informator naše stvarnosti in sooblikovalec našega prostora.

Glasbeni inštrumenti
TAX FREE !
pri **PASCUCCI**
Trst
Ul. Madonnina 17 - Tel. 040/726868

PREVODI NA MATURAH

Afera tudi v občilih

Precej odmevov v tisku
Protestni poseg Budina

Nerazumljivi in v marsičem tudi zgrešeni slovenski prevodi maturitetnih nalog so odmevali tudi v italijanskem vsedržavnem tisku. Rimski dnevnik La Repubblica je tako v članku z naslovom "Za Slovence zgrešeni prevodi" citiral pisanje našega dnevnika in vest, ki jo je v zvezi s tem povzela agencija ANSA. Slovenski maturanti - pise Repubblicca - imajo vso pravico, da se jim ministrstvo za solstvo opraviči za to grobo nerodnost.

Casopis objavlja tudi pojasnilo visoke funkcije ministrstva, ki jo poročanje Primorskega dnevnika preseneca in zaskrbljuje tudi zato, ker ni noben predsednik komisije ali kandidat se seznanil ministrstva s temi netočnostmi, kar se v takih primerih običajno dogaja. Trzaski Piccolo pa je afero o prevodih objavil v članku, ki nosi naslov "Ministrstvo ne pozna slovensčine, zgrešeni in nerazumljivi prevodi".

Slovenski deželni svetovalec Milos Budin je naslovil ministrici za solstvo Rosi Russo Jervolino pismo, v katerem uvodoma izraza grenkobo in zaprepanost nad napakami v slovenskih prevodih maturitetnih nalog. Te

obcutke Vam posredujem - nadaljuje Budin - v osebnem imenu, a tudi v imenu celotne slovenske narodne skupnosti in tudi deželne demokratične javnosti. Svetovalec DSL je prepričan, da so te napake odraz skrajno pomanjkljivega odnosa, s katerim pristojna telesa sledijo številnim odprtim problemom slovenskega solstva.

Tudi afeta s prevodi dokazuje, da manjšinska sola nujno potrebuje diktično in upravno samostojnost v okviru državnega solskega sistema. Na koncu Budin izraza upanje, da bo Russo Jervolino va ne samo odgovorila na to pismo, a tudi poslegla, da se podobne napake ne bodo več pripetile.

Maturante caka sedaj se ustna preizkusnja. Na klasičnem liceju Prešeren so v petek pisali naloge iz gršine, na znanstvenem liceju iz matematike, na trgovskem zavodu Zois iz trgovstva, na poklicnem zavodu Stefan iz fizike, tehnike proizvodnje in risanja ter iz interdisciplinarnih smeri. Na učiteljsku Slomsek so uvedli petletno eksperimentalno smer, tako da bodo prvi zrelostni izpiti prihodnje leto.

PROTEST / VZPI-ANPI, ANED IN ANPPIA

Izkrivljanje zgodovine

Mladim je treba povedati vso resnico

Zahtevno, nepristransko in strogo znanstveno delo Furlanskega instituta za zgodovino osvobodilnega gibanja naj izveni v opozorilo mladim generacijam, da vojne terjajo ogromno število žrtv in velikansko gmočno škodo (dokaz tega je vojna, ki jo je sprožil nacifasizem) ter da sta svoboda in demokracija, ki ju uživajo tudi zaničevalci odporstva, sad žrtv borcev za svobodo, deportirancev, italijanskih, slovenskih, hrvaških in židovskih antifasistov in nikogar drugega!

Tako piše v tiskovnem sporočilu, ki so ga izdali trzaski VZPI-ANPI, ANED in ANPPIA v odgovor na neobjektivno in izkrivljeno poročanje nekaterih sredstev množičnega obvesčanja o zadnjem zvezku furlanskega instituta, v katerem je med drugim navedeno število padlih, pogrešanih in civilnih žrtv druge svetovne vojne na ozemlju današnje trzasko pokrajine. »Tisti, ki so poročali o važni, težki in edini pravi zgodovinski raziskavi na tem področju, so pod verjetnim pritiskom ne-prenešane sovinitve in protidopisne kampanje omenjali samo ljudi, ki so končali v tako imenovanih fojbah, in - kot dimno zaveso - kve-

cjemu se ugonobljeni Zide,« se glasi nadalje tiskovno sporočilo z ugotovitvijo, da ti podatki se zdalec ne zadostujejo za opredelitev škode zaradi vojne, ki jo je hotel Hitlerjevski hlapec, fasizem.

Letos mineva petdeseto leto po padcu fasizma in začetku osvobodilne vojne proti nacističnemu okupatorju, fasističnim republikanom in vsem drugim kvizlinskim silam, prav zato pa je treba v pravi luči prikazati okvir tragedije. Tako gre navesti tudi žrtve iz vrst kraljeve vojske (pred 8. septembrom 1943), padle militarizirane pomo-rscake, civiliste, ki so

umrli pod bombardiranjem, in tako naprej vse do kasnejših žrtv v sklopu odporanskega gibanja pa tudi iz nasprotnih taborov in tedaj bomo videli, da je število žrtv mnogo višje, kot trdijo nekateri. Od skupno 7.733 žrtv na Trzaskem jih je kar 3.095 odpadlo na antinacističnofasistične sile (787 italijanske, mu odporstvu, 825 jugoslovanski ljudski osvobodilni vojski in 13 osvobodilnemu korpusu CIL, a 1.470 jih je umrlo v uničevalnih taboriščih, od tega 421 partizanov, 76 pripadnikov drugih vojaških formacij in 973 civilistov, med njimi 668 židov).

Kraška gorska skupnost končno izvolila preglednika računov

V tretje gre zares radol Po dveh neuspelih poskusih, ko je manjkala dvotretjinska podpora svetovalcev, so v četrtek na glavni skupščini Kraške gorske skupnosti le izvolili komercialista dr. Luciana Galoppina za preglednika računov in tako bo lahko ta ustanova čez dva tedna zadostila zakonski obvezi, da odobri obračun za finančno leto 1992. Odobrili so tudi nekaj upravnih sklepov. Tako je bil soglasno potrjen programski dogovor med Dezelu, Pokrajino, trzasko občino in Krasko gorsko skupnostjo o izvajanju zakona o Krasu št. 16, ki predvideva vrsto posegov na vzhodno-kraskem predelu trzasko občine, da se ublažijo posledice razlastitve kmečkih površin v Bazovici za gradnjo

svetlobnega pospeševalnika. V ta namen so tudi vključili v proračun sredstva iz tega naslova in predsednik Ivan Sirca je zazelel, da bi ne prišlo več do nadaljnjih zastojev in da bi program javnih nalog za infrastrukture cimprej uredili. Predsednika je skupščina izvolila v nadzorni odbor konzorcija za varstvo oznake zaščitenega porekla vin Kras, ki se pravkar ustanavlja. Sprejeta je bila tudi resolucija, ki se zavzema, da bi zakonski osnutek o zaščiti goratih območij točneje pravno opredelil pristojnosti in predvidel večja finančna sredstva za naložbe, ki naj pospešijo civilni, družbeni in gospodarski razvoj teh zapostavljenih predelov. (-bs-)

SSK / POKRAJINSKI ODBOR

Negativna ocena izida nedavnih pokrajinskih volitev

Priprava na razpravo o bodočih oblikah političnega nastopanja

V četrtek 24. junija se je pod vodstvom tajnika Martina Breclja sestal na svoji redni tedenski seji pokrajinski izvršni odbor Slovenske skupnosti za Trzasko. Seja je bila v glavnem posvečena ocenjevanju izida pokrajinskih volitev. Ocena je seveda skrajno negativna, saj je bil za predsednika pokrajine izvoljen italijanski nacionalist Sardo Albertini, slovensko zastopstvo v pokrajinskem svetu pa je skoraj izginilo. SSK je sicer dosegla zelo dober volilni rezultat, saj je v enem letu povečala svoje glasove za več kot 800, vendar je o odločbah novega volilnega zakona izgubi-

la svojega predstavnika v pokrajinskem svetu. Izid izvolitev ponovno dokazuje, da potrebujemo Slovenci svoje zamenjane zastopstvo. Ob vsem tem pa bo treba misliti na obliko nastopanja na bodočih volilnih preizkusnjah, s posebnim ozirom na jesenske občinske volitve v Trstu. O tem bo govor na seji pokrajinskega sveta SSK, do katerega mora po mnenju izvršnega odbora priti cimprej. SSK pa misli sprostiti tudi širo predkongresno razpravo (na katero so seveda vabljeni vsi) o bodočih oblikah političnega nastopanja in o potrebi o zajamčenem zastopstvu.

Medtem pa si SSK prizadeva obvesčati o našem stanju širo slovensko in evropsko javnost. V tem smislu je treba tolažiti nedavni obisk delegacije SSK pri predsedniku Slovenije Milanu Kučanu in obisk pokrajinskega tajnika Breclja v Strasbourgu.

Nazadnje se SSK v svojem tiskovnem sporočilu zahvaljuje vsem, ki so sodelovali v volilni kampanji, tako kandidatom kakor aktivistom in seveda volilem, ki so s svojim glasom dokazali, da hočejo nastopati kot Slovenci in ne kot privelek vsedržavnih italijanskih strank.

NOVICE

Poklon spominu Alme Vivode

Ob 50. obletnici smrti Alme Vivode, ki je padla kot prva italijanska partizanka, bo delegacija Vsedržavnega združenja partizanov Italije položila venec v Ulici Pindemonte; položila ga bo jutri, ob 11.30.

Javna skupščina pri Sv. Jakobu

Rajonski svet za Sv. Jakob prireja v torek, 29. t.m., ob 18. uri, v konferenčni dvorani ENAIP v Istrski ulici, 57 javno zasedanje o urbanističnih in ambientalnih vprašanjih na območju rajonskega sveta. Na srečanje so bili povabljeni javni upravitelji, na njem pa bodo predstavili studijo, ki jo je glede teh vprašanj pripravil rajonski svet. Slednji vabi prebivalstvo in neposredno zainteresirana združenja, ki delujejo v tem predelu, da se udeležijo razprave in prispevajo svoj delež k reševanju vseh teh problemov.

Krajevni praznik pri Sv. Ivanu in Podlonjerju

V okviru junijskih prireditev se je včeraj v Ul. Massaccio 24 začel krajevni praznik rajonov Sv. Ivana in Podlonjerja. Vsak večer nastopajo glasbene skupine, odprti pa so tudi dobro založeni kioski. V primeru slabega vremena bo praznik na zaprtjem. Praznik se bo nadaljeval do 4. julija. V okviru obširnega programa bo danes na sporedu sagra mandrjerjev, v sredo pa poletni pust.

Nadaljuje se festival SKP

Na prostoru v Ul. Flavia (pred občinskim stadionom) se danes nadaljuje pokrajinski praznik glasila Stranke komunistične prenove "Liberazione". Ob 18. uri bo nastopila godba od Koroscev, ob 19.30 pa bo spregovoril senator Stojan Spetic; govoril bo na temo "Prava strategija miru za konec bratomorne vojne v bivši Jugoslaviji". V večernih urah bo nastopil ansambel Duo Melody.

Odkritje plošče Mariji Tereziji

Danes bodo na poslopiju v Ul. Rossini 16 (v osrčju Terezijanskih četrti na Ponterosu) odkrili spominsko ploščo v spomin na Marijo Terezijo. Ob priložnosti bodo spregovorili predstavniki krajevnih oblasti.

Nove upokojitve na Občini

Občinski odbor je na predlog odbornika za osebe Franca Bosia upokojil (na njihovo prošnjo) 139 uslužbencev, ki bodo delovno mesto zapustili konec tega leta. V prihodnjih tednih bo podoben ukrep sprejela se za nadaljnjih 60 uslužbencev. V prihodnjem letu bo občinska uprava na osnovi letnega načrta o zaposlitvah lahko "pokrila" le 25 odstotkov teh delovnih mest.

O civilni službi kot alternativni vojaškemu roku

V italijanski družbi se vse bolj širi krog civilnih oporečnikov, se pravi nabornikov, ki se namesto za služenje rednega vojaškega roka odločijo za alternativno opravljanje civilne službe. Taka oblika ima seveda tudi svojo družbeno valenco, saj naborniki s svojim skoraj misijonskim poslanstvom lajšajo težave predvsem nekaterim prizadetim kategorijam civilnih invalidov.

Kaj več o teh možnostih in načinu izbire civilne službe bodo zlasti mladi fantje, ki morajo se oditi na služenje vojaškega roka, lahko zvedeli jutri zvečer na informativnem srečanju, ki ga ob 20.30 organizira kulturno društvo Rdeča zvezda v prostorih v Salezu. Prisotni bodo deželni koordinator ustanove ARCI za civilno zaščito in nekateri oporečniki, ki so že prestali to preizkušnjo. -bs-

Dobrodelni koncert za bosanske begunce

Zupnja sv. Janeza Krstnika, ki povezuje Devin, Stivan in Medjo vas, bo v četrtek, 1. julija, ob 20.30 priredila v cerkvi Sv. Duha v Devinu dobrodelni koncert za male bosanske begunce z naslovom »Glasovi za mir«. Nastopili bodo otroški zbor Ladjica, zborček italijanske osnovne šole iz Devina, italijanski cerkveni zbor, Dekliški zbor Devin in Fantje izpod Grmade v samostojni in združeni postavi.

BOLJUNEC / PRIPRAVE NA PROSLAVO

Sekcije iz Brega o Partizanskem dnevniku

Kritična ocena vrnitve odlikovanj Kučanu

S seje v Boljuncu (foto Kržmančič/KROMA)

Predstavniki partizanskih sekcij iz dolinske občine so se predsinocnjim zbrali v mali dvorani gledališča France Prešeren v Boljuncu in razpravljali o pripravah na proslavo petdesetletnice Partizanskega dnevnika, ki bo v nedeljo, 4. julija na Vrh v sovođenjski občini.

V razpravi je bilo izrečeno stališče, da so tako obletnica Partizanskega dnevnika kot tudi druge pomembne obletnice iz narodnoosvobodilne borbe, ki potekajo letos, vredne največje pozornosti, saj gre za temeljno zgodovinsko izročilo, ki mora ostati tudi zgled bodočim generacijam. Na sestanku je prišel do izraza tudi poziv

za strnjen nastop demokratičnih ljudi v političnem položaju, ki za manjšino poteka v znamenju alarmantnih znakov, kar dokazuje po eni strani uveljavitev, ceprav picle, nacionalistične desnice na nedavnih pokrajinskih volitvah, po drugi strani pa niso nič manj zaskrbljujoči boji za oblast, ki potekajo v Republiki Sloveniji.

Na seji so v tem smislu zelo kritično komentirali vrnitve državnih odlikovanj predsedniku Republike Milanu Kučanu s strani nekaterih političnih veljavok, obidili pa so tudi klevetasko kampanjo, ki se v odnosu do manjšine pojavlja na straneh ljubljanskega Dela.

Trzasko državno pravdnistvo bo spet odprlo preiskavo o smrti 23-letnega policijskega agenta Donata Luciana Genovesa iz Avigliana (Potenza). Preiskavo so pred časom arhivirali z ugotovitvijo, da si je mladenič sam sodil s strelom v glavo. Tragični dogodek se je pripetil lanskega 7. aprila v poslopiju policijske šole v Trstu, vendar se Genovesjevi sorodniki niso mogli sprijazniti s trditvijo, da je slo za samomor. Trdili so, da je državno pravdnistvo pri trzaskem sodišču odredilo obdukcijo, ki pa je v

Predsinocnjim je v Dolini ob vaškem studencu uspešno nastopila skupina Muja DOC Band, ki se je na pobudo KD Valentin Vodnik predstavila občinstvu v prijetnem okolju dolinske Koluze. Koncert 15-clanskega orkestra, ki goji pretežno jazz oz. swing, je privabil številne poslušalce, kar potrjuje zanimivost izbire društvenega odbora, da ob letošnji 115-letnici poletno vaško prizorišče obogati s tovrstnimi večeri na odprtem. Prijetno je tako učinkoval že prvi koncertni dogodek, ko je na Koluži konec maja nastopil MePZ Primorec-Tabor. Predsinocnjim pa je orkester Muja DOC Band pod vodstvom Renza Muscovija ponudil občinstvu poldrugo uro jazz glasbe, melodičnega swinga, v jaz-

zovskem ritmu prirejene trzasko melodije. Skupina deluje že vrsto let, petkov nastop v Dolini pa je bil eden prvih, odkar se je zasedba ansambla precej prenovila. Muja DOC Band pa le ostaja ime dobre instrumentalne (obcasno s sodelovanjem tudi pevke Irene Pelikan) skupine, ki učinkovito poustvarja glasbo, značilno za slavne »big bande«: instrumentalna zasedba je namreč nekakšen miniaturni jazz orkester s solisti za posamezne skupine glasbil. Poleg nekaterih res posrečenih nastopov posameznih članov banda gre omeniti »poseg« umetniškega vodje skupine Renza Muscovija, ki je učinkovit treobentac, a tudi ustvarjal pisec številnih priredb za skupino. (dam)

Muja DOC Band ob dolinskem studencu (f. KROMA)

MALA ČRNA KRONIKA

Spet bodo odpri preiskavo o smrti agenta

Preiskavo so najprej arhivirali z ugotovitvijo, da je 23-letni Genovese naredil samomor

Trzasko državno pravdnistvo bo spet odprlo preiskavo o smrti 23-letnega policijskega agenta Donata Luciana Genovesa iz Avigliana (Potenza). Preiskavo so pred časom arhivirali z ugotovitvijo, da si je mladenič sam sodil s strelom v glavo. Tragični dogodek se je pripetil lanskega 7. aprila v poslopiju policijske šole v Trstu, vendar se Genovesjevi sorodniki niso mogli sprijazniti s trditvijo, da je slo za samomor. Trdili so, da je državno pravdnistvo pri trzaskem sodišču odredilo obdukcijo, ki pa je v

PAJDASA ISKAL... NA KVESTURI

Hrvatskega državljanca Dušana Radakovića (34 let) je hudo skrbelo, kako je z njegovim rojakom Robertom Cavicom. Imel je »srečo«, saj je kmalu izvedel, kje je, celo prikazal se mu je... v korojskih zaporih. Cavica so namreč aretirali zaradi kraje, Radaković pa je za njim poizvedoval kar na trzaski kvesturi, kjer ga je

prepoznal oskrbnik parkirnišča na Trgu Duca degli Abruzzi, Claudio Rossi, ki je z obema imel opraviti dan prej. Opazil je namreč, kako sta sumljivo sarila okrog nekega avtomobila in se zatem oddaljila z velikima torbama v rokah. Pogнал se je za njima, po krajšem prerivanju pa sta neznanca spustila plen in pobegnila. Cavica so takoj prijeli, Radaković pa je bil bolj urnih nog, a tudi kratke pameti.

NAPADLI LASTNIKA MENJALNICE
Lastnik menjalnice na

Trgu Ponteroso, 56-letni Bruno Giubbani s Furlanske ceste 107, je predvčerajšnjim ravnokar zapiral urad, ko se je nanj spravljal okrog 25 let star mladenič: ne da bi chrnil, je zavijtel kuhinjski nož in ga rnil v roko. Po krajšem prerivanju je napadalec, ki se nekajkrat zaman poskusil zabosti Giubbanija, odvrnil nož in zbehal. Verjetno so ga preplasil Giubbanijevi kliči na pomoč.

Lastnika menjalnice so z resilec Rdečega kriza odpeljali v bolnico, zdravit pa se bo moral približno 15 dni.

VZGOJA

Poletni center v Dijaškem domu

V Dijaškem domu je odlično stekel prvi od 12 tednov poletnega središča. Stürindvajset otrok je z navdušenjem kar ves teden otvarjalo nov bazen. V prostih minutah so se vanj proti večeru zagnali tudi mali in veliki maturantje, ki se niso odložili solskih skrbri.

V poletno središče je vpisano 37 slovenskih in 37 italijanskih otrok.

V četrtek, 1. julija odpotuje skupina 80 otrok na petnajstdnevno letovanje na Ptuj, nakar bo na drugi polovici julija oziroma tudi Zeleni center pri Vrhpoljah.

Primorski dnevnik

Lastnik: ZIT d.d. Založništvo trzasko tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - P.R.A.E. d.d. Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Fotostavke: ZIT, Trst
Tisk: VITA, Videm

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Celad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, NIA, Slovenska 54, tel. 061-113121, fax 061-322468
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Prodajno naročniška služba
Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533723, fax 0481-532958
Ekonomska propaganda: Trst in Gorica: Publistel
tel. 040-7796611, fax 040-768697

Italija: podružnice SPI
Slovenija: Studio Vista - Ljubljana
tel. 061-153244 int. 38, fax 061-224943

Cene oglasov
Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, visina 42 mm) 80.000 LIT,
financi in legatni 120.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi
850 LIT beseda; osmrtice, zabave in sozolja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.200 LIT - 45 SIT
Naročnina za Italijo: letna 315.000 LIT
za Slovenijo: mesečna 1.300 SIT, plačljiva preko DISTRIEST,
Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

V PETEK V ŠENTJAKOBSKI CERKVI

Koncert Tržaškega okteta za nagrobnik Ubaldu Vrabcu

Oktet želi s to akcijo pritegniti k pobudi čim več ljudi in organizacij

JOZE KOREN

Prvi, ki se je odzval pobudi Zveze cerkvenih pevskih zborov za postavitev nagrobnega spomenika in kasneje še spomenika na zdaj še nedolocenem kraju v mestu, tržaskemu skladatelju in zborovodji Ubaldu Vrabcu, je bil Tržaški oktet, kar seveda ni naključje. Predsednik okteta prof. Boris Pangerc je nastop okteta na četrtkovem dobrodelnem koncertu v ta namen v šentjakobski cerkvi takole utemeljil: »Ubald Vrabec je bil iskren in zavzet prijatelj Tržaskega okteta. Ob vsakem srečanju je slehernega izmed nas preziral s svojo izjemno neposrednostjo, s svojo plameneco osebnostjo, z energijo in dostojanstvom, ki je bilo samo njemu lastno.« In še: »Nismo torej mogli ostati neobcutljivi na poziv, da teče nabirka za spomenik Vrabcu. In ker želimo, da bi v to akcijo vgradilo svoje moči kar največ ljudi in organizacij, smo veseli in zadovoljni, da smo v šentjakobskem kulturnem društvu našli na razumevajočega sodelavca, ki si je brez pomislekov prevzel organizacijsko breme nočnjega vacera.«

Tržaški oktet v šentjakobski cerkvi (foto Ferrari/KROMA)

Uvod v pobudo je bil vsekakor nadvse uspešen tako po odzivu občinstva, ki je dodobra napolnilo prostorno šentjakobsko cerkev, kot po umetniški teži koncerta samega. Umetniški vodja Tržaskega okteta Aleksandra Pertot je za to priložnost izbrala spored, ki ga je sicer pomenljivo oblikovalo in sklenilo šest Vrabčevih uglasbitev, ki pa je bil v celoti uglasen na umetniški »credo« Vrabca -

ustvarjalca in na skladateljevo umetniško občutljivost in dovednost za notranjo poduhovljenost. Tako smo v prvem delu prisluhnili izvedbi šestih liturgičnih polifonskih del Jacobusa Gallusa (En ego campana, O beata Trinitas, te invocamus in O magnum misterium), Vincenzo Ruffa (Adoramus te, Christe), Lodovica Viadana (Kyrie) in Hansa Lea Haslerja, v drugem razdelku trem narodnim: Vodopivcevi

Barčica, Prelovčevi Jesenska in Merkušjevi priredbi ljudske iz Režije Ta jora ma canyana in nazadnje v tretjem razdelku samo Vrabčevim Mlada na besedilo Stanka Vuka, ljudsko priredbo Dober večer, ljubo dekle, Moja vas na besedilo Borisa Pangerca, ljudsko priredbo Luna, lunica, Tolmin na besedilo Alojza Gradnika in Zdravljici na besedilo Franceta Prešerna. Morda zaradi posebnosti zbranih del, ki so se odvijali v prostoru, v katerem so se zgodovinski zbirali akordi tako v pianissimih kot v fortih, v katerem je prihajala do veljave čistost vsakega posameznega glasu, izdelanost v fraziranju in v katerem so glasovi se drhteli v ozračju tudi po odpetju, je bilo Oktetovo petje resnični užitek za poslušalce in, prepričan sem, tudi za pevce same. Zato bi bilo težko govoriti o boljši ali se bolj izvedbi te ali one pesmi na sporedu. Vsem so dali pevci čar pristnosti in prepričan sam, da bi prav tega bil pred letom in pol umrl »maestro« najbolj vesel.

Tudi občinstvo je občutilo to enkratno pristnost vzdusja in je pevce nagrajevalo z dolgimi aplavzi, s katerimi je doseglo še dva dodatka: de Marzijevo Signore delle cime in Ipavcevo O mraku.

Tržaskemu oktetu sta se za prelep koncert zahvalila Aleksander Furlan v imenu Zveze cerkvenih pevskih zborov in Livio Valencić v imenu šentjakobskega kulturnega društva. Oba sta se zahvalila tudi županu za dovoljenja za koncert v cerkvi in pa občinstvu za množičen odziv.

NABREŽINA / SLAVNOSTNI KONCERT OB 25-LETNICI MPZ IGO GRUDEN

Prijeten praznik petja v Radovičevi domačiji

Pozdravi, voščila in Gallusova odličja zaslužnim pevcem

IVAN VOGRIC

Petindvajset let delovanja je navadno čas, ko se dela obracune. Četrto stoletje je konec koncev dolga doba, ki ne le obeta še veliko lepega, temveč je tudi pokazatelj požrtvovalnosti neke skupine, v tem primeru pevskega zbora.

Zadnji petek v mesecu je nas srebral jubilat - moški pevski zbor Igo Gruden iz Nabrežine - poskrbel, da je zazvenela v domači sredini slovenska pesem; kot je dejala kulturna referentka SKD Igo Gruden Maja Lapornik-Pelikan je bil to praznik petja, hkrati pa tudi praznik neke domačnosti, neke pristnosti, odtod tudi zamisel, da se praznuje obletnico nastanka zbora na primernem mestu - Radovičevi domačiji.

Sirok krog ljudi, ki se je udeležil koncerta, je pokazal, da je petje trdno vraščeno v naš prostor. Na to je opozorila na začetku večera kulturna referentka v svojem govoru; poudarila je tudi, da je zborovsko petje v naši stvarnosti zelo pomembno, saj je prav slednje eden izmed bistvenih dejavnikov ohranjanja in utrjevanja lastne in kolektivne narodnostne identitete.

Uvodoma zapete akorde Vrabčeve Zdravljice (zapel jo je moški zbor) je občinstvo toplo pozdravilo. Pod vodstvom dirigentke Ksenije Kos je zbor zapel nato Svetkovo Pod noč, Mirkovo Na trgu, Prelovčevu Belo brezo, Ukmarjevo Pesem in Zabe Vinka Vodopivca. Pevcem so se nato pridružile članice deklisnega zbora, se pravi zbora, ki bo letos jeseni praznoval prav tako okrogli jubilej - 20-letnico delovanja. V mesani zasedbi so izvajali sledeče motive: Grbcevo pesem Pa da bi znal, Savlijevo Ne veter pomladni, Ferjancicevo Tone, sonce tone, Hubadovo Luna sije in Grbcevo Pesem s Krasa.

Moški pevski zbor Igo Gruden proslavlja s koncertom (foto KROMA)

Po prvi polovici je bil na vrsti najbolj svečan del slavlja: referent za glasbeno dejavnost pri ZKOS Marko Studen in tajnica ZSKD Nives Kosuta sta po krajšem govoru izročila pevcem zaslužena odličja - Gallusova priznanja. Bronasto priznanje je prejel Edvin Bogatec, srebrno nekdanji dirigent Dario Milic, zlata pa Bruno Santini, Danilo Mihelić, Nevenko Gruden, Ales

Pertot, Drago Kukanja in Martin Venier. Sledila je izročitev slavnostnih plaket in ostalih daril: v imenu domače banke, devinskih zborov in občinske uprave so jih posamično izročili Dusan Gruden, Herman Antonić in Vera Tutuban.

V drugem delu sporeda so pevci in pevke - tako kot v prvem delu - izvajali pesmi slovenskih skladateljev. Moški zbor je zapel šest skladb: Adamicevo Vse najlepše rožice, Prelovčev Ko ptica na tuje gre, Otovo Pozimi pa rožice, Barčico Franceta Marolta, Oblake so rudece Radovana Gobca in O, le mamka vi vi Danila Svarre. V mesani zasedbi sta izvajala oba zbora nato Vrabčevu pesem Barčica, Adamicevo Kukavica, Kogojevo Stoji mi polje,

Ipavcevo Nocoj se mi je sanjalo in Adamicevo Potrkan ples. Na prigrizanje občinstva sta zbora (dulcis in fundo) zapela še eno skladbo (Pesem s Krasa), slavje je potem zaključila povelzovalka Jana Radovič. Sicer pa: se bo priložnosti, da se bomo srečali z obema zboroma, petkovo srečanje je bilo le vmesna etapa. Nikakor pa ne ena od takih, saj je bil tokratni koncert zaradi jubilejnega vzdusja nekaj več.

SKD SLAVEC Ricmanje - Log

vabi 2. - 3. - 4. - 5.

julija na tradicionalno
vaško šagro
v Ricmanje

BTP

BUONI DEL TESORO POLIENNALI
S TRILETNO IN PETLETNO ZAPADLOSTJO

■ Obveznice BTP se koristijo od 1. junija 1993; triletna zapadejo 1. junija 1996, petletne pa 1. junija 1998.

■ Obveznice dajejo letno 11% bruto obresti, izplačljive v dveh posticipiranih šestmesečnih obrokih.

■ Obveznice so dodeljene z dražbo, ki je rezervirana za banke in druge pooblašene operaterje.

■ Dejanski letni donos BTP znaša 9,86%, če bodo obveznice prodane po ponujeni ceni.

■ Cena, ki bo iznešena na dražbi, in efektivni donos bosta objavljena v časopisju.

■ Obveznice se lahko rezervirajo pri okencih Banca d'Italia ali pri bančnih zavodih do 13.30 dne 30. junija.

■ Obveznice BTP se koristijo s 1. junijem: ob vplačilu (5. julija) bo treba plačati poleg cene, iznešene na dražbi, tudi do takrat dozorele obresti. Te bodo zasebniku izplačane ob prvem šestmesečnem obroku.

■ Za rezervacijo in nakup obveznic ni predvidena nikakršna provizija.

■ Obveznice so v ponudbi v svežnjih po najmanj 5 milijonov lir.

■ Podrobnejše informacije nudijo banke.

RIGENERA

RACUNALNISKA NAPRAVA,
KI PREPREČUJE IZPADANJE LAS IN BREZ
STRANSKIH UCINKOV NA NARAVEN IN
FIZICEN NACIN PREPREČUJE PLESAVOST.

REZULTAT GARANTIRAN

SABBADIN®
diffusion

SPECIALISTI ZA LASE

Trst, Ulica Imbriani 14, tel. 040/630142 - 631028
fax 040/631028

• Sprejemamo po predhodnem dogovoru •

NOVOST

Računalnik, ki vzpodbuja ponovno rast las

Po 18 letih raziskav je nastala računalniška naprava za uporabo v trikologiji in ki brez stranskih učinkov pomaga reševati vse probleme povezane z izpadanjem las. Pri tem gre za pravo vaskularno »gimnastiko«, s katero se ponovno zgosti del lasišča, ki ga je prizadelo

izpadanje las. Že obstoječi lasje postanejo lepši, močnejši in tudi za nasečnice, ki tako ohranijo svoje lase vedno v »formi«. Ob računalniški napravi pa se uporablja tudi cela vrsta proizvodov na naravni osnovi brez alkohola, ki se od tradicionalnih razlikujejo tako po sestavi kot po

načinu uporabe. Računalniško napravo so izdelali za preprečevanje izpadanja las, pa naj bo vzrok za to prhljaj ali hormonske nepravilnosti, stres ali zaskrbljenost oziroma nepravilna nega. Poleg tega pa ta naprava pomaga pri zdravljenju vseh anomalij lasišča.

Plać. objava.

RADIJSKI ODER

se bo poslovil od svojega dolgoletnega člana Glauka Turka z žalno sejo, ki bo jutri, 28. junija, ob 18. uri v Peterlinovi dvorani v Ul. Donizetti 3.

Vabljeni.

SD VESNA

vabi danes na dvorišče
Ljudskega doma na

Vaški praznik

V primeru slabega vremena bo praznik tudi jutri, 28. t. m.

OBVESTILO O NATEČAJU

Občina Dolina razpisuje javni natečaj, ki sloni na predložitvi tajnih ponudb, ki jih bo občinska uprava primerjala s prej določeno osnovno ceno za čiščenje občinskih stavb in za porazdeljevanje kosil v solah v Ricmanjih in v Mackoljah za dobo treh let.

Višina zneska na osnovi dražbe znaša 157.418.000 lir na leto.

Rok za predložitev ponudb **zapade dne 30. 7. 1993**; ponudbe bodo lahko predložene tudi dne 7. 8. 1993, ko bo natečaj.

V razpisu so navedeni način in značilnosti javnega natečaja.

Vse nadaljnje informacije lahko zainteresirani dobijo v občinskem tajnistvu (tel. 228110) ob delavnikih od 8. do 14. ure.

Dolina, 27. 6. 1993

ZUPAN (Marino Pečenik)

POTOVALNI URAD

AURORA

vabi na naslednje izlete in potovanja

Vsako nedeljo od 4. julija do 22. avgusta izlet z LADJO V POREČ. Cena 27.000 lir.

ZA VELIKI SMAREN

Od 9. do 17. avgusta MAL-DIVE. Cena 2.400.000 lir
Od 11. do 15. avgusta BLED. Cena 420.000 lir
Od 12. do 15. avgusta PARIZ. Cena 990.000 lir
Od 12. do 15. avgusta CARIGRAD. Cena 790.000 lir.

...
Od 1. do 8. ali od 8. do 15. avgusta tedensko bivanje NA OTOKU KRK

Cena 458.000 lir (polni penzion in vožnja vključeno).

Informacije in vpisovanje pri Aurori v Ul. Milano 20, tel. 630261.

VČERAJ-DANES

Danes, NEDELJA, 27. junija 1993

EMA

Sonce vzhaja ob 5.17 in zaton ob 20.58 - Dolžina dneva 15.41 - Luna vzhaja ob 14.03 in zaton ob 05.57.

Jutri, PONEDELJEK, 28. junija 1993

IRENEJ

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Michael

Zornada, Giuliano Visintini, Sharon Bossi, Jacopo Zidar,

Emanuele Mameli, Jasmine Oddo, Lorenzo Spanò, Louis

Saitta, Giulia Grassi, Carol Omari, Stefano Simoniti,

Francesca Tandoi, Marco Cecchini, Jessica Barnobi.

UMRLI SO: 94-letna Carolina Galli, 81-letna Eulalia

Clenovar, 81-letna Iolanda Varin, 68-letna Liliana Maz-

zucchetti, 90-letna Maria Jancar, 81-letna Adriana

Sturli, 62-letni Egidio Zu-

gna, 87-letna Maria Zettin, 86-letna Carmelita Zanardi, 82-letna Giovanna Viller, 87-letna Irma Sottocchia, 79-letna Severina Faggion, 42-letni Giovanni Parovel, 3-letni Moreno Bussani, 91-letni Lucio Lepre, 79-letni Carmelo Folle, 78-letni Roberto Balbi, 89-letni Rodolfo Rudl, 87-letna Maria Rasmann, 75-letni Ferruccio Cettin, 78-letna Emilia Plego, 69-letna Elvira Chimentini.

LEKARNE

Nedelja, 27. junija 1993

Lekarne odprte od 8.30 do 13.00

Ul. Ginnastica 6, Ul. F. Severo 112, Trg Venezia 2, Bazovica.

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00

Ul. Ginnastica 6 (tel. 772148), Ul. F. Severo 112 (tel. 571088).

BAZOVICA (tel. 226210) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Lekarne odprte od 16.00 do 20.30

Ul. Ginnastica 6, Ul. F.

Severo 112, Trg Venezia 2.

BAZOVICA (tel. 226210) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

NOCNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Trg Venezia 2 (tel. 308248).

Od ponedeljka, 28. junija, do nedelje, 4. julija 1993

Normalen urnik lekarn: od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30.

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00

Ul. Giulia 14 (tel. 572015), Erta S. Anna 10 (tel. 813268), Milje - Mazzini - drevedred 1 (tel. 271124).

PROSEK (tel. 225141/225340) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30

Ul. Giulia 14, Erta S. Anna 10, Ul. Dante 7, Milje - Mazzini - drevedred 1

PROSEK (tel. 225141/225340) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

NOCNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Dante 7 (tel. 630213).

Za dostavljanje zdravil na dom tel. 350505 - TELEVITA

Urad za informacije KZE-USL - tel. 573012.

Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure - tel. 573012.

Zdravstvena dežurna služba

Nocna služba od 20. do

8. ure, tel. 118, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

Hitra pomoč tel. 118.

Telefonska centrala KZE-USL: 399-1111.

KINO

ARISTON - Poletno predvajanje filmov - 21.30

»Gli occhi del delitto« r. Bruce Robinson, i. Uma Thurman, Andy Garcia.

EXCELSIOR - 18.00, 20.00, 22.15 »Lezioni di piano«, r. Jane Campion, i. Holly Hunter, Harvey Keitel.

EXCELSIOR AZZURRA - 18.30, 20.15, 22.00 »Jona che visse nella balena«, r. Roberto Faenza.

NAZIONALE 1 - 16.20, 18.20, 20.15, 22.15 »Arte mortale«, i. Peter Coyote, Tchéky Karyo.

NAZIONALE 2 - 16.00, 17.30, 19.00, 20.30, 22.15 »Bella, pazzo e pericoloso«.

NAZIONALE 3 - 16.30, 18.20, 20.10, 22.15 »Il club delle vedove«.

NAZIONALE 4 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Qualcuno da amare«, i. Christian Slater in Marisa Tomei.

GRATTACIELO - 17.30, 19.05, 20.40, 22.15 »Lo sbirro, il boss e la bionda«, i. Robert De Niro.

MIGNON - 17.00, 19.30, 22.00 »Charlotte« r. Richard Attenborough, i. Robert Downey Jr.

EDEN - 15.30, 22.10 »Marco e Jessica e giochi anali in famiglia«, porn., prepovedan mladini pod 18. letom.

CAPITOL - 18.00, 20.00, 22.00 »Proposta indecente«, i. Robert Redford, Demi Moore, prepovedan mladini pod 14. letom.

LUMIERE - 20.00, 22.10 »Fuga dal mondo dei sogni«, i. Kim Basinger.

ALCIONE - 20.15, 22.00 »La scorta«, r. Ricky Tognazzi, i. Claudio Amendola.

RADIO - 15.30, 21.30 »Mia zia proibita«, porn., prepovedan mladini pod 18. letom.

PREDSTAVE

SLOVENSKA PROSVETA v Trstu priredi v soboto, 17. in v nedeljo, 18. julija v cerkvi na Repentabru odsko lepljenko o skofu A. M.

Slomsku z naslovom »Bozji vitez na slovenski zemlji«. Lepljenko je pripravil A. Pregarc, izvedla pa jo bo pod njegovim vodstvom gledališka skupina Beseda. Prireditelj, s katero želi Slovenska prosveta obuditi spomin na znamenite povojne polne tabore, bo v soboto zvečer in v nedeljo popoldne, tako da je dana možnost za obisk predstave čim širšemu krogu občinstva.

OBVESTILA

SKLAD »M. Cuk« prireja poletne lekcije za popravne izpite. Informacije dobite vsak dan od 10. do 12. ure (razen sobote in nedelje) do 9. julija v uradih Sklada, Narodna ul. 126 - Opcine (tel. 212289).

SKLAD »M. Cuk« prireja krozek KROZEK LATINSKINE za srednješolce, ki nameravajo na klasični, znanstveni in pedagoški liceje. Informacije dobite vsak dan od 13. do 15. ure od 12. do 23. julija (razen sobote in nedelje) v uradih Sklada - Narodna ul. 126 - Opcine (tel. 212289).

SKLAD »M. Cuk« obvešča, da bodo od 1. julija do septembra prekinjene dejavnosti siviljskih popravil.

SKLAD »M. Cuk« obvešča, da 29. t.m. zaključijo vzgojno svetovalnico. Svetovanje se bo ponovno pričelo v septembru.

GLASBENA SOLA Godbe na pihala iz Ricmanji sporoča, da bo v sredo, 30. t.m., od 17. do 19. ure v prostorih Barovega doma v Ricmanjih razbošen izid izpitov, podeljevanje priznanj in spriceval ter sprejemanje potrdil za vpis v novo solsko leto.

SE NISI BIL POKLICAN NA NABOR? KD Rdeca zvezda vabi jutri, 28. t.m. v društvene prostore v Salezu, ob 20.30 na srečanje z odgovornim za civilno službo ARCI iz dežele in z nekaterimi oporečniki, ki bodo nudili informacije o civilni službi. Vabljeni.

SK BRDINA organizira v sredo 30. t.m. razvedrilni športni popoldan za otroke od 3. do 11. leta. Zbirališče na Opcinah na Brdini ob 17. uri.

NARODNA IN STUDIJSKA KNJIZNICA v Trstu bo do 10. septembra odprta od

8. do 16. ure vsak dan razen ob sobotah; zaprta pa bo od 26. julija do 13. avgusta.

IZLETI

DRUSTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV TRST prireja 15. julija izlet na Svišake z možnostjo vzpona na Snežnik. Vpisovanje bo 6. julija, ob 9. uri na sedežu društva v Ul. Cicerone 8.

ŠOLSKÉ VESTI

SSS obvešča profesorje srednjih in višjih sol, da je razpisal natečaj po naslovih za vstop v stalež. Kandidati naj vložijo prošnje na sedežu sindikata, Ul. Carducci 8, Trst, tel. 040-370301 ob torkih od 11.30 do 13. ure, ob sredah od 17. do 18.30, ob četrtkih od 9.30 do 11. ure in ob petkih od 15.30 do 16.30.

SINDIKAT SLOVENSKÉ SOLE sporoča profesorjem in učiteljem, ki bi se radi udeležili poletnega seminarja v Moravskih toplih v Prekmurju od 22. do 28. avgusta, da je razpisanih 30 mest. Seminar organizira ministrstvo za solstvo Republike Slovenije. Prošnje sprejema Solsko skrbništvo v Trstu do 10. julija.

SINDIKAT SLOVENSKÉ SOLE sporoča, da je dne 22.6.1993 solsko skrbništvo objavilo listino poverjenih ravnateljev za solsko leto 1993/94. Rok za morebitne popravke zapade 10 dni po objavi.

GLASBENA MATICA TRST - sola M. Kogoj sprejema potrditve vpisov svojih gojencev za solsko leto 1993/94 od 28.6. do 30.7. vsak dan razen sobote od 9. do 11. ure na sedežu ul. R. Manna 29.

OD 25. JUNIJA so na glasni deski solskega skrbništva v Trstu (Ul. Cumano 2) in liceja »F. Preseren« (Vardelske ceste 13/2) objavljene zasedne izjave pokrajinske lešnice posilcev za poučevanje na slovenskih nižjih in višjih srednjih solah na Trzaskem v solskih letih 1993/94 in 1994/95. Morebitne pripombe ali pritožbe v zvezi s položajem posameznika

nikov v omenjenih lestvicah morajo prizadeti posredovati solskemu skrbniku v roku petih dni po objavi.

ČESTITKE

Danes v Repnu GORAN svoj praznik slavi. Se veliko zdravih dni mu želijo njegovi dragi vsi.

Privekal je mali LUKA in osrečil Tanjo, Antonia in Giovannia. Srečni družinici želijo vse najboljše, novorojenčku pa obilo sreče v življenju družini Carli in Berce.

23. junija je na fakulteti za arhitekturo v Ljubljani diplomiral MASSIMO FERLUGA. Iskreno mu čestita KD F. Venturini.

V Borstu je pred kratkim slavil 60. rojstni dan GIORGIO ABRAMI. Vse najboljše mu želimo vsi, ki ga imamo radi, posebno pa mala Giorgia.

MALI OGLASI

OSMICO je odprl Stanko Gruđen v Samatorci. Vabljeni.

OSMICO ima Branko Slavec v Macknež. Tel. 133 (cesta za Packnež).

OSMICA je v Dolini pri Marju Zerjalu

V SLIVNEM pri Kraljevih so odprli osmico. Vinsko pitje vodita Ivo in Andrej Kralj.

OSMICO imajo pri Miskotu na Opcinah, Ul. delle Peonie st. 3.

OSMICO ima Rebula Ladi v Repniju st. 2.

OSMICO imajo »Pri zupanovih« v Medji vasi st. 1.

OSMICA je odprta pri Ušaju v Nabrezini

KUKUKOVI so v Doberdobi odprli kmečki turizem: imajo odprto vsak dan in vabijo na obisk.

PRODAJAM domače vino malvazija. Tel. st. 943207 v večernih urah.

DAJEVA instrukcije iz matematike in latinske. Telefon st. 944072 ali ob uri kosila na st. 948080.

DAJEM instrukcije iz poslovne matematike. Telefon st. 310954 Monika.

PROFESORICA nudi privatne lekcije iz latinske in dijakle klasičnega in znanstvenega liceja. Telefonirati ob večernih urah na st. 728601.

STUDENTKA nudi instrukcije latinske, slovenske in italijanske. Tel. 225017.

NUDIM lekcije iz slovenske. Interesenti naj telefonirajo na st. 220726.

PRODAM avtomobil Fiat Panda 750S, letnik 86, rdece barve, v dobrem stanju. Tel. 040-281394.

PES nemški ovcar je bil najden na Furlanski cesti (str. del Friuli). Lastnik naj pokliče tel. st. 224407.

V JULIJU in avgustu sprejem kakršnokoli delo pri slovenski družini. Tel. 0038-61-753405

VIŠJA MEDICINSKA sestra, 38 let, s pravkar pridobljenim italijanskim državljanstvom, isče zaposlitev v družini, internatu, bolnici v bližini slovenske meje. Tel. 0038-65-61376 v dopoldanskih urah, razen nedelje.

RADA bi delala na Opcinah kot varuska, čimprej. Tel. 0038-67-72886 dopoldne.

ISCEN DELO kot sobari

ISCEN DELO kot sobari

ISCEN DELO kot sobari

ISCEN DELO kot sobari

ISCEN DELO kot sobari

ISCEN DELO kot sobari

ISCEN DELO kot sobari

ISCEN DELO kot sobari

ISCEN DELO kot sobari

ISCEN DELO kot sobari

ISCEN DELO kot sobari

ISCEN DELO kot sobari

ISCEN DELO kot sobari

ISCEN DELO kot sobari

ISCEN DELO kot sobari

ISCEN DELO kot sobari

ISCEN DELO kot sobari

ISCEN DELO kot sobari

ISCEN DELO kot sobari

ISCEN DELO kot sobari

ISCEN DELO kot sobari

ISCEN DELO kot sobari

ISCEN DELO kot sobari

ISCEN DELO kot sobari

ISCEN DELO kot sobari

ISCEN DELO kot sobari

ISCEN DELO kot sobari

ISCEN DELO kot sobari

ISCEN DELO kot sobari

ISCEN DELO kot sobari

ISCEN DELO kot sobari

ISCEN DELO kot sobari

ISCEN DELO kot sobari

ISCEN DELO kot sobari

ISCEN DELO kot sobari

ISCEN DELO kot sobari

ISCEN DELO kot sobari

ISCEN DELO kot sobari

ISCEN DELO kot sobari

ISCEN DELO kot sobari

ISCEN DELO kot sobari

ISCEN DELO kot sobari

ISCEN DELO kot sobari

ISCEN DELO kot sobari

ISCEN DELO kot sobari

ISCEN DELO kot sobari

ISCEN DELO kot sobari

ISCEN DELO kot sobari

ISCEN DELO kot sobari

ISCEN DELO kot sobari

ISCEN DELO kot sobari

ISCEN DELO kot sobari

ISCEN DELO kot sobari

ISCEN DELO kot sobari

ISCEN DELO kot sobari

ISCEN DELO kot sobari

ISCEN DELO kot sobari

ISCEN DELO kot sobari

ISCEN DELO kot sobari

ISCEN DELO kot sobari

ISCEN DELO kot sobari

ISCEN DELO kot sobari

ISCEN DELO kot sobari

ISCEN DELO kot sobari

ISCEN DELO kot sobari

ISCEN DELO kot sobari

ISCEN DELO kot sobari

ISCEN DELO kot sobari

ISCEN DELO kot sob

SOVODNJE / PRAZNOVANJE OBČINSKEGA PRAZNIKA

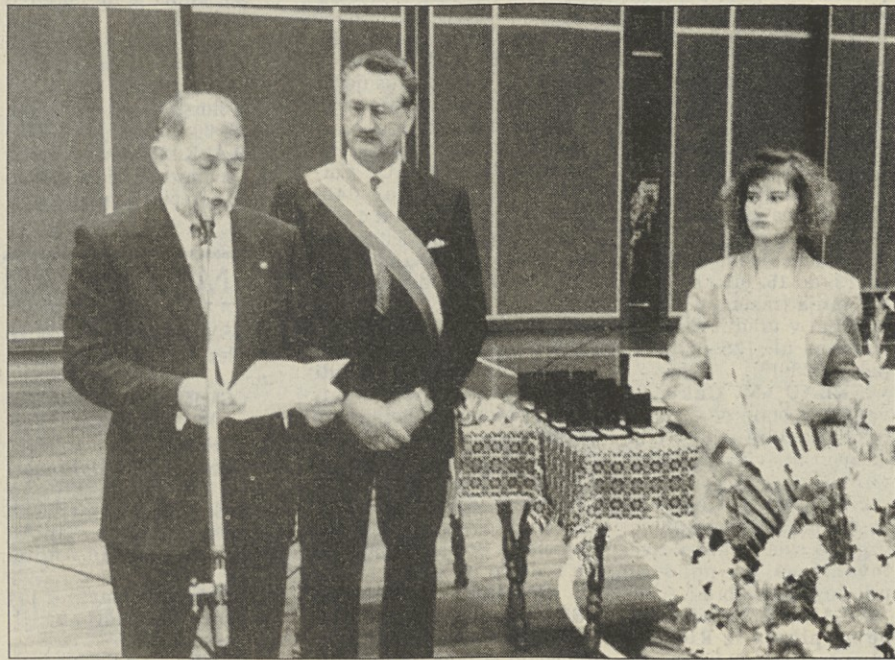
Petnajst let pobrateni z občino Škofja Loka

Na slovesnosti podelili vrsto nagrad in častnih priznanj

ALENKA FLORENIN

V četrtek je bila v občinski telovadnici v Sovodnjah tradicionalna slovesnost ob obletnici obnove uprave avtonomije občine. Praznika se je udeležilo res lepo število gostov, predstavnikov oblasti, županov sosednjih občin, predstavnikov kulturnih, sportskih, gospodarskih in političnih organizacij ter seveda domačinov.

Letošnji občinski praznik je soupadal s 15-letnico pobratena z občino Škofja Loka. Župan Vid Primožič je v svojem govoru dejal, da pomenijo stiki s pobrateni občinami vsekakor bogatitev na različnih področjih. Sovodnjska občina je odprta in razpoložljiva do vseh, ki želijo z njo živeti in sodelovati. To pomeni, da je pripravljena graditi plodne odnose z večinskim narodom, seveda na osnovi spoštovanja lastne identitete. Po krajšem orisu opravljenega dela v prejšnjem letu je Primožič sklenil govor z ostro obsodbo vseh grozodejstev, ki mučijo Bosno in Hercegovino ter z upanjem da bodo pristojni mednarodni organi manj oddaljeni in z večjih zanosom obravnavali balkansko vprašanje. Po pozdravu župana iz Škofje Loke Petra Havlina

Župana Škofje Loke Havlina in Sovodenj Primožič (foto Studio Reportage)

je bilo na vrsti podeljevanje priznanj občanom za dosežke na področju kulture, sporta, gospodarstva in splošnega družbenega delovanja. Za lepe ocene na tečaju prometne vzgoje, ki ga je občina organizirala v sodelovanju z osnovno šolo, so učenci Simon Assi, David Perkon in Matteo Cevdek, dobili v dar gorsko kolo. Spominsko plaketo za sodelovanje sta prejela tudi redar Damijan Fajt in poveljnik goriskih rebrarjev Armido Zaro. Za dolgoletno udejstvovanje na pevskem področju so spominsko plaketo podelili

Maksimiljanu Kogoj iz Rupe, za uspešno delovanje na športnem področju pa igralcem SZ Soca. Posebno priznanje za utrjevanje odnosov med matico in zamejstvom je prejel tudi nekdanji novogoriški župan in sedanji minister za kulturo v Sloveniji Sergij Pelhan, ki pa se zaradi obveznosti ni mogel udeležiti slovesnosti.

Tudi letos so ob prazniku priredili razstavo domačih vin na kateri je sodelovalo šest proizvajalcev: Marko Kovic, Salomon Tomsic, Rado Buzin, Sonja Tomsic,

Slavko Gulin in Boris Tomsic. Vsi so prejeli nagrado za sodelovanje, posebna komisija pa je določila najboljša vina. Marko Kovic je prejel tretjo nagrado za črno in prvo za belo vino, Sonja Tomsic drugo nagrado za črno, Slavko Gulin drugo nagrado za belo, Rado Buzin pa prvo nagrado za črno in tretjo za belo vino. Večer se je nadaljeval in sklenil s kulturnim delom, ki so ga oblikovali kotalkarji društva Vipava in plesna skupina Urška iz Ajdovscine. Program je povezovala Vesna Česut.

PEKARNA

OŽBOT

GORICA

Trg. Cavour 7

Trg S. Rocco 7

Gostilna pri Mirotu

Domača kuhinja
in pristna vina goriskega okoliša

SOVODNJE - Prvomajska Ul. 92 - Tel. 882017

gradbeno podjetje

Krašček

SOVODNJE OB SOČI

TIKARNA,
KNJIGOVEZNICA,
FOTOSTAVEK,
OFFSET

GRAFICA GORIZIANA S.N.C.

Ul. A. Gregorčič 18
Gorica (Standrez)
Tel. (0481) 22116
Fax (0481) 22079

Oglase za
Primorski dnevnik
sprejema

PUBLIEST Srl

Ul. dei Montecchi 6
TRST
Tel. 040/725877
Fax. 040/768697

GOSTILNA

Pri
Francetu

SOVODNJE

Prvomajska ul. 86
Tel. 882038

UVOZ - IZVOZ
ZASTOPSTVA

34070 SOVODNJE (GO) - CASE SPARSE 78
Tel. (0481) 521383
Telex 460639 IMSAGO I - Fax (0481) 521388

- STEKLO ZA GRADBENISTVO
IN POHISTVO:
float, refleksno, ornamentno, izolacijsko,
kaljeno, ogledala itd.
- STROJI IN ORODJE ZA STEKLARJE
- LASTNA PROIZVODNJA:
izolacijska stekla, silikonska tesnila

GOSTILNA

Vid Primožič
domača kuhinja in briška vina

GORICA - Drevored XX. septembra 139 Tel. (0481) 82117

PROIZVODNJA INSTALACIJA KLEPARSTVO

Mučič Mario

GORICA - STANDREZ - Ul. A. Gregorčič 20/2 - Tel. (0481) 21828

ZLEBOVI - CEVI - STRESNA OKNA - STRESNI ZRAČNIKI IZ POCINKANE PLOČEVINE

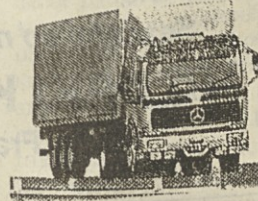
La Goriziana s.r.l.
SPEDICIJA IN MEDNARODNI PREVOZI

Sedež in uprava:

Ul. Duca d'Aosta 180 - 340170 GORICA
Tel. (0481) 520660 - 520655

Operativni urad:

MMP STANDREZ
Tel. (0481) 22351/2/3/4/5
Telex 460107 LAGORI I
Fax (0481) 520117

VAM NUDI VSE BANČNE USLUGE
IN JE NA VAŠO RAZPOLAGO ZA
VSAKODNEVNO MEDSEBOJNO
SODELOVANJE

VSE VRSTE NAVADNIH POSOJIL IN
POSEBNIH KREDITOV PO ZNIŽANI OBRETNOSTI
MERI ZA KMETOVALCE, OBRTNIKE,
TRGOVCE IN DRUŽINE LAHKO ZAPROSIJO
PREBIVALCI IN TISTI, KI POSLUJEJO
V OBČINI SOVODNJE
V OBČINI ZAGRAJ
IN V GORICI

POLEG USLUG KREDITNEGA ZNAČAJA SE
LAHKO POSLUŽUJETE TUDI:

AKREDITIRANJA PENZIJ NA T/rne ALI
HRANILNE KNJIŽICE; PLAČEVANJA SIP,
ENEL, INPS, DAVKOV IRPeF, ILoR, IVA;
IZDAJANJE KREDITNIH KART: VIACARD,
BANKAMERICARD, VISA, BANCOMAT;
POSREDOVANJE LEASINGOV.

PROBLEMI SE POENOSTAVIJO, ČE SE O
NJIH POMENITE V KMEČKO-DELAVSKI
HRANILNICI IN POSOJILNICI V
SOVODNJAH.

Telefon: 0481/882155

A.W.S. GO

Že več kot
osemdeset let

skupno

delamo za rast in razvoj

našega mesta.

Banca Agricola Gorizia
Kmečka banka Gorica

OBČINA / ZADNJE DEJANJE UPRAVE?

Tik pred koncem načrta za promet

Jutri najbrž formalna razglasitev krize

MARKO MARINCIC

Ob vesti, da je te dni goriski občinski odbor razpravljal o načrtu za preureditev prometa v mestu, nam je misel pole-tela na potnike, ki so v razkošnem salonu na krovu Titanika brezskrbno plesali prav do zadnjega trenutka, preden je ladja trčila ob ledeno goro in se potopila. Prizadevanja župana Tuzzija, da bi s svojim colnicem plul dalje proti pristanu konca mandata mimo ledene gore, ki ga čaka že na jutrisnji seji občinskega sveta, se nam zdijo res brezupna. Mimo bitke, ki jo napovedujejo številne skupine tako opozicije kot (nekdanje?) večine v občinskem svetu, je že stanje v občinskem odboru videti brezupno: en odbornik PSI je odstopil, drugega je ista stanka izključila in predstavlja le še samega sebe kakor tudi odbornik iz vrst PRI, ki ni hotel slediti stranki v umiku iz večine; nadalje je en odbornik v zaporu (prav jutri naj bi ga občinski svet nadomestil), pa tudi odbornik, ki je nace-loval prav resorzu za promet, je "zamrznjen" že od izbruha afere Coop.

V teh pogojih je res težko, da bi sedanja uprava lahko sprejemala "zgodovinske" odločitve,

kakršna bi morala biti prometna preureditev, za katero sega prva studija že v začetek 70. let. In vendar so na zadnji seji odborniki prisluhnili načrtovalcem prometnega načrta in ga tudi odobrili: Sedaj naj bi se o njem izrekli rajonski sveti, ACL, gospodarska združenja in Trgovinska zbornica, do septembra naj bi pripravili tudi na osnovi teh mnenj

Slovenska konzulta posegla pri občinskem pravobranilcu

Konzulta za slovensko manjšino ne občini je pregledala v zadnjem času opravljeno delo. Predsednik Sirk je poročal o srečanju z občinskim pravobranilcem dr. Ientilejem. Posredoval mu je prvo pritožbo in zahtev v zvezi s vprašanji, za katera do-slej občinska uprava ni pokazala pozornosti. Dr. Ientile je prisluhnil pritožbam in jih posredoval županu. Prvi trije odgovori v zvezi s prevajalsko službo, zaposlitvijo funkcionarja z znanjem slovenscine ter pravilnikom za delovanje konzulte so že prišli: vsi so precej izmikajoci, saj se sklicujejo na bodočo preureditev občinskega organika oz. občinskih pravilnikov.

Konzulta je spet obravnavala tudi solska vprašanja in zahtevo po osamosvojitvi sekcije IIT. Predsednik Sirk je dejal, da pričakuje s tem v zvezi novosti naslednjih mesecih, če pa se zadeva ne bo premaknila, bi se morale manjšinske organizacije ob-niti na organe Evropske skupnosti.

Konzulta je tudi potrdila nasprotovanje zdruze-vanju slovenskih šol. S tem v zvezi je obsodila tu-di na nedavnem posvetu o solstvu izrečeno stališče posameznih slovenskih solnikov, čes da je združevanje neizbežno. Konzulta meni, da je to stališče neodgovorno.

dokončne predloge, ki jih bo moral nazadnje odo-briti občinski svet.

Cetudi se bo njegova upravnica pot najbrž kmalu zaključila, bo Tuzzijev odbor lahko vključil prometni načrt v sicer izredno skromni obračun pol-drugega leta upravljanja. Vprašanje je, če in kdo bo izvajal ta načrt, saj se zdi malo verjetno, da bi ga sedanji upravitelji.

CISV / SKUPAJ NA MEDNARODNIH OTROŠKIH TABORIH

Mladi državljani sveta, ambasadorji obeh Goric

Župana Tuzzi in Marušič na skupnem sprejemu poudarila pomen spoznavanja in utrjevanja sožitja med najmlajšimi

ALES WALTRITSCH

Mladi Goricani, ki se bodo letos udeležili tabo-rov mednarodne organi-zacije CISV bodo ambasadorji obeh Goric. Goriski sekciji je po dolgih priza-devanjih predvsem nje-nega predsednika Gian-nija Orzana in Novogoričanke Ive Devetak uspe-lo vključiti v svoje delo-vanje tudi nekaj mladih iz Nove Gorice. Sodelo-vanje med Gorico in No-vo Gorico traja že nekaj let (pred dvema letoma se je strideset mladih Itali-janov udeležilo letnega srečanja mladih spremlje-valcev te organizacije, ki ga je goriska delegacija priredila prav v Novi Gori-ci), vendar je letos prvič prišlo do izbire skupne delegacije.

CISV je bila ustanovlje-na v ZDA leta 1951. V Gorici plodno deluje med Italijani kot tudi med Slo-venci že 19. leto. Njen cilj je ustvariti sožitje med narodi s pomočjo medse-bojnih stikov. Ameriški psihologi so pred stride-setimi leti pomislili, da se ta cilj najlažje doseže med 11-12 let starimi otroci, ki so se neobere-menji s predsodki in in-ze dovolj stari, da prezivijo Martina Zanuttigh iz San Piera, Anna Serafini iz Pierisa ter Alessio Boschi in Giangiacomo Bella iz

Otroci in vodstvo CISV z županoma obeh Goric (foto Studio Reportage)

iz celega sveta doživlja štiri tedne nepozabnih trenutkov z novimi vrstniki. Spoznavanje drugih kultur in navad, igre in sportno udejstvovanje so vsakodnevni program malčkov, ki prezivijo tudi dva vikenda v družinah kraja, kjer se tabor vrši.

Goriške delegacije bo-do letos sodelovale na dveh taborih in eni iz-menjavi. Tabora bosta od 3. do 31. julija v Rimu, kamor bodo v spremstvu Marte Peric odpotovali Martina Zanuttigh iz San Piera, Anna Serafini iz Pierisa ter Alessio Boschi in Giangiacomo Bella iz

Tržica. Serena Francovig iz Tržica ter Virginia Bi-siani, Marco Scandelin in Alessandro Giuliani iz Gorice bodo preziveli sti-ri tedne v kraju S. Pedro Sula v Hondurasu. Te otroke bo spremljala Lau-ra Candotti, delegacijo pa bo v Honduras, državo, kjer bo letos prvič tabor CISV, spremljal tudi go-riski predsednik CISVa Gianni Orzan. Deset otrok iz Gorice, Trsta in Nove Gorice pa bo konec julija odpotovalo v Youngstown (Ohio - ZDA), kjer bodo mesec dni preziveli pri vrst-nikih, ki jim bodo obisk

vrnili prihodnje leto. V spremstvu Romane Davi-ni in Erica Pacorja bodo v ZDA odpotovali Tanja Sirk iz Krmina, Andrea Querin in Federico Biara-sin iz Gorice, Anja Figelj, Tine Vizintin, Luka Milo-vac in Gorazd Karer iz Nove Gorice, Sara Brollo in Valeria Bella iz Tržica ter Mauro Chiodograndi iz Trsta. Mladi državljani sveta so se v petek ude-ležili sprejema na go-riskem zupanstvu, kjer sta jih pozdravila oba žu-pana, Erminio Tuzzi in Tomaz Marušič, ki sta poudarila pomen sodelo-vanja.

DEVETAKI

Slovenec mahnil Slovenca ker je govoril italijansko

Mladenec iz Doberdo-ba, 24-letni Adriano Fer-letic, se je moral predsi-noci zateci v bolnišnico zaradi poškodb, ki mu jih je z železno palico povzročila skupnica treh nacionalistično prena-peh, predvsem pa očitno pijanih slovenskih mla-denčev.

Adriano je v petek zvečer bil s skupnico prijateljev v gostilni Pri Miljotu v Devetakah. V družbi so bili trije Slo-venci in Italijani, med se-bo so se pogovarjali v italijanskem. To je moti-lo tri nove priselce, dva iz Slovenije in sloven-skega fanta iz Martišci-ne, ki so Ferleticu ukazali, naj govori sloven-sko. Med skupnicinca-ma se je začelo prekanje, ki ga je kasneje prekinil poseg upraviteljev loka-la: ura je bila pozna, go-stilno so zapirali, zato so vse poslali ven. Svež zrak pa ni prispevali k streznitvi. Kreganje se je nadaljevalo, prišlo je tu-di do prerivanja, dokler ni eden od trojice prena-petezev potegnil iz avto-mobila poldrug meter dolgo železno palico, z njo udaril po Ferletice-vem avtomobilu (poško-doval je vrata in razbil šipo na njih), nato pa mahnil se fanta po glavi. Pritekla je kri, na srečo pa hujšega ni bilo. Pose-ga je policija, ki je legi-timirala napadalec. Fer-letic se je zatekel v trziško bolnišnico, kjer so mu obvezali rano na glavi.

Okreval bo v 5 dneh. Proti napadalcem bodo postopali, če bo ranjeni mladenec vložil formal-no prijavo.

TRŽIČ / PREISKAVALCI NA OBČINI

Preiskovalci zasegli dokumente o tržnici

Nepravilnosti pri gradnji, ki traja že 14 let?

Medtem ko v Gorici v zadnjem času ni velikih novosti glede preiskav v zvezi z izvajanjem raznih večjih javnih del, je v Tržicu v teh dneh "ne-skončna zgodba" nove tržnice zadobila tudi sod-no-preiskovalno razsež-no. Karabinjerji in poli-cija so na občini namreč v petek in včeraj zapleni-li kakih 50 svežnjev pa-pirjev z dokumentacijo o postopku za gradnjo trz-nice, ki traja že celih 14 let, seveda ne da bi bila tržnica dograjena.

Na to zadevo so javno opozorili občinski sveto-valci zelene liste in s tem dali povod za preiskavo, ki naj bi osvetlila številne zapletene in nejasne pla-ti zadeve. O tržnici je nam-reč v Tržicu govoril že

kakih dvajset let, postopek za gradnjo pa se je začel leta 1979, ko ga je odobril takratni komisar na celu občine prefekt La Rosa. Julija tistega leta je prvi izvršilni načrt pred-videl strošek približno dveh milijard lir. Na-slednje pomembnejše etape v postopku so bile leta 1983, ko so zaupali načrt in vodenje del inž. Ezio Paolu Pellizzariju. Vrednost je takrat narasla že na 3.150 milijonov lir, ki naj bi jih delno krili s prispevki Dezele, delno s posojili Goriške hranilni-ce in zavoda INA. Leta 87 je uprava poverila zi-darks dela (1.650 milio-nov) podjetju Riva iz Maiana. Kmalu je sledila varianta, ki je navedeni znesek povečala za pol

milijarde lir. Iz leta 1988 je "skandal o pod-zemlju": izkazalo se je, da inž. Pellizzari ni nare-dil geološke analize tal in da je zaradi vode podtal-nice nemogoče postaviti temelje na izbranem me-stu. Leta 90 je sledila no-va varianta (strošek: 4 milijarde), leta 91 je inž. Pellizzari predlagal novo varianto. Marca letos se je prekinilo njegovo po-godbeno sodelovanje z občino.

Preiskovalci bodo se-daj morali preveriti odgo-vornosti načrtovalca, iz-vajalcev del in seveda občinskih mož, pri čemer pridejo v postev trije od-borniki za javna dela (De-marchi, Pacor in Esposi-to), ki so si sledili v teh letih.

PARTIZANSKI DNEVNIK

Vrsta srečanj z bivšimi borci ob 50-letnici

V okviru priprav na 50. obletnico Partizan-skega dnevnika sta bila doslej na Goriškem dva sestanka s sekcijami VZPI. V ponedeljek so se v Kulturnem domu v Sovodnjih sestali tamkajšnji bivši borci, v torek pa so se števerjan-ski bivši borci srečali na Bukovju. V obeh pri-merih jim je član pri-pravljalnega odbora proslave povedal in po-trdil program dvodnevnega praznovanja, ki bo na Vrhu prihodnji ko-nec tedna. Med razpra-vo je prišlo do izraza nekja drobnih predlo-gov, ki bodo program popestrili oziroma iz-boljšali v nekaterih ma-lenostih in simboliki. Priprave sicer po-

tekajo po dogovorje-nem vrstnem redu, kar bo deloma opaziti v na-slednjih dneh, ko bo mogoče opaziti učinko-vite plakate na običaj-nih izpostavljenih me-stih. Plakate so priredi-telj porazdelili tudi v obmejnih občinah in deloma v notranjosti Slovenije, saj so med vojno Partizanski dnev-nik brali na operativ-nem ozemlju IX. kor-pusa, ki je zaobjemal tudi Gorenjsko. Na-slednja dva sestanka z bivšimi borci bosta ju-tri zvečer v Doberdolu in hkrati v Podgori. Pri-pravljalni odbor pa se sestane zadnjič v torek zvečer ob 20.30 v kulturno sportnem sre-dišču na Vrhu.

KINO

GORICA
VITTORIA 16.00-18.00-20.00-22.00 »Lezio-ni di piano«. Režija Jane Campion. Zlata palma na festivalu Cannes 93.
CORSO 16.00-18.00-20.00-22.00 »Bagliori nel buio«.

OBVESTILA

SLOVENSKO GOSPO-DARSKO ZDRUŽENJE
GORICA opozarja clane, da morajo vsa trgovska podjetja do 30. t.m. prija-viti lanske letošne odpadke. Vse informacije dobijo na Zdrženju, vsak dan od 8.30 do 12. ure, ali po te-lefonu 32844.

SPORTNO DRUSTVO
SOVODNJE obvesča, da bo občni zbor jutri 28. ju-nija, ob 20.30 v prvem in ob 21. uri v drugem skli-cevanju.

CENTER ZA GLASBE-NO VZGOJO EMIL KO-MEL do konca junija vpi-suje gojence za solsko le-to 1993/94. Tajništvo je odprto od ponedeljka do petka od 8.30 do 12.30 in od 15. do 19. ure.

AKCIJA TABOR-NIKOV RMV ob 40-letni-ci ustanovitve: Nazaj v ta-borniški raj. Prijave do konca junija. Prijavnice so na razpolago v ulici Malta, v knjižnici D. Fei-gel ter pri članih.

KD ANDREJ PAGLA-VEC iz Podgore obvesča, da bo jutri ob 20.30 na se-dežu društva prijateljsko srečanje bivših borec in članov VZPI, na katerem bo govoril prof. Aldo Ru-pel o nastanku in vlogi Partizanskega dnevnika v vojni in v povojnem casu.

ODELEK ZA DUSEV-NO ZDRAVJE pri goriski krajevni zdravstveni eno-ti sporoča, da bo jutri, 28. junija, ob 16.30 v njihovi knjižnici srečanje vseh ti-stih, ki so zainteresirani za prostovoljno delo v njihovih zdravstvenih strukturah. Za vse infor-macije so na razpolago po telefonu 592710.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE — ZSKD

vabita na poletni gledališki oddih

»TICO - TICO BAR«

(C. Goldoni - R. Fassbinder) Režija: Vito Taufer
Predstava bo v sredo, 30. junija 1993 ob 21.15 v parku pred gradom Kromberk v Novi Gorici.
Rezervacija in predprodaja vstopnic v uradu Kulturnega doma v Gorici (Ul. Brass 20 - tel. 33288). Stevilo mest je omejeno.

VČERAJ-DANES

Iz matičnega urada go-riske občine v tednu od 20. do 26. junija:

RODILI SO SE: Matija Komjanc, Martina Plaz-zotta, Francesca Marassi, Martina Micolino, Davide Menin in Mattia Perco.

UMRLI SO: 92-letni upokojenec Alessandro Leghissa, 74-letna gospo-dinja Gizela Mozetič vdo-va Lestan, 66-letna upo-kojenka Maria Pallavicini vdova Mancin, 82-letni upokojenec Luigi Cattai, 72-letna upokojenka Bru-na Pozzar vdova Mec-chia, 84-letna gospodinja Maria Ladini vdova Mas-sera, 73-letni upokojenec Albino Bon, 66-letna go-spodinja Maria Donda poročena Cechet, 80-letni upokojenec Aldo Olivio, 74-letni upokojenec Pao-lo Debellich, 70-letna go-spodinja Antonietta Ron-cato vdova Andros, 76-letna Maria Bernardis vdova Bernardis, 83-letni upokojenec Francesco Giorgi, 86-letna upo-kojenka Dina Susana, 84-letna upokojenka Ema Budal, 89-letna upo-kojenka Giorgina Quaranto vdova Boico in 72-letna upokojenka Irene Danielli.

OKLICI: policist Giorgio Gasparotto in uradni-ca Fabiana Perusin, urad-nik Paolo Pizzi in trgovka Maria Bregant Gnot, uradnik Fulvio Bragagni-ni in delavka Michela Quargnali, trgovec Lucia-no lenco in uradnica Ma-rina Lozei, electricist Oscar Lorenzo Pinto in tr-govka Lorena Gandin, uradnik Guido Bia in vz-gojiteljica Valentina Ni-colotti.

PHILIPS

NAGLUŠNOST

Nova dimenzija

Miniature akustične proteze

Brezplačni preizkusi sluha in demonstra-cije vsak četrtek zju-traj od 9. do 12.30 v lekarni Providenti na Travniku 34 v Gorici

INFORMACIJE:
Tel. (0481) 46983

POROCILI SO SE: od-vetnik Livio Grapulin in učiteljica Chiara Calderi-ni, delavec Cesare Rivolt in gospodinja Kheira Dekis, trgovski potnik Paolo Collenz in trgovka Erica Gallo ter delavec Rodolfo Visintin in pro-dajalka Serenella Scarton.

LEKARNE

DEZURNNA LEKARNA V GORICI
ALL'ORSO BIANCO, C. Italia 10, tel. 53157.
DEZURNNA LEKARNA V TRŽICU
RISMONDO, Ul. E. To-ti 52, tel. 410701.

POGREBI

Jutri v Gorici: ob 9.30 Violanda Colja vdova Fi-gelj iz kapele bolnišnice sv. Justa na glavno pokopališče ter ob 11. uri Irene Danelli iz bolnišnice Janeza ob Boga v cerkev sv. Marije Kraljice in na glavno pokopališče.

12. KONGRES GASILSKE ZVEZE SLOVENIJE

Strokovnost je dosegla evropsko raven

Zakon o gasilstvu naj opredeli status gasilcev

ZLATKA STRGAR

SLOVENJ GRADEC - Na 12. kongresu Gasilske zveze Slovenije, ki je hkrati prvi v samostojni državi, sodeluje 250 delegatov, na vabilo pa so se odzvale tudi tuje delegacije iz Avstrije, Nemčije, Madžarske in Hrvaške. Med domačimi gosti so bili predsednik državnega sveta dr. Ivan Kristan, predstavnik ministrstva za okolje Radovan Tavzes, ministrstva za obrambo Bojan Usešnik, poveljnik republiškega štaba za civilno zaščito Miran Bogataj, predstavnik ministrstva za solstvo Stanko Salamun in Maks Susek, v imenu LDS - Miran Jerić, SNS - Zmago Jelincić in SSS - Vitodrag Pukl.

Na kongresu so ugotovili, da so bile programske usmeritve kljub izjemnim dogodkom in družbenim spremembam med obema kongresoma skoraj v celoti uresničene in potrjene, da bodo odgovorno sprejeli izziv sedanjega časa v skladu s svojo humano usmerjenostjo. Pri tem pričakujejo, da bodo državni organi sprejeli zakone in uredbe, ki bodo omogočili kontinuiteto njihovega delovanja in tudi razvoj.

Financiranje je na-

mrec ena največjih težav gasilcev, ki so ga v več kot 120-letnem delovanju na Slovenskem urejali na različne načine. Danes se od njih pričakuje več, kot se jim daje, zato odklanjajo obveznosti in dolžnosti, ki nimajo finančnega kritja v republiki in lokalnih skupnostih. Od zakona o gasilstvu in zakona o požarni varnosti pričakujejo opredelitev statusa gasilstva, opredelitev, da je opravljanje gasil-

skih nalog strokovno, javno in humanitarno delo, zagotovitev pravic gasilcev do materialne odškodnine in odškodnine za posledice nesreč pri intervencijah, ureditev lastništva in zagotovitev financiranja operativne gasilske dejavnosti.

Zelo pomembno področje njihovega dela je tudi strokovno izobraže-

vanje, ki je zaradi zapletene tehnike vedno bolj zahtevnejše. Ne glede na to, da je strokovnost slovenskih gasilcev že dosegla raven razvitih držav, kot so Avstrija, Nemčija ali Švica, so se na kongresu zavzeli za izgradnjo strokovne sole na lgu pri Ljubljani, za katero vodi vse priprave ministrstvo za obrambo.

Več kot sto tisoč slovenskih gasilcev si vztrajno prizadeva vključevati v svoje vrste mlajše rodove in je hkrati ena redkih organizacij, ki ne pozablja na veterane, saj so njihovo znanje in izkušnje dragocen vir pri usposabljanju mlajših. Pogrešajo pa večje sodelovanje z vlado in nekaterimi resornimi ministrstvi, se zlasti sodelovanje z ministrstvom za notranje zadeve, promet in zveze ter ministrstvom za okolje, medtem ko je sodelovanje z obrambnim ministrstvom zgledno.

Kar se tiče bodočih lokalnih skupnosti, so se gasilci zavzeli predvsem za profesionalno obliko dela ne glede na organizacijo bodočih okrajev ali regij, saj sicer ne bo mogoče zagotoviti operativne pripravljenosti. V večerj sprejetem statutu Gasilske zveze Slovenije so že potrdili spremembe svoje bodoče organiziranosti.

Tradicija in na tisoče prostovoljcev (F.S. Živulović/TRIO)

kujejo opredelitev statusa gasilstva, opredelitev, da je opravljanje gasil-

vanje, ki je zaradi zapletene tehnike vedno bolj zahtevnejše. Ne glede na

ZDRUŽITEV IN PREIMENOVANJE / SLOVENSKA NACIONALNA DESNICA

V znamenju štirih »S«: Slovenija, standard, službe, stanovanja

Delegati izvolili Saša Lapa za novega predsednika stranke

PETER TOMAZ DOBRILA

MARIBOR - Včeraj je v mestu ob Dravi imela Slovenska nacionalna stranka - Samostojna poslanska skupina svoj prvi redni kongres, ki si je zastavil za cilj, kot je v uvodnem govoru povedala generalna sekretarka Jelka Lokar, »postaviti temelje za sodelovanje s programsko podobnimi strankami, da bi lažje uresničevali svoje predvolilne cilje.« Vladni koaliciji je očitala sprenevedanje, politika njihove stranke pa je za razliko dosledna in načelna in se je kot takšna pokazala ob vprašanju slovensko-hrvaške meje. V slovenski vladi odkrivajo udbovske povezave, vendar jih ta z različnimi mahinacijami prikriva. Slovenija ponovno tone v totalitarni režim z balkanskim predznakom, zato je nujno, da se desnica poveže in tako ustavi nadaljnje slabšanje gospodarskega in splošnega stanja. Njihov nacionalni program edini lahko izkorenini protislovenske parazite. Najsvetlejša vrednota jim je ponos slovenstva. Po sporu z Jelincem (ta je bil na sodišču prvič rešen v njihovo korist, vendar se je Jelincić pritožil in se bo lahko zadel več let) so se odločili spremeniti ime svoje stranke, da bi lahko normalno delovali, čimprej začeli s predvolilno dejavnostjo in nastopili na občinskih volitvah.

Delegati kongresa so odločili, da se bodo preimenovali v Slovensko nacionalno desnico (SND), temelj njihovega programa pa so štirje S: Slovencem standard, Slovencem stanovanja, Slovencem službe in Slovenijo Slovencem, ker jim je več do lastnega naroda kot do udobnega internacionalizma. Na Zmaga Jelincića je letelo več očitkov, med drugimi tudi ta, da so bili »volilci ogoledani z lažno politiko Plesalca«, kot je dejal Marijan Poljšak, zaradi česar na naslednjih volitvah pričakujejo manj glasov. Na kongresu pa so se prvič razdelili ob vprašanju sodelovanja z drugimi desnimi strankami in formiranju združene slovenske desnice. Združitev v SNS - LB (Slovenski nacional - socialni liberalni blok) sta podpisala predvsem Sašo Lap in Marjan Stanič (oba tudi kandidata za predsednika stranke), njiju pa del delegatov, medtem ko je bil drugi del, na čelu z Marjanom Poljškom, za samostojnost. Prva dva sta zagovarjala predvsem reklo »Skupaj smo močnejši«, drugi pa so vztrajali pri lastnem ponosu, ki je šel celo tako daleč, da gostom drugih desnih strank sploh niso dovolili do besede, saj so menili, da bi to bilo preprečevanje.

Nacionalna desnica očita mlačnost SKD (Foto: Jože Suhadolnik/TRIO)

SLS proti vladi

LIPICA - V hotelu Maestoso so se na 2. letni konferenci sestali člani Slovenske ljudske stranke (SLS). Konferenca se je udeležilo 110 od 136 upravnih odborov, kolikor jih ima stranka v državi.

Osnovnemu poročilu o delu stranke, ki ga je podal predsednik stranke Marjan Podobnik in poročilo o dejavnostih in načrtih sedmih zvez, ki delujejo kot sestavni del SLS, je sledila obsirna razprava. V njej so podprli osnutek alternativnega programa gospodarskega razvoja Slovenije, ki so ga pripravili zato, ker ga vladna koalicija nima. V njem se zavzemajo za enakomeren razvoj nacionalnega gospodarstva, za stabilno in odprto gospodarstvo in za takšno prestrukturiranje, ki ne bo reševalo krize z razprodajo nacionalnega premoženja. Zavzemajo se za socialno stabilnost in za sklenitev socialnega partnerstva, za skladen regionalni razvoj, za razvoj solstva in znanosti. Pri SLS bodo ustanovili tudi klub znanstvenikov. Alternativni program bodo predstavili v razpravah na terenu, saj ga bodo le-te konkretizirale.

Med sklepi letne konference SLS je tudi zahteva, naj država ponudi jamstvo za obveznice; z njim naj bi bilo vrnjeno premoženje, ki nekdanjim lastnikom in razlascencem nikakor ne more biti vrnjeno v naravi. (V. C.)

120. OBLETNICA ZADRUG NA SLOVENSKEM

Bistvo zadružništva je v samoupravi

Nujno bi bilo ustanoviti poslovne sisteme

IRENA PIRMAN

LJUBLJANA - Letos praznujemo 120. obletnico zadružništva na Slovenskem, po dolgih letih pa smo dobili tudi nov zakon o zadrugah in z njim vrnitev klasičnega zadružništva. Prve zadruge so bile ustanovljene v Angliji konec 18. stoletja, in to na pobudo delavcev, drobnih obrtnikov in kmetov, ki so bili pod pritiskom porajajočega se kapitalističnega gospodarstva. S pomočjo zadruge naj bi mali proizvajalci povezali podjetja, ki bi opravljala dejavnost v njihovo korist. »Dejavnost zadružnega obrata naj bi bila torej pospeševanje obrtniškega, kmečkega ali potrošniškega gospodarstva,« je povedal Matija Kovačič, profesor za ekonomiko kmetijstva na Biotehnični fakulteti in direktor družbe za razvoj podeželja.

Dobicek torej ni glavni cilj zadruge?

Glavni cilj zadruge je gospodarski učinek njihovih članov, sam dobiček (pravzaprav bi bilo bolje govoriti o presežku) pa pripada članom. Zadruge je torej podjetje oziroma specializirana organizacija, pri kateri imajo člani enake ustanovne deleže. Ta delež postane zadružna lastnina. Posamezni zadružnik s svojim premoženjem ne more razpolagati, vloženega deleža tudi ne more vnovčiti na trgu - nazaj ga lahko dobi samo ob izstopu iz zadruge.

V čem se zadruge loči od delniške družbe?

Zadruge je veliko bolj

čvrsta organizacija kot delniška družba, ker je jamstvo njenih članov večje: za zadruge jamčijo člani s svojim premoženjem in ne le s članskim deležem. Prednost tega je v bistvenem povečanju jamstvenega kapitala, poveča se kreditna sposobnost, zadruge postajajo poslovno zanimivejši partnerji. Ustanovitelji in poslovni partnerji zadruge so ene in iste osebe in funkcije opravljajo skupaj.

Kakšne so značilnosti zadružništva na Slovenskem?

V preteklosti uveljavljeni Raiffeisnov model klasičnega zadružništva

zvoji kmetijstva: v zahodni Evropi gre 80 odstotkov predelave in prometa s kmetijskimi proizvodi prek zadružnih poslovnih sistemov.

So ti poslovni sistemi značilnost sodobnega zadružništva?

Da. Zadružništvo se je moralo prilagoditi potrebam in razmeram velikega trga in se povežati v velike sisteme. Vendar gre se vedno za organizacijo po zadružnem principu. Lastniki teh poslovnih sistemov so zadruge in s tem posredno kmetje. Pri velikih sistemih je vpliv članov sorazmerno majhen tudi zaradi strokovnosti - vendar mened-

Profesor Matija Kovačič (Foto: Tomi Lombar/TRIO)

pravila in glavne organizacijske premise za organiziranje novih zadrug in preoblikovanje dosedanjih. Znova pa je vzpostavil tudi klasična načela zadružništva. Vendar ima zakon predvsem eno slabo stran: ni upošteval organizirane strokovne in upravne pomoči pri oblikovanju zadrug. Pri kmečkih zadrugah ni koordiniranih rešitev, zastopani so parcialni interesi bodisi kmetov bodisi zaposlenih v zadrugah. Novi

moženja in vprašanje, ali naj zadruge prispevajo svoj delež pri premoženju predelovalnih obratov. Lastninjenje in vračanje zadružnega premoženja je problematično predvsem zaradi pravice, zapisane v zakonu, po kateri ima zadruge pravico do 45-odstotnega deleža premoženja v podjetjih predelovalne industrije: to so mlekarne, klavnice, predelovalni obrati, vinske kleti. Pri uveljavljanju novega zakona o zadrugah se zapleta zaradi divjih privatizacij, stecajnih postopkov in mase premoženja, ki so manjša od dolgov. Najbolj smiselno bi bilo, da bi se predelovalni obrati preoblikovali v zadružna podjetja: s tem bi dosegli stanje pred preoblikovanjem zadrug v šestdesetih in v začetku sedemdesetih let, ko so se vsi predelovalni obrati, ki so bili včasih zadružni, izločili in se oblikovali v kombinat. Cel sistem poslovnega povezovanja kmetijstva bi bil ponovno povezan, interese predelovalne industrije pa bi se približali primarni proizvodnji in obratno. Predvsem pa moramo kmetom vrniti zaupanje v zadruge in jim dopovedati, da zadruge niso zgolj servis za opravljanje določenih funkcij na komercialni podlagi.

zakon ne sme ovirati nastajanja majhnih zadrug, zadruge pa morajo biti organizirane v skladu s potrebami in glede na področje dela.

Notranja konkurenčnost pri zadrugah odpade. Prav tako bi bilo skodno razbijati poslovne sisteme, ker bi se s tem prekinile obstoječe poslovne poti, izgubili bi se dobri kadri. Kriza v zadružništvu pa se pri nas nadaljuje, celo stopnjuje (seveda zaradi krize kmetijstva nasploh). Prav tako je v zakonu vprašljivo vračanje zadružnega pre-

»Kar zadeva bodoči razvoj zadružništva v Sloveniji, zagovarjam preoblikovanje zadružništva po klasičnih principih, nisem pa za razdrobitev zadružništva. Bistvo zadružništva je v tem, da je odločanje v rokah članov, torej samouprava, ki ni ideološko pogojena. Odnos do zaposlenih v zadrugi je treba razumeti na osnovi tega, kdo je lastnik premoženja. Ponekod so zaposleni hkrati tudi člani zadruge, vendar so rezultati raziskav pokazali, da bi bila takšna praksa danes nesmiselna.«

se je bil nekoliko modificiran uveljavil tudi na Slovenskem, potrebno ga je bilo namreč potrebno locirati v ožji prostor vasi in majhnih občin, v te zadruge pa so bili vključeni vsi kmetje nekega območja. Delovanje zadružništva se je kmalu po nastanku razširilo s področja hranilništva tudi na proizvodno in gospodarsko področje. Posebej je ob tem potrebno omeniti predelovalne zadruge (mlekarne, vinarske), ki so na zahodu se vedno povežane v zadruge, kar je zelo pomembno za ra-

DOGODKI, KI SI JIH KAŽE ZAPOMNITI

»Krokodilčki« v (političnih) očeh...

IVANKA MIHELČIČ

mah: zadovoljno ljudstvo bi dostojno obeležilo drugo obletnico državnosti, herojem pa se ne bi bilo treba truditi z iskanjem novega, primernejšega datuma za praznovanje obletnice. Vendar je nekaj nepredvidenega obrnilo tok dogodkov. Kmečki punt je političnim organiza-

zlatih državnih odličij, ki naj bi pomenila višek dogodkov, izzvenela predvsem bizarno.

V kolikšni meri so navadni smrtniki zadovoljni s tem bojem za oblast, pa je bilo cutiti tudi ob praznovanju dneva državnosti. Ljubljana tudi navzven ni dajala videza praznično

Vrnitev odličij: cilj ni bil dosežen (Foto: S. Živulović/TRIO)

torjem preprosto usel iz rok, posledica tega pa je bila »predčasna« pogoditev vlade s kmeti. Tu di obstrukcija v parlamentu ni povsem uspešna, tako da je vrnitev

okrašene prestolnice, na osrednji proslavi na Trgu republike pa se je zbralo skorajda več civilno oblečenih policajev in uniformirancev (predstavniki Teritori-

alne obrambe in specialne brigade Moris) kot navadnih občanov. Vsekakor veliko premalo za prostor, ki lahko sprejme tisoče ljudi. Ob vseh zakulisnih igrav glede programa proslave (ta je bila rezultat odločitve neke neimenovane »politične koordinacije«, odbor za proslavo, ki ga je vodil šef kabineta zunanjega ministra Tomaz Kunstelj, je bil le izvajalec) in tega, kdo bo na njej govoril, so prene-kateri opazovalci cetrtkovega »osrednjega« dogodka zgolj zavzdihnili, čes, tudi castna ceta mora vsaj enkrat na leto »prezračiti« uniforme in se pokazati ljudstvu.

Sicer prijeten in povsem akademsko obarvan kulturni program pa se je zaključil z nastopom skupine Cuki. Proslava naj bi se s tem prevesila v splošno ljudsko rajanje, ki naj bi trajalo dolgo v noc.

A od rajanja v prestolnici ni bilo nič. Ljudje so sicer izrabili dokaj svež junijski večer za sprehod in »pivce« stoje, od osrednje proslave pa je v zraku ostal le odmev zabavne uspešnice »Krokodilčki v očeh« in njena nesporno aktualna simbolika: hudomušni so se ob tem namreč spraševali, kdo v slovenskem političnem establishmentu je ob vseh dogodkih, ki so zaznamovali drugo obletnico slovenske državnosti, pravzaprav imel večje, kdo pa manjše »krokodile« v svojih očeh. Brez njih namreč ni bil nihče...

DALMACIJA NA VALOVIH SREDOZEMLJA IN ATLANTIKA

Križarjenja od Hamburga do Aleksandrije

Tri sanjska popotovanja od pristanišča do pristanišča, od lepote do lepote

Med vsemi popotovanji so križarjenja z velikimi (belimi) ladjami in plavajočimi hoteli najbolj privlačna, takorekoč sanjska in mnoga samo ali vsaj enkrat v življenju. Prednost križarjenja je med drugim tudi v tem, da se postelja pelje z vami od pristana do pristana in vam ni treba nenehno »pokati«; hotelska soba - lahko tudi razmetana - se ves čas pelje z vami...

Mi bomo spregovorili o križarjenjih po Sredozemlju, o katerih podatke pri nas posreduje ljubljanski Slavnik, organizira pa jih zagrebška turistična agencija z enakim imenom, že desetletja znani in preizkušeni organizator sredozemskih ladijskih potovanj.

Prvo od treh Slavnikovih križarjenj (A) dviga sidro 2. septembra. Ker pa je odhodno pristanišče Cuxhaven ob ustju Labe (pri Hamburgu), je odhod

iz Ljubljane že 1. septembra jutraj - najprej vožnja do Frankfurta, prenočitev in nadaljevanje potovanja - po avtocestah - do Cuxhavena, potem plovba do angleškega Southamptona in od tam celodnevni izlet v bližnji London. Potovanje se potem nadaljuje do La Coruna na severozahodnem »vrhu« Španije, od tam pa je organiziran celodnevni izlet do romarske Jakobove Kompostele. Sledi plovba do Lizbone in popoldansko potepanje po lepi in očarljivi portugalski prestolnici. Naslednje pristanišče je na afriški celini - Tanger. Sledi plovba skozi gibraltarsko ozino do Malage na španski Sončni obali. Celodnevni izlet v eno najlepših mest v Sredozemlju, v romantično mavrsko Granado, ki jo krasi trdnjavska palača Alhambra. Se postanek na Malorci (izlet v Valdemoso) in zaključek potovanja -

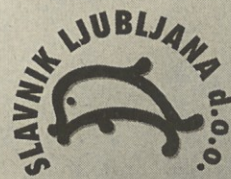
dvanajstega dne (po odhodu iz Ljubljane) v Nici. Po ogledu tega azurnega letovišča sledi vožnja čez severno Italijo v Slovenijo.

Drugo križarjenje (B) se začne 12. septembra v Nici; dan poprej se potniki zvečer odpravijo z avtobusom iz Ljubljane. Prvi postanek je v Civitavec-

hi ob Tirenskem morju, odkoder se izletniki odpravijo na celodnevni izlet v bližnji Rim. Naslednja postaja je Palermo na Siciliji, potem pa sledi pristanek na afriški celini v Tunisu (ogled mesta in nekdanje Kartagine). Sledi nepozabna Malta, grški otok Krf in zaključek potovanja v Benetkah (deve-

tage dne jutraj).

Tretje križarjenje (C) se začne 16. oktobra v Benetkah. Najprej je na vrsti plovba po Jadranskem morju, ki se skozi Otrantska vrata nadaljuje naprej proti jugu do peloponeškega pristanišča Katakolon, odkoder je le skok do rusevin slavne Olimpije. Naslednji postanek je na

TAVCARJEVA 8a
Ljubljana

TURISTIČNA AGENCIJA
KRIZARJENJA
RENT A CAR
tel.: 061/321-351, 321-552
fax: 061/321-556

Nepozabna križarjenja z ladjo Dalmacija

1.-12.9.: Velika Britanija, Španija, Portugalska, Maroko, Mallorca, ZAR, Sredozemlje
11.-19.9.: Azurna obala, Italija, Tunizija, Malta, Krf
16.-30.10.: Grčija, Egipt, Izrael, Turčija, Italija

Počitnice v Španiji

Po konkurenčnih cenah; odhod vsak petek, popusti za skupine nad 10 oseb, možnost odloga plačila

ROYAL
TURISTIČNA
AGENCIJA

Izleti:

Budimpešta - 3 dni od 109 DEM naprej, vsak vikend
Praga - 4 dni 185 DEM, 24.6., 29.7.1993
Dunaj - 3 dni 199 DEM, 25.6., 16.7.
Pariz - 6 dni bus-bus odhodi: 22.6., 24.8., 21.9., 12.10.
Pariz - 5 dni letalo-letalo odhodi: 14.7., 18.8., 15.9., 6.10.
Po želji organiziramo izlete za maturante in zaključene skupine.

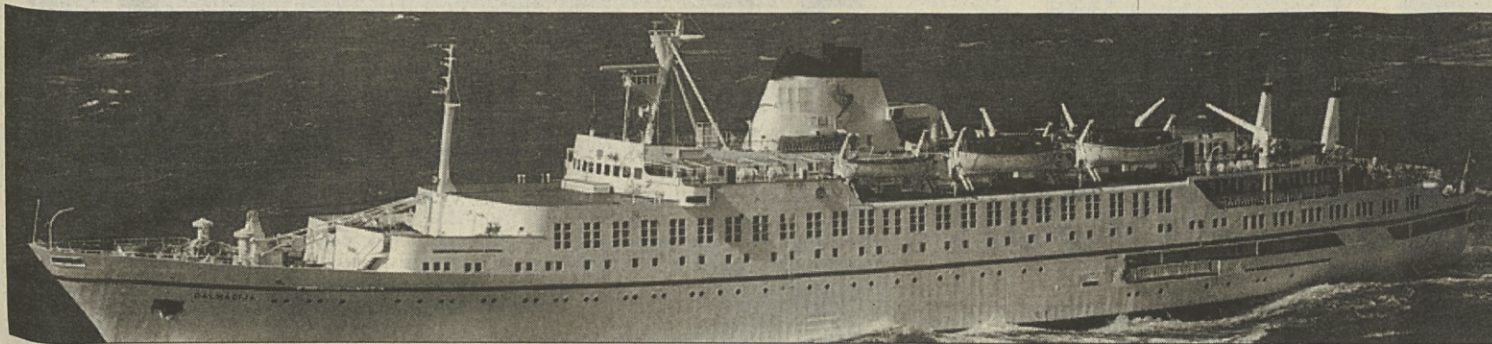
Počitnice:

Costa Brava - 9 dni bus-letalo/letalo-bus odhodi: 12., 19., 27.7.
Malta letalo-letalo 8 dni odhodi: 9.9., 16.9., 26.9.
letalo-letalo 5 dni ali 4 dni odhodi: 19., 16., 23.9.

Potovanja:

Španija - 9 dni ponovitve potovalne ture Barcelona, Madrid, Andaluzija 16.-24.9. bus-letalo, 24.-2.10. letalo-letalo, 2.-11.10. letalo-bus
Pripravljamo Indijo in Brazilijo.

MIKLOŠIČEVA 38/VI, 61000 LJUBLJANA
TEL.: 061/120-141, int.: 82/84
fax.: 061/312-087

Ladja Dalmacija, plavajoči hotel za križarjenja

Trdnjava in palača Alhambra v Granadi nad Malago

SREDI PREKMURJA

Tunka in freske

Turnišče je mirna in lepa vas, kjer je doma Škorpiljon ...

Pohajkovali smo po Prekmurju in pot nas je zanesla v Turnišče, ki ga najdemo »nekje« med Lendavo in Soboto, med obema glavnima cestama, ki povezujeta obe občinski mesti. Kraj naj bi dobil svoje ime po nekem davno porušenem stolpu ali turnu, morda pa, kaj se ve, tudi po kakih viteskih turnirjih ...

Prastari viri trdijo, da je Turnišče stalo na tem mestu že pred dobrimi tisoč leti (leta 860), ime se je spreminjalo, a se je vedno vracalo in obstalo na Turnišču. Pomembnejše je, da je bil kraj nek »varas«, kar pomeni, da je imel mestne pravice (od 1548) in je bil - morda - pomembnejši od današnjih mest v Prekmurju. Dobrih sto let kasneje (1664) so Turki požgali mesto, meščani so pobegnili v gozdove in se kasneje vrnili obnavljati svoje selišče, ki ni nikoli več zablestelo z mestnimi zastavami in grbi. Kakorkoli že, Turnišče je danes lep, prijazen in domač kraj, kjer so doma tudi sloviti cevlarji (imajo tudi zanimiv cevlarski muzej!).

Po vsem tem je treba stopiti k Škorpiljonu, v gostilno, kjer bo k dobremu počutju in razumevanju zgodovine najprej pripomogel kozarček ostirjeve domače kapljice (iz goric nad Dobrovnikom). V gostilni, v lični hiši, je prostora za kakih sto gostov; za prvo polovico v sobi, za drugo pa na pokriti terasi. Naj vas ne preseneca lepa notranja oprema, ostir je tudi mizar, pa je kar sam opremil lokal. Gostilna je

Škorpiljon v Turnišču - gostilna s tunko, gibanico, ...

odprta vsak dan od jutra do večera, ostirjev dan pa je ponedeljek, ko ima zaprto. Po dobri kapljici tekne dobra jed. Ne manjka mesa v tunki, pa tudi gibanice in repeza (zavrtka) ne; seveda pa postrežejo tudi z vsemi drugimi jedmi in dobrotami. Cene so takšne, karkršne pač so, a nikakor ne med višjimi; bižtek z jajcem je 700 tolarjev, meniji 600, porcija mesa v tunki 400. Toliko za orientacijo ...

Ko smo se dodobra podprli, smo se odločili za ogled romanske cerkve Marijinega vnebovzetja. Majhna je in lepa, v njej so freske iz več obdobji. Cerkveno notranjost so po gotški prezidavi in dozidavi najprej poslikali v prvi polovici 14. stoletja. Dobrega pol stoletja kasneje so jo drugič poslikali, pod

vodstvom radgonskega mojstra Janeza Aquile; desetletje kasneje je polkupolo apsida poslikal mojster sam. Kakor živi so liki apostolov in ose-

bnosti iz legende o ogrskem kralju Ladislavu. Vse to v malem Turnišču - Škorpiljon in cevli, freske in delček prepegega Prekmurja. (O. J.)

V srcu Prekmurja vas pričakuje

GOSTILNA
ŠKORPIJON

Turnišče, Stefana Kovača 80
Tel./Fax: 069/72-073

Nudimo vam vse od pristnih domačih vin do izvrstne babičine kuhinje pripravljene iz dobrot prekmurskih ravnic.

Pridite in obiščite prijetno in drugačno gostilno - gostilno Škorpiljon Turnišče

MALTA / MALA CELINA MED CELINAMA

Dänikinov raj skrivnosti

V septembru spet letalski skoki na Malto, kjer se izletnikom obetajo znamenitosti, kopanje, zabava, nakupi in doživetja

Malta je večna izletniška »tema«. Če turistične agencije pozabijo na Malto, se ljudje že čez nekaj mesecev sprašujejo, kdaj se bo katera spet »lotila« tega otočja, male celine med Evropo in Afriko. Sedaj se je je »lotil« Royal. Kakor kaže, skoraj po kraljevsko...

Na voljo je več letalskih aranžmajev, od starih do osmih dni v mesecu septembru. Pestri so, obsegajo pa razen poletov in ogledov ter nočitev z zajtrkom se večerje (zabavne pojedine) v atraktivnih restavracijah. Zagotovilo, da vam ne bo dolgčas in da se

boste zabavali se in se, velja verjeti, kajti Royal slovi po tem. V slovensko izletniško ponudbo prinaša zanimive novosti.

Programi obsegajo tudi pokušino malteske gastronomije in folklore, srečanje s Popajem in ribiči, z neolitom in nočnim življenjem ...

Malta je samostojna država, ki zajema tri otoke s skupno površino 315,6 kilometra. Na otoku domuje 358.000 Maltezanov, ki govorijo malteski jezik; govorica je mešanica arabščine in italijansčine oziroma sicilijansčine, delno tudi angleščine. No, domala

vsi govorijo tudi angleško in italijansko. Ne bo težav.

Malta leži kakih 100 kilometrov južno od Sicilije in nekako 300 kilometrov od Tunizije. Otočje je skalna gmota, dvignjena največ 200 metrov nad morje, a dobro porasčena in kar goste naseljena. Malta je stara kot svet, pravijo, saj so našli na njej fosile (slonovi!), stare najmanj 300 tisoč let. Sledi Maltezanov pa so stare najmanj 5000 let. Ime je fenicijskega izvora (malteh = pristanišče).

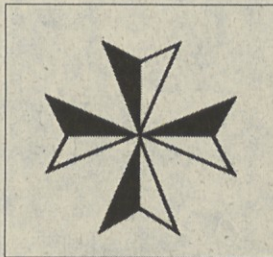
Skrivnostnih templjev na skalah in zlasti v podzemskih votlinah

je toliko, da so vznemirili tudi Dänikena. Kdo vse ni odkrival, osvajal in naseljeval Malte - Fenicijani in Grki, Kartazani in Rimljani, Goti in Vandali, Bizantinci in Arabci, malteski vitezi, Napoleon in Angleži. Italijani so »zasedli« Malto sele leta 1943, ko se je njihova bojna flota - z belimi zastavami vdaje - vsidrala v La Valetti.

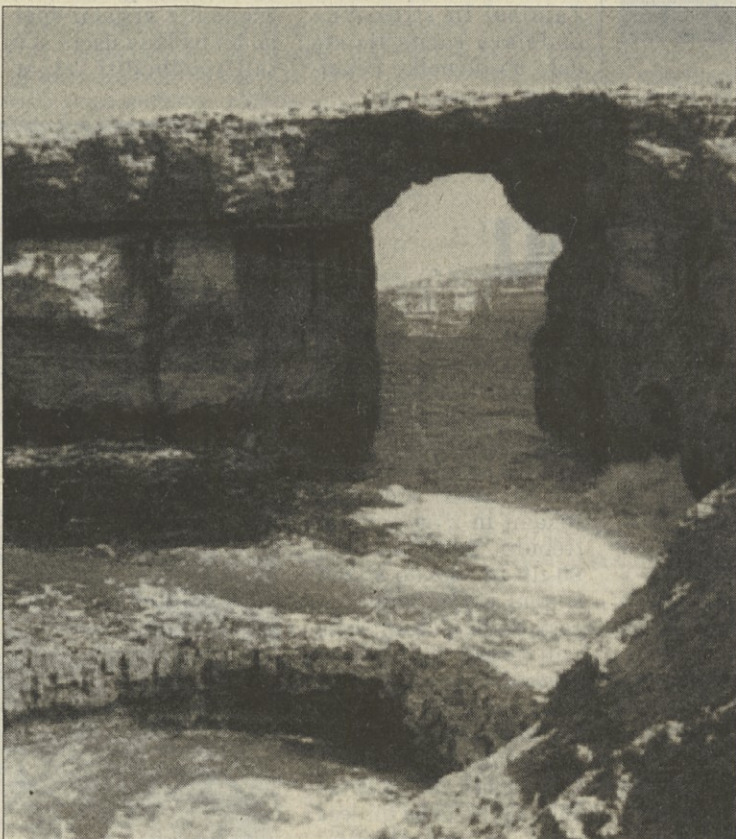
Malta, njene jame in cerkve, trdnjave in bazarji, butiki in diskoteke, dvorci in pristanišča, njena arabkost in angleškost - vse to je doživetje, ki razveseljuje in bogati. Pa se blizu je ta Malta! (D. K.)

Malteski grb

Simbol malteskih vitezov

Slikovita in divja obala Malte

Pristanišče v glavnem mestu La Valetti

FILM TEDNA / SREDA, 30. JUNIJA OB 20.30

Hvalnica pravni državi

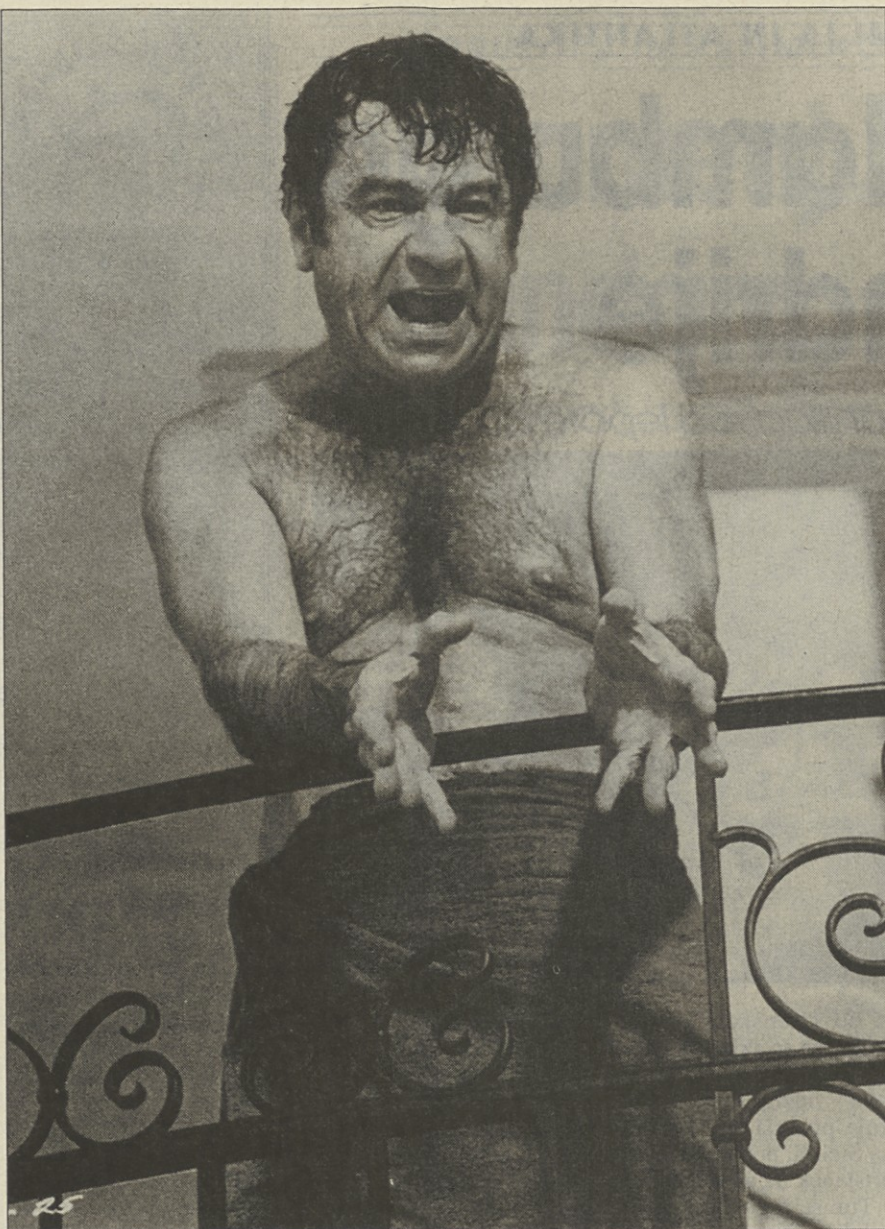
Še en film, v katerem je Walther Matthau izpričal svojo simpatično dobrodušnost

Zgodba o nastanku filma se začne nekega dne leta 1982, ko se je James Norrel, nekdanji novinar, danes priznani scenarist, zakopal v dokumente v ameriskem Vojnem arhivu. Napisal naj bi knjigo o vojnih ujetnikih v ZDA med drugo svetovno vojno. Ker je bil njegov oče nekoč sef Vojnega arhiva, je o njih vedel ze marsikaj. In vendar so ga podatki, ki jih je odkril, presenetili. Med drugo svetovno vojno je bilo po vsej Ameriki precej ujetniških taborisc, a v njih 400.000 Nemcev, 50.000 Italijanov in 5000 Japoncev! Toda se bolj kot številke so Jamesa Norrella pritegnile zgodbe posameznih dokumentov. Te so ga prepričale, da je z bratom Michaelom napisal scenarij za film Incident.

Filmska zgodba je izmisljena, toda ozadje je skano iz raziskav bratov No-

rell. Za režiserja so izbrali Josepha Sargenta, ki si je do takrat s televizijskimi filmi prislužil že dve nagradi emmy. Sargent je kot ambiciozen režiser zaupal glavno vlogo Walterju Matthauju. Zasedbo glavne vloge je producent v reklamni akciji s pridom uporabil: vneto je poudarjal, da je to prvi tv film, v katerem igra priljubljeni hollywoodski zvezdnik. In Walter Matthau je z odlično igro upravičil producentovo zaupanje. V filmu zelo prepričljivo igra zrelega odvetnika Harmona J. Cobba, ki opravlja svoj poklic v (sicer izmisljenem) mestecu Bremmu nekeje v Koloradu. V neposredni bližini mesteca je ameriško vojaško taborišče, v katerem so zaprti nemški vojni ujetniki. Pise se leto 1944 in vojna v Evropi se blizu koncu. Mnogo mladeničev iz Bremma se bojuje proti nacisti-

cni Nemčiji, zato ujeti Nemci niso priljubljeni. Ko v ujetniškem taborišču najdejo truplo mestnega zdravnika Georgea Hansena, hočejo meščani z obtoženim obračunati kar na samem kraju, toda zvezna oblast zahteva posten sodni proces. Upa namreč, da bo tako zagotovila enakovreden sodni proces proti ameriskim ujetnikom v Nemčiji. Film s svojo izmisleno zgodbo ne razkriva le malo znanih strani iz ameriške zgodovine, ampak je predvsem hvalnica pravni državi in njene mu sodišču, pred katerim so vsi enakopravni, tudi ujeti vojski sovražne države. Incident je leta 1990 zaslužen prejel prestižno nagrado emmy. Predvsem pa je to še en film, v katerem je Walter Matthau (na sliki) v polni meri izpričal svojo simpatično, vztrajno dobrodušnost.

TV SLOVENIJA 2 / NOCOJ OB 20.35

Le zmagovalcem so odprta vsa vrata

Merjenje zmogljivosti že zdavnaj ni več le šport

ZMAGOVANJE (WINNINGS) je melodrama iz življenja avtomobilskih dirkačev. Vsako športno tekmovalstvo ima že v osnovi dramaturško zgradbo, se zlasti, če so tekme enakovredni, a rezultat negotov.

Videli smo že nickolico filmov, v katerih so bolj ali manj spretno izkoristili športna tekmovalstva. Spomnimo se le filmov Tek je moje življenje (nedolgo tega smo ga gledali na Kanalu A), Beg v zmago, Pobesneli bik, Grand Prix in vrsto drugih. Atletika (tek), nogomet, boks, kolesarstvo,

hokeji, kosarka, plavanje, konjske dirke, pravzaprav vse športne zvrsti so bile že uporabljene za filme - od biografskih do melodram ali komedij.

Avtomobilizem je zaradi spektakularnosti in vedno prežeče nevarnosti še posebej privlačna tema, ki jo je mogoče razdelati v podrobnosti še bolj kot druge športe.

V nocojsnjem filmu igra glavno vlogo Paul Newman, ki je tudi v zasebnem življenju velik ljubitelj avtomobilskih dirk in celo lastnik mostva, ki je Nigelom Mansellu na celu tekmuje v

najbolj prestižnem ameriskem tekmovalstvu Indy na ovalnih dirkalnicah.

Sicer pa vsakotedensko merjenje zmogljivosti - voznika in motorja - že zdavnaj ni več zgolj šport, ampak boj za sponzorje in za naklonjenost občinstva. Zato so tekme vse bolj neusmiljene in tudi nizki udarci niso izjema.

Zgodba o dirkaču in njegovi ženi, ki jo zapeljuje tekmelec, je le okvir za spektakel in privlačne prizore dirk. Res pa je ta okvir po zaslugi odlične igralko Joanne Woodward trden in prepričljiv.

Paul Newman s Tomom Cruiseom v filmu Barva denarja

WRESTLING / VSAK VEČER NA SKY ONE

Hulk odhaja k filmu

Lik Hulka je povzet po istoimenskem junaku zelo starega stripa, ki so ga pozneje uporabili tudi za scenarij nekaj filmov. Hulk je bil v teh zgodbah navaden smrtnik, ki pa se je v izjemnih okoliščinah spremenil v nadnaravne sile.

Hulk Hogan, eden izmed največjih šampionov ameriške rokoborbe, je na najboljši poti, da postane tudi filmski zvezdnik. Z vloge telesnega strazarja, ki mora paziti na dva razvajena otroka, prava peklenska, je v filmu Mr. Varuska pod režiserko taktirko Michaela Got-

tlieba ustvaril podobo, ki ima kaj malo skupnega z znanim razgrajaskim likom iz ringa. Hulk Hogan je sicer posnel že dober ducat filmov, vendar je bil v večini zgolj Hulk z drugim imenom. Tokrat pa ni le »omehcal« svoje hulkovske podobe, temveč je pokazal tudi veliko smisla za humor, vendar ne tiste ga robate vrste, temveč toplega, prijaznega.

»Ka smeji se mi. Dosljej sem bil najsilnejši rokoborec na svetu, zdaj pa so ti filmčki začeli nositi denar. Rad bi postal John Wayne 90-tih let.« je samozavestno izjavil v pogovoru za britansko revijo

Impact, specializirano za akcijski film. Intervju je bil v Londonu, kjer se je Hulk Hogan udeležil znane rokoborske revije Wrestlemania, brz nato pa je odhitel na Florido, da bi v bližini svojega doma posnel tv nanizanko Grom v raju, nekakšno »surfersko limonado« po receptu izjemno uspešne tv nanizanke Baywatch Davida Hasselhofa. Celo tehnična ekipa bo ista, Hoganova partnerja pa bosta Chris Lemmon, ki ni nihče drug kot sin Jacka Lemmona in vrhunska ameriška manekenka Carol Alt.

OD 9. JULIJA NOVA ODDAJA ZA OTROKE IN MLADINO

Zmigajte se v športnih počitnicah

Oddaja naj bi otrokom popestrila počitnice, kjeroli se jih bodo preživljali. Deset oddaj, trajajočih 20 do 25 minut, pripravlja mlada ekipa ustvarjalcev, ki so prvič skupaj, televizijsko delo pa obvladujejo z navdušenjem in s pomočjo izkušene mentorice Tatjane Trtnikove. Zamisel in strokovna obdelava scenarija sta delo absolventke Fakul-

tete za šport Savine Vybihal, ki je moderatorka in stalne sodelavce izbrala iz vrst športnikov, studentov iste fakultete.

Omenimo naj Uroša Govca in Petra Slamnika (na sliki), ki bo vodil otroke skozi razne športne igre. Vsi skupaj pa bodo mlade gledalce seznanjali z vrstami športa, jih na igriv način skušali spodbuditi k športu in rekreativnemu udejstvovanju, jih učili pravila posameznih športov in njihovih osnov, jim svetovali, kako se jih lotiti oziroma jih tudi učili, kako se varovati pred poškodbami.

V oddajah bo sodelovalo veliko gostov, vide-li bomo obilje atraktivnih posnetkov iz arhiva in tudi veliko novih. Režiserka oddaje je Andreja Humer.

PREGLED FILMOV

NEDELJA, 27. junij

TV Slovenija 1 - 13.05

Zbogom Lady (Goodbye My Lady), ameriški crno-bel film, 1956, 95 min. Scenarij: Sid Fleischman po romanu Jamesa Streeta, režija: William Wellman, igrajo: Brandon de Wilde, Walter Brennan, Phil Harris, Sidney Poitier, William Hopper... Prisrčna zgodba o decku brez staršev, ki se naveže na najdenega psa, a kaj ko se najde njegov pravi lastnik.

TV Slovenija 1 - 17.10

Zakon v razsulu (Marriage on the Rocks), ameriški barvni film, 1965, 104 min. Scenarij: Cy Howard, režija: Jack Donahue, igrajo: Frank Sinatra, Deborah Kerr, Cesar Romero, Dean Martin, Nancy Sinatra... Zgodba opisuje krizo, ki jo po devetnajstih letih zakona izzove nezadovoljna žena sefa uspešne reklamne agencije.

Kanal A - 22.30

Navdušenje (Enrapture), ameriški film, 90 min.

Režija: Chuck Vincent, igrajo: Kevin Thomsen, Ona Sifms, Harvey Siegel, Richard Parnes, Deborah Blaisdell... New York - mesto sanj in izgubljenih upov. eksotične noči polne blisca postanejo tudi za Keitha usodne. Zaljubi se v hudičevko in njegovo življenje postane grozljivo.

Hrvaška TV 1 - 17.25

Tarzan gre v Indijo (Tarzan Goes to India), britanski film, 1962, 99 min.

Režija: John Guillermin, igrajo: Jack Mahoney, Mark Dana Simi, Leo Gordon... Tarzana kliče na pomoč princesa iz Kamare, da pomaga rešiti tisoče slonov, ki jim grozi smrt, ko bodo čez nekaj dni poslovneži izdali povelje o poplavljenju džungle. Tarzan gre v akcijo.

PONEDELJEK, 28. junij

Hrvaška TV 1 - 14.05

Nekoč je živel pokvarjenec (There Was a Crooked Man), 1970

Scenarij: David Newman in Robert Benton, režija: Joseph Mankiewicz, igrajo: Kirk Douglas, Henry Fonda, Hume Cronyn, Warren Oates, Burgess Meredith, Arthur O'Connell... Pokvarjeni zapornik skuša pregovoriti upravnika zapora, da mu omogoči beg za pol milijona dolarjev.

Kanal A - 20.30

Ameriški lovec (American Hunter), ameriški akcijski film, 90 min.

Režija: Arizol, igrajo: Bill »Superfoot« Wallace, Ida Jasha, Roy Marten, Mike Abbat, Peter O'Brien, August Melasz... Na ugledni instituciji naredijo studijo, ki bi, če bi prisla v napravo, povzročila paniko na Wall Streetu. Zato jo skrivajo, vendar jo nekdo ukrade...

Hrvaška TV 1 - 20.55

Ogenj čez Anglijo (Fire over England), britanski film, 1938, 92 min.

Režija: William K. Howard, igrajo: Flora Robson, Laurence Olivier, Leslie Banks, Vivien Leigh, Raymond Massey... Klasični zgodovinski film, ki prikazuje spor med španskim in angleškim kraljestvom konec 16. stoletja, ko je Anglija postala prva pomorska velesila.

TOREK, 29. junij

TV Slovenija 1 - 17.10

Huckleberry Finn in njegovi prijatelji, koprodukcija filmska nadaljevanka. Huck in Jim na splavu postavita koco, v katero se skrivata, ko se jima približata dva moska, ki iščeta pobeglega suznja. Huck se izgovori, da v koči leži njegov bolni oče, ki ima koze. Moska se tako pestrašita, da mu dasta denar in zbežita. Ponoci se splav potopi.

Kanal A - 20.30

Ne čakaj na maj, slovenski crno-beli film, 1957, 90 min.

Režija: František Čap, igrajo: Metka Gabričeljč, Franek Trefalt, Janez Cuk, Stane Sever in drugi. Vesna je na počitnicah v planinah. Ko se pojavi njen Samo, to razburi vso družino, saj se hoče dekle poročiti. Pri tem pride do vrste komičnih nesporazumov.

TV Avstrija 1 - 00.00

Izgubljeni (The Cobweb), ameriška melodrama, 1955, 120 min.

Režija: Vincente Minnelli, igrajo: Richard Widmark, Lauren Bacall, Charles Boyer, Gloria Grahame, Lillian Gish... V psihiatrični kliniki je potrebno zamenjati stare zaveze in ta nepomemben dogodek je povod za nesoglasja med zdravniki in pacienti.

SREDA, 30. junij

TV Slovenija 1 - 17.10

Guliverjeva potovanja (Gulliver's Travels), ameriška barvna risanka, 1939, 80 min. Režija: Dave Fleischer, produkcija: Max Fleischer. Prvi del znane Swiftove mladinske povesti predstavlja Guliverja med Liliputanci, človeškega velikana med majčkenimi clovečki. Ta motiv je avtor izbral, da bi lahko predstavil galerijo novih zabavnih likov.

TV Slovenija 1 - 20.35

Incident (The Incident), ameriški barvni film, 1990, 95 min.

Scenarij: Michael in James Norrell, režija: Joseph Sargent, igrajo: Walter Matthau, Susan Blakely, Robert Carradine, Peter Firth, Harry Morgan... Zgodba ne razkriva zgolj malo znane strani iz ameriške zgodovine, temveč je predvsem hvalnica pravni državi.

TV Avstrija 1 - 22.45

Perujska roleta (La boca del lobo), perujski film, 1988, 115 min.

Režija: Francisco J. Lombardi, igrajo: Gustavo Bueno, Tono Vega, Gilberto Torres, Berta Pagaza, Antero Sanchez... Neke »bogu za hrbotom« se ceta vojakov, ki jih je oblast pustila na cedilu bori proti zloglasnemu terorističnemu gibanju Sanderu Luminoso.

ČETRTEK, 1. julij

TV Avstrija 1 - 22.25

Navzdol, nemški film, 1984, 85 min.

Režija: Carl Schenkel, igrajo: Götz George, Renee Soutendijk, Hannes Jaenicke, Wolfgang Kieling... Privlačna in greha vredna dama, njen nekdanji dokaj ošabi ljubimec, zagnani in agresivni mladenič ter star knjigovodja običijo za nekaj ur v pokvarjenem dvigalu.

Kanal A - 20.30

Zametne sanje (Velvet Dreams), ameriški film, 90 min.

Scenarij in režija: Vincenzo Salviani, igrata: Katty Shower in Brett Halsey. Pisateljica ljubezenskih romanov piše o svojih erotičnih sanjarjenjih, zgodbe iz njenih romanov pa se vseskozi prepletajo z njenimi lastnimi doživljaji. Kaj so sanje in kaj resnica?

TV Avstrija 1 - 23.50

Deviški vrelc (Jungfruakallan), švedski film, 1959, 90 min.

Režija: Igmarr Bergman, igrajo: Max von Sydow, Gunnel Lindblom, Brigitta Petersson... Zgodba pripoveduje o kruti usodi nedolžnega in pobožnega dekleta, ki jo njena nepravna sestra, ki nosi nezakonskega otroka prekolne in kmalu jo posilita jo kozja pastirja.

PETEK, 2. julij

TV Slovenija 1 - 20.30

Divja zabava (Wild Party), ameriški barvni film, 1975, 100 min.

Scenarij: Walter Marks, režija: James Ivory, igrajo: James Coco, Raquel Welch, Perry King, Tiffani Bolling, David Dukes... Zgodba se dogaja 1929 v Hollywoodu. Eden režiserjev ob promociji svojega novega filma pripravi veličastno zabavo, ki pa se spremeni v pravo grotesko.

TV Slovenija 1 - 00.05

Inspektor Lavardin (Inspecteur Lavardin), francoski barvni film, 1985, 100 min.

Scenarij: Claude Chabrol, Dominique Roulet, režija: C. Chabrol, igrajo: Jean Poirer, Jean-Claude Brialy, Bernardette Lafont, Jean-Luc Bideau, Hermine Clair, Pierre-Francois Dumeniaud... Inspektor, ki raziskuje umor sicer sluti pot do resnice, vendar se srečuje z vrsto nepojasnjenih reči.

Hrvaška TV 1 - 20.35

Megla (The Fog), ameriški film, 91 min.

Režija: John Carpenter, igrajo: Adrienne Barbeau, Jamie Lee Curtis, Hal Halbrook, Janet Leigh, John Houseman... Grozljiva zgodba o mestecu na obali Kalifornije, ki ga preganjajo in ustrahujejo zile šle za zaklete ladje, ki je pred mnogo leti v megleni noči potonila blizu obale.

Kanal A - 22.40

Fine dame iz New Yorka (New York's Finest), ameriški film, 90 min.

Režija: Chuck Vincent, igrajo: Jennifer Delora, Ruth Collins, Heidi Paine, Scott Baker... Kdo so najbolj fine newyorske dame? Morda tiste iz visoke družbe, intelektualke ali pa tiste, ki so poročene s petičnimi mafijci? Lahkotna komedija pokaze, da so vse kaj drugega kot mislimo.

SOBOTA, 3. julij

TV Slovenija 1 - 23.15

Obala Kona (Kona Coast), ameriški barvni film, 1968, 93 min.

Scenarij: Gil Ralston, režija: Lamont Johnson, igrajo: Richard Boone, Vera Miles, Joan Blondell, Steve Ihnat, Chips Rafferty... Gre za tipično melodramo, ki pa se v eksotičnem okolju Havajskih otokov prepleta s kriminalističnim zapletom s srečnim koncem seveda.

TV Slovenija 2 - 21.10

Party (Party), finska drama, 55 min.

Scenarij in režija: Christian Lindblad, igrajo: Marika Parkkomäki, Kristofer Möller, Hellen Willberg... Neko neč se sreča na zabavi družba mladih iz višjih krogov, njihov glavni cilj pa je pijančevanje, pozrtja in objestno razgrajanje. Kljub vsemu pa ta noč prinese presenečenja.

SLOVENSKI PROGRAMI

SLOVENIJA 1	
08.50	Ziv zav, ponovitev
09.40	Huckleberry Finn in njegovi prijatelji, ponovitev 16/26 dela nadaljevanke
10.05	Nonni in Manni, 5/6 del nemške nadaljevanke
10.55	Nasa pesem '93, 1. oddaja
11.30	Obzorja duha
12.00	Ljudje in zemlja
12.30	Domaci ansambli: Igor in zlati zvoki
13.05	Zbogom, Lady, ameriski cb film
15.10	Stalin, 2/3 del angleske dok. serije, ponovitev
16.05	Splosna praksa, 2/11 del avstralske nanizanke, VPS 1605
17.00	TV dnevnik 1
17.10	Zakon v razsulu, ameriski film, VPS 1710
19.15	Slovenski loto, VPS 1915
19.30	TV dnevnik 2
20.10	Zrcalo tedna
20.30	Nedeljskih 60, VPS 2030
21.30	Na poti z dr. Stinglom, 9/12 del nemske dokumentarne serije, VPS 2130
22.05	TV dnevnik 3 VPS 2205
Sova	
22.35	Hal Roach predstavlja: Trgovca pa taka, ameriska cb burleska, VPS 2230
22.55	Gospodica Marple, 1/8 del angleske nanizanke, VPS 2250 (do 23.45)

SLOVENIJA 2	
09.30	Sova, ponovitev
10.30	Nacr. 3., zadnji del svedske nadaljevanke
11.20	Velika pricakovanja, 2/6 del angleske nadaljevanke
12.20	Svetovne glasbene nagrade, ponovitev 1. dela
13.55	Posnetek drugega dela te prireditve, ki je bila v Monte Carlu sredi letosnjega maja, bo TVS predvajala 24. julija
15.25	Poglej in zadeni, ponovitev
17.30	Sportna nedelja
18.35	Kolesarska dirka Krke, reportaža
19.30	Sredozemske igre, finale rokomet, prenos iz Nimesa
20.10	Finale evropskega atletskega pokala, vkljucitev v prenos iz Rima
20.35	EP v kosarki, M, prenos iz Berlina
21.30	TV dnevnik 2
22.30	Slovenski magazin
23.15	Zmagovanje, ameriski film
23.45	Sportni pregled
23.55	Kasaske dirke, reportaža z Brda

KANAL A	
08.00	Nedeljski nagovor patra Benedikta Lavriha
08.15	RIS, risanke in spoti
08.35	Male zivali
08.55	Stan in Olia na pocitnicah, burleska
10.20	Sybil, ponovitev 2. dela ameriskega filma
12.00	Nedeljski nagovor patra Benedikta Lavriha
12.15	Kulinaricni koticek, 20. oddaja
12.30	Helena, gledalci cestitajo in pozdravljajo
18.00	Car Crash, reportaža
18.15	Rally Zagreb, reportaža
18.45	Video Grom, ponovitev
20.00	Live & Kickin', 18. branje v živo
21.00	Tropska vročica (Tropical Heat), 7. del ameriske nadaljevanke
22.00	Marlboro Music Show - Babilon, 1. del
22.30	Navdušenje (Enrapture), ameriski film
23.00	New York, mesto sanj in izgubljenih upov. Eksotične noci polne blisca, postanejo usodne tudi za Keitha. Zaljubi se v hudicevko in njegovo življenje postane grozljivo...
00.00	MCM
01.00	Video strani

KOROŠKA	
13.00	Dober dan, Koroska (Prvi absolventi slovenske gimnazije ob 30. obletnici mature, 20. medn. graficni bienale v Lj.)

RAI 1	
6.00	Variete: Dadaumpa
7.40	Dok.: Kvarkov svet
8.30	Otroski variete: La Banda dello Zecchino
10.00	Zelena linija magazine
10.55	Masa
11.55	Parola e vita: vesti
12.15	Zelena linija
13.00	TG l'una in dnevnik
14.00	Kviz: Fortunissima
14.15	Film: Doc (western, 71, i. Stacey Keach, Faye Dunaway)
15.55	Aktualno: Bella estate
16.25	EP v atletiki, vmes (18.00) dnevnik
19.20	Bellitalia: Firenze
19.50	Vreme in dnevnik
20.30	Sportne vesti
20.40	Film: Tesoro, mi si sono ristretti i ragazzi (fant., ZDA '89, i. Rick Moranis, M. Frewer)
22.30	Dnevnik 1
22.35	Pavarotti in concert
24.00	Dnevnik in vreme
0.30	Nocni rock
1.25	Film: Il maestro di musica (glas., '88)

RAI 2	
7.00	Otroski variete
8.35	Film: Ragazze vienne-si (glas., Avstrija '44)
10.15	Film: Il corsaro dell'isola verde (ZDA '52)
12.00	Kratke vesti
12.05	Nan.: Medico alle Hawaii
13.00	Dnevnik, kult. tednik
14.00	Gulliver in vreme
14.00	Variete: Ricomincio da due 1990-91
15.00	Avtomobilizem F1: VN Monze
16.00	Film: In amore si cambia (kom., ZDA '81)
17.30	Film: Lo squalo 3 (dram., ZDA '83)
19.35	Vreme in dnevnik
20.00	Domenica Sprint
20.30	Nad.: Beaufiful
22.00	Glasba: Nuovo Cantagiro (vodi L. Vasin)
23.30	Dnevnik 2
23.45	Protestantizem
0.15	Dok.: Isabel Allende
1.10	Nocni sport

RAI 3	
9.15	Dnevnik za najmlajše
9.30	Film: Gamango
10.55	Koncert RAI 3
12.35	Film: Singapore, intrigo internazionalne
14.00	Dezelni dnevnik
14.10	Popoldanski dnevnik
14.25	Film: Nodo alla gola (krim., ZDA '48)
16.00	Kolesarstvo, 17.15 Sredozemske igre, 18.00 EP v gimnastiki
18.55	Vreme in dnevnik
19.30	Dezelne vesti, sport
19.50	Aktualno: Omnibus
20.35	Film: Platoon (vojni, ZDA '86, r. O. Stone)
22.30	Dnevnik in vreme
22.50	Aktualno: La donna che lavora 1958/1993
23.45	Film: Billy, ma come hai fatto? (dok. '92)

RETE 4	
7.40	Nan.: Strega per amore, 8.00 Hotel, 9.00 Druzina Bradford
10.00	Nedeljski koncert: Simfonicni orkester Scale
10.45	Aktualno: 4 X 7
11.00	Variete: A casa nostra
12.30	Nanizanka, 14.00 Sentieri, vmes (12.30)vesti
15.00	Nan.: E' giustizia per tutti
16.00	Aktualno: Affari di cuore
16.30	Kviz: Io tu e mamma
17.00	Variete: Cirkus
19.00	TG 4 vesti
19.30	Nan.: Colombo
20.30	Varieteja: Bellezze al bagno, 23.00 Sapore di mare, vmes vesti
1.10	Film: Orchidea nera (kom., ZDA '58)

CANALE 5	
6.30	Na prvi strani
8.30	La casa nella prateria
9.15	National Geographic
10.00	Aktualno: Reportage, 11.15 Arca di Noè
12.00	Risanke: I Simpson
12.30	Glasbena oddaja: Superclassifica Show, vmes (13.00) dnevnik
13.50	Variete: Bravo bravissimo
15.45	Film: Tutti dentro (kom., It. '84)
18.00	Nan.: Le inchieste di padre Dowling, 19.00 Robinsonovi
20.00	Dnevnik TG 5
20.35	TV film: Sulla linea del fuoco (krim., ZDA '91, i. V. Bertinelli)
22.20	Aktualno: Ciak, 22.50 Nonsolomoda, 23.20 Italija sprasuje, vesti

ITALIA 1	
6.30	Otroski variete
9.40	Nan.: Hazzard
10.45	Sportni odd.: Veliki golf, 11.45 Grand Prix
12.40	Odprti studio
13.00	Film: na chi viene a merenda (kom., It. '69, i. Franchi-Ingrossia)
15.00	Film: Tarzan e lo stre-gone (pust., ZDA '59)
17.00	Nan.: Chiara e gli altri, 18.00 Hooker, 19.00 Pagati per combattere
20.00	Variete: Benny Hill
20.30	Film: Interceptor - Mad Max (fant., Avstral. '79, i. Mel Gibson, J. Samuel)
22.30	Film: Se tutto va bene siamo rovinati (kom., It. '83, i. A. Roncato)
0.40	Odprti studio, pregled tiska, sport

TELE 4	
Lastne oddaje	
20.35	Film
22.00	Dogodki in odmevi

Koper	
13.00	Crime Story, ameriska tv nanizanka
14.00	Sodobna mladenica, angleska komedija
15.35	N.Y.P.D., serija
16.00	Carobna svetilka, otro-ski spored
17.00	Daktari, tv nanizanka
18.00	Stanje stvari, mladi Slovinci iz Italije o svojem življenju in de-lu
19.00	TV dnevnik
19.25	Crime Story, ameriska tv nanizanka
20.15	Nocni sodnik, serija
20.40	Okrutna romanca, so-vjetski barvni film, 1984 po drami N.A. Ostrovskega; scenarij in režija: Eldar Rjazanov
22.20	TV dnevnik
23.05	Skrivnost Charlieja Chana, ameriska krim-nalka
Igrajo: Warner Oland, Rosina Lawrence in drugi, režija: Gordon Wiles	

Avstrija 1	
09.00	Cas v sliki
13.40	Domotozje - tam, kjer roze cvetijo, avstrijski domatijski film
15.05	Markus Schirmer igra šest izbranih Valses sentimentales Franza Schuberta
15.10	Babirusove dogodiv-scine, po sledih pred-potopne zivali
15.30	Hobotnica, kviz
16.10	Ugankarska igrca
17.10	Cirkus Humberto: No-vi dom, 4. del
18.00	Cas v sliki
18.30	Doktor Trapper John: Strogo nadzorovana bolnisnica
20.15	Levja jama:Spalnične zgodbe, 9. del
21.45	Novosti iz sveta filma
22.15	Pavarotti v Central Parku, koncert na pro-tem v New Yorku
00.40	Porocila/Tisoc moj-strovin

Avstrija 2	
08.00	Jutranji spored
10.15	David in Batseba, ameriski film, pon.
13.00	Dober dan, Koroska, oddaja za koroske Slo-vence
16.30	S splavom skozi Grand Canyon
18.00	Ora et Labora: Krscan-ski trgovci
20.15	Smrtna tišina, avstral-ska psiholoska shrljiv-ka
22.15	Cas v sliki
22.30	Ocka je kos nam vsem: Novo nogometno moš-tvo
22.25	To smes samo kot odrasla, am. komedija
00.00	Pekel za zapahi, ame-riski film

Hrvaška 1	
08.10	Porocila
08.45	Slika na sliko, pon.
09.30	Mini clovecki, ponovi-tev 12., zadnjega dela kanadske nanizanke
10.00	Porocila
10.05	Prenos mase iz župnij-ske cerkve Sv. Nikole v Varazdinu
11.30	Oddaja narodne glasbe
12.00	Porocila
12.05	Plodovi zemlje
13.00	Mir in dobrot
13.45	Lovejoy, ponovitev
14.00	Lovejoy, ponovitev
14.45	Na avtobusu, ponovi-tev 41. dela angl. hum. nanizanke
15.10	Pustolovščine gozdne družince, 8/13 del ri-sane serije
15.35	Dolgo potovanje, 1/4 del nadaljevanke
16.30	Operne arije
17.25	Tarzan gre v Indijo, angleški barvni film
18.50	Dolgousceve zgodbe, 16. del
19.30	Dnevnik 1
20.05	Parnell, 4., zadnji de-lel angleske nadalje-vanke
21.00	Osiček: Sedma noc
22.35	Dnevnik 2
23.50	Porocila (do 00.00)

Hrvaška 2	
10.55	Tenis, mednarodni turnir Jadranska rivie-ra, prenos
13.00	Pepsi DJ Mag, pon.
16.00	Tenis, ATP magazin
16.25	Evropski atletski po-kal, iz Rima
19.30	Dnevnik 1
20.05	Z jadrni okrog sveta, 11/12 del dok. serije
20.40	Majski cvetovi, 7., za-dnji del angl. nanizan-ke
21.40	Sredozemske igre, povzetek
22.35	Prenos slovesnega za-kljucka
23.45	Sport
00.00	Horoskop

Madžarska	
07.25	Za otroke, risanke
08.05	Svet je cudovit, pzn. serija
08.30	Nedeljski magazin, o vsem za vsakogar
11.00	Katolisko bogoslužje
12.00	Svicarski Madžari
12.25	Vaterpolo, finale drza-vnega prvenstva
13.30	Cembalošov, 1. del
14.00	Na krizpoti, madžarski cb film
16.00	Svet A.C. Clarkeja: NLP, 10. del pzn. seri-je
16.35	Verski program, za evangelicane
17.00	Disney, za otroke
18.45	Kolo sreče, kviz
19.20	Teden
20.00	Dnevnik
20.25	Festival Balaton, pred-stavitev nagradjenih del

RADIO	
Slovenija 1	
(UKV 88.5; 90.0; 91.8; 92.9; 94.1; 96.4; MHz; 16.00 SV 918 KHz)	
4.30, 5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00	Porocila; 19.00 Dnevnik; 6.50 Duhovna misel; 7.00 Jutranja kronika in vreme; 8.05 Veseli tobogan; 9.05 Pomnjenja; 10.05 Quo va-dis; 11.05 Poslušalci česti-tajo in pozdravljajo; 12.05 Na današnji dan; 13.10 Obvestila in osmrtnice; 13.20 Za naše kmetoval-ce; 14.15 Naši poslušalci čestitajo; 15.30 Dogodki in odmevi; 15.45 Poslušalci čestitajo; 16.00 Ljotica do-mačih; 17.30 Naš gost; 18.00 Nedeljska reportaža; 18.30 Zborovska glasba; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 V nedeljo zvečer; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Informativna oddaja v tujih jezikih; 23.05 Literarni nokturmo; 23.15 Nočni pro-gram - Glasba.

Slovenija 2	
6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Porocila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Jutranja kronika; 8.00 Servisne informacije; 8.30 Nedeljski val; 8.40 Ko-ledar prireditelj; 9.40 Ne-deljski spored; 11.00 Uganka; 12.05 Z Valom okoli sveta; 13.00 Sportno popoldne, vmes aktualne informa-cije, glasba; 15.30 Do-godki in odmevi, prenos 1. programa; 19.00 Večer na 2.; 19.30 Drugi val; 22.00 Zrcalo dneva, vre-me, prenos 1. programa.	

Slovenija 3	
8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00	Porocila; 8.10 Na poljani jutro; 8.30 Preludi; 9.00 Prenos maše; 10.05 Orkestri in solisti; 13.05 PAZ Vinko Vo-dopivec; 14.05 Zabavna igra; 14.35 Operno po-poldne; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 S prijatelji glasbe; 18.05 Spomini, pi-sma in potopisi; Popotne zgodbe (M. Zupančič); 19.35 Cerkvena glasba; Messe in D (O. Nicolai); 20.15 Glasbeni portret; 22.05 Literarni portret; Alain Robbe-Grillet; 22.30 Orgelska glasba; 23.55 Li-rični utrinek; 24.00 Konec 3. programa in vkljucitev v nočni program RS.

Radio Koper	
(slovenski program)	
(SV 549 kHz, UKV 88.5 - 93.8 - 100.3 - 100.6 - 104.3 - 107.6 MHz)	
8.30, 10.30, 17.30 Porocila; 12.30 Primorski dnevnik; 8.00 Otvoritev programa, napoved programa, vmes radijski koledar 8.30 Osmr-	

Radio Opčine	
11.30, 15.30, 17.30 Porocila; 10.00 Jutranji val; 19.00 Morski val (vsakih 14 dni).	

Radio Koroska	
6.30 - 7.00 Dobro jutro na Koroskem; Duhovna misel (zpk. Florian Zergo); 18.10 - 18.30 Dogodki in odmevi.	

IZBOR IZ SATELITOV	
MUSIC TELEVISION	
08.00 Unplugged Weekend: Neil Young; 09.00 Plugged with Bruce Springsteen; 10.30 Porocila; 11.00 The Big Picture, ponovi-tev; 13.30 First Look, ponovitev; 14.30 Unplugged Weekend: Pau McCartney; 15.30 Sting; 16.00 REM; 16.30 Elton John; 17.00 Rod Stewart; 18.00 Eric Clapton; 21.00 120 Minutes, vo-di Paul King; 23.00 Beavis and Butt-head, ponovitev; 02.00 Vi-deo; 03.00 Nočni video	
SKY ONE	
07.00 Hour of Power; 08.00 Fun Factory; 12.30 The Brady Bunch; 13.00 Rokoborba; 14.00 Robin of Sherwood; 15.00 Trapper John; 16.00 W.K.R.P. in Cincin-nati; 16.30 Fashion TV; 18.00 Ameriska rakoborba; 19.00 Sim-psonovi; 20.00 The Young India-na Jones Chronicles; 21.00 Se-Ver in Jug II, 1/6 del ameriske nadaljevanke, 1986; 23.00 Hill Street Blues; 00.00 Wsegy	
PRO 7	
05.55 Serije; 08.15 Boben, britan-ski film; 09.40 Tili, ameriska ko-medija; 12.20 Roseanne, pono-vitev; 12.50 Mash; Cas za pokor; 15.10 Maščevanje rdečega ga-sarja, italijanski pust. film; 17.00 Develinidiesel stopnic, britan-ska kriminalna; 18.00 Matlock; Dokler naju smrti ne loči, 33. del; 20.15 Ljubezenske sanje, itali-janski film; 22.20 Top Line, itali-janski film; 00.40 Ladies, Ladies, ita-lijanska komedija	
PREMIERE	
08.00 Addams Family; 08.25 Navihanc, danski film; 15.45 Curly Sue, ameriska komedija;	

EUROSPORT	
08.30 Aerobika; 09.00 Golf, PGA Tour French Open, iz Pariza; 10.00 Motociklizem, vrhunski VN; 12.00 Boks; 13.00 Nogomet, te-kme za ameriski pokal, čestitri-nale, 15.30 Ritmična gimnastika, finale, iz Molage; 18.00 Lahka atletika, prenos iz Rima; 22.30 Motospord, Indycart, prenos iz Portlanda	
3 SAT	
20.10 Gremo na jug, film Helge Feddersen; 21.50 Apropos film, novice iz sveta filma, 23.05 Ko-misar: Umor Lise Bassenge	
SAT 1	
05.00 Človek z železno krinko, ponovitev filma; 13.10 Cez ga-lakijo in potem v levo; 15.50 Pu-stolovščina v Atlantidi, ameriski z film; 17.35 Baywatch - Kopa-lski moštri iz Malibuja; 20.15 Za vse je kriv Rio, ameriska komedi-ja; 00.00 Yellowstone Kelly, pon. ameriskega vesterna	
RTL	
06.00 Otroski program; 08.30 Ri-sanke; 13.00 Moj oče je z druge-ga planeta; 13.30 Družina Mun-ster; 14.00 Deček za milijon do-lajev, ameriski otroški film; 16.45 Misijonarja, it./fr. komedija	
SUPER CHANNEL	
20.00 Winners, južnocrfiski film, 1977	

TV SLOVENIJA 1 / DANES OB 22.55 V SOVI

Začetek serije o gospodični Marple

Televizija za Herculum Poirotom predstavlja še drugi znani lik pisateljice Agathe Christie

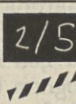
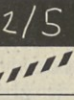
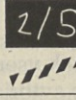
Agatha Christie je nedvomno naju-spesnejša pisateljica na svetu. Za razliko od velike večine drugih pisateljev krimi-nalnih romanov je Agatha Christie ustvari-la kar dva velika lika, slovita preiskovalca umorov.

Hercula Poirota smo v Sovi že videli, tokrat pa prihaja gospodična Marple. Ce je Poirot svetovljan, se gospodična Marple najbolje pocuti v svoji vasi. Sploh se zdi anglesko podezelje idealno prizorišče za literarni svet pisateljice: videz idealnosti, spokojnega miru je zgolj tancica, ki skriva temne zgodbe. Najtemnejša med njimi je umor. Kot klobcic se odvija zgodba, v ka-teri so pravila vsi udeleženi tudi osu-mljeni. Seveda je umor tisti trenutek, ko stopi v ospredje gospodična Marple. Ve-dno skromna, zadržana gospa je zbrana poslušalka, odlična in pretanjena pozna-valka človeškega srca. Z rešitvijo primera, ob katerem omaga zaradi neresljivosti tudi

lokalna policija, vrne gospodična Marple svoji vasi mir in spokojnost. Nocjo bomo gledali Umor in zupnišcu, v osmih zapored-nih večerih pa bo sarmannta gospodična - brez poirotovskega širokoustenja - pri-tegnila pred televizijske ekrane gledalce vseh generacij.

Gospodično Marple je zaigrala Joan Hickson (na sliki levo).

	TV SLOVENIJA 1	21.30		TV SLOVENIJA 1	17.10
	PORTUGALSKA ALGARVE, nemška dokument. serija			ZAKON V RAZSULU, ameriški film, 1965	
Na poti z dr. Stinglom boste videli Algarve, eno izmed najčistejših in s svojimi tri tisoč urami sonca na leto najbolj sončno obalo na svetu, ki je pravi raj za turiste. Razteza se dobrih 150 km na skrajnem zahodu Portugalske in na tem čudovitem koščku sveta peščene plaže prehajajo v skalnate vode Atlantika, ki oblivajo zlatordeče skale in so tu tako čiste kot le redkokje. Preiskava potujejo izjemno kakovost vode in kar 32 plaž na Algarveju je označenih z modro zastavo, znakom ES za kakovost. Obala je bila dolgo nedotaknjena, saj je diktator Salazar do leta 1968 preprečeval vlaganja v turistično infrastrukturo. Zdaj je vse drugače.			Današnji film je prava pravljica za odrasle, njeni junaki pa so Frank Sinatra, Dean Martin in Deborah Kerr, priljubljeni hollywoodski zvezdniki že v zrelih letih. Franka Sinatra bodo v juliju predstavili bolj natančno z dokumentarnim filmom, v katerem nastopa predvsem kot pevec in v igranem filmu iz njegovega zgodnjega obdobja. Filmska zgodba opisuje krizo, ki jo po devetnajstih letih zakon izrove nezadovoljna žena še uspešne reklamne agencije; za težave v družini pa je kriva še prezgodaj odrasla hči in jezikavi sin ter večno moralizirajoča tačca. Vs skupaj se sploh ne zavedajo, kako prijetno živijo, dokler...		
	TV SLOVENIJA 1	13.05		HRVAŠKA TV 1	17.25
	ZBOGOM, LADY ameriški čb film, 1956			TARZAN GRE V INDIJO, angleški barvni film, 1962	
Mladinski film Goodbye My Lady režiserja Williama Wellmana, v katerem je glavni junak odraslojoci deček brez staršev, odkliube preprosta, a prirsna zgodba. Taka, ki zna zaigrati na človeška čustva. Deček živi s stariim stricem Jessejem Jacksonom v leeni kolibi sredi močvirja v Missisipiju. Nekega dne najde nenavadenega psa, potomca prastare afriške pasme. Uspe mu, da ga pripelje domov in kmalu se med njima splete trdna vez. Pes obvlada kopico izjemnih veščin sama laja ne. Ko fantič nekega dne v časopisu odkrije oglas, ki ga je objavil lastnik pogrešanega psa, plažna ugotovi, za katerega psa gre. Očločitev je težka...			Princeza Kamara iz Mysoreja v Indiji pošlje Tarzanu obupano sporočilo. Tarzan zapusti Afriko in s helikopterjem poleti v Indijo, kjer ga se težko prikaže princeza in njeni prijatelji. Na tisoče slonov je namreč v smrtni nevarnosti, ker bodo zaradi izgradnje novega jezua belci poplavili džunglo. Vlada se je za izgradnjo jezua odločila zato, da bi tudi v ta del Indije pripeljala napredek. Toda cena za to je previsoka, saj bi s tem uničili nedotaknjeno naravo. Tarzan začne ukrepati. Film je režiral John Guillemin, igraljo pa Jack Mahoney, Mark Dana, Simi, Leo Gordon in drugi.		

Stephen je zdaj, ko ve, kaj hoče, neutruđen. To poletje bo v ameriske kinodvorane pršla akcijska urbana drama Judgment Night, trenutno pa snema še en film - Backbeat, v katerem igra Stu Sutcliffe, basista Beatlov v njihovem t. i. hamburskem obdobju, ki ga je v sodelovanju z Beatli prekinila prezgodnja smrt. (V. R.)

Nusićevo posmehovanje povzpetnikom pa tudi korupciji med oblastniki (Gospa ministrica) si lahko najde v današnjih dneh neskončno plodna tla, saj Milosević s svetlobno hitrostjo menjava civilne in vojaške vrhove. Ko je Naser prevzel oblast in je bil v prvem trenutku brez denarja, je svoje poročnike in kapetane placeval z najvišjimi čini z obetom, da jih bodo pozneje lahko pretopili v kapital. Zdaj pa zelo nestrpnim in lakomnim ministrom zagrozi s preiskovalnim zaporom; nekateri preprosto in potihem izginijo iz kabineta, tisti pa, ki so bolj previdni in ubogljivi, se odselijo v tujino in od tam upravičajo svoja nova tuja in srbska podjetja.

Velja spomniti tudi na pogosto po krivici zamolčan Nusićeve roman Devetstopenjasto o razseznostih trpljenja in smislu herojske Srbije v prvi svetovni vojni. (Z. I.)

LJUBLJANA - V sredo, 23. junija je bilo v okviru arhitekturnih dnevo v galeriji Dessa predavanje z letosnje ekskurzije v Turčijo. Medtem ko je direktor Desse Andrej Hrausky z besedo in sliko (diasi) duhovito opisoval popotovanje po arhitekturi Ankare, Kapadokije, morju in sedmih antičnih mestih, so le-tega udele-

Solnice spremenijo dom

LJUBLJANA - Kipar Ivo Goisniker se je odločil, da ne bo sledil oblikoval-

cem in arhitektom, ki ve-
dino svoje pozornosti po-
svečajo velikim hišam,
sportnim objektom, par-
kom.
V kulturnemu domu
Španski borci je v sredo,
23. junija odprl razstavo
solnic.
Goisnikar, ki je ze stiri-
krat razstavljal samostoj-
no, se je oddlocl za solni-
ce, ker sol, to tako po-
membeno zacimbo, neo-
pazno, a vendar nepogre-
sljivo, vsi nekako podce-
njujejo. Sol je vsakdanji

del nasega življenja in pomembni dodatek vsem jedem, zato si, po avtorjevi besedah, zasluži, da jo shranjujemo v lepo oblikovanih posodah. Avtor je na razstavi predstavil 50 različno oblikovanih posodic za sol. Vse solnice so izdelane iz lipovega lesa in oblikovane za vsako kuhinjsko mizo. Kipar ni poskušal iz navadne kuhinjske posode ustvariti nekaj abstraktnega, nedoločljivega in neuporabnega za

vsakdanjo rabo. Oblikoval je samo lepin prijeten kuhinjski element, ki bo služil svojemu namenu in hkrati pritegnil pozornost radovednih oči. Oblikovanje posode je redkost, morda se kiparji in arhitekti s kuhinjo in njenimi elementi potrudijo le za domačo uporabo. Zato ima razstava Iva Gosinikerja, ki bo odprta do 15. julija, toliko večjo vrednost v oblikovanju bivanjskega prostora. (T.I.)

Slovenci in prihodnost je zbornik publicističnih prispevkov številnih vidnih slovenskih intelektualcev različnih interesnih profilov in duhovnih naravnosti, ki razmišljajo o današnjem položaju slovenske nacije in o njenih perspektivah na kulturnem, gospodarskem, političnem, pravnem, demografskem,

terimi ne moremo biti zadovoljni, zato se marsikateri izmed avtorjev pricujočega zbornika sprasuje, v kolikšni meri so bile izpolnjene obljube, hkrati pa skozi izostreno in kritično oko opazovaca motri slovensko prihodnost. 32 prispevkov eminentnih Slovencev je v zborniku urejeno v osem tematskih sklopov, posameznim poglavjem pa sledijo tudi povzetki v angleškem jeziku. (M.T.)

Knjiga Dragotina Cvetka je prva tako obsežna znanstvena monografija o Slavku Ostercu pri nas. Skladatelj Slavko Osterc je ena osrednjih osebnosti v slovenski glasbi 20. stoletja, kot prvi slovenski skladatelj po Gallusu pa je prodrli tudi v evropski in celo svetovni prostor.

beni zgodovinar Dragotin Cvetko, Ostercevec sodobnik in prijatelj, v priložni monografiji na podlagi podrobno proučenega gradiva bogato dokumentirano opisuje stanje v slovenski glasbi pred Ostercevim nastopom, njegovo pot in umetniški razvoj, njegov kompozicijski koncept ter nenavadno obsežen in raznovrsten opus, kritično delo in naposled tudi zelo živahne in plodne osebne in pisne stike s številnimi glasbeniki doma in po svetu.

Ob tem nastaja tudi zanimiv oris skladateljeve človeške osebnosti. Knjigo zaključuje seznam Osterčevih stvaritev, kjer sta prvič objavljena tudi bibliografska pregleda njegovega opusa, ki ju je v letih 1938 in 1941 izdelal sam.

Sledi se povzetele knjige v angleščini. (I. S.)

ANKETA / PROMOCIJA SLOVENSKE KNJIŽEVNOSTI V SVETU (2)

Aroganca namesto odprtosti

nezamislivo. Je razkosje, ki si ga ne more privoščiti, ker pač mora tolikokrat na leto knjigarne, knjižnice, institute in zasebne kupce opozoriti, da je te slovenske duhovne jedi, ki ima poseben priokus, dovolj in da je ne gre pozabiti, ko si človek Italijan zazeli grizljaj s svoje severovzhodne meje.

kulturne sinice v sedanjih Evropi. Manj obsežna besedila, a ilustrativno dobro podprta, ki bi jih odlikovala sintetičnost in resnost, kakršno Italijani pričakujejo od naroda z avstroogrske preteklosti.

Sele tako zastavljen in tako obsežen program bi bil gospodaren, kulturno in politično produktiven.

Ob njem pa se skrbno razvijanje prevajalskih profilov, recenzentskih vezi v vsedravnih italijanskih obcih, nastopanje na profiliranih sejnih in konferenčnih ali simpozijjskih prireditvah. Po

V petek ste lahko prebrali, kaksne izkušnje sta si pesnika Tone Pavcek in Ales Debeljak nabrala med prizadevanji za uveljavitev slovenske besede v svetu - prvi tudi kot urednik tujezicne revije Društva slovenskih pisateljev *Le Livre Slovene*, drugi kot samopodbovni mladostni navdušenec. Pavcek meni, da je zanos nad besedo, ki ga je s seboj nosila slovenska pomlad, hitro minil, in da nekdanjih zvez s svetom nismo znali zadržati. Tudi Debeljak meni, da Slovenci za svojo književnost nismo storili takorekoc nicesar, ceprav je literatura zelo dobra dolgorocna nalozba. Književne ideje namrec pocasi pronicijo v zavest, je pa njihovo ucinkovanje dolgotrajno. Danes objavljamo viziji dveh zamejskih zaloznikov. Marko Kravos je bil vec let urednik Zaloznistva traskega tiska v Italiji, Lojze Wieser, Slovenec iz avstrijske Koroske pa si je s svojo skrbnostjo pri promoviranju avtorjev najrazlicnejših narodnosti tudi sam prislužil mednarodni sloves imenitega zaloznika.

treh, štirih letih bi bili
sadovi že vidni.

Sadje za vtični:

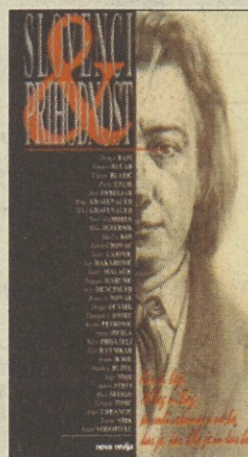
To je velik ali majhen zalogaj? To je nujna pot. Seveda sodi verjetno tudi v zunanje-politično strategijo samostojne Slovenije. In prav bi bilo, da bi ta interese zaščitila tudi italijanska stran, ki ima na svojem ozemlju ne le slovensko manjšino, pač pa tudi neverjeten primankljaj pri uveljavljanju svoje književnosti in duhovne vrednosti v slovenskem prostoru. Tak dogovorjen in usklajen napor o knjižnem pretoku med obema narodoma bi bil velik korak pri gradnji dobrega sosedstva po naceLu, kdo bo koga bolj očaral, ne pa, kdo bo koga bolj potegnil za nos.

In se tole drobtino: pred kratkim je v Trstu izšel obsežni Rebulov roman V Sibilinem vetru v italijanscini: k bogategatu in dobremu pocutju je v tem prostoru prispeval desetkrat vec kot vsa socasna politicna prizadevanja, da se kot slovenska identiteta uveljavimo. Verjetno je stal tudi desetkrat manj.

timi rokami čaka na svoje majhne narode in jih velokodno vključi v evropsko unijo. Zato se bo treba stvari lotiti drugače. Treba je plasirati avtorja. Uveljavitev avtorja je proces uveljavljanja njegove kvalitete, stila, njegovega pogleda (ki je najbrž za nemško govorečega bralca nov), njegovega pristopa do določenih življenjskih vprašanj in literarne razširšev le-teh. Če bomo dobrega avtorja uspešno uveljavljali, se bo bralec začel zanimati zanj. Med drugim se bo tudi vprašal, kakšne narodnosti je in kakšne so njegove konkretne okoliščine literarnega ustvarjanja. Na primer Florjan Lipus je s svojo literarno inovativnostjo prebil zdaj manjvrednosti malih literatur (in to ne samo v slovenski književnosti) in presenetil literarno javnost z literaturo svetovnega formata. Vazna je individualnost, izvirnost in prepriljivost jezika in pristopa. Avtorji ne prepričujejo s tem, da so glasniki nekega sistema, propagandisti določene vlade ali naroda, temveč s tem, da svoji identiteti najdejo pravi literarni, subjektivni izraz.

Biti založnik z dvema programoma v nemško govorečem prostoru - prostoru, ki obsega najmanj tri države in preko njihovih meja seže za marsikatero drugo - samopri sebi pomeni, da z nacionalno formiranim programom ne bi dosegli ničesar. Aroganca nasproti južnoslovanskim in vzhodnim literaturam se v Evropi ni spremenila. Tudi ne nasproti slovenski literaturi nasploh. Uveljavljanje Jančarja v tem prostoru je zgleden primer uveljavljanja zaradi literature, in ne zaradi narodnosti. Saj avtor s svojo apokaliptično literaturo nacenja vprašanja, ki si jih v sedanjih nihilistični, arogantni in bre-

IZŠLO JE... / KNJIGE

Slovenci in prihodnost (zbornik 32 avtorjev), (Nova revija, Ljubljana, 1993, italijanska vezava, 422 strani, cena 3465 tolarjev)

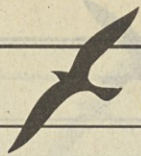
Slovinci in prihodnost je zbornik publicističnih prispevkov številnih vidnih slovenskih intelektualcev različnih interesnih profilov in duhovnih naravnosti, ki razmišljajo o današnjem položaju slovenske nacije in o njenih perspektivah na kulturnem, gospodarskem, političnem, pravnem, demografskem,

Dragotin Cvetko:
Osebnost skladatelja
Slavka Osterca (Cankarjeva založba, Ljubljana 1993, italijanska vezava, 213 strani, 4.998 tolariev)

Knjiga Dragotina Cvetka je prva tako obsežna znanstvena monografija o Slavku Ostercu pri nas. Skladatelj Slavko Osterc je ena osrednjih osebnosti v slovenski glasbi 20. stoletja, kot prvi slovenski skladatelj po Gallusu pa je prodrli tudi v evropski in celo svetovni prostor.

Muzikolog in glas-

LIKOVNA UMETNOST / Z OTVORITVE 20. MEDNARODNEGA GRAFIČNEGA BIENALA

Čakajoč na novosti

MARJAN KUNEJ

LJUBLJANA - Zastor se je dvignil ali odgrnil, kakor hocete. Zdaj ni več ugibanj ne o tem, kdo so tokratni nagajenci, in tudi ne, kaksen je jubilejni 20. mednarodni grafični bienale, ki bo na ogled do 30. septembra.

Prvi govorec na petkovi slavnosti v Gallusovi dvorani, **generalni direktor CD Mitja Rotovnik**, je dejal, da je Ljubljana krepko zasidrana na svetovnem likovnem zemljevidu. Zasluga za to gre nedvomno do aenu bienala **Zoranu Kržišniku, direktorju MGLC**, ki je kot drugi govorec, razmišljajoč o preteklosti in sedanjosti tega likovnega dogodka leta, spomnil, da se je na pri-

zorišču mednarodnih grafičnih razstav vselej odpiral dialog med dosežki domačih in tujih grafičnih ustvarjalcev. Bienale je predvsem na široko odprt vsemu, kar predstavlja kakovost v grafični umetnosti. Pri tem pa seveda ne gre prezreti pomena odločitev mednarodnih žirij o nagajencih, s katerimi so postavljale merila kakovosti na mednarodni likovni sceni.

Milan Kucan, predsednik Republike Slovenije, pa je v nagovoru ob odprtju jubilejnega, 20. mednarodnega grafičnega bienala rekel, da je za nas Slovence to srečanje eden dragocenih znakov odprtosti in neomejenosti na-

sega kulturnega in duhovnega življenja. »Ves ta čas je bienale zmogel povezovati grafike vsega sveta, zbrati praktično vse, ki v svetu grafične umetnosti kaj veljajo. Postal je tako rekoč obvezen in neizogiben vir za primerjanje umetnikov z vseh zemljepisnih širin. Uspelo mu je, kar marsikomu ni. Se posebej ne v političnem življenju, polnem predsodkov, ideoloških in političnih zidov, meja, nemoci, sovraštva in nesposobnosti. Srečanje je zaznalo tečaje, na katerih se vse bolj očitno pričujata vrtni svet prihodnosti in civilizacija, ki ga bo uravnavala.«

Po razglasitvi nagrad,

kar je storila predsednica stiričanske mednarodne žirije Pat Gilmour iz Londona, in Betontancem nastopu se je reka obiskovalcev razlila najprej po sprejemni dvorani CD (grafični listi devetnajstih dobitnikov velike premije dosedanjih grafičnih bienalov), pa v bližnjo Galerijo CD (Schumacherjeva predstavitev) in naprej v Moderno galerijo (20. bienale). Tu je bila tako deroča in široka, da je bilo grafiki komaj kaj videti; spet se je potrdilo, da je prostorska stiska (pre) velika. Nekateri strokovnjaki, ki so si poprej v miru ogledali to veliko razstavo, so povedali, da bodo predvsem velike grafike, ki jih

je kar nekaj, najbrž pritegnile pozornost ljudi. Sicer pa ocenjujejo, da gre za nekakšno »intervalno krizo«, da trenutno ni videti nikogar, ki bi zares spremenil podobo grafike, da je na splošno raven dobra, ni pa novih tokov, odkritij...

Pika na i je bilo dogajanje v domovanju MGLC v Gradu Tivoli (osebne razstave nagajencev prejšnjega bienala), katerega pročelje je bilo osvetljeno v barvah slovenske zastave, nato pa bienalni zur pred njim, katerega udeleženci so le počasi odtekali proti mestu po nekdanji tivolski promenadi, razsvetljeni kot pristajalna steza na letališču...

Velika premija: Frank Stella (ZDA)

Mednarodna žirija, v kateri so bili predsednica Pat Gilmour, London, Zoran Kržišnik, Ljubljana, Ryszard Stanislawsky, Lodz, in Yong Woo Lee, Seul, medtem ko Pierre Restany, Pariz, zaradi bolezni ni mogel priti) je razglasila letosnje

nagajence na dopoldanski petkovi tiskovni konferenci v informativnem centru moderne galerije v Ljubljani.

Dobitnik **velike premije je ameriški grafik Frank Stella (ZDA)**, udeleženec 8. in 9. bienala v Ljubljani, sicer pa znana osebnost ameriškega likovnega dogajanja.

Na sliki spodaj: Frank Stella: Koca, Ahab in Starbuk, iz serije Moby Dick, 1993, jedkanica, akvainta, relief.

Med deli 19. lareatov ljubljanskih bienalov

Izsek jubilejnega bienala v Moderni galeriji v Ljubljani

Dve premiji in druge nagrade

Dve enakovredni premiji sta prejela **Tetsuo Yamashita (Japonska)**, ze

tretjič udeleženec ljubljanskega bienala, in **Kim Seung Yeon (Koreja)**, ki se je tako prvič vpisal med nagajence. Premijo za slovenskega likovnega umetnika je dobil nas znani ustvarja-

lec **Bogdan Borčić**, eden od pomembnih predstavnikov t.i. ljubljanske grafične sole, ki je pred desetletji utrdila ugled slovenske grafike v svetu. Na tokratnem bienalu so prvič podelili medna-

rodno nagrado **San Zanobi** (gre za stipendijo za studij grafike v Italiji), ki jo je prejela **Izabella Gustowska (Poljska)**. Nagrado **DSLU za slovenskega umetnika** je dobil **Stefan Galic (Slovenija)**,

odkupno nagrado Akademije za likovno umetnost iz Ljubljane pa **Toshihiro Hamano (Japonska)**. Na sliki: nekateri člani mednarodne žirije in nagajenci. (Foto: Srdan Zivulović/TRIO)

Velika častna nagrada: Max Bill (Švica)

Mednarodna žirija '93 je podelila **veliko častno nagrado** uglednemu švicarskemu slikarju, kiparju in grafiku **Maxu Billu**, enemu od klasikov konstruktivizma in geo-

metrične abstrakcije. Na casnikarski konferenci v Informativnem centru MG mu je čestital direktor Mednarodnega grafičnega likovnega centra v Ljubljani Zoran Kržišnik, medtem ko je Max Bill na večerni slovesnosti prejel nagrado iz rok predsednice mednarodne žirije. Na sliki zgoraj: Max Bill; Stiri barve, tri polja, 1992, barvni sitotisk.

LITERATURA IN HUMANISTIKA

Postmodernizem: še živ in ali je sploh bil?

LJUBLJANA - Ob izidu studije Scotta Lasha Sociologija postmodernizma, ki jo je izdalo Znanstveno in publicistično središče, je moderator dr. Lev Kreft na esejistično srečanje v hotelu Lev v torek, 22. junija povabil tri goste, ki so vsak na svoj način spregovorili o omenjenem toku, pojavu ali smeri druge polovice 20. stoletja.

Po uvodu urednice in avtorice spremne besede Vlaste Vicić je mag. Ales Debeljak, ki se je označil za enega prvih prinasalcev postmoderne na Sloven-

sko konec 80. let, poudaril, da je "postmodernizem sijajen, inteligenten, vendar votel izmislek teorije" in "legitimacijska teorija brezdelnega razreda", zato se namesto na golo tekstualnost, kjer je vse-eno, po vrnitvi iz ZDA rajši opira na tradicijo bolj družbeno dejavnega modernizma, kar Debeljak interpretira tudi z izkušnjo balkanske morije. Dr. Janko Kos je z literarnozgodovinskega stališča pojasnil, da je literarna veda sprejela izraz postmodernizem (za globalno filozofsko in sociološko razpravo bolj ustreza izraz postmoderna) kot legitimno oznako, za vrsto literarnih umetnin druge po-

lovice stoletja, v drugih umetnostnih praksah pa je uporaba pojma bolj problematična. Dr. Gregor Tomc je s sociološkega stališča opozoril na teoretsko nekoherentnost Lashove in podobnih studij - imenoval jih je družboslovna esejistika - na vprašanje o možnosti postmoderne sociologije pa je skeptično odgovoril, da moderna kot projekt modernizacije kulture in sveta se ni končala, seveda pa je ne gre za menjevati z umetnostno prakso avangard in smeri prve polovice 20. stoletja. Ob izbranem vinu in prigrizku sponzorja SKB Aurum je srečanje minilo v polemičnem in produktivnem duhu. (T. D. V.)

LIKOVNA UMETNOST

Temnica za razvijanje umetnosti

LJUBLJANA - »V galeriji SKUC bomo zatemnili prostor, da vanje ne bo vdrla naravna svetloba. V njej se bodo prikazale izbrane ideje desetice umetnikov. Idejni svet vsakega izmed njih se bo odkrival kot machinamenta, t. j. kot spoj narave, stroja in umetnostnozgodovinske preteklosti. Vsa umetnik vedno ustvarja svoj muzej. Zato bodo umetniški predmeti, ki jih je oblikovala desetorica, postavili laboratorij iz sveta, ki nas odbdaja in tako ustvaril azil za predmete, ki jih s tem, da jim povremeno notranji smisel, obvarujejo onkraj potrošni-

skega sveta«, je zapisala umetnosna zgodovinarica in likovna kritičarka Nadja Zgonik v katalogu, ki spremlja njen avtorski projekt, njeno razstavo De - figure v Galeriji Skuc, odprto od srede, 23. junija dalje. Nadja Zgonik je k sodelovanju povabila deset likovnih umetnikov. Tako lahko v projektu De - figures vidimo dela Jozeta Barsia, Mirka Bratusa, Marka Jakseta, Bogoslava Kalasa, Aleksija Kobala, Zivka Marusica, Alenke Pirman, Franca Purga, Petre Varl Simoncic in Jozeta Slakadoka. S svojim videjem in postavitevjo različnih umetnin omenjenih avtorjev, ki dobijo v povezavi druga z

drugo drugačen pomen in mesto, zeli Nadja Zgonik s postmodernističnim teoretsko praktičnim pristopom v Galeriji Skuc ustvariti drugačen galerijski prostor, prostor, ki ga iz zgodovine poznamo kot Kunstkammer. »Predmeti, ki jih je ustavila narava in tisti, ki so delo cloveskih rok, postanejo v prostoru, kjer so izolirani od ostalega sveta, v galeriji, v postavitvi, kot jo določi umetnik, predmeti, ki omogočajo življenje in meditacijo. Razlika med ustvarjenjo naravo - naravo in poustvarjenjo naravo - kulturo se ukinja. Zaradi razširjenosti cloveske vrste se prva vse bolj pretvarja v kulturo, ta pa vstopa kot nepotvorjena narava v gale-

rijski prostor, ki se spet spreminja v Kunstkammer. Razstavo si lahko ogledate do 13. julija. Jutri, 28. junija ob 19. uri pa se lahko udeležite okrogle mize ob razstavi, kjer se bodo kresala mnenja različnih umetnostnih zgodovinarjev, avtorice in umetnikov. (M. J.)

Mali format, ki veliko pove

BLED - »Srce vsak začuti takrat, ko mu nekaj majhnega prode v srce,« je na otvoritvi razstave slik malega formata z naslovom Mini Prix Lucas - Mali uni-kat na papirju v petek, 18. junija, v elitni blejski vili Bled med drugim dejal slovenski govornik, državni

sekretar na Ministrstvu za kulturo Joze Osterman. Organizator razstave je revija Lucas, revija za poznavalce in ljubitelje umetnin in starin. Direktor revije Bojan Novak se že 12 let poklicno ukvarja s tovrstno dejavnostjo in je lastnik galerije, v kateri slikarji tiskajo svoja dela na platna. Zelo intenzivno pa se s slikami malega formata ukvarja tri leta in to počne, kot pravi sam, na zelo visoki profesionalni ravni. Na otvoritvi razstave z naslovom Mali format na papirju so podelili nagrade za dela, ki jih je strokovna žirija ocenila na osnovi natečaja. Prvo nagrado Grand Prix Lucas 93 je dobil Zarko Vre-zec, Prix 1 je prejel Crtomir

Frelih, Prix 2 pa Klavdij Tutta. Na natečaj je pri-spelo 360 likovnih del 120 avtorjev, v ozi izbor so izbrali 30 avtorjev, prve tri nagrade pa so podelili prej nastetimi. Bojan Novak je poudaril, da je razstava prva te vrste pri nas, načrtuje pa tudi prodor v tujino, od koder že dobiva številne ponudbe. Razstava bo v vili Bled na ogled do 10. julija. Jo-ze Hudeček je v zadnji številki revije Lucas v zvezi z njo med drugim zapisal, da siri drugačne poglede na slikarstvo in da predstavlja stvar, s katero bomo Slovenci v svetu se kako pomembni, če gre verjeti organizatorjem. (M. F.)

BOSNA / GANIĆ PRETI EVROPI

Vojno bomo nadaljevali

Muslimani ne sprejemajo rešitev, ki jim jih ponuja Zahod

SARAJEVO, ZAGREB, BRUSELJ - Hudi boji v osrednji in severni Bosni se nadaljujejo tudi danes. »Žepca je v plamenih,« je v Sarajevu povedal tiskovni predstavnik Unproforja v BiH Pepe Gallegos, vesti o neusmiljenih spopadih pa prihajajo tudi iz Maglaja, Zavidovičev, Gorazda, Foče, Trnova in Kalinovika. Nekaj granat je padlo tudi na Sarajevo. Hrvaski viri navajajo, da so v okolici Žepce osvobodili nekaj hrvaskih vasi in pri tem zajeli tristo muslimanskih borcev. Srbi za kršitev premirja krivijo Muslimane, muslimanski viri pa za napade na omenjena mesta krivijo Hrvate in Srbe, dodajajo še, da so srbski in hrvaski vojniki celo sodelovali v napadih na nekatere muslimanske položaje.

Ejup Ganić, ki se tako kot Alija Izetbegović ni udeležil srečanja bosanskega predsedstva z evropsko trojko v Bruslju je dejal, da utegnejo Muslimani, ce jih bo Zahod zapustil, s terorizmom zagroziti zahodni Evropi in raje, kot da bi pristali na predlagani nacrt, nadaljevali vojno. Sedemčlansko bosansko predstavništvo v Bruslju je zagotovilo, da se bo pred dokončno odločitvijo o kateremkoli bistvenem vprašanju bosanske ureditve posvetovalo z Ganićem in Izetbegovićem. Se pred odho-

dom iz Zagreba so se odločili, da v mirovnih pogajanjih ne bo sodeloval poveljnik bosanske vojske Rasim Delić, češ da predstavlja le muslimansko stran. Očitno je, da je bosansko predsedstvo v resni krizi, nikomur pa se ni uspelo ugotoviti, o čem natančno se prepirajo njegovi člani.

Radovan Karadžić je pogajanja imenoval »zadnja priloznostza Muslimane, da dobijo, kar je njihovega«, saj bodo v primeru, ce se ne bodo želeli več pogajati, »Srbi in morda tudi Hrvati sami stopili na pot neodvrsnosti«. Muslimanski viri Hrvate v Bosni vse glasneje obtožujejo, da ne-prikrito sodelujejo z doverajšnjimi smrtnimi nasprotniki. Take trditve morda potrjuje tudi sobotna Tudmanova napoved, da bo »premislił o novi politiki do Muslimanov v Bosni«, ce bodo ti nadaljevali z izganjanjem hrvaskega življa iz BiH. Po njegovih besedah je Bosni se najmanj sto tisoč hrvaskih beguncev oziroma ljudi, ki so zaradi napadov Muslimanov v resni nevarnosti. Hrvaski zunanji minister Mate Granić je ob vse glasnejših obsodbah, češ da sta se Zagreb in Beograd že zdavnaj pogodila o delitvi Bosne, take trditve ostro zavrnil. (M. L. in agencije)

Sarajevčani si morajo vodo pripeljati iz več kilometrov oddaljenih izvirov, mimo razbitin in ostrorelcev (Telefoto: AP)

HRVAŠKA / KAJ BO Z MANDATOM MIROVNIH SIL?

Tudman grozi z napadom na Krajine

Radikalne ukrepe zahteva predvsem javnost

REKA - Hrvaska ni privolila v predlog generalnega sekretarja Združenih narodov Butrosa Galija, da bi mandat mirovnih sil na območjih UNPA in v »roznatih conah« z dosedanjimi pooblastili podaljšali za tri mesece. Na seji sveta za obrambo in nacionalno varnost Hrvške, ki je zasedal v petek zvečer po prejemu Galijevega pisma, je bilo receno, da ne morejo sprejeti podaljšanja mandata Unproforja z dosedanjimi pooblastili. Tako so generalnemu sekretarju ZN predlagali, naj modre celade na Hrvaskem ostanejo »poskusno« samo se mesec dni. Galijevo pismo ni bilo objavljeno, temveč samo odgovor nanj, zato lahko sklepamo, da je Tudman zelo nezadovoljen z vsebino pisma. Hrvaska je pričakovala večje razumevanje mednarodne skupnosti, zato je hrvaski zunanji minister dr. Mate Granić v pogovorih z novinarji poudarjal, da bodo mirovne sile najverjetneje ostale se tri mesece, tako kot zahteva Gali.

Neuspešni pogovori s Srbi iz krajin o mirni vrnitvi teh območij pod suverenost Hrvške, poslabšanje razmer v osrednji Bosni, kjer so spopadi med Hrvati in Muslimani vse hujsi, in vse bolj nestrpno javno mnenje so, kot kaže, prislili

približno 12.000 kvadratnih kilometrov ozemlja, ki je zdaj pod nadzorom Srbov. Toda ker je zelo malo možnosti, da bi Hadžić podpisal sporazum, se na Hrvaskem na obeh straneh okoli 600 kilometrov dolge fronte vse glasneje sliši rožljanje z orožjem.

Tudman je v petek tudi poslal pismo Aliju Izetbegoviću in ostalim članom predsedstva BiH,

v katerem zahteva zaustavitev napadov na Hrvate v osrednji Bosni. V nasprotnem primeru je hrvaski predsednik zagrozil, da bo Hrvaska resno preučila svojo politiko do BiH.

Hrvaska je iz sveta dobila številna opozorila, naj vojaško ne posreduje v Krajini in naj se ne vmešava v bosansko-hercegovski konflikt. Zunanji minister Granić sicer pravi, da bo Hrvaska spoštovala takšne zahteve, toda slišati je tudi drugačna mnenja. Stevilni člani hrvaskega parlamenta, ki so v četrtek in petek razpravljali o hrvaski zunanji politiki, so od Tudmana zahtevali, naj Srbe in Muslimane »spravi k pameti«. Javno mnenje je veliko bolj naklonjeno radikalnim rešitvam. Raziskava Večernjeg lista je pokazala, da le pet odstotkov Hrvatov meni, da bi bilo treba podaljšati mandat mirovnih silam. Ostali anketiranci imajo izredno slabo mnenje o Unproforju. Najbolj nezadovoljni so Dalmatinci, ki so v Sibeniku in Zadru po več kot deset ur na dan brez elektrike, obenem pa so izpostavljeni raketnim napadom srbskih upornikov. Prav zaradi tega je Tudman vse manj priljubljen. In prav zato je možno, da bo zaostрил svojo politiko do Muslimanov in Srbov.

NOVICE

Somalci grozijo Američanom

MOGADIS - Privrženci somalskega generala Aidida so v soboto po somalski prestolnici raztrosili letake, v katerih grozijo, da bodo ubili tisoč petsto Američanov, vojakov in civilistov v Somaliji ali v tujini, če si bodo Združeni narodi se naprej prizadevali prijeti generala Aidida. Letake, ki so jih začeli razdeljevati le nekaj ur po napadu somalskih upornikov na ameriški tanker v mogadiskem pristanišču, je podpisala skupina Muslimanska bratovščina. (AFP)

Napredek pri oblikovanju nove ruske ustave

MOSKVA - Ruski predsednik Boris Jelcin je po sobotnem zasedanju ustavodajne skupščine dejal, da je bil dosežen napredek pri oblikovanju nove ruske ustave. Tako naj bi se končal Jelcinov boj s konservativnim parlamentom, ki je zagovarjal svoj usnutek ustave. Toda v zdajšnjem usnutku nove ustave se vedno ni rešeno vprašanje pristojnosti posameznih republik in pokrajin v okviru Ruske federacije. (Reuters)

Kdo je kriv za naraščanje nasilja nad tujci v Nemčiji?

AUGSBURG - Voditelj nemške skrajno desničarske republikanske stranke Franz Schönhauer je kancelarja Kohla obtožil, da je kriv za val nasilja nad priseljenci v Nemčiji. Schönhauer, ki je bil castnik v elitnih četah Hitlerjeve SS med drugo svetovno vojno, je zavrnil obtožbe na račun republikancev in dejal, da so napade izvedli navadni kriminalci brez političnih motivov. Ob otvoritvi kongresa stranke v tem bavarskem mestu je Schönhauer dejal, da vladi in političnim strukturam v državi ni uspelo pravocasnno ustaviti naraščanja nasilja nad tujci. (AFP)

Ševamadze prejel nagrado Immanuel Kant

BERLIN - Gruzinski predsednik Eduard Ševamadze je od nekdanjega nemškega zunanjega ministra Genscherja prejel nagrado Immanuel Kant za prispevek k graditvi nove Evrope. Ševamadze je poleg Genscherja drugi dobitnik te nagrade, katere vrednost je 100.000 nemških mark, od leta 1991 pa jo podeljuje zasebna fondacija iz Hamburga. Kot je dejal Genscher, Nemci veliko dolgujejo Ševamadzeju in njegovi vlogi pri podiranju berlinskega zidu, saj je bil bilakrat sovjetski zunanji minister. (AFP)

Volitve v Maroku

RABAT - Končni izidi delnih parlamentarnih volitev v Maroku so pokazali, da je na petkovih volitvah zmagala opozicija. Največ glasov je dobila napredna Socialistična zveza ljudskih sil, ki ji je pripadalo 48 sedežev, medtem ko je nacionalistična stranka Istikal dobila 43 sedeže. Marocani so v petek volili le dve tretjini oziroma 222 poslancev v 333-članskem parlamentu. Dokončna sestava marokanskega parlamenta bo znana v prihodnjih tednih, ko bodo pokrajinski svet, zbornice delodajalcev in predstavniki delojemalcev volili se 111 poslancev. Toda voditelji sredinskih strank in nekateri iz opozicije so že opozorili na številne nepravilnosti med petkovimi volitvami v Maroku. (AFP)

NEMČIJA / NAPADI KURDOV

Večina akcij kurdske teroristov v Zahodni Evropi se je mirno razpletla

Kurdi so kljub prepovedi v Švici demonstrirali zaradi smrti sonarodnjaka

KARLSRUHE, ANKARA - Potem ko se je v petek so razmerno mirno končala večina kurdskega napadov na turška diplomatska predstavništva po zahodni Evropi, so v noči na soboto v Karlsruheju v jugovzhodni Nemčiji Kurdi znova napadli Turke in jih pet ranili, dva pa so morali odpeljati v bolnišnico. Dvanajst tisoč Kurdo, ki je v Münchnu zajela dvajset talcev tamkajšnjega turškega konzulata in grozila, da jih bo ubila, ce kancelar Kohl ne bo pozval Turčije, naj neha napadati Kurde, se je po večurnih pogajanjih s sefom kancelarjevega kabineta Schmidbauerjem mirno predala policiji. Za storjeno dejanje jih lahko doleti tudi petnajst let zapore. Potem ko so turški predstavniki ostro kritizirali nemško oblast, češ da ni bi-

la dovolj pazljiva in da ni poslušala njihovih opozoril o morebitnih kurdske napadih, so v Bonnu obljubili, da bodo v prihodnje bolj zascitili turška predstavništva in prepovedali zborovanja Kurdo. Kljub temu je v soboto več sto Kurdo v Bernu, Baslu in Zürichu demonstriralo zaradi uboja kurdskega demonstranta pred turškim veleposlaništvom v Bernu v četrtek, ko so Turki iz veleposlaništva streljali na demonstrante.

Kurdi so tudi obnovili napade tudi v Turčiji. V soboto so predstavniki kurdske delavske stranke napadli vasčane Kojunluja in ubili najmanj petnajst ljudi. Od začetka bojev pripadnikov kurdske stranke za neodvisno državo leta 1984 je bilo na obeh straneh ubitih že več kot 6200 ljudi. (M. L.)

Tudi sobota v Zürichu ni minila brez demonstracij (Telefoto: AP)

RAZLOGI ZA TERORIZEM

OZN ne zastopa več interesov vsega človeštva

KAIRO - Egipčovski predsednik Mubarak ni hotel komentirati četrtnove aretacije osmih islamskih skrajnežev, ki so menda načrtovali atentate nanj, na generalnega sekretarja ZN Galija in na nekatera ameriška senatorja. Z Galijem sta se pred zasedanjem Organizacije afriške enotnosti pogovarjala o mirovnih operacijah.

Sudanska vlada, ki so jo ameriški casniki obtožili, da je sodelovala pri pripravi četrtnovega atentata v New Yorku, je zavrnila obtožbe. Zunanji minister Saleh, ki se prav tako mudi v Kairu, je dejal, da Sudan naostreje obsoja terorizem in da su-

danski diplomati niso povezani s teroristi, ki so namestili podtakniti bombe v poslopje Združenih narodov, FBI in v nekatere newyorške predore.

Iraški dnevnik Babel pa je opozoril, da bo OZN po neuspelem četrtnovem atentatu postala tarca vseh, »ki se borijo za svobodo«.

»To samo kaže nezadovoljstvo narodov, ki menijo, da OZN ne predstavlja več vsega človeštva,« je zapisal casnik. Po mnenju komentatorja je svetovna organizacija postala orodje v rokah ZDA, ki se tako lahko vmešavajo v notranje zadeve katere koli države na svetu. AFP

KONEC KONFERENCE OZN O ČLOVEKOVIH PRAVICAH NA DUNAJU

»Vrh zamujenih priložnosti«

IVAN LUKAN IN IGOR SCHELLANDER

DUNAJ - S sprejetjem Dunajske resolucije, ki predvideva izboljšanje standarda človekovih pravic za ženske, otroke, manjšine in indogene narode, se je v petek v avstrijski metropoli končala svetovna konferenca OZN o človekovih pravicah. Dunajska resolucija in z velikimi težavami vendar sprejeta resolucija islamskih držav o BiH, katere je dro je bilo ukinitve embarga na uvoz orožja BiH (med 88 državami, ki so jo podpisli, je bila tudi Slovenija), pa sta tudi edina konkretna rezultata dvotedenske konference, saj vprašanje ustanovitve Visokega komisari-

ata OZN za človekove pravice ni bilo delezno podpre, marveč le kompromisne rešitve: delegati konference so soglasali o predlogu generalni skupščini OZN, naj prednostnostno obravnava ustanovitev predlaganega komisariata. Zahteve po ustanovitvi mednarodnega sodišca za človekove pravice pa delegati iz več kot 180 držav v sklepnem dokumentu sploh ne omenjajo več. Predsednik konference OZN o človekovih pravicah, avstrijski zunanji minister Alois Mock, je ob kon-

cu zasedanja izjavil, da je konferenca presegla njegova pričakovanja in da pričakuje, da bo sklepní dokument dunajske konference OZN le vplival na krepitev človekovih pravic po vsem svetu. Menil je, da bi ta sklepní dokument lahko postal kaj podobnega za ves svet, kot je bil Kevsov dokument iz leta 1976 za Evropo.

Tako imenovane nedržavne organizacije pa so sklepní dokument dunajske konference ocenile bolj za držano. Njihov predstavnik

je dejal, da gre za »slab dokument«, ki je hkrati tudi »napisan v zelo neobveznem jeziku«. Kar se mu je na tej konferenci zdelo pozitivno, je dejstvo, da so nedržavne organizacije končno le sodelovale v delu konference, to pa jim daje upanje, da bo tako tudi v prihodnje. Popolnoma negativno pa je konferenco OZN o človekovih pravicah na Dunaju ocenil generalni sekretar Amnesty international Sane, ki jo je dobesedno ocenil za »vrh zamujenih priložnosti«.

Slovenska delegacija si je pri sestavljanju sklepnega dokumenta prizadevala uveljaviti dele iz govora zunanjega ministra Peterleta. Kot edina izmed novonastalih držav je lahko sodelovala v poprejšnjem redakcijskem komiteju, kar je veliko priznanje za Slovenijo, je na pogovoru s slovenskimi novinarji v petek poudaril Danilo Türk. Slovenski veleposlanik pri OZN v New Yorku je v zvezi s slovensko podporo resoluciji islamskih držav o BiH poudaril samostojno in od iniciativ ES neodvisno slovensko zunanjepolitično stališče o tem vprašanju.

RUSIJA / IZNANI NOBELOVEC

Solženicin se vrača domov

Pisatelja je v domovino osebno povabil predsednik Boris Jelcin

MOSKVA - Ruski pisatelj Aleksander Solženicin se bo po skoraj dvajsetih letih izgnanstva v Združenih državah Amerike prihodnje leto vrnil v Rusijo.

Solženicin je prestal hudo obliko raka, težke življenjske razmere v sovjetskih delovnih taborišcih in se obsojstvo sovjetskega pravosodja, ki mu je dirigiral sovjetski politični vrh - zapriseženi sovražnik pisateljev. Solženicin si je tega močnega nasprotnika nakopal zato, ker ni hotel molčati o (neslavni) preteklosti svoje močnega domovine. Njegovo delo, ki vsebuje neprecenljive podatke o stalinističnem terorju in o življenju v delovnih taborišcih, in velika stopnja poguma sta mu prinesla mednarodni ugled, leta 1970 pa se Nobelovo nagrado. Pisatelj

je zaradi svojega včasih že kar mističnega odnosa do svoje domovine doma in v tujini predstavljal poosebljenje ruskega duha. Obsojdbi je leta 1974 sledila kaznen - izgon v tujino, ki se bo, kot kaže, končal maja prihodnje leto. Ruska javna občila so novico sprejela z veliko zanimanja, v javnosti pa so sprožila ugibanja, ali Solženicinova vrnitev morda ne pomeni, da pisatelj zeli sodelovati v nemimem ruskem političnem življenju. Ugibanja je zanikal sam Solženicin, ki je javnosti sporočil, da ne namerava kandidirati za predsednika parlamenta, se manj pa za predsednika države.

Rusko državljanstvo je ugodnemu pisatelju ponudil sam predsednik Jelcin med lanskoletnim obiskom v Združenih državah. (Reuters)

OBVEŠČEVALNE SLUŽBE SE BODO MORALE PRILAGODITI NOVIM ČASOM

Vohuni vseh dežel, učite se!

Po razpadu komunističnega imperija prihaja obdobje industrijskega vohunstva

Samo nekaj ni smelo nikoli manjkati Georgeu Smileyu, supervohunu iz knjig pisatelja Johna Le Carréja: Karla, njegova sovjetska nasprotnica. Smiley jo je lahko preganjal, jo smesil, dobil z njo vse bitke, vendar vojne nikoli. Njegovo preživetje je bilo odvisno od obstoja Karle, utelesenja zle in grozeče sile, ki jo je predstavljal komunistični imperij, pred katerim je bilo treba ohranjati nenehno budnost. Ko je ta nasprotnik izginil s padcem berlinskega zidu, je ostal Smiley brez dela in se umaknil na britansko podeželje. Ali pa tudi ne?

Smiley, se pravi vohun, doživlja boleče spremembe. Zelo malo jih je doživelo klasični konec, obsodbo za svoja dejanja. Celo Markus Wolf, legendarni voditelj vzhodnonemške tajne službe in Le Carréjev ideal popolnega vohuna, ki se je predal Zahodni Nemčiji, bo najbrž prej docakal mirno, naravno smrt kot kazen za svoja dejanja. Proces proti Wolfu bi namreč razkril neverjetno število osupljivih zgodb, neprijetnih za številne ugledne in navidezno neomadeževane zahodne politike.

Njegovi nekdanji kolegi in nasprotniki, ki si morajo se zaslužiti vso delovno dobo, so v večjih težavah. Ustvarjalci kri-

vnosti so v enakem položaju kot milijoni odpisanih delavcev, ki jih bodo slej ko prej prisilili k spremembam ali k zalostnemu koncu novi časi in nove tehnologije. Toda vohuni ne morejo po pomoč na zavod za zaposlovanje. Za ljudi, ki so se enkrat vpletli v mreže tajnih služb, ni novih zaposlitev, so samo nove krinke. Vohuni sodobnosti si bodo morali sami poiskati nove groznje in nove sovražnike - in rešnici na ljubo, to že počno z enakim zarom, s kakršnim so med sovjetskimi diplomati ali angleško aristokracijo razkrivali vrjence iz obdobja hladne vojne.

Kače namesto zmajev

Scenarij, ki ga zahodnim spijonom piše prihodnost, pa vseeno ni preprost, saj se jim je zgodila največja življenjska tragedija - tisto, kar so si tako vroce želeli, se jim je uresničilo. »Res je, ubili smo zmaja,« je povedal novi direktor ameriške obveščevalne agencije James Woolsey. »Toda znasli smo se v džungli množice strupenih kač.« »S sovražnikov epskih veličin smo predsedali na sovražnike iz majhnih televizijskih nadaljevanj,« je dodal pisec vohunskih knjig Martin Cruz Smith. Velikansko zlo Sovjetske

zveze, za katero je Cia potrosila dve tretjini vsega svojega denarja, so zamenjala številna manjša, razpršena zla, kot so boj proti narkomafiji, mednarodnemu terorizmu, jedrskim povzpetnicam v severnokorejskem slogu, območnim diktatorjem ali islamskim fundamentalistom. Za nekatere ameriške politike, na primer za uglednega senatorja Daniela Patricka Moynihana, je to dovolj dober razlog, da bi ameriški proračun osvobodili tistih 29 milijard dolarjev, kolikor jih vsako leto porabi Cia. Manj radikalni kritiki ameriške obveščevalne službe pa samo opozarjajo, da nujno potrebuje novo usmeritev.

»V prihodnosti bo najpomembnejše industrijsko vohunstvo,« je v svojem prvem govoru javnosti potrdil James Woolsey.

Ovojnica rjave barve, ki so jo marca prejeli na ameriskem veleposlaništvu v Parizu, je na enaindvajsetih straneh vsebovala »nakupovalni spis« francoskih obveščevalcev v Združenih državah. Med devetinstiridesetimi družbami, ki razvijajo visoko tehnologijo, stiriindvajsetimi bankami in borznimi podjetji in stiriimi vladnimi agencijami je bila tudi družba

Hughes Aircraft, ki je nedavno na račun konkurenčnega francoskega podjetja izgubila posel, vreden 258 milijonov ameriških dolarjev. Podjetje se je v znamenje protesta umaknilo s svetovne letalske razstave v Parizu, druge so ameriški obveščevalci opozorili, naj dobro preverijo, kdo brska po njihovih računalnikih, arhivih in kosih za smeti.

Konzuli brskajo po smetnjakih

Vohunstvo med uradnimi političnimi zavetniki ni nova stvar, saj je Alfred Hitchcock že v 60. letih posnel film o francoskem vohlanju okrog ameriških vojskih skrivnosti. Francozi pa so najbrž samo manj spretni od drugih. Splošna uprava za zunanjo varnost (DG-SE) je dajala svojim agentom ambiciozna navodila, saj so preverjali evropsko strategijo proizvajalca brezicnih telefonov Motorola, pogajalsko taktiko nekdanje trgovinske predstavnice Carle Hills, nacrte bank Chase Manhattan, Goldman Sachs in Citibank ter vse o sporu med proizvajalcema letal Boeingom in Airbusom. Toda podatke o nacrth, finančnem položaju in računalniški tehnologiji IBM so na primer dve leti

posiljali kronično neuspešni družbi Compagnie des Machines Bull, ki si z njimi ni znala pomagati. Dva predstavnika francoske vlade v ZDA pa sta morala zapustiti državo, potem ko je FBI odkrila, da sta vohljala v Tronon, pri Bellu in Boeingu. Te tri tovarne proizvajajo prototip letala Osprey V-22, ki lahko vzleti navpično, potem pa nadaljuje let kot običajno letalo. Čeprav je ta projekt naletel na številne ovire, saj se je razletelo kar pet prototipov, so njegove možnosti za civilno rabo neizmerne. V taksakem Houstonu pa so zalotili dva francoska konzula, ki sta prevracala smetnjake pri nekem podjetju za visoko tehnologijo: med ostanki večerje sta brskala za skrivnostmi. Američani so sklenili, da bodo vrnila udarec. Dnevnik Le Monde je potrdil, da so francoski trgovci z orožjem, ki so se v tem letu z Združenimi arabskimi emirati dogovorili za prodajo 400 tankov Leclerc, prejeli od svojih severnoameriških tekmecev nekaj pisnih groženj s smrtno. Zakaj bi Američani sploh vodili zalivsko vojno, če po zmagi ne bi mogli prodajati na območje svojih tankov M-1 Abrams?

Krokodilje solze Borisa Jelcina

Francozom v Združenih državah stojijo ob strani japonski, nemški, italijanski in izraelski vohuni. Nekdanji direktor Cie Robert Gates je nastel kar 20 držav, ki naskrivaj napadajo ameriška podjetja. Morda se bolj nadležni kot v dobrih starih casih pa so tudi Rusi. Lani so ruske agente izgnali iz Belgije, Francije, Italije in Nizozemske, Britanci pa domnevajo, da se med »njihovimi« 56 ruskimi vohuni kar polovica ukvarja z industrijsko špijonažo. Ker je njihova država popolnoma brez denarja, skušajo prizadevno ukrasti vse, kar se da. »Ne moremo se jih znebiti,« so novinarjem ameriške revije Time potožili uradniki Njenega veličanstva. »Razkajajo se nam, da bi s tem škodili politični prihodnosti Borisa Jelcina.«

Ameriška obveščevalna služba zato razmislija, da bi omogočila podjetjem svoje države nekakšen najem svojih uslug,

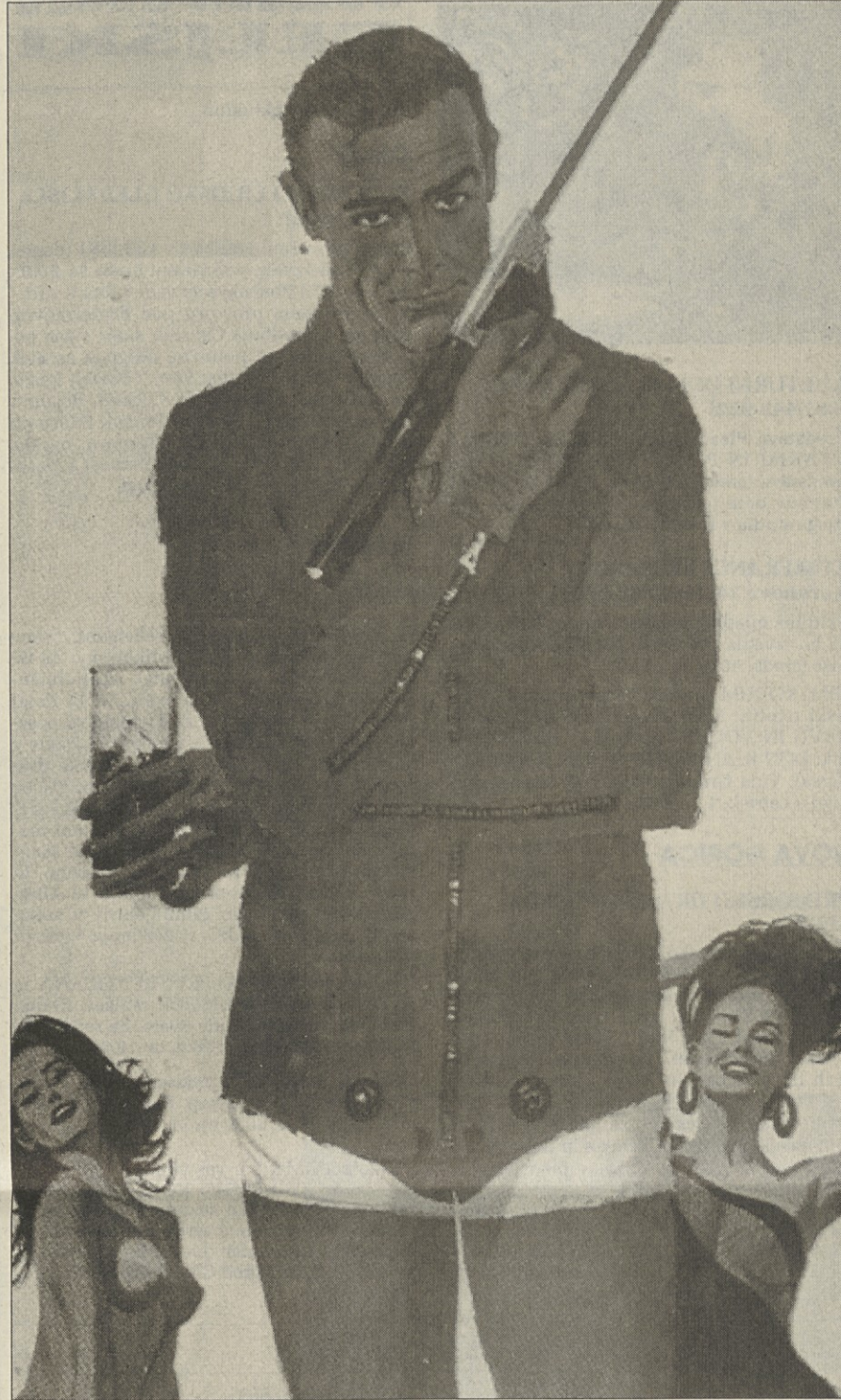
vohuni pa se bodo morali izobraževati v gospodarskih vedah.

Najemite si svojo tajno službo!

V prihodnosti, ki grozi s trgovinskimi vojnami med najmočnejšimi državami sveta, bo pomembna strategija »sovražnic« na trgovinskih pogajanjih, zascita domaćih podjetij pred krajo podatkov, uganjanje o znanstvenih in tehnoloških presencenjih iz nasprotnikovih laboratorijev, makroekonomske odločitve tujih vlad in nelojalna konkurenca. Presolanje vohunov, ki so desetletja z največjim veseljem stikali po državnih in vojskih skrivnostih, ne bo lahka naloga. Profesionalcem iz Cie se naprej naraste stopnja adrenalina v krvi samo ob omenjanju severnokorejskega jedrskega orožja, iranskega fundamentalizma in terorizma ali kopičenja čet ob indijsko-pakistanski meji. Ni jim vsek, da bodo morali pomagati nekakšnim poslovnem pri iskanju dobičkov. Primanjkuje jim ekonomskega znanja in v preteklosti so bili katastrofalno neuspešni pri ocenjevanju gospodarske moči tujih držav. Tik pred razpadom Sovjetske zveze so na primer ocenjevali, da je sovjetski bruto narodni proizvod na prebivalca približno enak britanskemu in 60 odstotkov ameriškega. Poleg tega pravilno opozarjajo, da niti najbolj gorečim vladnim zagovornikom protekcionizma ni popolnoma jasno, kako ga lahko v obdobju multinacionalk in hitre, računalniške selitve kapitala iz države v državo tudi uresničijo. Poleg tega, kaj naj naredi Cia, ko se za francoski trg na življenje in smrt spopadeta dve ameriški podjetji, na primer Coca Cola in Pepsi?

Ce vohuni nimajo kaj početi...

Toda tudi vohuni morajo nekaj početi, saj jim kruta usoda ne dovoljuje mirno uživati sadov minullega dela. Javnost v zahodnih državah ne razume, zakaj bi v casih hude gospodarske recesije se obremenjevali državne proračune. Poleg tega so vohuni tako skrivnostni, da nihče ne bi niti opazil, če bi nenadoma izginili. Prav zato se morajo pokazati in zelo hitro narediti

Bondovi časi so mimo, novi vohuni bodo obkroženi s podjetnicami in direktoricami

kaj koristnega. Upokojeni agent Cie Vincent Cannistrato je za tednik Cambio domneval, da so francoski vohuni vse svoje informacije, s katerimi so tako razburili Washington, preprosto prebrali v trgovinskih in industrijskih publikacijah. »To, kar so počeli, sploh nima smisla. Francoska tajna služba je nenehno vir političnih afer za svojo vlado.«

...si izmislijo notranjega sovražnika

Nekateri pa so na specializirali za »notranje sovražnike«. V Veliki Britaniji se je M-15 postavila na celo boja z Irsko republiko

kansko vojsko (Ira), med dolgotrajno stavko v letih 1984-85 pa je sodelovala tudi v spopadu proti rudarjem. Na strani države, seveda. Zato se bodo lahko knalu skupaj z drugo vohunsko agencijo M 16 preselili v nove prostore, katerih oprema bo stala 600 milijonov dolarjev, poleg tega pa jim vlada vsako leto se naprej izplačuje milijardo petsto tisoč milijonov dolarjev za obratovanje. Tudi druge tajne službe bodo se naprej opravevale svoj obstoj s potencialnimi »notranjimi« sovražniki, med katerimi se lahko mimogrede znajde kar večina državljanov. Svicari so pred nekaj leti pobe-

sneli, ko so ugotovili, kako natančno so popisani v arhivih tajne službe.

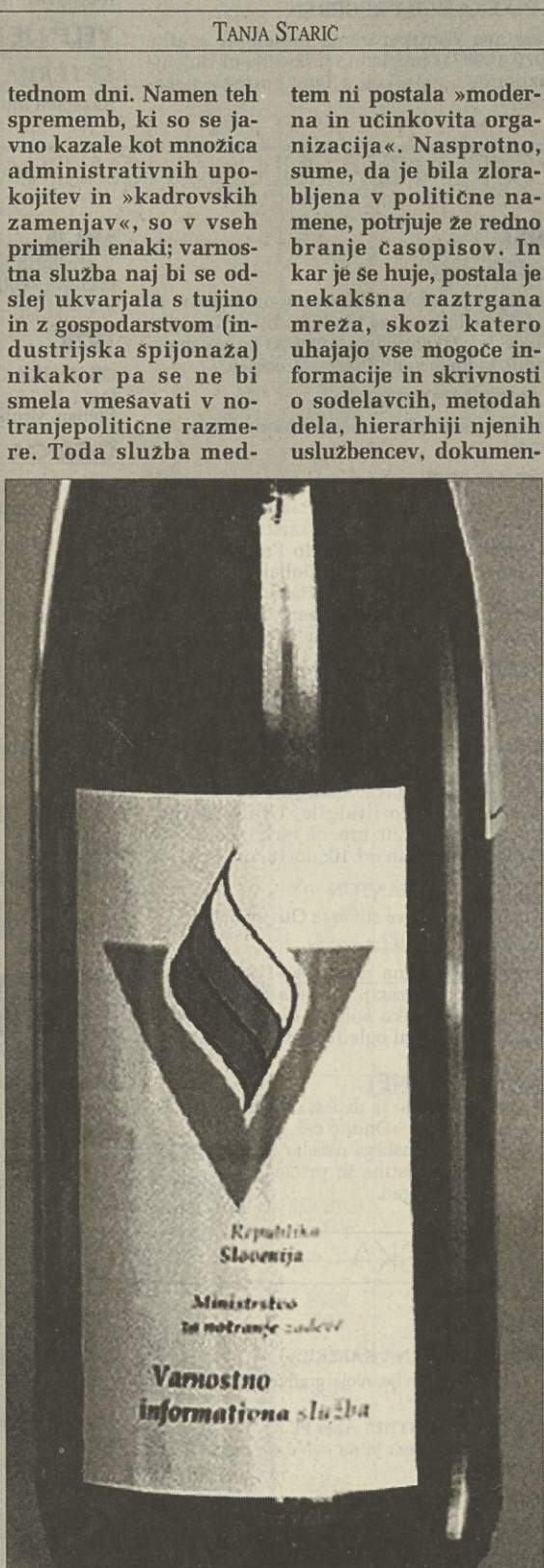
Sovražnika je mogoče zamenjati, ne pa tudi prepričanja tajnih služb, da sta »skupno dobro« ali »korist države« tako pomembna, da ga ni mogoče zaupati nikomur. Nacela, po katerih delujejo vohunske organizacije, so se naprej globoka skrivnost, pa tudi število njihovih agentov in dejavnosti, za katere porabijo toliko denarja. Nihče ne ve prav dobro, kaj pravzaprav počnejo njegovi vohuni. Pisatelj David Yalopp bi se ob tem se enkrat vprašal: »Kdo nadzoruje tiste, ki opravljajo nadzor?«

Vohuni po slovensko

Slovenija je s svojim »mirnim« prehodom iz enopartijskega režima v večstrankarsko parlamentarno demokracijo tudi vprašanje varnostnih služb - v nasprotju z drugimi vzhodnoevropskimi državami - reševala brez revolucionarnih pretresov, obratov in travm, ki so jih drugod povzročale razkritja dosjejev nekdanjih političnih policij. Sele tri leta po prvih večstrankarskih volitvah je pravzaprav »udbovska dediščina« zares postala eminentno politično vprašanje, ki se je v sicer precej bizarni različici pojavilo tudi na dnevnem redu najvišjega zakonodajnega telesa.

V primeru udbovskih dosjejev gre seveda za politično odločitev. Ce bo prevladala tista politična opcija, po kateri se Sloveniji ni treba vrnati na raven denimo vzhodne Nemčije po padcu berlinskega zidu, bodo dokumenti koncali v dobro zavarovanem arhivu in kakoli, da jih čez petdeset let ali več začnejo proučevati zgodovinarji. Ce bo močnejša druga, ki »sedanjost vidi samo v kontekstu preteklosti« in ki torej ne verjame, da bi služba, ki ni bila samo del, ampak temelj starega sistema, kar preprosto »odmrla« - potem se bo pac treba vrniti na začetek in razkrinkati mreže »udbo-mafije«.

Tezava tici drugje. Staro službo državne varnosti, kasnejšo varnostno-informativno službo in sedanjo Sovo, so v povolnim obdobju reorganizirali v dveh »valovih«. Zadnji, tretji projekt prenove je bil končan pred dobrim

Vino za tajne agente: Visova buteljka iz časov Mihe Brejca

TANIA STARIC

tednom dni. Namen temeljnih sprememb, ki so se javno kazale kot množica administrativnih ukrepov in »kadrovske zamenjave«, so v vseh primerih enaki; varnostna služba naj bi se odlej ukvarjala s tujino in z gospodarstvom (industrijska špijonaža) nikakor pa se ne bi smela vmesavati v notranjepolitične razmere. Toda služba med-

tem ni postala »moderna in učinkovita organizacija«. Nasprotno, sume, da je bila zlora-bljena v politične namene, potrjuje že redno branje časopisov. In kar je se huje, postala je nekakšna raztrgana mreža, skozi katero uhajajo vse mogoče informacije in skrivnosti o sodelavcih, metodah dela, hierarhiji njenih uslužbencev, dokumen-

tih... Slovenska tajna služba je verjetno ena redkih v svetu, v kateri skoraj nič več ni tajno in ki se uporablja za neposredne politične spopade, ne da bi to kdorkoli sploh skušal prikriti.

Poznavalci zato menijo, da bo za oblikovanje zares učinkovite nove službe potrebnih najmanj deset let, pred tem pa politično soglasje in dokončna rešitev »udbovskega vprašanja«. V nasprotnem primeru se bo Slovenija znasla v sila nevarnem položaju - samo naivnezi namreč lahko spregledajo dejstvo, da se veliko tujih držav in njihovih služb stratesko »zanima« za tukajšnje razmere...

Ob »demontazi« kro-vne varnostne službe se pogosto spregleda dejstvo, da Vis oziroma Sova ni edina tovrstna organizacija v Sloveniji. Obstaja najmanj se ena, ki je v bistvu se vedno brez parlamentarnega nadzora: VOMO, vojska obveščevalna služba.

Nekako mimogrede so se končale tudi polemike o tem, ali naj bo Sova samostojna organizacija, podrejena parlamentu, ali pa vladna služba (kot je predvideno sedaj), z razpršenimi centri odločanja.

Strateska vprašanja državne varnosti so, skratka, videti nepomembna v množici političnih spletk. Ta hip je pac bolj zabavno ugibanje, ali bo Drnovsku uspelo najti kandidata za novega direktorja Sove, čeprav se po zamenjavi Janeza Širseta vsi otepaajo te »tvegane funkcije«...

(Foto: J. S./TRIO)

Kdo se boji Marcusa Wolfa?

Slavni pisatelj vohunskih romanov John Le Carré je o njem pisal knjige. Za nos je vlek predsednike vlad, poslance, uradnike, agente in cele države. Marcus Wolf, za nekatere tudi Misha, Magnus ali Marius, je bil devetindvajset let vsemogocni vođa vohunske organizacije nekdanje Nemske demokratične republike. Od četrtega maja pa pred sodiščem v Düsseldorfu odgovarja zaradi izdaje državnih skrivnosti. Nemskega pravosodja se je predal 24. septembra 1991, po razpadu države, ki ji je tako prebrisano sluzil. Po devetih dneh preiskovalnega zapora mu je zvezno sodišče v Karlsruheju dovolilo, da se brani s prostosti.

Opazovalci dvomijo, da bo legendarni Misha

kdajkoli kaznovan za svoje vrhunsko špijoni-ranje, pa čeprav je od-stavljaj in ohranjal na oblasti najvišje politike. Kot se za supervohu-na tudi spodob, je s svojimi agenti dosegel, da je na primer social-demokratski kancler Zahodne Nemčije Willy Brandt leta 1972 ostal na oblasti, pa čeprav mu je že slo za nohte: demokršanskemu poslancu Juliusu Steinerju so prepričali, da bi glasoval za nezaupnico. Wolf je bil pac zaradi njegove vzhodne politike (Ostpolitik)na Brandtovi strani. Dve leti zatem je Brandt odstopil, potem ko se je razkrilo, da je njegov osebni tajnik Günter Guillaume vzhodnonemski vohun.

Marcus Wolf je slepil in speljeval na napacno sled celotno administra-

cijo tedanje Zvezne republike Nemčije. Toda sodišču je postavil neprijetno vprašanje: »Katero državo sem pravzaprav izdal? Znašel sem se pred sodiščem, medtem ko moj nekdanji zahodni kolega Klaus Kinkel opravlja dolžnost zunanjega ministra Nemčije.«

Se bolj neprijetno je tisto, kar bi Wolf lahko povedal - in kar najverjetneje hrani v kaksnem zanesljivem skrališču ali trezorju. Ko je leta 1991 prišel v Nemčijo, je zagrozil z objavo skandalov iz svojih arhivov, kjer so popisana skrivna dejanja zahodnonemške obveščevalne službe. Mnogi so se tresli, nemsko ustavno sodišče pa že od julija 1991 razmislija, kaj naj naredijo z Markusom Wolfom.

Najslavnejši med vohuni si brezskrbno pripravila kosilo

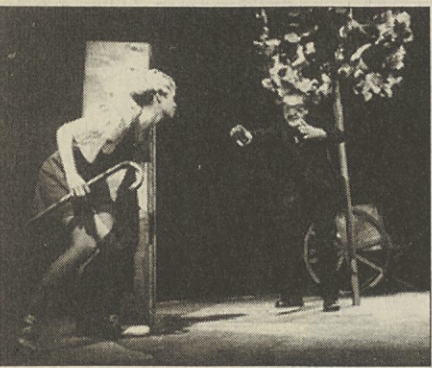
GLEDALIŠČA

. SLOVENIJA

LJUBLJANA

SLOVENSKO MLADINSKO GLEDALISCE, Vilharjeva 11 (061/310-610)

Diplomska predstava MATJAZA POGRAJCA, slusatelj AGRFT in članov ansambla Slovenskega mladinskega gledališča. Radikalna in igriva renovacija drame A. P. Cehova VISNJEV VRT. Vrtljiv oder sveta, ki se je ustavil (torek, 29.6. in sredo, 30.6.)

KULTURNI DOM SPANSKI BORCI (061/448-922)

Predstava Plesnega Studia Intakt: VSAK Z VSAKIM IN POTEM OBRATNO, plesna predstava (sreda, 30. 6. ob 20.30. uri). Predstavitve dela tečajnikov in pedagogov plesnega studia v pretekli sezoni.

KUD FRANCE PRESEREN, Karunova 14, (061/332-288)

Skupina mladih gledaliscnikov iz Nove Gorice bo izvedla predstavo ZABE Gregorja Strnise (sreda, 30.6. ob 21. uri).

GILS-KODUM produkcija predstavlja gledališki triptih: Egist Zagorčnik: BALADA O CRVU IN VOJAKU (groteska), Matjaz Javnik: DON JUAN INTERNATIONAL FUCKER (farsa), Tina Gruden: PISTOLA (crna komedija) v četrtek, 1.7. ob 21. uri.

NOVA GORICA

PRIMORSKO DRAMSKO GLEDALISCE

Primorsko Dramsko Gledališče vas vabi na ogled predstave TICO-TICO BAR - Strupene komedije o lovu za denarjem in ljubeznijo, v režiji Vita Tauferja. Igrali bodo: Ivo Barišić, Rastko Krosil, Dare Valic, Stane Leban, Iztko Mlakar, Juri Souček, Teja Glazar, Alenka Vidrih in Mira Lampe-Vujić. (torek, 29.6. za red Petek in izven, v sredo, 30.6. za red Sreda in izven, četrtek 1.7. za red Četrtek in izven, petek 2.7., za red Petek-a in izven, sobota, 3.7. za ZKO Idrja in izven, predstave bodo ob 21.30 v parku pred gradom Kromberk V primeru dežja, bodo predstave preložene na kasnejši termin.) TICO-TICO BAR je črna variacija Goldonijeve lahкотne komedije o nečednih strasteh finančnih spekulativov, kockarjev, malih

podjetnikov ter žensk, talentiranih za raznovrstne zabave. Zbirajo se v mestni kavarni, center življenja pa je igralnica, saj denar uravnava vsa njihova dejanja in strasti. Z igralnico so obsedeni vsi: tisti, ki dobivajo, tisti, ki izgubljajo in tudi tisti, ki sploh ne igrajo. Zgodba, ki bo prav v današnjem trenutku zvenela aktualno.

nutju zvenela aktualno.

CELJE

SLOVENSKO LJUDSKO GLEDALISCE (063/25-332)

Anton Novčan: HERMAN CELJSKI (danes, 27.6. - za izven, predstave bodo se 29.6., 30.6. in 3.7.) Predstave so vedno ob 21. uri! V avtentičnem prostoru pod Friderikovim stolpom bo rodbina Celjskih snela svoje posmrtno maske in ponovno odigrala začetek svojega konca... Režija: Franci Krizaj, Igrajo: Janez Bermez (Herman II. Celjski), Bogomir Veras (Friderik), Renato Jenček (Herman mlajši), Milada Kaležić (Barbara, ogrska kraljica), Darja Reichman (Veronika Desniska, Friderikova žena) in drugi.

MARIBOR

OPERA

G. Verdi: LA TRAVIATA. Dirigent: Stane Jurgenc, režiser: Wazlaw Orlikowsky. Za izven. (danes, 27.6. ob 19. uri.) »Zaljubljenec se zoperstavlja ves svet...«, bi dejal Shakespeare in to velja za Traviato se posebej. To je cas Violette - Dumasove Dame s kamelijami, francoske konverzacijske drame, po kateri je bil napisan libreto. Osebe tega časa, meščani in malomeščani - delujejo pod človeško jasnimi, otipljivimi moralnimi korektivi, kakor so strah pred skandalom, družbenim prezirom in podobno. In vse to botruje lirčni drami Violette in Alfredo, z jasno zapisano zaljubljenec v nepozabni napitnici. »Uživaj življenje v cvetu mladosti...«

P. Mascagni: CAVALERIA RUSTICANA in R. Leoncavallo: GLUMACI, režiser: Franjo Potocnik, dirigent: Boris Svara. Za red Modri in Zelenci (ponedeljek, 28.6. ob 19.30).

G. Verdi: NABUCCO, režiser: Franjo Potocnik, dirigent: Boris Svara. Poletne prireditve na Lentu (sreda, 30.6. ob 21. uri).

Drama SNG Maribor vas vabljudo vabi na veliko javno TISKOVNO KONFERENCO ob zaključku gledališke sezone 1992/93 in na prijateljsko srečanje z igralskim ansablom in umetniškim vodstvom, ki bo v sredo 30. junija ob 18. uri pred Gledališko kavarno.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

DVORANA TRIPCOVICH Festival Operete

V torek, 29. t. m., ob 20.30 musical »Cabaré« Joa Masteroffa in Freda Ebba. Režija Saverio Marconi. Dirigent Peter Howard. Glasba Johna Kanderja.

Ponovitve bodo na sporedu 30. junija ter 1. in 3. julija ob 20.30, 27. junija ter 4. julija ob 18. uri.

V soboto, 10. julija, ob 21. uri koncert pevk UTE LEMPER. Pri blagajni dvorane Tripcovich je v teku predprodaja vstopnic. Urnik: 9-12, 16-19 (za prto ob ponedeljkih), ob predstavah: 9-12, 18-21.

GLEDALISCE CRISTALLO

LA CONTRADA

V juliju, in sicer 2., 8. ob 20.30 in 9. ob 17.00, bo v okviru Festivala operete, v sodelovanju z občinskim gledališčem G. Verdi na sporedu predstava »L'amore è un treno« z Danielo Mazzucato in Max Reneè. Cosotijem. Režija Francesco Macedonio.

Predprodaja vstopnic pri blagajni dvorane Tripcovich in gledališča Cristallo.

KOROŠKA

SENTRUPERT PRI VELIKOVCU

Danes, 27. t. m., ob 14. uri v Strokovno kmetijsko gospodinjstvo soli Zaključna prireditve in ogled solskih izdelkov. Na programu petje, ples in igra »Priloznostni zdravnik« v režiji g. dekana Petra Stickra.

SMIHEL

Danes, 27. t. m., ob 20. uri v farni cerkvi predstava »Sonce nima hlačka, aber jeder Lump sein Dach«. Režija Zdravko Haderlap.

ZA NAJMLAJŠE

SLOVENIJA

LJUBLJANA

KUD FRANCE PRESEREN, Karunova 14

Lutkovno gledališče FRU-FRU bo uprizorilo predstavo TOBIJA (petek, 2.7. ob 19. uri, prireditve bo na prostem v primeru dežja pa v dvorani).

MARIBOR

LUTKOVNO GLEDALISCE MARIBOR, Rotoški trg 1

Lutkovni balet po pravljici bratov Grimm: TRNULJČICA (danes, 27.6. ob 19. uri, v Atriju mariborskega gradu)

Lutkovna skupina TRI iz Kranja: CENCA NA POTEPU (sobota, 3.7. ob 15. uri, pred trgovsko hišo Merkur).

LIKOVNO-LUTKOVNE DELAVNICE:

Lutkovna delavnica z Bredo Varl: VESELE PO-CITNICE (petek, 2.6. ob 11. uri v Atriju gradu).

Lutkovna delavnica Vasko Trobec iz Kranja: IGRAJMO SE (sobota, 3.7. ob 11. uri, Atrij gradu).

Lutkovna skupina TRI iz Kranja: CENCA NA POTEPU (sobota, 3.7. ob 15. uri, pred trgovsko hišo Merkur).

LIKOVNO-LUTKOVNE DELAVNICE:

Lutkovna delavnica z Bredo Varl: VESELE PO-CITNICE (petek, 2.6. ob 11. uri v Atriju gradu).

Lutkovna delavnica Vasko Trobec iz Kranja: IGRAJMO SE (sobota, 3.7. ob 11. uri, Atrij gradu).

Serigrafija 1993, 67 x 76

V Galeriji Ilirja je na ogled razstava grafik Milene Gregorčič

Če bi že morali izpostaviti kako značilnost ilkovne naravnosti Milene Gregorčičeve, bi nas nesporno očarala njena izjemna senzibilnost. Že v akvarelih izpred kakih desetih let je avtorica pokazala, kako subtilno je moč strukturirati slikovno površino, ne da bi se prepuščali anekdotičnosti hipne zabeleže; v svojih novjših grafičnih listih pa gradi svoj predstavi svet z močnim simbolnim nabojem v tesni povezanosti s ploskovno izraznostjo sitotiska, tehnike, ki omogoča praktično neomejeno niansiranje barv in njihovo kombiniranje s črtanimi sestavi. Ostrorobne oblike, ki učinkujejo ponekod skoraj agresivno, so pravzaprav kontrapunkt čipkasto, filigransko obdelanim površinam z bogatimi detajli, domiselnimi dekorativnimi invencijami in presenetljivimi aranžmaji. Razkošje grafičnih nadržnosti, ki prča o metierskem mojstrstvu Gregorčičeve, je pravzaprav fascinirano samo po sebi - prav lahko bi se prellilo v virtuosno polgravanje z lepimi oblikami, v nekakšno larpularistično samozadovoljnost, ločeno od resničnega sveta in njegovih zagat. Toda umetnici očitno ne gre za to, želi si izoblikovati vizijo, v kateri bo zajeto še veliko več: zaveda se, da imajo oblike in vzorci lastno logiko obstoja, a smisel dobijo šele, ko njihov obstoj oplemeniti ustvarjalčevo izpovedno hočenje. In prav tu se v vsej svoji prepričljivosti razkrije avtorčina senzibilnost, posluš za najsubtilnejše vzgibe človeške duše.

Brane Kovič

RAZNE PRIREDITVE

SLOVENIJA

LJUBLJANA

KUD FRANCE PRESEREN, Trnovo (061/210-338)

Predstavitve angleške verzije časopisa IZI (Izbečnice za izbeglice) v četrtek, 1.7. ob 12. uri.

K4, Kersnikova 4

BOYS IN THE BAND, videoprojekcija, (danes, 27.6. ob 22. uri.) REZULTATI AVDICIJE, zabavata vas najboljša DJ-ja z avdicije, ki je bila 8. junija (torek, 29.6. ob 22. uri).

MIMI ROLLS IT: ekskluzivni DJ Mitja, nekdanji redaktor oddaje Hard'n'heavy, član promotorske hiše AFK (sreda, 30.6. ob 22. uri).

GRAND HOTEL UNION, Miklošičeva 1

V ponedeljek, 28.6. ob 20. uri bo v Hotelu Union predstavljena knjiga ZAVEZA SLOVENSTVU avtorja PETRA KOVACICA-PERSINA. Ob avtorju bodo svoje poglede na prihodnost slovenstva razgrnili dr. Lev Kreft, dr. Janko Prunk in dr. Boštjan M. Zupancić.

ILIRSKA BISTRICA

PREMSKI GRAD

Združenje književnikov Primorske vabi na 7.

premska srečanja. Program: 15. uri Okrogla miza, 18. uri Predstavitve publikacije Primorska v besedi in Literarni večer, Sodelujejo se: Baročni kvartet Illyricus-Ilirska Bistrica in Franc Gombac iz Podgrada (danes, 27.6. ob 21.30).

PORTOROŽ

AVDITORIJ

Filmsko gledališče: DRAKULA, režija: Francis F. Coppola (danes, 27.6. ob 21.30). Film je bil nagrajen s tremi oskarji (kostum, maska in zvočni efekti).

ROGAŠKA SLATINA

ZDRAVILISCE

MINI MEDNARODNI FOLKLORNI FESTIVAL: Nastop folklorne skupine iz Peruja (ponedeljek, 28.6. ob 20.30 v Kristalni dvorani).

Nastop folklorne skupine iz Južne Osetije (torek, 29.6. ob 20.30 v Kristalni dvorani).

Nastop folklorne skupine iz Albanije (sreda, 30.6. ob 20.30 v Kristalni dvorani).

Nastop folklorne skupine iz Rusije (četrtek, 1.7. ob 20.30 v Kristalni dvorani).

GLASBA

SLOVENIJA

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM

Zaključek pomladnega dela JAZZ Festivala: ARA KETU - brazilska glasba (sreda, 30.6. ob 21. uri, Krizanke. 600 SIT); OREGON (četrtek, 1.7. ob 21.30, CD, 800 SIT); SLOVENSKI JAZZ VECER (petek, 2.7. ob 21.30, Klub CD, 500 SIT); ART ENSEMBLE OF CHICAGO, CHICAGO BLUES TRADITION (sobota, 3.7. ob 21. uri, CD, 1000, 800 SIT)

SHLOMO MINTZ, violina (Program: J.S. Bach) v torek, 6.7. ob 20 uri v Gallusovi dvorani.

NOVA GORICA

KULTURNI DOM

Kulturni dom Nova Gorica zaključuje sezono s koncertom v baziliki na Sveti Gori. Gošnje bodo zbor ARS MUSICA iz Gorice, zborovodja FRANCESCO VALENTINSIG, orkester OPERE GIOCOSE iz Trsta pod vodstvom dirigenta SEVERINA ZANNERINI, vokalni soliisti iz Gorice in Trsta z organistom profesorjem HUBERTOM BERGANTOM. Na sporedu sta deli W. A. Mozarta Te Deum in Masa za sirote (ponedeljek, 28.6. ob 20.30, vstop je prost).

MARIBOR

Festival domače glasbe STEVERJAN '93 (sobota, 3.7. ob 20.30 uri in nedelja, 4.7. ob 17.30 pred Borovci v Steverjanu).

TRŽIČ

ORGELSKI VECERI: ANDREJ-ANDI ZUPAN (sobota, 3.7. ob 18.30 v farni cerkvi v Trzicju).

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

AVDITORIJ MUZEJA REVOLTELLA

Poletni koncerti - Festival operete

Jutri, 28. t. m., ob 20.30 bo v okviru Festivala operete klavirski recital Fabia in Sandra Gemmitja.

Prodaja vstopnic pri blagajni dvorane Tripcovich in v Avditoriju Muzeja Revoltella.

GLEDALISCE ROSSETTI

V petek, 2. julija, ob 20.30 bo v okviru Festivala operete na sporedu koncert orkestra gledališča Verdi pod vodstvom Li Jia. Na programu 1. in 3. simfonija Felixa Mendelssohna-Bartholdija.

Vstopnice v blagajni dvorane Tripcovich, v gledališču Rossetti eno uro pred pričetkom programa.

PASSARIANO

VILLA MANIN

Jutri, 28. junija koncert Zuccchera.

V nedeljo, 4. julija koncert rock skupine Velvet Underground v katerem nastopata Lou Reed in John Cale.

Predprodaja vstopnic je v teku v Pasazi Protti.

LIGNANO

V nedeljo, 11. julija koncert Francesca De Gregorija.

RAZSTAVE

SLOVENIJA

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM

Razstava SLOVENSKI MITI IN LEGENDE je ciklus skulptur in risb, ki jih je STOJAN BATIĆ ustvaril v preteklem letu. Zamislil za trindvajset predstavljenih junakov je črpal iz zakladnice slovenskih mitov in legend. Razstava bo na ogled do 18. julija.

Dokumentarna razstava 40 LET GRAFICNEGA BIENALA LJUBLJANA (Mala galerija, do 18. julija).

GALERIJA ZDSLUI, Komenskega 8

Razstava grafik BOGE DIMOVSKI. Ciklus iz obdobja 1991-92 v tehnikah globokega tiska - jedkanica, akvatinta, suha igra.

MODERNA GALERIJA

Razstava 20. MEDNARODNI GRAFICNI BIENALE.

KULTURNI DOM SPANSKI BORCI, Zaloska 61

Razstava kiparja IVA GOISNIKERJA - OBLIKOVANJE SOLNIC. Avtor se predstavlja s 50 posodicami za sol iz lipovega lesa.

Razstava 1. EXTEMPORE - ZAJCJA DOBRAVA v Jelovskem likovnem salonu. Razstavljaljli bodo: Irena Spedil, Dare Birs, Lucijan Bratus, Crtomir Frelih, Gustav Gnamus, Marjan Gumilar, Ignanc Kofol in Tadej Pogacar.

GALERIJA KOMPAS, Slovenska

Do septembra prodajna razstava slik TRI PODOBE SLOVENSKE DEZELE, slikarjev Zvest Apollonija, Crta Freliha in Jozeta Marinca.

BEZIGRAJSKA GALERIJA, Dunajska 31

Razstava slik FRANCETA GRUDNA.

GALERIJA LALA, Zidovska 5

Razstava slik tržaškega slikarja in grafika ALDA FAMAJA

GALERIJA LEK

Do 18. julija je na ogled razstava POLDRAGI KAMNI Duske in Andreja HOVNKA.

GALERIJA KRKA, Dunajska 65

Razstava bosanske akademske slikarke JASMINE KODZAGA.

GALERIJA SKUC, Stari trg 21

V galeriji si lahko ogledate skupinsko razstavo de-figure. Na njej bodo zbrana dela desetih avtorjev različnih generacij, ki jim je skupno razmišljanje o prisotnosti/odsotnosti figure v polju umetniškega diskurza.

GALERIJA TIVOLI

Razstava nagradencev 19. mednarodnega grafičnega bienala (DAVID SALLE, JANEZ BERNIK, A.R. PENOK, DIMCE NIKOLOV).

GALERIJA GEMA, Gornji trg 24

Razstava ARHITEKTURNE RISBE - DEKORATIVNI ELEMENTI iz arhiva Studia Jannone, Milano, do 8. julija.

GALERIJA POLJE, Studenec 48

Razstava ASEMBLAZI FANTASTICNIH ZIVALI ANE SFILIGOJ.

KUD FRANCE PRESEREN

Razstava kserokopiranja fotoelektrografije 1979-1993, ki pregledno prikazuje ukvarjanje različnih umetnikov s fotokopirnim tiskanjem

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

TK GALERIJA

Na ogled je razstava Lesorezov umetnikov, ki so bila realizirana na Mednarodni soli za grafiko v Benetkah v letu 1992-93 in na seminarjih, ki jih je vodil Franco Vecchiet.

GALERIJA CARTESIUS

Na ogled je razstava slikarke Marie Terese De Zorzi.

ART GALLERY

Do 20. julija je na ogled je razstava ArtEstate '93 - 1. Dezelna razstava slikarstva, skulpture in grafike. Razstavljaljli bodo Franca Batich, Luciana Costa, Bogomila Doljak, Mina Germek, Flavio Girolomini, Barbara Ius, Adriano Janecic, Flavio Riz, Rossdear, Lusa Sguazzi, Diego Valentinuizi.

GALERIJA BASSANESE

Na ogled razstava Michaela Goldberga. Urnik: vsak delavnik od 17.00 do 20.00.

MUZEJ ZDROVSKE SKUPNOSTI CARLO IN VERA WAGNER

Na ogled je razstava Sebrnirne in sakralne opreme zidovske liturgije. Urnik : ob nedeljah od 17. do 20. ure, ob torkih od 16. do 18. ure, ob četrkih od 10. do 13. ure.

GALERIJA MALCANTON

Na ogled je razstava slikarke Olivie Siauxs.

MUZEJ REVOLTELLA

Na ogled je stalna razstava »Da Canova a Burri«. V organizaciji Tržaške letovišcarske ustanove se vsako soboto ob 10.30 vršijo vodeni brezplačni ogledi Muzeja Revoltella.

BANI (OPCINE)

V Ovcarjevi hiši je se danes, ob 18. do 21. ure na ogled razstava »Ondile cez Stari vrh« - Bani: Zgodovina kraškega naselja skozi stare kastrostrske mape, listine in pricrevanja, ki jo je pripravilo SKD Grad.

KOROŠKA

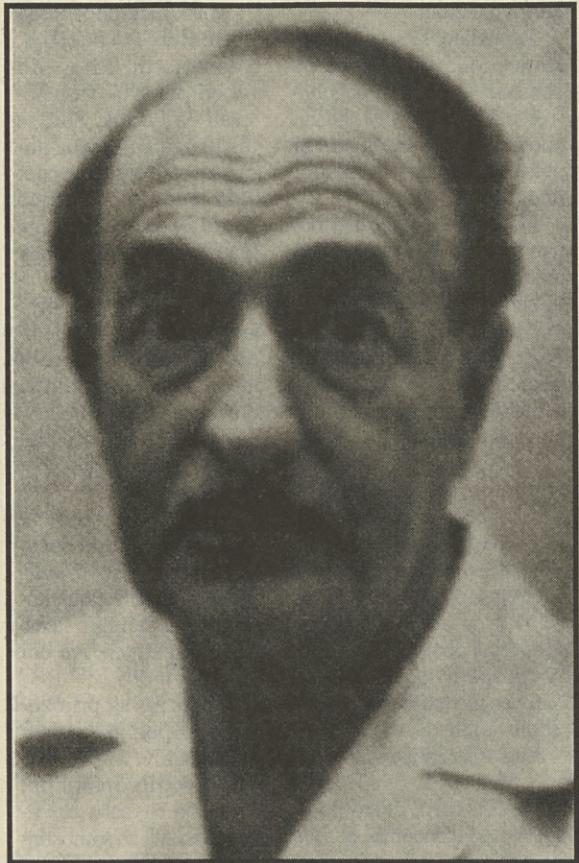
CELOVEC

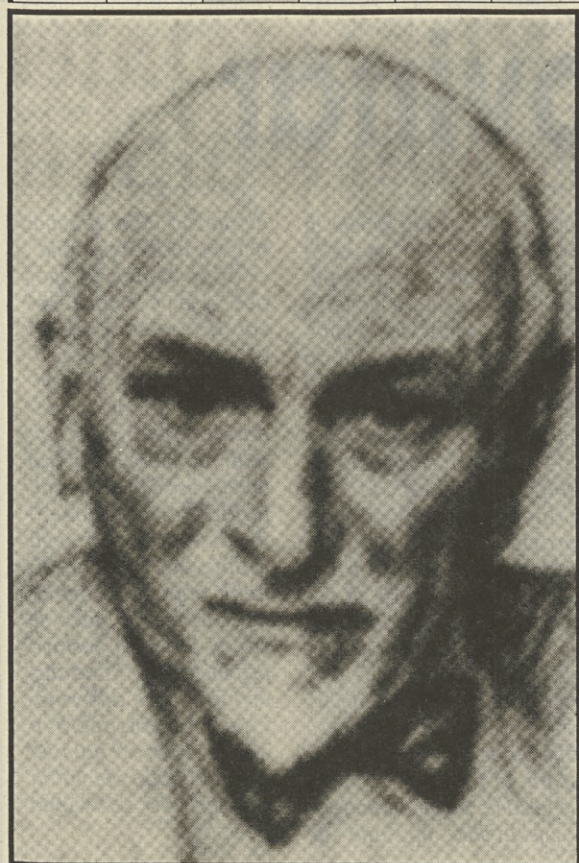
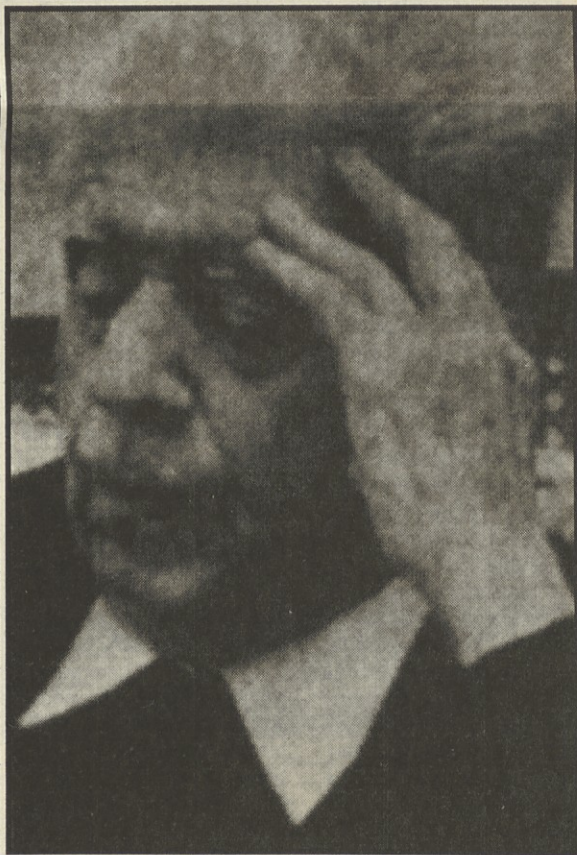
Italijanski Nobelovci za književnost

Gesla križanke »Pasme psov 2«

kratkodlaki jazbečar, pekinez, kraški ovčar, 1 - bobtail, 2 - borzoi, 3 - terier, 4 - šarplaninec, 5 - armant

	RAZGLASITEV ZA KRIVEGA	1	NEM. MESTO S. OD NURN- BERGA	VELIK GORSKI VRH	SPRETNOST V RAZPRAV- LIJANJU, PRE- PIRANJU											MEDICINSKA IGLA	MLAHAV CLOVEK RUDOLF VIRCHOW																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
--	---------------------------	---	------------------------------------	------------------------	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------	---------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

CESARSTVO	NEZMOŽNOST GIBANJA KRAJ BLIZU KAMNIKA											URSKA HLEBEC BLEDICA			UPRAVITELJ ETNARHIE			KARLI ARHAR TRDNJAVA V SPANJI			PAUL GAUGUIN
IZTOK MLAKAR		NACIN KONJSKEGA TEKA	AM. M. IME (OKR.) STANE KAVCIC					TROGLAVI PES V GR. MIT.						JEZIK CRN- CEV BANTU MAJHEN KONJ				TONI PAVCEK OPLOJENA CELICA			
ZIVLJEN- SKO PRA- VILO								NEM. VOJNI ZLOČINEC (ALFRED)	FR. REZI- SERKA VARDA	INDONEZ. IME ZA NOVO GVINEJO	JOZE SPACAL SL. ROKOME- TAS (PETER)			NEM. ARHI- TEKT (HANS) KLIMA- KTERIJ							
NASPROTJE TEORIJE								TUJE M. IME				MARKO OKORN		»ELEKTRIC- NA« RIBA	CHARLES IVES			DRUGO NAJVEČJE MESTO V ALŽIRIJ		AM. VESO- JLSKA USTA- NOVA	
PIVSKI VZKLIK			TANJA STARIC STAR SLOVAN				OGRAJEN PROSTOR SATIRIK BUCHWALD					BITJE, BIVA- JOČE (FIL) DANSKA			TEKMOVANJE V ST. GRČIJ						
GRSKA CRKA		KRIZNI HODNIK (ARH.) AUGUST SENOA														SVIT, ZOR NIKEJ					
JEANNE D'ARC															TITANOV MINERAL						
HRIB NAD KRANJEM						PLATINA		ZITNA BOLEZEN							GLAVNO MESTO ALBANJE						

Še pomnite, tovariši?!

Naslednje vrstice sem napisal že pred davnim časom. Takrat, ko se nisem vedel za afere Grubelič, Zlobec, Hit, Vis, za obstrukcijo parlamenta, politično in gospodarsko mafijo, stotisoče nezaposlenih in beguncev, kmečke punte ali odlikovanje zlati častni znak svobode Republike Slovenije, ki ga nekateri že prizadevno vračajo. Nekaj časa nisem vedel niti tega, ali bom naslednji dan se živ, kajti edino, kar se je dogajalo, je bila vojna. Ki sem jo, tako kot vse stvari doslej, doživljal po svoje. Ta doživljanje in vtise sem sproti metal na papir. Tega sem potem ponudil v objavo urednikom različnih časopisov. Ampak takrat se je letelo že zaradi dosti manjših stvari.

Danes je, kot pravi predsednik Republike Milan Kucan, vse drugače. Naj bo tako!

O mali vojni in velikem miru - od 27. 6. do 20. 7. 1991

Dnevi so se naprej vroči, a nebo je svinčeno in pada temu primerno. Senco nam delajo krila avionov - skrbijo tudi za glasbo. Nikoli nisem oboževal »težkega metala«. Na gramofonu Balasevičeva pesem: »Samo da rata ne bude!« Ceprav se mi dozdeva, da je za kaj takega že rahlo prepoznano.

Kjer se izgublja glave, vladajo trupla!

Začenjam razumeti, čemu so imele zloglasne stuke montirane sirene. Le da se človek pri današnjih hitostih se ustrašiti ne utegne. Vsaj ne pravčasno.

Moj maček je ob prvem naletu letal skočil skozi zaprto okno. Zdal je vzor stoicnega poguma in se za vojno ne zanima več. Saj ne prihajajo plavi Italije.

Skusam ga posnemati. Ko sale: »Vidi, duže generale, kolika granata! Ne brini, sinko, biče uskoro puno manjša!« ne vžigajo več, zapustim zaklonišče s histerično žensko družbo v njem. Raje tvegam rafal kot pa živce!

Eksistencialna filozofija postavlja na prvo mesto obstoj živega mesa in človek najbolj potrebuje zaklonišče, ko puske pojejo svojo pesem. To sem napisal med služenjem vojskega roka, leta tovarisevega 1981. Zdal se mi

vrača kot bumerang. K vraču ga evergreen!

Prijatelju, ki služi vojaški rok v SAO Krajini, posljem uporabno pesem. Naj imajo tisti pri cenzuri malo veselja. In čim več težav.

Prijatelj, pospesi korak. Ne dviguj nog v zrak, ampak v daljavo in ji bodi enak.

Za čast in za glavo!

Telepatija! Kajti se preden ga pismo doseže, je fant že med pogresanimi. V nevihtni noči se prebije mimo vojaških, srbskih in na koncu se straž hrvaske policije, kar sefa postaje tako razburi, da nadere in takoj zamenja celotno izmeno, fanta pa kot očitno sposobnega povabi v gardo. Ta odkloni, sklicujoč se na ogroženost svoje domovine, česar Hrvati seveda ne razumejo. Saj smo zavestniki, a »Srba i ovdje ima, koliko očes!«

Naslednji dan dobi policijsko uniformo, brzostrelko, od nekoga pa se tri ročne granate, ki jih je ponoči priigran na pokru in ze je v patrulji za Sisak. Če preživi, bo svoboden. »Predaje nima!« ga se opozorijo. Tako gre to. Zdal je po milosti božji doma, živ, zdrav, nenehno pijan in trdno odločen, da ga ne spravijo v nobeno uniformo več. Prevec ga zanima zgodovina samostojne države Slovenije.

Znanec pa, teden dni pred poroko, prostovoljno vstopi v enote TO. Bojim se, da ta zakon nima perspektive.

Obramba proti okupatorski vojski se se naprej krepi. Prav tako se krepijo napadi na vse tiste, ki si drznejo misliti z lastno glavo. Dokler jo se imajo.

Ubogi Veljko Rus. Ze zaradi priimka bi moral držati jezik za zobmi.

»Ko je taj Grafenauer?« parodira prijatelj. »Niko,« odgovarjam.

Milana Medena v Dnevniku postavijo na hladno, ker si javno dovoli misel, da so tudi na nasprotni strani le ljudje.

Tudi Hren gre zdaj marsikomu res v nos.

Jaz pa medtem padam za domovino. S češnje.

Drugače si lajšam vest in prispevam k vojnim podvigom s tem, da hodim pred bližnjo kasarno nagovarjat vojake k prebegu. Vsaj dotlej, dokler se sredi popolnoma prazne ulice ne zagledam naravnost v zrelo strojnico, s katero neki tip v uniformi (N) A mimo meri vame. »Prekleti norec!« si rečem, ko olajšano zavijem za vogal najbližje bajte in vsaj začasno naredim nepreklicni preklis vsakega udeleženca pri nevezekateri

JOZE SAJE

osvobodilni vojni slovenskega naroda. Na koncu koncev premorem poleg slovenske se nekaj »svabske« in italijanske krvi. Te pa naj bi bilo - ce sem prav razumel - na naši poti v Evropo presneto škoda.

Prepustim se normalnemu življenju in skupaj z nekaj teritorialci nazdravim »prmejduš« zagotovljeni dokončni zmagi. Zal mi moj sarkazem ne da miru. »Se eden, ki je padel za domovino,« bleknem, ko se pijan uniformiranec zvrne s stola, nakar me obkolijo zaripli obrazi na vse pripravljenih branilcev domovine. Iz zadrege me resi vrescanje aviona v strmoglavem letu, med katerim junasko zapustim kraj dogajanja. Res lep primer usklajenega sodelovanja s sovražnikom!

Cudna je ta vojna. Njena prva zrtev je bil Slovenec, tankist v vlogi okupatorja. Sedaj napol sežgan leži v

bolnišnici in govori o smislu. Čemu že služijo pesaki pri sahu? Da cuvajo kralja?

Na stranišču doma JNA sem nekot prebral napis: Vojna je dober biznis. Investirajte svoje sinove!

Družina človeka, ki ga je v Mariboru pregazil oklepni transporter, je dobila 10 tisoč din enkratne denarne pomoči. Iz tega sledi, da premorejo tudi najbolj zagrozeni nasprotniki abortusa največ dva tisoč mark mrtevga kapitala.

Kako potem postaviti ljubezen do domovine pred ljubezen do lastnega življenja? Ko vidis, kako zahtevna in nevhvalna ljubica zna biti... Tezko. Verjetno potrebuješ zmes skrajnega obupa in krvoločnega nasprotnika. So mar zato lansirali novico, da so se pojavili cetniki?!

Kajti v tej vojni ni zadostno nobenemu od pogojev za pošten boj. Na eni strani najstniki, ze tako okradeni za leto življenja, od katerih,

ne bi povedali zakaj, zahtevajo se njegov ostanek. Razpeti med neznosno dilemo, ali naj tvegajo krogo v hrbet ali v glavo. Nasproti njim ljudje v najboljših letih, s mislimi bolj pri družinah kot pri junaskem odporu, ki ga tako dobro obvlada gospod Jansa.

Ironija Roske. Iz krempljev generalitete smo resili pravčatega generala!

»Enega vnuka imam v vojski, drugega v TO!« pove za TV starejša gospa. Jaz ima v jugovojški enega bratranca in dva prijatelja. Kako se ze strokovno rece takemu spodul?

Za domovino, za katero je vredno umreti, je vredno tudi živeti! V nasprotnem primeru pa...

»Znael sem se pred hamletovsko dilemo.«

»Ne hamlaj!«

A vedno se na vsaki strani najde dovolj pustolovcev, karieristov, sovinstov in pravih zanesenjakov.

Lastno življenje pa je vsakemu človeku največja dobrina. Tako se streljanje nadaljuje. Vojska je v precepu. Streljati mora, saj je vojska. In hkrati ne more, ker je ljudska. Pa tudi oficirji so samo ljudje, pa naj delajo se tako kamnite obraze in izdajajo se tako rezka povelja. A ukaz je ukaz in ljudem nerazumljivo vodenje generalstaba ni posledica nesposobnosti, ampak skrajno rafiniranega načrta vodilne armadne garniture. Ta namerava z omejenim locenim napadom vsaj na začetku odcepiti separatistično Slovenijo, preizkusiti zanesljivost vojakov in oficirjev, popolniti nastale praznine z motiviranimi rezervisti, nato pa sledi nagel preobrat in striženje Hrvaske do gola. Strogo po P. S. in pod plascem »jugoslovanske« legalnosti.

Kajti JNA v teku dogodkov dejansko postaja vojska Srbije, ki jo za uresničitev svojih interesov se kako potrebuje. Vzdrževati pa je ne more. Torej jo mora uporabiti. Tako...

Na drugi strani dobi slovenski politični vrh vse potrebne dokaze o pravilnosti svoje politike, alibi za nereseno katastrofalno gospodarsko stanje, vodilne položaje pa ima kot zmagovalca za lep čas zacementirane. Tako gre to.

Nasprotnik v dopisovalnem šahu, ki ga kljub težkemu psihičnemu naporu se vedno igram, mi piše: »Nadam se, da ce razum pobjedi ovo bezumlje i da ce zavladati mir!«

Nisem optimist. Razum je pri nas redka dobrina. In ker je tudi povpraševanje majhno, ne dosega posebne cene. Svobodno tržišce pa!

Neki drugi nasprotnik mi oceni napade letal kot samobrambno akcijo. Ker sem dobro seznanjen z vojaško vrednostjo Adriine flote, le s težavo ohranim dostojanstvo, medtem ko doživljam de-

trebuje. Vzdrževati pa je ne more. Torej jo mora uporabiti. Tako...

Na drugi strani dobi slovenski politični vrh vse potrebne dokaze o pravilnosti svoje politike, alibi za nereseno katastrofalno gospodarsko stanje, vodilne položaje pa ima kot zmagovalca za lep čas zacementirane. Tako gre to.

Nasprotnik v dopisovalnem šahu, ki ga kljub težkemu psihičnemu naporu se vedno igram, mi piše: »Nadam se, da ce razum pobjedi ovo bezumlje i da ce zavladati mir!«

Nisem optimist. Razum je pri nas redka dobrina. In ker je tudi povpraševanje majhno, ne dosega posebne cene. Svobodno tržišce pa!

Neki drugi nasprotnik mi oceni napade letal kot samobrambno akcijo. Ker sem dobro seznanjen z vojaško vrednostjo Adriine flote, le s težavo ohranim dostojanstvo, medtem ko doživljam de-

kle živčni zlom.

Prijatelj, ki so preživeli klanec Madvedjek, raje ne vprašam. Ze tako so pogoltili vse apavrine iz lokalne apoteke, slozni v zelji, da bi nekoga prečrtali z zelenim flomastrom.

Nastopilo je premirje. Potem ko je vojska, preden ji je dokončno odzvonilo, razbila zvonik v Radgoni. Pa se kaj povrh... Tako da je »agitprop« Jelko Kacin na samem koncu spopadov le dočkal vsaj nekaj prizorov pravega razdejanja.

Po Adžicevem govoru, vrednem generala, dozivi stara mama srčni napad.

Tri vojne so prevec za enega človeka... Ena tudi!

Ideja »brez vodij, brez vojn« je sklatila »velikega« admirala Jamamota.

»Gospodje generali! Nocom več gledati vaših nedolžnih kvantitet na cestah.

Ne vaših obrazov na ekranu.

Moji babici ni dobro...

Gospodje generali, bodite malo tovariši. Popeljite se se malo sami s tankom naokoli. Ne bo slo tako hitro, da bi staknili revmo.

In mogoče se bo potem se nasel kdo, ki bo z veseljem opravil svojo dolžnost!

Ob brionskem miru doživi gospod Gros, predstavnik »demokracije lueberalles« osebno tragedijo in je videti bolj zelen od svojih koalicijskih partnerjev. Tako gre to ob pomanjkanju osnovnega poznavanja množične psihologije. Bo pa vsaj lahko hodil naokoli s ponosno dvignjeno glavo. Ce bi namreč obveljala njegova, bi jo skupaj z drugimi se vedno tiskal v zaklonišču.

Prav nič manj ljubko ni stališče, da bi pristali na mir zaradi zetje. Nadaljevali bo more torej pozimi, ko kmetje nimajo toliko časa, kri pa na snegu pride bolj do izraza.

Vecina si nacionalnemu zanosu navkljub oddahne. Mrtvih kot ponavadi ne vpraša nihče. A stavim, da bi na plebiscitu vsi glasovali za življenje.

Končni rezultat bojev je se za milimeter večja oddaljenost od tako zaželenih dveh milijonov prebivalcev.

No comment!

Vojska se, vsaj tako zatrjuje, umika iz Slovenije. Pravzaprav gre vse po napovedih. Skoraj bi postal ponosen na svoje peroseke sposobnosti. Da jih nisem že spet pozabil vnovčiti.

Eden poslednjih tujih gostov mi je pred mesecema takole razložil svoj status: »Najprej sem kozmopolit. Nato Bavarec, Evropejec in ce ostane se kaj časa, Nemec.«

Takrat sem ga razumel.

Kot kozmopolit, intelektualc in pacifist. Eden tistih, ki so jih Američani svoje čase posiljali na Pacifik. Zdal se mi druga in četrta postavka vse bolj mešata. Tako da mi ni več čisto jasno, ali sem Slovenec v Jugoslaviji ali »Dolejnc« na Slovenskem.

Slavoj Žižek je v svojem prispevku za Mladino res elegantno razrešil to dilemo. »Zaenkrat je Slovenec!«

Potem bo mogoče Slovenec v »emigraciji.«

Kot zdajle jaz.

Pravzaprav sem v Istri. Okupirani od sonarodnjakov, ki ob kakšnem preletu letala skomignejo z rameni - ces, pa smo spet tam. Ali oni tukaj!

Domačini se pritožujejo nad pomanjkanjem tujih gostov. Malce privoscljivo jih opominim, da nas je Hrvaska že davno priznala za samostojno državo. Potem se spoznamo in začnejo tuliti za lirami in markami. Blize resnici!

Drugače je mirno. Čelo nasmejane obraze srečam. Kot čudež.

Ce bi premogel kaj besede v politiki, bi Istri takoj podelil avtonomijo. Da bi utrujeni borci iz klanja, ki bo izbruhnilo na Hrvaskem, imeli kraj, kjer bi lahko sprali uniformo s sebe, se sprostil in se ob vinu in dekletih spomnili, da so konec koncev le ljudje.

Ce ni ze tudi za kaj takega prepozno in je Balasevič že napisal pesem: »Uživajte v vojni - mir bo strašen!«

P. S.: To sem napisal takrat. Ko se nisem čisto zanesljivo vedel, da se bo Slovenija na sportsnem področju borila za odlična mesta tam nekje od pet do petdeset in da se bodo v nekaterih od sosednjih pokrajin (simpaticni izraz vremenoslovcev) ljudje prav zaradi množično borili za golo življenje. In pri tem doživljali prav tako množično neuspeh.

Imel sem le nekaj grenkih izkušenj iz prejšnjega režima, ki so se tikale »dela i nedela protiv drustva i države.« In pa spoznanje, da te v razliko od komunizma, kjer ta dejavnost pripada privilegiranim, v demokraciji lahko mahne po gobcu prav vsak, ki se mu to zaljubi.

A o nekaterih stvareh človek preprosto ne more molčati!

Samo mrtev novinar je dober novinar

Kar se je dogajalo v neki odročni vasi, Kalisovci imenovani, je eden najhujših udarcev po nastajajoči slovenski demokraciji, ki smo jih lahko videli v zadnjem času. Zato podpisane preseneča, kako so se javnost in mediji odzvali na dogodek, ko je skupina vaščanov maltretirala televizijsko ekipo, ji brutalno odvzela prostost in zganjala kraval, ki naj bi predstavljal avtentično ljudsko voljo (!), ekološko zavest (!!) in sploh same pozitivne vrednote milega slovenskega ljudstva. Kljub prvi osuplosti so za to skupino, ki je bila - vsaj takrat, ko so

jo snemale kamere - krepko nalita s smarnico, poskušali najti predvsem besede opravčila in razumevanja. Tudi policija, ki se pod novim ministrom očitno začela obnašati skrajno strankarsko - saj so ljudje, kakršni so razgrajali po Kalisovcu, v veliki meri baza stranke, ki ji pripada g. policijski minister -, ni storila tega, kar bi morala vsaka profesionalna policija: aretirati tiste, ki nekomu brez razloga odvzamejo prostost in, ce je potrebno, tudi s silo razgnati one, ki bi morda ob tem zganjali kraval. Policija pa je stala ob strani in »opazovalak«. Kako idilično, kako ljudsko!

Dve stvari sta bili v tej »kalisevski« zgodbi spre-

gledani, zavestno ali zaradi utrujenosti, s katero pričnemo slediti vedno novim ogabnim dogodkom, ki se stavljajo nas vsakdanjik. Prva je dejstvo, da so vaščani Kalisovca zagrešili odvezem osebnih svobode, kar je v resnični demokraciji in pravni državi eno najhujših kriminalnih dejanj; kot da se nismo vsi skupaj nicesar naučili vsaj iz ameriških TV nadaljevanj, kjer celo policija in javni tožilec krepko premislita (!!), komu in za koliko časa bosta odvzela prostost, pa čeprav gre nemalokrat za ljudi, ki so evidentno zagrešili kazniva dejanja. Človekova osebna svoboda in integriteta sta najvišji dobrini demo-

kracije. Nad njima ni nicesar. In ce lahko skupina nekih »razjarjenih« vaščanov tako meni nič tebi nič vzame zakon v roke in nekoga ujame, klofuta, maltretira in sploh zganja kraval, potem je demokracija se zelo daleč ali zelo različna.

Namesto da bi posegla vmes (in to takoj!!) pravna država s svojimi instrumenti, je policija previdno cakala na primerni oddaljenosti, javnega tožilca ni bilo nikjer, zbirali so se novinarji, druga ekipa TV Slovenije, torej iz novinarske hiše, ki so ji maltretirali zaposlene (!) je celo poslala

s helikopterjem TO novo ekipo, ki je posnela blebetanje nekega vaščana, ki je »vzel stvari v svoje roke«, etc. etc. In nikomur se ne bo nič zgodilo, priletel je neki podminister in na stran iz solskega zvezka zapisal nekakšno obljubo (!), komentariji pa so bili taki, kot so bili. No comment na te komentarje, prevec zdrizasti so.

Drugo, kar je se bolj žalostno, pa je, da si v tej »mladi, demokracijski etc. etc.« državi lahko vsakdo privošč verbalni ali celo fizični napad na novinarje. Na ljudi torej, ki drugod, v pravi demokraciji na pri-

mer, poosebljajo vest javnosti. Tam so novinarji sicer tudi oklofutani, a tisti, ki to stori, se kar lahko poslovi od javne scene. Včasih za zmeraj. Ali pa se poslovi od cednega kupca denarja, ki ga namenja za odškodnino oklofutnemu ali obrcanemu. Pri nas pa je vse drugače, vse »vzvirno«. Komaj je zavekala ta demokracija, ze je obrambni minister grozil novinarjem in od tistega časa pred tremi leti naprej je na novinarje odprt lov, ki se ga enako vneemo udeležujejo člani vlade in s smarnico naliti izgredniki. Novinarji niso nikakršne ovčice, mar-

sikateri je v moralnem in profesionalnem pogledu hudo vprašljiv, ampak demokracije se nikjer niso naredili tako, da so klofutali novinarje, kot je to pred časom pocel neki faktotum Gros ali jih urbi et orbi krivil za vse, kar se groznega zgodi politični prominenci, kot to pocne ta slovenska »politična prominenca«.

Tudi oklofutani in nasilno zadržani delavci TV Slovenija v Kalisovcu, so del nevarne zgodbe, zelo nevarne zgodbe, ki se začne z navidez »nedolžnim« klofutanjem, ki so ga dovolijo »jezni« vaščani, tako rekoč »nas mili narod«, konca pa se natanko tako, kot se zdaj razpleta zgodba v Bosni; vsi zoper vse, ali se

bolje, vsi »močni mozeje in silaki« zoper vse »sibke in brezbrambne«, a da ne pozabimo, v imenu »svetih vrednot«, saj ni važno katere, samo da se se blede spominjamo, zakaj smo sli med klavce in posiljevalce, požigalce in barbare. Zato me je dvakrat sram: da sem sodržavljan ljudi, ki tako primitivno pojmujejo svoje pravice, ki tako brutalno uveljavljajo svoj »prav«, sram pa me je tudi za vse tiste, ki strahopezljivo ali politično preverjanj skoraj glasno odobravajo inkriminirana dejanja v Kalisovcu in s tem kažejo, da so se dlje od demokracije kot vaščani, ki jih je obsla - tako se je zdelo ob gledanju televizijskih slik - ne samo ele-

mentarna demokracija, marvec tudi civilizacija. In za konec te zgodbe, ki je ne bi smeli pozabiti: v demokraciji državi, v pravi demokraciji državi, bi novinarski sindikat ali stanovska organizacija naredil tak halo, da si vsaj nekaj časa kavbojsko ali hajduško razpoloženi predstavniki »našega milega naroda« ne bi upali napadati novinarjev. Pri nas pa, tako se zdi, si bodo na zastavo pripeli geslo: Samo mrtev novinar je dober novinar! In potrpežljivo čakali, kdaj se bo spet komu zaljubilo oklofutati ali ugrabiti kakšnega novinarja.

DENIS PONIZ

STARI OCEAN / SPOMINI MLADE GENERACIJE: SAMO RESNIK

Fantom slovenske pomladi

Vecina tistih, ki so bili aktivno udeleženi v obdobju osamosvajanja Slovenije, danes zaseda bolj ali manj pomembne položaje v slovenski družbi. Samo Resnik, nekdanji študentski aktivist ter nekod urednik Casopisa za kritiko znanosti, Tribune in Katedre, pa ostaja še vedno ozadju. Z njim smo se pogovarjali o stvareh, za katere javnost do danes se ni vedela, pa čeprav so morda za popolno osvetlitev dogajanja v tistem obdobju prav tako pomembne kot »besede zmagovalcev«.

Pisalo se je leto 1989. Bil si aktivni član takratne UK ZSMS, ki je v tistem obdobju tudi finančno podpirala nastanek nekaterih strank Demosa. Kako je prišlo do omenjenega sodelovanja?

Denarne podpore je bilo razmeroma malo, večino pomoči smo nudili v obliki ekspertize, posojali smo jim prostore, telefone in pisarniški material. Precej denarja pa je slo za časopis Demokracija, kjer je UK zal nasedel Ruplu in Bucarju. Neposredno za stranke denarja nisimo namenjali, res pa je, da je bil UK v takratnih casih neke vrste valilnica strank. Tako je Gorazd Drevensek, ki je bil takrat predsednik, operativno pomagal pri nastanku socialdemokratov, sam pa sem sodeloval pri nastajanju SDZ.

Kljub vsemu pa je slo med vami in nastajajočo novo oblastjo najbrž za nekakšen »deal«, se pravi mi vam te in te usluge, vi pa nam, ko boste na oblasti...

Upali smo, da nam bodo stranke, ki smo jim pomagali nastajati, na oblasti spotoma pomagale pri problemih, kot je gradnja študentskih domov, in da bomo dobili studentom prijazno oblast. Imeli smo seznan študentskih želja, ki smo jih pred prvimi volitvami naslovili na

vse stranke, tako na demosovce kot komuniste. Dobivali smo obljube, ki pa so jih v trenutku, ko so prišli na oblast, vsi pozabili.

Danes si številni posamezniki, naj so na položajih ali ne, dolocajo svojo vlogo v tistem obdobju. Kakšna je bila tvoja?

Vedno sem skušal biti katalizator, tako v obdobju pred »pomladjo« kot pozneje. Mislim, da sem to vlogo dovolj dobro opravil. Zeleli smo pomagati pri nastanku učinkovite demokratične opozicije in rešiti Slovenijo iz Jugoslavije, ker se je takrat to zdel nujen pogoj za demokracijo. Z demosovskim krogom smo se v glavnem razšli ob projektu Demokracija, ki so ga Rupel in kolegi vodili neokretno in neumno.

Sam sem se v tistem obdobju umaknil, delno pa sem bil umaknjen. Pozneje je z Bucarjevo pomočjo časopis prevzel Bucarjev klan, ki ga je na koncu tudi pokopal.

Omenil si Rupla. O tistem obdobju je nastalo kar nekaj knjig. Med avtorji so Rupel, ki te v knjigi tudi nekajkrat omenja, Jansa, Ribčić, Zlobec in Slivnik. Kakšna se ti zdi zgodovinska in literarna vrednost teh knjig?

Da me je Rupel omenjal v knjigi, sem prebral v sobotni prilogi Dela in sem tudi odgovoril. Problem med nama je bil, da sem bil lojalna do svojih kolegov in da nisem zelel biti njegov clovek. Ruplu sem pozneje pisal, da knjig zmagovalcev ne želim brati, morda jih bom vse skupaj prebral cez nekaj let in se ob njih zelo zabaval ali pa tudi preklinjal. Imel sem v rokah Jansevo knjigo, a na strani, ki sem jo naključno odprl, je Janez lagal, in nisem zelel brati dalje. Ne želim si delati slabe volje z branjem knjig ljudi, ki so na oblasti in imajo včasih tudi prelahkotni odnos do resnice. In ce bom sam pisal o tistih casih, bi zelel pisati neodvisno o stvareh, ki sem jih videl, ne pa odgovarjati na knjige drugih.

Pravis, da Jansa v knji-

NATASA PEROVIC

gi laze. Ali to pomeni, da gre za napacna zgodovinska dejstva?

Da.

Tudi sam pripravljais izid knjige o tistem obdobju. Kdaj naj bi izšla?

Ne vem, moj naročnik je v težavah. Upam, da bo koncana do konca poletja. Sicer pa pisanje ni misljenje kot knjiga, temvec kot daljsi esej.

V eni izmed številc Demokracije je bilo objavljeno besedilo, katerega vsebina je bila uperjena tudi proti tebi, zato si vložil tozbo proti Bucarju, takratnemu odgovornemu uredniku. Kako se je odvijala ta zgodba?

Pod omenjenim besedilom je bil podpisan neki Brejc; domnevam, da nima nobene zveze z danes slavnim Brejcem. Ker pa ta clovek verjetno niti ne obstaja, ker je bil Bucar odgovorni urednik in ni zelel povedati imena avtorja, je pac on legalno odgovoren. Verjamem tudi, da je clovek naročil. Izšlo so se dve ali tri nepodpisane notice z enakimi argumenti in pismo, ki so ga podpisali Bucar, Jansa in Koriška. Zabavno pri tem pa je, da so Bucarjevi Demokraciji lani in se letos močno nasprotovali objavljajanju udbaskih imen. Bucarjevi so takrat, ko je slo za privatizacijo študentskega premoženja, uporabili trditve, da smo nekateri študentski protagonisti udbovci. S tem argumentom se nas je posrečilo izključiti iz Demosa in glavnega toka slovenske politike.

In kako se je koncala tozba?

Tozba se ni koncana, ker se Igor doslej ni nikoli pojavil na sodišču, niti ne dviga priporocenih pisem s sodišča. Racunam, da bomo do konca leta videli, ali bo prišel sam ali pa ga bo dalo sodisce prisilno priversti. Gotovo je sodniku zelo nerodno odrediti prisilno privedbo za tako pomembnega slovenskega politika.

Ko sva z Ruplom spo-

mladi govorila o možnosti poravnave, je pogovor koncal s kričanjem, da jaz Bucarja ne bom spravljaj v zapor.

Ce se se nekoliko vrneva nazaj. Zate se ve, da si predlagal kandidaturu Janze za predsednika republike ZSMS, vendar je zmagal njegov protikandidat Skoljc. Vseeno pa si ga pravzaprav pripeljal v politiko. Ali bi ga podpiral tudi danes, ce bi imel to možnost?

Janez mi je, ko se je vrnil iz vojskega zapora, ocital, da sem ga s to kandidaturo jaz spravil noter. Mislim, da sem bil bedak, ker sem nasedel tako njegovemu slovesu kakor tudi njemu samemu, ker sem verjel, da je posten in dostojen. Jansa je bil moja največja kadrovska napaka in ce bi bil danes pripravljaj tisto listo kandidatov, bi za predsednika predlagal Gorana Sostra iz Ljutomer ali Stojana Habjanica z Murske Sobotne.

Najprej si podpiral nastanek SDZ, pozneje pa si sam ustanovil Komunistično partijo. Kako to, da se nisi pri nobeni stranki ustalil. Mnogi te v tistem obdobju vidijo v vlogi »kurirja za zvezo«, med drugimi pa naj bi si tudi predsednik Kučan belil glavo z vprašanjem, kaj bomo s tem Samom Resnikom. Kaj mislis, da je bilo na tvojem delu takšnega, da se je celo predsednik ukvarjal s teboj?

Midva s Kučanom se bežno poznava, moj oče ga je učil na gimnaziji. Tudi sam sem slisal, da je bila Kučanova partija dokaj zmedena zaradi nastanka Komunistične partije Slovenije. V tistem casu sem hotel pomiriti demosovske norosti okrog študentske organizacije, kar se mi ni posrečilo, potem pa sem koncal kot pisec v Pucnikovem volilnem stabu. Ker nas je bilo strah, kaj bo z Demosom, se posebno, ker jim je Hubert Pozarnik vodil volilni stab, smo mi organizirali vzporedni stab za Pucnika; ta-

krat sem napisal letake Demos za slovensko vojsko.

Smešno je, kako mi vsi pripisujejo ustanovitev KP, pa naj se tako ponavljam, da ni moja. Ustanovil jo je Peter Kodermac, ki je bil zal pred mesecem dni obsojen na tri leta zapora, bojda zaradi navajanja h goljufiji. To je zelo cudna stvar, ki bi utegnila biti tudi nastavljen. Kodermac je lani močno vplival na nastajanje Slovenske nacionalne stranke in se je tako najbrz komu zameril. Iz kroga SDZ pa me je pregnal Bucarjev klan; mislim, da zato, ker sem vedel nekatere stvari o nastajanju podjetja Mikroada, ki jih ne bi smel vedeti. Zdi se, da je dober demokrat nekaterim samo slep demokrat.

In kako se je nadaljevala zgodovina Komunistične partije?

Kolikor vem, jo je Kodermac za približno 500 mark prodal Mareku Leonardicu, ta pa naj bi po nekaterih govorcih dobil zanjto dotacije iz Moskve ob zadnjih vzdihljajih starega režima. Od takrat pa KP spi v Marekovih rokah.

Torej ti uradno nisi bil niti član te KP?

No, izkoristil sem enkratno priloznost, napisal komunistični manifest in ob tem tudi izjemno uziaval. Ta Komunistična partija je bila sarkastičen študentski podvig, ki naj bi omogocal, da se bo ideji vsemogocene Partije zacela smejaati in si tako olajšala prehod iz avtoritarnega v demokratični sistem.

Vendar ne na levi ne na desni avtoritarni primitivci ne marajo sale.

Tebi pripisujejo tudi avtorstvo plakata Mladih socialdemokratov, na katerem so komunisti in demokrati prikazani v ekstremnih vlogah. Kučan ob Causcescuju, Pucnik ob Brandtu...

Avtor plakata je - in to sem tudi napisal jeseni 1990, potem ko sem vedel, da je se varen in zaradi tega ne bo trpel posledic - Matjaz Sinkovec, sedanjí veleposlanik Slovenije v Londonu. Vedel sem, da hoče

fant napraviti kariero in mu je nisem hotel pokvariti.

Mnogi se te iz tistega obdobja spominjajo tudi po tem, da si vedno nosil nahrbtnik v stalni pripravljenosti, da bos zbežal cez neki skrivni prehod na Karavankah. Zakaj si se pocutil tako ogrožen?

Vcasih je obstajala sala, da me je nekdo videl brez nahrbtnika, da pa sem se tussiral. Nahrbtnik se vedno nosim, ker je praktičen. Mislim sem pa, da se za neodvisnega intelektualca, ki zivi v socialistični družbi, kjer izredna stanja niso izključena, spodobi imeti v rezervi praktičen izhod iz države. In rad imam hrbe. Drugo je legenda.

Zmeraj si bil v ozadju, v zakulisju, nikoli v ospredju. Ali ti je položaj nekoga v senci pisan na kožo?

Obicajno je bilo tako, da nisem smel biti v prvem planu. Imel sem funkcije v SDZ, v »Bucarjevem« odboru in casopisih Katedra in Tribuna, vendar so me povsod odstranili. Mislim, da je veliko bolj udobno biti v prvem planu. A tudi orkestra ne morejo sestavljati same prve violine in velika dela zahtevajo tudi veliko tihih delavcev. In ne gre pozabiti, da svoja pisanja podpisujem.

Kateri je bil tisti motiv, ki te je gnal v uveljavljanje v tistem casu: je bila to osamosvojitve Slovenije, vzpostavitev demokracije, zelja po oblasti ali je slo samo za to, kar ti mnogi pripisujejo, namrec za »mešanje stren«?

Mislim, da je bila moja velika napaka, da se leta 1984 nisem vpisal v partijo in na takratno FSPN. Profesorju Ruplu sem pred casom pojasnil statistiko, po kateri so vsi iz moje generacije, ki so bili člani partije in so se vedli, kot je ona zelela, danes zelo uspesni, imajo svoja stanovanja, službe, avtomobile in družine, nam pa, ki smo bili v opoziciji, to ni bilo dano. Vodila me je preprosto civilna zelja, da bi ta dezela prešla skozi svoje sitnosti in postala tako dobra dezela, kot bi lahko bila.

POŠTA

Manipulanti s samostojnostjo

PETER BOZIC

V enem od svojih clankov sem na podlagi neizpodbitnih dejstev, ki se jih da dokumentirati tudi opolnoci, razvil misel, da je bila osamosvojitve proces, v katerem je zlasti po drugi vojni sodelovalo veliko steeilo ljudi. Ti ljudje pa niso poceli nič drugega kot to, da so nadaljevali tradicijo prejšnjih obdobj, zlasti izročilo Osvobodilne fronte, ki so jo komunisti zaradi svojega osamosvojarstva - kar je bilo bistvo Partije na oblasti - ukinili takoj po letu 1945. Eden takih je bil nedvomno Vitomil Zupan, ki je prišel v spor s komunisti prav zaradi tega ze v partizanih, spor pa se je zaradi pretrganega izročila se poglobil, tako da je Vitomil Zupan za sedem let koncal v zaporu. Podobno je bilo z Ludvikom Mrzelom in tudi Igorjem Torkarjem, ceprav so slednjemu napravili druge stvari. Kratkotomalo, prva pisateljska generacija, pri kateri ne smemo pozabiti niti Kocbeka, se manj pa

Pirjevca, ki je izšla iz partizanske, in se je njeno izročilo uveljavljalo skozi edino sredstvo, ki je ostalo, slovensko literaturo, in to z največjo možno mero osebnega tveganja, je tedaj tvegala glavol Ker Zupanovo zgodbo poznamo od blizu, bom z njim tudi nadaljeval, saj nam ni bil samo vzor, temvec clovek, ki je ne glede na zapor to etično drzo uveljavljaj naprej - kot smo jo pri Besedi in v tistih casih pri Reviji 57 vsi - in do konca svojega zivljenja in nikoli spraseval za ceno. Ko je leta 1968 izšel pri Narodni knjigi najin edini prevod v srbohrvaščini, sva pred polno dvorano v Svetosavskem centru odgovarjala na vprašanje publike in televizije; ze tedaj so predstavniki beogradske nacionalistične elite izživalo in podcenjevalno govorili o slovenskem jeziku, ces da je siromasen in sprico bogate srbscine tako rekoc manj razvit. Vitomil Zupan je velemojstrsko natančno in ostro zavrnel te trditve, ki bi jih lahko strnil v metaforo, kakršno je na koncu izrekel vsemu Beogradu in brk: slo-

venscina je visoko razvit jezik, ki bi ga primerjal sprico grobe in nabrekle srbscine s platino, torej gre za odnos med platino in slabo kovanim grobim železom. Razburjenje v dvorani je bilo tolikšno, da je bilo moje argumentiranje Zupanove trditve komaj se mogoce slisati. In posledice? Prevod moje druge knjige je obstal, kaj pa je bilo z Zupanovimi knjigami, natančneje ne vem, vem samo to, da sva bila takrat oba brez službe in je bil nad obema embargo. Krajsi cas pred tem so namrec ukinili Perspektive, Zupan pa je takrat komaj nehal objavljati svoje pripevke pod psevdonimom Matevz Langus. Ne bi rad zdrsnil na raven politikov, ki zdaj vračajo svoja odlikovanja, res pa je, da je moralo preteci se veliko vode, da je tako drzo v Beogradu zavzel na primer Dimitrij Rupel in tvegaj kaj takega kot Zupan. To ni ocitek Ruplu, saj je slo tudi za promoviranje slovenske literature, toda ce isti Rupel za Bavconu govori, da je bil jugoslovenar, tedaj je bil on v primerjavi z

Zupanom in menoj vsaj se deset let precej vecji od Bavconu. Gre za kriterije. Danasnji Ruplovi so nevzdržni, toda ce veljajo, potem sprico Zupana nima pravice niti ust odpreti! Bavcon je vsaj zadnjih deset let aktivno sodeloval pri negirajanju federativne jugoslovanske zakonodaje in sam sem bil prica, ko sem kot novinar spremljal zakonodajni odbor leta 1972, '73, kjer je v Skupščini vodil ta odbor in predvsem bitko za cimbolj avtonomno slovensko zakonodajo. Poznam ga tudi iz Nasih razgledov, kjer je bil se pred leti na drug način, kot mi, skupaj z Stihom, tudi v sporu s partijo. Njemu ocitati kaj takega, je preprosto umazanja, gre pa na živce, ker stooostotno zagovarja clovekov pravice, na katere so popolnoma pozabili ravno tisti, ki so se zanje zavzemali, ker jim politika in oblastniško povzpelnitvo narekujejo drugače.

Seveda gre to v paradigmo, ki jo bom opredelil na

koncu tega spisa. Gre namrec za spomenicarstvo, ki je do zadnje pikice po vsebini enako, kot je bilo partijsko od leta 1945 naprej, ki se mu je prvi in za visoko ceno postavil po robu Vitomil Zupan. Druga generacija, ki nam je bil Zupan vzor in ki sem ji pripadal jaz, je delovala na enak način in z istim tveganjem od leta 1951 naprej. Sem lahko pristejem vse sodelavce Razgledov, v tistem casu namrec, pa tudi pozneje, vse sodelavce Besede (Zlobec, Kos, Klubus, Zajc, Kermauner, Minatti, Menart, Pavcek, Hudecek, Strniša, Taufer, jaz in tako dalje), vse iz Revije 57 (poleg nekdanjih sodelavcev Besede se Pucnik, Rozanc, Seligo, Urbancic, Salamon, Jovanovic, Kralj, Inkret; vsi ti so prišli proti koncu, vendar so nosili enako porcijo tveganja kot mi), vse sodelavce Problemov, Sodobnosti (Grafenauer, Pirjevce, Brezovar, Svabic, oba Hribarja, Pintar, Rupel, da ne nastevam imen naprej).

Bistvo tega, kar hočem povedati, je to, da se je temu gibanju pridruzila generacija za generacijo, da pa so v njem vztrajali ljudje, kot so Zupan ali pa Pirjevce ali Mrak, ki ga je Ljubljana imela za smešnega boema vse do njegove smrti. Kako je to bilo prvih dvajset let, govori moja biografija, ki je ne bi navajal, ce ne bi bil k temu prisiljen. Dolga leta brez sredstev, brez stanovanja, ki mi ga Društvo ni hotelo dati, in brez zavarovanja do leta 1967 sem zivel med norišnicol in pleterskim samostanom, kjer mi je pokojni pater prior Janez dal streho nad glavo, kjer sem napisal pol svojih iger in knjig. Zaradi tega mi danes manjka se osem let delovne dobe, ki mi jih tudi oblast zdaj noče priznati. Drugi tedaj teh težav niso imeli. Mlajši od mene imajo polne in posebne penzije. In se odlikovanja povrh. Doživljali smo radikalno socialno izolacijo, ugledni psihiatri pa so nas označili za psihopate, saj ni-

sno delovali v skladu s splosno družbeno moralol. Ob tem bi povedal samo se to, da je teh imen iz leta v leto vec, da sem sodita na primer tudi Kmecl ali pa Kučan ze leta 1984 in da je razporeditev politične moci po prvih demokratičnih volitvah, ne glede na vlogo pri izborih za clovekov pravice (slovenski in za Kosovo), pri Novi reviji ali Mladini in tako dalje, dala tem odlikovancem v roke vzvode politične moci, da so dobro opravili samo finale, kjer pa so sodelovali množicno vsi prebivalci Slovenije, saj je to sprico tega procesa postala splosna ljudska zavest.

Seveda bi tukaj lahko koncal, toda vračanje odlikovanj odpira vsebino enega dela političnega delovanja političnih strank, ki so zacele barantati s tem, kar sem orisal kot proces. Za kaj gre? Gre za dve stvari: eno je namrec zgodovinska resnica o tem procesu, drugo je politikatnska logika pa tudi državna. Nobeno nkljucje ni, da so dobili ta odlikovanja predsedniki strank in politiki na vrhu.

zaradi tega ni treba beliti las. Se posebej pa je nesprejemljivo, da se natančno z vsem tem, kar sem skušal tukaj povedati na primeru Zupan, dogajajo zlorabe za umazane politične igre.

Gospodje, ce bi jih sami ne vrnili, bi vam jih bilo treba zaradi družbene higijene odvzeti, zlasti zaradi tega, kar je povedal Tine Hriber na TV in razkril vso resnico te zlorabe, da je namrec prava ta krog osamosvojiteljev v resnici pahnul vse slovensko prebivalstvo v to osvoboditev, saj so prebivalci Slovenije na tako nizki stopnji samozavedanja, da so se svojega dejanja ovedeli sele cez dve leti.

Tega ne bom komentiral, saj izjava pove sama vse!

P. S.: Gospodu Ljubu Bavconu pa svetujem, da vrne odlikovanje predsedniku, ne zaradi ocitkov, od katerih en sam ne drzi, temvec zaradi vsega, kar sem tukaj navedel!

KOŠARKA / KONČAN TURNIR NA OPČINAH

V finalni tekmi Sokol tesno ugnal Cicibono

Finale za 1. mesto
Sokol - Cicibona 94:90 (47:40).

SOKOL: Gruden, Buzan, Hmeljak 16 (2:6), Rauber 25 (5:8), Devetak 4 (2:4), D. Starc 21 (6:7), Paulina 22 (2:6), M. Pertot 6 (2:5), Lesica. TRENER: Tercon. PM: 19:36. SON: 18. TRI TOČKE: Rauber in Paulina (2), D. Starc (1).

CICIBONA: Cupin 4 (0:2), Jogan 23 (7:7), Lokar 9 (0:1), I. Bajc 19 (1:1), Jankovic, Fortunati 21 (7:12), Furlan, Oberdan 14 (2:4), Battilana. TRENER: Mari. PM: 17:27. SON: 27. TRI TOČKE: Lokar (3), Bajc in Oberdan (2).

SODNIKA: Luka Furlan in S. Tavcar.

Peterka tekme: D. Starc, Paulina, Rauber, Fortunati, Oberdan. Najboljši igralci: Paulina. Nad pričakovanjem: Ivan Bajc.

Za finalno tekmo je vladalo veliko zanimanje, vsi pa so nestrpno pričakovali dvoboj med A-ligasem Markom Lokarjem in pa jadrancem Sandijem Rauberjem, ki se je pred leti tudi poskušal v najvišji italijanski kategoriji. Se enkrat pa je prišlo na dan, da je košarka ekipni sport, kjer odloca ekipa in ne posamezniki. Cicibona so v uvodnih minutah odlično pričeli ter ravno z Lokarjem in Fortunatijem povedli z desetimi točkami prednosti 26:16. Rauber in Starc pa sta kmalu popeljala svojo ekipo do izenačenja 34:35. V nadaljevanju tekme sta si bili petki nekaj časa enakovredni. Z uspešno igro v prvih minutah drugega dela pa so Nabrezinci prevzeli pobudo in v 25. minuti so dosegli

Sandi Rauber je eden najzaslužnejših za uspeh Sokola

najvišjo prednost 59:44. Marijeva ekipa se ni vdala in je z agresivno moz-moza obrambo uspela priti na 74:76. Paulina in Pertot sta nato spet »odlepila« Sokol, ki pa je moral vse do prostih metov Damirja Starca trepetati za zmago. Starc je oba meta zadel in največji pokal je tako zaslužen odšel v Nabrezino.

Finale za 3. mesto
Breg - Kontovel 87:84 (46:42).
BREG: Canciani, D. Kovacic 2, Korošec 22 (4:5), Pregarc 25 (9:16), Kneipp 20 (3:5), Klabjan 2, M. Salvi 10 (0:1), Crevatin 4, Bandi 2,

M. Pertot. TRENER: Denis Salvi. PM: 16:27. SON: 26. TRI TOČKE: Kneipp (1).

KONTOVEL: Spadoni 17 (0:1), D. Gulic 22 (8:14), Rebula 17 (7:9), M. Emili 2, Cerne 6 (4:4), Vodopivec 1 (1:2), Turk 19 (7:15), A. Denu. TRENER: Luka Furlan. PM: 27:45. SON: 25. TRI TOČKE: Spadoni (3).

SODNIKA: Vremec in M. Jogan.

Peterka tekme: Korošec, Pregarc, Kneipp, Rebula, Gulic. Najboljši igralci: Kneipp. Nad pričakovanjem: Spadoni.

Izkusnost Pregarca, Korošca in starega bojovnika,

sedaj ze amaterja. Kneippa je v zadnjih minutah srečanja obrnila potek v korist Salvijevega mostva. Kontovelci, ki so v tej zadnji tekmi nastopili izključno z mladinsko postavo (Ban, Starc in Cividali so si vzeli malo oddiha), so dalj časa vodili, zlasti po zaslugi Rebule, Turka, Gulica in presenetljivo učinkovitega Spadonija, ki so pa v zadnjih potezih tekme nerodno zapravili nekaj zog in s tem tudi tekmo.

POLFINALNI TEKMI
Cicibona - Kontovel 92:90 (50:52)

CICIBONA: D. Oberdan 18 (7:8), A. Kovacic, Jogan 8, Lokar 19 (9:12), Cupin 12 (0:2), I. Bajc 10 (2:3), Jankovic 2, Fortunati 13 (7:8), P. Furlan 6, Battilana; trener Mari.

PM: 25:33. SON: 15. 3T: Lokar 2, Oberdan 1. KONTOVEL: Spadoni 10, M. Ban 13 (1:1), Rebula 17 (1:3), K. Starc 14 (1:2), M. Emili, Cividali 22 (4:5), Turk 9 (3:4), Cerne 2, Krizman 2, I. Starc 1 (1:2); trener L. Furlan.

PM: 11:17. SON: 20. 3T: K. Starc 3, Spadoni 2.

Sodnik: Vremec.

Peterka tekme: Lokar, Oberdan, Fortunati, Cividali, Ban.

Najboljši igralec: Oberdan.

Nad pričakovanjem: Spadoni.

V 5' tekme je vse kazalo, da bodo Kontovelci z lahko

odpravi s postavo Cicibone, saj so Furlanovi fantje že vodili s 13 točkami prednosti (17:4). Cicibonaši pa so se kmalu zbrali ter z učinkovito obrambo in s

koši Bajca in Cupina kmalu nadoknadili celoten zaostanek. V drugem polcasu sta si bili peterki povsem enakovredni vse do zadnje minute, Lokar in Oberdan pa sta s črte prostih metov dosegla odločilne kose.

Sokol - Breg 87:85 (42:44)
SOKOL: Buzan, Tercon 4, Stanissa 8 (1:1), Hmeljak 17 (1:3), Rauber 28 (4:6), Devetak, D. Starc 5 (3:9), Paulina 22 (3:3), M. Pertot 3 (3:4), Lesica; trener Tercon.

PM: 15:26. SON: 17. 3T: Rauber 4, Paulina 3, Stanissa 1.

BREG: Canciani, Korošec 29 (11:13), Pregarc 25 (4:7), Kneipp 10 (2:3), M. Pertot, Klabjan, Bandi 4, M. Salvi 12, Krevatin 5 (1:2); trener D. Salvi.

PM: 18:25. SON: 20. 3T: Pregarc 3, Korošec 2.

Sodnika: Vremec in V. Jogan.

Peterka tekme: Hmeljak, Rauber, Paulina, Pregarc, Korošec.

Najboljši igralec: Paulina.

Nad pričakovanjem: M. Salvi.

Proti vsaki napovedi so se morali Nabrezinci prav do zadnje sekunde tekme truditi, preden so strli zilav odpor vsaj na papirju dokaj sibijskih nasprotnikov. Brežani so dalj časa vodili, Rauber, ki mu v prvem delu nič ni slo od rok pa je z izredno solidnim Paulino poskrbel za preobrat in sokolovci so si s kosom odličnega Hmeljaka zagotovili nastop v finalu.

KONČNI VRSTNI RED

1. Sokol, 2. Cicibona, 3. Breg, 4. Kontovel, 5. Bor Radenska in Polet. VANJA JOGAN

ODBOJKA / OD JUTRI V TRŽIČU ZANIMIV MOŠKI TURNIR

Valprapor tokrat že z novim obličjem

Nastopajo še Cremcaffè, VBU in Rum Baker Trst

Nova odbojarska sezona je se daleč, toda navijaci Valpraporja Imse bodo že ta teden lahko vsaj delno spoznali obličje novega Valpraporjevega mostva in si bili približno na jasnem, kaj čaka njihove ljubljence v prihodnjem drugoligaskem prvenstvu.

Brisko-standreska sesterka bo namreč med udeleženci 13. trofeje mesta Trzič, ki jo prireja trziško društvo Fincantieri. Konkurenca bo ostra in zanimiva. Poleg Valpraporja in gostitelja Cremcaffè (C-1 liga) bosta namreč nastopala še drugoligaša VBU iz Vidma in Rum Baker iz Trsta. Od najboljših društev iz FJK bo torej manjkalo le Rojalese.

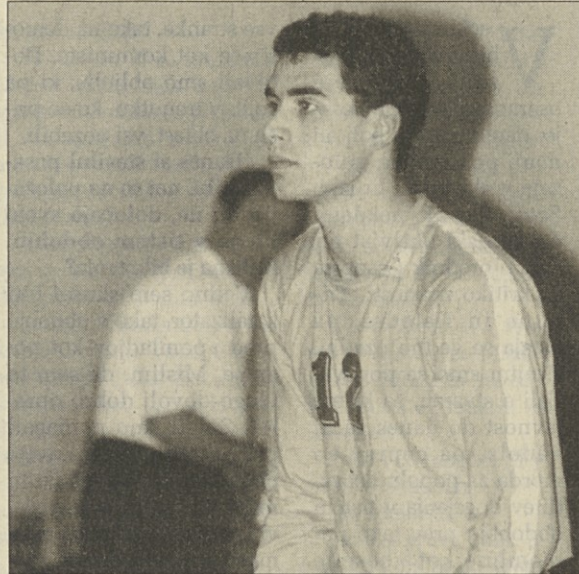
Kot so nam potrdili pri OK Val, bo debut v Valpraporovem dresu na tem turnirju opravil novi podajac Fabrizio Marchesini, za katerega vlada veliko pričakovanje, saj imajo Marchesinija za najboljšega podajaca iz naše dežele.

Poleg njega bosta Valpraporov dres prvič oblekla tudi dosedanji igralec Soce Franko Muscau, debitiral pa bo tudi Andrej Ferfolja, se eden iz dolge vrste perspektivnih igralcev zaledja goriskega društva. Ker bo nekaj igralcev odsotnih (Mitja Feri in Damjan Lutman), nekateri pa so poskodovani (Aleš Feri in Robert

Paoletti) bo Valprapor v Trziču okrepil tudi Trzacan Davide Momich (ex Ferroalluminio), ki že nekaj časa trenira v Gorici. Momich je prost in se je Valpraporju naravnost ponudil, vendar se zdi, da ga nas klub ne bo vključil v svoj organik. Trener Zamò bo na razpolago imel se Florenina, Stabileja, Buzzinellija, Princica in Rignata, položaj Maurizioa Superge pa se ni definirano, vse pa kaže, da bo sporazumno z društvom igral kje drugje.

Zanimivo bo tudi, v kakšni zasedbi bodo nastopili nasprotniki. Trziški Cremcaffè ne skriva svoje zelje, da bi, tako kot Valprapor, dosegel »dvojni preskok«, to je napredovanje v dveh letih iz C-2 v B-2 ligo. Prav Valprapor je trziškemu društvu odstopil podajaca Berzaco, na turnirju pa bodo za trziško sesterko opravili testiranje tudi igralci Vivila Piovesan, Morsut in Geotti ter verjetno tudi borovec Marko Marega.

Precej nejasen je položaj pri videmskem VBU, ki je izpadel iz B-1 lige. Ni se jasno, ali bo predsednik Travaglini (ki je bil na nedavnem vsedržavnem obnem zboru FIPAV v Riminiju izvoljen za predsednika) res opravil napovedano čistko ali ne. Kakorkoli že, številnim videmskim profesionalcem zapade pogodba sele ko-

Franko Muscau prvič v dresu Valpraporja

nec meseca, zato je možno, da bo VBU nastopil s svojo najboljšo postavo, kajti novi trener Swidek, ki namerava mostvo pomladiti, se ni prevzel vajeti v svoje roke.

Velike ambicije ima tudi trzaski Rum Baker, ki je novega trenerja Teschionija poiskal kar v sosednjem Venetu. Govori se o pomembnih nakupih, a za zdaj ni še nič uradnega, zato bo zanimivo preveriti, s kakšno postavbo se bodo predstavili Trzacani v Trziču.

Turnir Mesta Trzič, ki se odvija na odprtem igrišču na Trgu Republike (v primeru slabega vremena pa v Zeleni telovadnici), je razdeljen v dve fazi.

V prvi (tri večere) se vsak pomeri z vsakim, prvi dve uvrščenosti bosta nato odigrali finale za 1. mesto, zadnji dve pa za tretje.

Sporod turnirja

Prva faza (2 seta na 3)

Ponedeljek, 28. junija: 20.15 Rum Baker - VBU; sledi Cremcaffè - Valprapor Imsa.

Torek, 29. junija: 20.15 VBU - Valprapor Imsa; sledi Rum Baker - Cremcaffè.

Sreda, 30. junija: 20.15 Cremcaffè - VBU; sledi Rum Baker - Valprapor Imsa.

Druga faza (3 seti na 5)

Petek, 2. julija: 20.15 finale za 3. mesto.

Sobota, 3. julija: finale za 1. mesto. (ak)

NOVICE

Lepa uspeha deskarja Čupe Paola Kralja

V začetku junija je bila v Ravenni na programu regata v razredu »Sunboard«, toda ker je bil veter sibijski od predpisanih 11 vozlov, je regata odpadla. Namesto tega je organizatorjem uspelo - ob sicer zelo sibijskem popoldanskem vetru - izvesti eno samo regato FUN RACE s serijskimi deskami. Edini zastopnik JK Cupa Paolo Kralj je, ob ostri konkurenci profesionalcev, pristal na 5. mestu.

Kralj je sodeloval tudi na nizu treh regat »Pop cup Alpagu 93«, od katerih je bila tudi zadnja, 19. in 20. junija, tako kot obe prejšnji na jezeru Santa Croce pri Bellunu. Medtem ko so v prvi etapi ob močnem vetru regate normalno potekale, pa zaradi popolnega brezvetrja ni bilo mogoče v drugi etapi izvesti nobene veljavne preizkušnje. V tretji, zadnji etapi, so končno deskarji prišli na svoj račun. Te zadnje regate Top Cup Alpagu 93 se je udeležilo 35 tekmovalcev iz Severne Italije. Zastopnik JK Cupa je poleg prve, prepričljivo zmagal tudi tretjo etapo in osvojil absolutno prvo mesto na končni lestvici ter osvojil trofejo Top Cup Alpagu 93. Drugo in tretje mesto sta zasedla Giulio Vacilotto in Emos Sette, P.K.

Tretje mesto Doma Imse

Na ženskem odbojarskem turnirju, ki ga je društvo Pieris priredilo za sesterke na ravni 2. divizije, so dekleta Doma Imse zasedle končno 3. mesto. V polfinalu jih je s 3:1 premagal Staranzano, ki je letos napredoval v 1. divizijo, v finalu za 3. mesto pa so domovke s 3:1 ugnale Pieris. Turnir je osvojila Torriana, ki je v velikem finalu s 3:2 premagala Staranzano.

Obvestila

S Z GAJA

organizira:

- 3. julija, ob 15. uri, v okviru sportnega tedna na Padričah sportni poligon za osnovnosolske in srednjesolske otroke; vpisovanje vsak dan od 18. do 19. ure ali uro pred začetkom tekmovanja;
- 3. julija nočni tek; vpisovanje vsak dan od 18. do 19. ure in uro pred tekmo. Informacije tel. 226115.

JK CUPA

obvesca, da je v teku vpisovanje za jadrane tečaje, ki bodo v naslednjih izmenah: tečaj za optimiste namenjen otrokom od 8. do 14. leta starosti od 19.7 do 30.7 ter 2 tečaja windsurfa in sicer od 19.7 do 23.7 in od 26.7 do 30.7. Vpisovanje na sedežu društva ob sobotah od 16. do 18. ure, tel. 299858.

SK DEVIN - SEKCIJA M.T.B.

obvesca, da so treninje ob torkih in četrkih, ob 19. uri. Zbirališče pri gostilni Zbogor v Samatorci. Informacije na tel. st. 220423 (David).

TPK SIRENA organizira tečaj sportnega ribolova od 28. junija do 9. julija. Vpisovanje in pojasnila na sedežu kluba, Miramarski dvored 32, od 17. do 20. ure, tel. 422696, vpis omejen.

TENIS / NA PADRIČAH

Gajevka Devetti je že v polfinalu turnirja Hill sport

Finale za moške in ženske v torek

Teniški turnir Hill sport, ki poteka v organizaciji SZ Gaja, se počasi prevesa v zaključno fazo. Z boji so že zaključili neklasificirani igralci, od katerih se jih je najboljših osem uvrstilo v šestnajstino finala glavnega turnirja za C-kategorije, danes in jutri bodo zaključili četrtfinalne in polfinalne spopade, finale pri moških in ženskah pa bo v torek v poznih popoldanskih urah.

Od Gajinih igralcev je med rekreativci najdlje prisel Dusan Mauri, ki je v 3. kolu izgubil s Colottijem z Opčin 1:6 in 4:6. Med neklasificiranimi igralci pa se je gajevac Canone povsem neprisikavano prebil v šestnajstino finala glavnega turnirja, kjer pa je moral priznati C-2-kategorika Schweigerja, ki je bil boljši s 6:2 in 7:6.

Po uspešnem začetku in zmago nad Tognonom (C4) s 6:3, 6:7 in 6:3 se je moral v osmini finala posloviti tudi Alberto Prelec, ki je naletel na C2-kategorika Perlo. Ta je zelo močan igralec in sodi po kvaliteti nedvomno v višjo kategorijo, zato ne preseneča, da Prelec (C4) kaj več kot castnega poraza z 2:6 in 2:6 ni mogel pričakovati.

Tekmovanje sta uspešno začela tudi brata Plesnicar. Borut (C4) je v šestnajstini finala premagal Tonsa (C3) s 6:3, 6:7 in 6:2,

Ales pa C3-kategorika Scorcio s 6:2, 6:4. Mlajši od bratov Plesnicar se bo danes dopoldne (ob 10:30) pomeril z zmagovalcem nad Canonejem Schweigerjem.

V polnem teku je tudi ženski del turnirja. Druga nosilka turnirja, gajevka Cirila Devetti, je že v polfinalu, kjer se bo danes ob 10:30 pomerila z zmagovalko četrtfinalnega srečanja med Grusovinovo in Kotzlerjevo. Devettijeva, ki letos zaradi objektivnih razlogov ni mogla dovolj trenirati, je v prvih treh kolih dobesedno pometla s svojimi nasprotnicami in jim prepuстила le nekaj iger. V prvem kolu je z lahko opravila z neklasificirano Poianijevo, v drugem je bila njena zrtve Vattovanijeva, v četrtfinalu ženskega turnirja pa je Belottovi iz openskega teniskega kluba prepuстила v vsakem setu le po eno igro.

Od igralk Gaje velja omeniti tudi pozitiven nastop Dase Grgic, ki sodi med neklasificirane igralke. Po zmagi v prvem kolu je v 2. kolu premagala se C4-kategorika Zettinovo s 6:4, 0:6, 7:5, sele v 3. kolu pa je naletela na nepremagljivo nasprotnico. Proti C2-kategorici Grusovinovi se je sicer izredno srčno borila, zmagala prvi set (7:6), druga izgubila na razliko (5:7), nato pa so ji v odločilnem nizu posle moči (0:6).

NOGOMET / V BAZOVICI KONČAN POLETNI TABOR ZA NAJMLAJŠE

Nekateri odkrivali abecedo drugi so že pravi žonglerji

Nekateri so v Bazovici šele odkrivali nogometno abecedo (F. Krizmančič/KROMA)

Kljub temu, da se je uradna tekmovalna sezona končala že pred dobrim mesecem, je nekaj naših sportnih društev še aktivnih. Pod Poletovim okriljem so se na Opčinah zabavali minikosarji, v Bazovici pa se je na Zarj-nem igrišču podilo kar lejo po številu aktivnih ali vsaj bodocih nogometasev. Z Mirjanom Zagarjem in Vojkom Krizmančičem je stekel pogovor o sami pobudi in se marsičem drugem.

»Na našem tedenskem kampu je bilo približno dvajset osnovnosolcev. Svevilo ni majhno, saj smo ga nekako omejili: lani so namreč premnogi prisli sem takorekoc le na poletno »parkiršce«, tako da se nam investicija v bilstvu ni splacala. Letos je približno polovica že aktivnih nogometasev, kar nekaj ostalih pa se nam bo vsaj po sedanjem navdušenju sodeč še pridružilo. Resnici na ljubo je navdušenje večkrat le občasno in med dolgo potjo mladinskih kategorij se večji del otrok poleni in kmalu zgubi.«

Organizacijski napor najbrž nikakor ni majhen...

»Vsekakor. Sama sva ta teden vzela dopust, saj drugače res ne bi šlo. Otroke smo imeli namreč v oskrbi od devetih do sedemnajstih. Brezplačno je bilo poskrbljeno za prevoz, malico in kosilo. Kljub vsem, tudi finančnim naporom, so take vrste kampi postali neobhodno potrebni. Mladine je vedno manj in vsako društvo se za pomlad se kako potrdi. Razen tega je konkurenca

drugih sportnih panog vedno močnejša. V naših casih - torej pred tridesetimi leti - smo v vaseh vsi igrali nogomet, ker je to bilo najceneje. Zoga, ki je večkrat bila kravji vamp, je bila že zadosti, gmajn pa itak ne manjka. Že več let nista odbojarska mreza ali kos nikakrsen luksuz, da ne govorimo o sportih, ki jih mi nismo niti poznali.«

Zarja vseeno dobro kljubuje temu »razvoju«...

»Posebno v zadnjih casih se je tudi vaska skupnost spet začela zanimati za domače društvo in to ni malo. Razen tega smo letos z že znanim sodelovanjem med Bregom, Primorjem in Zarjo opravili velik napredek tudi glede kvalitete. Svoj delez k uspehu Zarjinega delovanja prispeva tudi naše travnato igrišče, ki »cu-dežno« prikliske marsikateriga nogometasa.«

Kaj pa mladi zogobracarji?

Nekateri starejši že zonglirajo, drugi pa se takih in podobnih nogometnih umetnih sele ucijo. Kamp je seveda tudi odlična priloznost za vzpostavljanje novih prijateljstev in nenazadje skupne zabave. Zato vse ni podrejeno nogometu, celo nasprotno. Večino časa se »zapravi« za sprehode po gozdu, pripovedovanje smesnic (pri katerih se nekateri posebno izkazejo), osnovne telovadne vaje in se marsikaj. Vsi so na vprašanje, kako bi čas zapravljali doma odgovorili, da bi gledali televizijo. Vsi so bili tudi enotni, da je klapa boljša od ekrana... upajmo ne le za teden ali mesec.

DIMITRIJ KRIZMAN

ATLETIKA / 14. EVROPSKI POKAL

Francija in Italija po prvem dnevu

Med dekleti premočno vodi Rusija

Na 10.000 m Francoz Pantel pred Italijanom Panetto

RIM - Prvi dan 14. evropskega pokala narodov v atletiki si je na olimpijskem stadionu v Rimu ogledalo le nekaj več kot 14 tisoč gledalcev. Na tovrstnem tekmovalju je cilj atletov sicer res priboriti svojemu moštvu čimveč točk, vendar pa vseeno ni manjkalo nekaj odličnih rezultatov (Privalova na 100m in obe štafeti 4x100 m). V moški konkurenci presenetljivo vodita Italija in Francija, ki naj bi se po napovedih kveciju borili za četrto mesto, pred favorizirano Veliko Britanijo pa sta se Rusija in Nemčija. Med dekleti presenečenja ni, Rusija namreč premočno vodi.

Moski - 400 m z ovirami: 1. Diagona (Fra) 48, 08; 2. Hnese (Nem) 48, 48; 3. Trdohleb (Ukr) 48, 70. 100 m: Christie (VB) 10, 22; 2. Porkomovski (Rus) 10, 28; 3. Sanguoma (Fra) 10, 42; 4. Blume (Nem) 10, 44; 5. Madonia (Ita) 10; 45. 400 m: 1. Grindey (VB) 44, 75; 2. Golovastov (Rus) 45, 65; 3. Raponoul (Fra) 45, 91; 4. Nuti (Ita) 46, 07. 1.500 m: Bulkovski (Ukr) 3:37, 51; 2. Cachio (Spa) 3:38, 09; 3. Thiebaud (Fra) 3:38, 12; 4. Lambruschini (Ita) 3:38, 37; 5. Robb (VB) 3:38, 12. Daljina: 1. Evangelisti (Ita) 8, 04 m; 2. Hernandez (Spa) 8, 04; 3. Tarasdenko (Rus) 7, 93; 4. Krause (Nem) 7, 92; 5. Helan (Fra) 7, 92. Višina: 1. Partyaka (Pol) 2, 30 m; 2. Cicquel (Fra) 2, 30; 3. Ferrari (Ita) 2, 30; 4. Beyer (Nem) 2, 28 m; 5. Emelin (Rus) 2, 28. 10.000 m: 1. Pantel (Fra) 28:02, 71; 2. Panetta (Ita)

28:13, 99; 3. Adan (Spa) 28:16, 19; 4. Stricakov (Rus) 28:24, 59; 5. Franke (Nem) 28:46, 43. Korgla: 1. Bagac (Ukr) 20, 15; 2. Dal Soglio (Ita) 19, 79; 3. Palcikov (Rus) 19, 64; 4. Buder (Nem) 19, 30; 5. Krieger (Pol) 18, 41. Disk: 1. Riedel (Nem) 66, 30; 2. Sevcenko (Rus) 63, 96; 3. Zencenko (Ukr) 62, 42; 4. Zerbini (Ita) 61, 10; 5. Bugar (Čes) 58, 66. 4x100m: 1. Vel. Britanija 38, 53; 2. Francija 38; 72; 3. Rusija 38; 89; 4. Nemčija 39; 01; 5. Ukrajina 39; 10; 6. Italija 39; 36.

Skupno: Francija in Italija 64, Rusija 61, Nemčija 59, VB 53, Ukrajina 48, Spanija 42, Poljska 35, Češka 23.

Zenske: 400 m z ovirami: 1. Gunnell (VB) 53, 73; 2. Cuprina (Rus) 54, 52; 3. Carutsau (Rom) 54, 94. 100 m:

1. Privalova (Rus) 11, 08; 2. Perec (Fra) 11, 27; 3. Tarnopolskaja (Ukr) 11, 29. Kopej: 1. Irlea (Rom) 62, 68 m; 2. Forkel (Nem) 61, 92; 3. Ivakina (Rus) 61, 74 m. Krogla: 1. Romanova (Rus) 19, 43 m; 2. Fedusina (Ukr) 18, 91 m; 3. Storp (Nem) 18, 85 m. 400 m: 1. Ruzina (Rus) 51, 54; 2. Devassioigne (Fra) 51, 92; 3. Keough (VB) 52, 14. 3.000 m: 1. Keszag (Rom) 8:51, 88; 2. Kopitova (Rus) 8:52, 27; 3. Wyeth (VB) 8:52, 98. Troškok: 1. Cen (Rus) 14, 34; 2. Radtke (Nem) 14, 05; 3. Kravets (Ukr) 13, 99. 4x100 m: 1. Rusija 42, 79; 2. Francija 43; 01; 3. Nemčija 43; 46. Skupno: Rusija 76, Romunija 53, Nemčija 51, Vel. Britanija in Ukrajina 48, Francija 42, Poljska 32, Finska 28, Italija 26.

BERLIN - Po nepricakovani izločitvi Slovenije evropsko košarkarsko prvenstvo izgublja še enega favorita za kolajne - Italijo! Azzurre, ki so se v drugi krog tekmovalja zaradi porazov proti Grčiji in Latviji skozi sivankino uho uvrstili brez točk, je včeraj premagala se Spanija in to kar z 18 točkami razlike. Italijanom, ki so si po (varljiv) zmagi v finalu Sredozemskih igrah proti Hrvaški nadejali na tem EP medalje, lahko zdaj le splet zelo srečnih okoliščin omogoči, da se se uvrstijo na četrto mesto, ki vodi v četrtnfinalno fazo.

Spanija - Italija 78:60 (40:37)

SPANIJA: Villacampa 5, R. Jofresa 8, Orenaga 6, Jimenez 8, Morales 2, Azofra 2, Herreros 6, Crespo 5, Ferran Martinez 16, Martin 18, Epi 2.

ITALIJA: Coldebella 7, Gentile 7, Iacopini 6, Tonut 7, Pittis 2, Myers 16, Rossini, Frosini, Carera 4, Rusconi 11.

SODNIKA: Jungebrand (Fin) in Radic (Hrv) Prosti meti: Spanija 27-32, Italija 19-25, Peto osebnih napak: Jimenez (27), Coldebella (34). Tri točke: Spanija 3:18, Italija 3:13. Gledalcev: 1.500.

»To je bila prava sramota«, je priznal trener azzurrov Messina, ki bolj ali manj odkrito že razmišlja celo o odstopu, ce-

KOŠARKA / EP V NEMČIJI

Po porazu proti Španiji azzurri na robu poloma

Hrvaša nadigrala Belgijce
Slabo se piše tudi za Nemce

Španci (Jimenez na tekmi z Rusijo) ugnali azzurre (AP)

prav je vodstvo reprezentance sprejel sele pred nekaj meseci.

Nadaljuje pa se zmagovita pot Hrvaske, ki po negotovem začetu igra iz tekme v tekme bolje. Radja in ostali so včeraj nadigrali Belgijo, na vrhu skupine F pa delijo prvo mesto s presenetljivo Estonijo, ki je tesno odpravila Turčijo, medtem ko se organizatorju Nemčiji slabo piše, saj je klonila tudi pred Francijo.

Rezultati
Skupina E
Francija - Nemčija 63:56 (35:30), Estonija - Turčija 77:74 (42:39), Hr-

vaska - Belgija 104:74 (54:34).

Vrstni red: Estonija in Hrvaska 6, Francija 4, Nemčija 2, Turčija in Belgija 0.

Današnje tekme: Estonija - Francija, Hrvaska - Nemčija, Turčija - Belgija.

Skupina F
Spanija - Italija 78:60 (40:37), Rusija - Latvija 91:72 (47:40), BIH - Grčija večerna tekna.

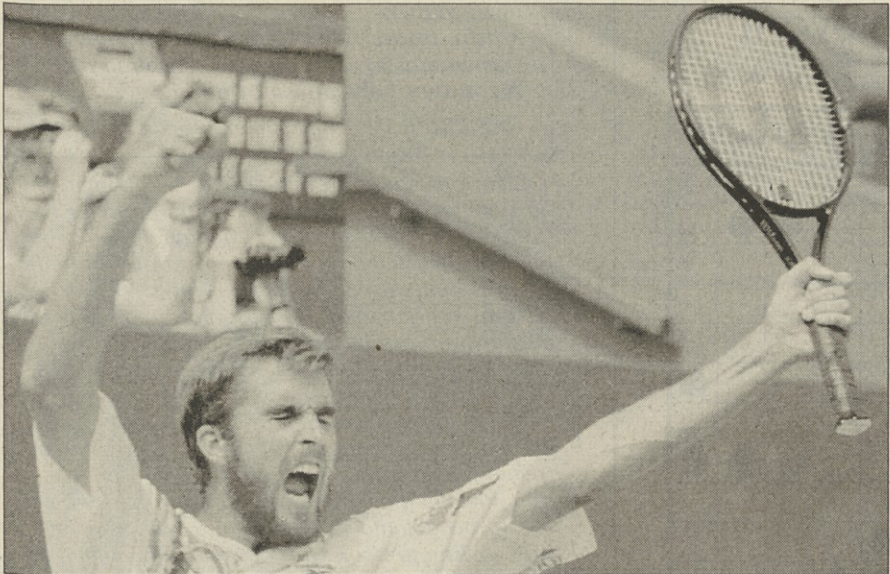
Vrstni red: Spanija 6, Grčija 4, Rusija 4, Latvija 2, Italija in BIH 0.

Današnje tekme: Grčija - Rusija, Spanija - Latvija, BIH - Italija.

TENIS / WIMBLEDON

Ivanišević je v 5. setu tokrat izgubil (0:6!)

Hrvat edina uglehna žrtev šestega dne

Veseli se Martina po zmagi nad Goranom Ivaniševićem (Telefoto AP)

LONDON - Dan pred tradicionalnim nedeljskim počitkom so na teniskem turnirju v Wimbledonu vsi favoriti prepriljivo zmagali, izjema je le Goran Ivanišević, ki je se tretjič igral pet setov, tokrat pa so mu posle moči, saj je proti Američanu Martinu v petem izgubil brez dobljene igre.

IZIDI 3. KOLA
Moski: Sampras (ZDA, 1) - Black (Zim) 6:4, 6:1, 6:1, Krajicek (Niz, 12) - Tieleman (Ita) 6:2, 7:5, 5:7, 6:2, Agassi (ZDA, 8) - Rafter (Avs) 6:1, 6:7, 6:0, 6:3, Becker (Nem, 4) - Hlasek 6:3, 3:6, 6:2, 6:3, Leconte (Fra) - Krickstein (ZDA) 7:6, 6:3, 6:2, Korda (Čes, 11) - Rostagno (ZDA) 6:3, 6:4, 6:4, Stich (Nem, 6) - Van Rensburg (Jar) 6:3, 6:4, 6:4, Martin (ZDA) - Ivanišević (Hrv, 5) 2:6, 7:6, 6:7, 7:5, 6:0, Chang (ZDA, 12) - Wheaton (ZDA) 4:6, 4:6, 7:5, 6:4,

4:6, Ferreira (Jar, 13) - Holm (Sve) 6:4, 6:3, 7:6, Masur (Avs) - Boetsch (Fra) 6:3, 6:4, 6:7, 6:7, 6:4, Matuszewski (ZDA) - Frana (Arg) 6:4, 3:6, 6:2, 6:2, Edberg (Sve, 2) - Wilkinson (VB) 6:4, 7:5, 6:3, Courier (ZDA, 3) - Stoltenberg (Avs) 6:4, 7:6, 3:6, 6:4, Carlsen (Dan) - Pioline (Fra) 6:4, 6:4, 6:3.

Zenske: Graf (Nem, 1) - Kelesi (Kan) 6:0, 6:0, Capriati (ZDA, 7) - Schultz (Niz) 7:5, 4:6, 6:2, Sanchez (Spa, 3) - Fendick (ZDA), 6:3, 6:2,

»Izpraznili« Courierjevo vilo

LONDON - Ne glede, kako se bo razpletlo na travnatih igriščih, bo Jimu Courieru ostal letosnji Wimbledon še dolgo v spominu. Včeraj so namreč vilo, v kateri ameriški tenisec preživlja dni v času slovitve kraljevskega turnirja, obiskali dolgoletni znanci. Iz nje so odnesli predmete v skupni vrednosti pet tisoč funtov. Courieru so ukradli gorsko kolo, uro, več videokaset, kitaro, hi-fi in torbo s športno opremo. Policija pravi, da so podvig opravili pravi profesionalci, ki so spretno nevtiralizirali alarmno napravo in odnesli s seboj samo to, kar jih pri prenosu ni oviralo.

Sukova (Čes, 15) - Brijukovec (Ukr) 6:7, 6:3, 6:2, Martinez (Spa, 6) - Paradis-Magnon (Fra) 7:5, 6:0, Novotna (Čes, 8) - Werdel (ZDA) 6:3, 6:1, Huber (Nem, 9) - Labat (Arg) 6:4, 6:3, Garrison (ZDA) - M.J. Fernandez (ZDA, 5) 6:0, 6:1, Zvereva (Brus) - Appelmans (Bel) 6:3, 6:4, Tauziat (Fra, 16) - Davenport (ZDA) 6:3, 6:7, Navratilova (ZDA, 2) - Hy (Kan) 6:1, 6:0, Pizzichini (Ita) - Oremans (Niz) 1:6, 4:6, Sabatini (Arg, 4) - Medvedeva (Ukr) 6:1, 2:6, 6:4

SREDOZEMSKÉ IGRE / PREDZADNJI DAN

Slovenski rokometiši za bron proti Egiptu

Italijanski nogometaši šele na 4. mestu

Predzadnji dan tekmovalja na sredozemskih igrah v južni Franciji so Slovenci lovili zadnje možnosti, da bi povečali bero medalj. Vsi nastopi pa so se končali se pred dejanskimi boji za odličja z izjemo rokometsev, ki se kljub porazu ob uspešni igri proti Egiptu še lahko nadejajo bronaste kolajne.

Od nadaljnjega tekmovalja se je poslovila tudi Polona Frelih. V četrtnfinalu jo je s 3:0 (12, 17, 18) premagala Italijanka Alessia Arisi. Frelihova je bila zadnja, ki je se imela možnost, da na sredozemskih igrah osvoji medaljo v posamični konkurenci. Frelihova je po dvoboju z Arisi jevo, ki je ni premagala se nikoli, dejala: »Vedno je enako, kadar igram proti njej. Povedem in do sredine ni za vodim, nato pa zaradi predolghih servisov ali pa zaradi njene spremembe ritma ne morem več napadati. Ko sem napadalna.«

Mojca Guzelj je po porazu s Spanko Badio z 0:2 (16, 8) osvojila 14. mesto na igrah. V tekmovalju dvojic pa se Frelihova in Guzeljeva nista uspeli uvrstiti v nadaljevanje tekmovalja, saj sta po zmagi nad špansko dvojico izgubili z Italijankama in Francozinjama.

Slovenski odbojkarji so v tekmi za 7. me-

sto premagali reprezentanco Albanije s 3:0 (15:10, 15:5, 15:3).

Matjaž Antonaz, Mitja Petric in Stojan Vidaković so svoje jadrnalne nastope v Franciji prav tako končali. V razredu 470 sta Antonaz in Petric na koncu osvojila 8. mesto, Stojan Vidaković pa je bil v razredu Mistral deseti.

Rokometiši trenerja Tisija so v polfinalu po pričakovanju izgubili s favoriziranimi svetovnimi podprvki Francozi z rezultatom 30:27 (15:12). Vse do šestega zadetka je bilo srečanje izenačeno, nato pa so domačini usli, njihova največja prednost pa je znasla štiri zadetke. Strelci za Slovenijo so bili: Pungartnik 8, Banfro 6, Jeršič 5, Levč 4, Serbec 3 in Likavec 1 zadetek. Slovenija se bo v boju za bronasto odličje ob 12. uri pomerili z reprezentanco Egipta. V finalu se bodo srečali Francozi in nesojeni svetovni prvak Hrvaska.

Nogomet

V finalu za 3. mesto je Francija z 2:1 premagale razocarane Italijane. Azzurri so povedli z Del Vecchiom v 30. minuti, za Francoze pa sta bila v drugem polcasu uspešna Vairrelles in Pedros.

Pokal Pelè za veterane obeta spektakel

Turnir bo v Trstu in Celovcu

TRST - Pokal Pelè, svetovno nogometno prvenstvo za veterane nad 34. letom starosti, ki bo od 2. do 11. julija v Trstu in Celovcu, je za mnoge ljubitelje nogometa priložnost, da uživajo ob igri nogometsev, ki, kajpak, niso več tako dinamični, kot včasih, a se zmeraj vrhunsko obvladajo zogo. Vse povedo že imena. Za Italijo bodo igrali med drugimi Rossi, Causio, Gentile, Altobelli, Cabrini, Graziani in Pruzzo, za Brazilijo Socrates, Edu in Luis Pereira, za Argentino Kempes, za Nemčijo Beckenbauer, Schumacher, Rummenigge, Briegleb in Allof, za Avstrijo Prohaska, Pezzey in Schachner, za Nizozemsko Neeskens, Peters, René Van de Kerkhof, za Anglijo Barnes, Shilton in Corrigan, za Urugvaj Villareal in Rivero, med 160 udeleženci iz osmih držav pa bi lahko nasteli še marsikoga znanega.

V Trstu bodo nastopile reprezentance Braziliije, Nizozemske, Anglije in Italije, v Celovcu pa Nemčija, Urugvaj, Argentina in Avstrija.

Do zdaj je svetovno prvenstvo za veterane dvakrat osvojila Braziliija, enkrat pa Argentina. Letos bo pokal prvič v Evropi (doslej je bil dvakrat v Sao Paulu, zadnji pa predlani v Miamiu), na zmago računajo zlasti Italijani, ki so bili nazadnje tretji.

Sporod tekem **2.7. v Trstu**
18.00 Nizozemska - Brazilija; 20.30 Italija - Anglija.

3.7. v Celovcu
19.00 Nemčija - Urugvaj; 21.00 Argentina - Avstrija

4.7. v Trstu
18.00 Brazilija - Anglija; 20.30 Italija - Nizozemska

5.7. v Celovcu
19.00 Avstrija - Nemčija; 21.00 Argentina - Urugvaj

6.7. v Trstu
18.00 Anglija - Nizozemska; 20.30 Italija - Brazilija

Polfinalni tekmi bosta 9. julija v Celovcu, finale pa bo 11. julija v Trstu.

NOVICE

Copa America: četrtnfinale Brazilija - Argentina Ekvador že polfinalist

CUENCA - Na ameriskem nogometnem prvenstvu Copa America si je Brazilija z gladko zmago proti Paragvaju s 3:0 za las zagotovila uvrstitev v četrtnfinale, v katerem se bo pomerila z večnim tekmeccem Argentino. Prvenstvo bo torej že pred polfinalom izgubilo enega od favoritov. Brazilija in Argentina sta se doslej pomerili že 78-krat, Argentinci so zmagali 33-krat, Brazilci pa 26-krat.

Proti Paragvaju so za Brazilijo gole dosegli Palhinha v 15. Edmundo v 61. in vnovič Palhinha v 71. minuti.

V zadnjem kvalifikacijskem srečanju je Peru z golom, ki ga je po enajstmetrovki dosegel Del Solar v 14. minuti, premagala Cile na ga izločila iz tekmovalja.

Končni vrstni red po skupinah:
Skupina A: Ekvador 6, Urugvaj 3, Venezuela 2, ZDA 1.

Skupina B: Peru 4, Brazilija in Paragvaj 3, Cile 2.

Skupina C: Kolumbija in Argentina 4, Mehika in Bolivija 2.

Sinoci so tudi že odigrali prvo četrtnfinalno tekmo, v kateri je gostitelj letošnjega prvenstva Ekvador s 3:0 (2:0) premagal Paragvaj. Pred 45.000 gledalcev so gole za Ekvador dosegli Hurtado (34), Chilavert (42, avtogol) in Avildes (82). Ostali četrtnfinalni pari: Kolumbija - Urugvaj, Brazilija - Argentina, Peru - Mehika.

Zola k Parmi

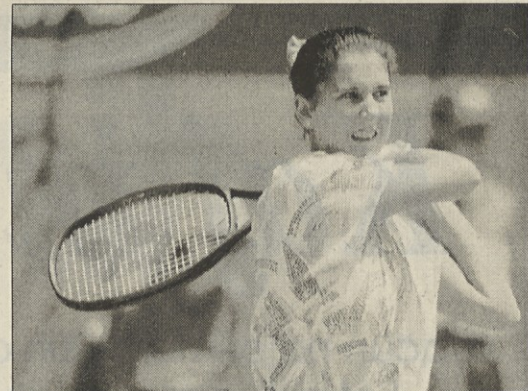
PARMA - Gianfranco Zola (26 let), italijanski »Maradona«, je od Napolija prestopil k Parmi, ki se po slavu v pokalu pokalnih zmagovalcev namerava se okrepiti. Za neapeljskega zonglerja, ki proste strele izvaja kot sloviti Argentinec, je Parma baje odstel manj kot 10 milijard lir.

Odbojka: skupine za EP

BRNO - Iztrebali so skupine za moško evropsko odbojkarsko prvenstvo, ki bo od 4. do 12. septembra na Finskem. V A skupini bodo igralre reprezentance Italije, Nizozemske, Bolgarija, Francije, Švedske in Českoslovaske, v B pa Rusije, Ukrajine, Poljske, Nemcije, Spanije in Finske. Zensko EP bo na Ceskem (24.9 do 2.10.). Sestava skupin: A - Nizozemska, Italija, Českoslovaska, Bolgarija, Latvija in Hrvaska; B - Rusija, Nemčija, Belorusija, Grčija, Romunija in Ukrajina.

Selektor italijanske reprezentance Velasco je izjavil, da je z zrebom zadovoljen.

Kaže, da bo Seleševa počivala do konca leta

MUNCHNE - Po pisanju nemške revije Focus jugoslovanska teniska igralka Monika Seles, ki je jo v hrbet zabodel neuravnovesenec, verjetno ne bo nastopala do konca letosnjega leta. Revija Focus, ki navaja trditve ameriškega agenta igralk, je bila poskodba 18-letne Novosadcanke dosti resnejša, kot so prvotno domnevali, zato bo njeno okrevanje trajalo precej več časa.

World league: 6. kolo

RIM - Konec tega tedna bo na sporedu še eno kolo odbojkarske Svetovne serije.

Sporod

Skupina A

ZDA - Grčija, Rusija - Brazilija, Nemčija - Japonika. Zacasni vrstni red: Rusija 20, Brazilija 16, Nemčija in Japonska 8, ZDA 6 in Grčija 2 točki.

Skupina B

Kuba - Juzna Koreja, Finska - Italija, Nizozemska - Kitajska. Zacasni vrstni red: Italija 18, Kuba 16, Juzna Koreja in Kitajska 10, Nizozemska 4, Finska 2.

Prvi dve uvrščeni reprezentanci iz vsake skupine se uvrstita v finale, ki bo konec julija v Braziliji.

MOTOCIKLIZEM / SEDMA DIRKA ZA SVETOVNO PRVENSTVO

Kevin Schwantz junak VN Nizozemske

ASSEN - Vodilni v svetovnem pokalu, svetlolasi American Kevin Schwantz, na motorju znamke suzuki je zmagoval v kraljevem, politriskem razredu motociklistov na Veliki nagradi Nizozemske. Drugo mesto je zasedel Avstralec Mike Doohan na hondi, malce presenetljivo pa je bil tretji Španec Alex Criville prav tako na hondi. Schwantzov rojak in glavni konkurent za zmago v svetovnem pokalu Wayne Rainey je bil sele peti, tako da je Schwantz povečal prednost v skupnem seštevku na 28 točk. V razredu do 250

ccm je bil najhitrejši Italijan Capirossi na hondi pred Japoncem Harado na yamahii. Drugouvrščeni na skupnem vrstnem redu Italijan Romboni je padel v drugem krogu, ki je bil drugi, in si zlomil desno nogo. Če bi se operiral, bi mogoče lahko tekmoval že čez dober mesec, pravijo zdravniki.

Rezultati
500 ccm: 1. Schwantz (ZDA), suzuki 41:35.943 (povprečna hitrost 174.494 km/h), 2. Doohan (Avstral), honda 41:36.772, 3. Criville (Spa), honda 41:49.461, 4. Chandler, cagiva 41:49.765, 5. Rainey

(oba ZDA), yamaha 41:54.006. Vrstni red v svetovnem pokalu (po sedmih dirkah): 1. Schwantz, suzuki 156 točk, 2. Rainey (oba ZDA) yamaha 128, 3. Beattie (Avstralija), honda 93, 4. Criville (Spa), honda 77, 5. Doohan (Avstralija), honda 75 točk.

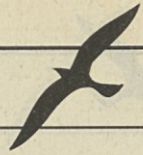
250 ccm: 1. Capirossi (Ita), honda 38:26.004 (povprečna hitrost 169.980 km/h), 2. Harada (Jap), yamaha 38:29.921, 3. Kocinski (ZDA), suzuki 38:30.648, 4. Ruggia (Fra), aprilija 38:31.582, 5. Bradl (Nem), honda 38:35.395. Skupno: 1. Harada (Jap), yamaha 135 točk, 2. Rom-

boni (Ita), honda 96, 3. Bradl (Nem), honda 82, 4. Capirossi (Ita), honda 81, 5. Kocinski (ZDA), suzuki 80 točk.

125 ccm: 1. Raudies (Nem), honda 39:08.938 (povprečna hitost 157.603 km/h), 2. Sakata (Jap), honda 39:18.728, 3. Baumann (Av), honda 39:19.312, 4. Steif (Nem), honda 39:20.896, 5. Spaan (Niz), honda 39:21.042; Skupno: 1. Sakata (Jap), honda 145 točk, 2. Raudies (Nem), honda 141, 3. Tsujimura (Jap), honda 96, 4. Waldman (Nem), aprilija 59, 5. Saito (Jap), honda 53 točk.

Kevin Schwantz pred Doohanom na VN Nizozemske

ČRNA KRONIKA

Bančni ropar izginil

PTUJ - Po ropu Krekove banke v Mariboru je četrtkov rop Creditanstalt banke v Ulici 25. maja v Ptuj u že drugi v zadnjih treh mesecih na Stajerskem. S prvim ga povezujejo se nepotrjene govorice, da je tudi po tem ropar pobegnil s kolesom. Kako je v temnejšo jakno in kavbojke oblečeni ropar, ki je imel obraz zakrit z ruto, cez glavo poveznjeno temnejšo kapo, na rokah pa rokavice, v resnici pobegnil, se raziskujejo. Dogodek ob 10. uri 15 minut sta uslužbenca in hkrati edini pričci sicer tedaj prazne banke opisala takole: zakrinkani je v banko vstopil skozi glavni vhod in oba presenetil z naperjeno pistolo - ne vedo se, ali je bila prava - ter ju zaprl v stranske prostore. Potem je zelo hitro izpraznil vsebino blagajne, v kateri je bilo za okoli 2, 5 milijona tolarjev, mark in silingov - ter izginil. Ropar je menda star od 20 do 30 let in visok med 165 in 170 centimetri. Policija rop se raziskuje, zato ji bo dobrodošel vsak namig na že znano številko 92. (V. K.)

Zrezek za pol milijona

MARIBOR - Petkovo kosilo bo precej drago za 31-letno hčerko lastnika stanovanjske hiše v Miklavzu na Dravskem polju. Na plinskem stidilniku je namreč cvrla meso in ravno v trenutku, ko je za nekaj trenutkov zapustila kuhinjo, se je olje vnelo, ogenj pa razširil na kuhinjsko napo in lesen opaz. Pozar so obvladali gasilci, odprava nastale skode pa bo stala približno pol milijona tolarjev. (V. K.)

S traktorjem v smrt

ZALEC - V petek popoldan je 47-letni Mirko Pisanec iz Hrams s traktorjem gradil cesto v bližini svojega doma. Med delom v strmini se je traktor najprej prevrnil na desni bok, nato pa se začel prevračati po strmini in se zaustavil šele osemdeset metrov nižje. Pisanec, ki je bil tedaj v traktorjevi kabini, se je pri tem tako hudo poškodoval, da je umrl. (B. P.)

Krave so rešili

VELENJE - V petek zjutraj je zagorelo gospodarsko poslopje Franca S. iz Raven pri Sostanju. V požaru, za katerega se ne vedo, kaj ga je povzročilo (sumijo napako na mlinu za zita), je zgorelo celotno ostrešje, z njim pa več kmetijskih strojev in naprav, montažna sušilnica sena in večja količina sena, pšenice, koruze in jecmena. Domacim, sosedom in gasilcem je uspelo rešiti 35 glav živine. Skodo ocenjujejo na 3,5 milijona tolarjev. (B. P.)

Kljub praznikom so ceste mime

LJUBLJANA - Po prazničnih dnevih pričakujemo, da bo danes na cestah nekoliko večji promet in da bodo morebiti nastali zastoji. O tem smo povprašali obmejne centre, v katerih so nam povedali, da pričakujejo povečan avtomobilski promet, vendar doslej nikjer - niti na cestah niti na mejnih prehodih ni bilo večjih zastojev. Promet je bil nekoliko povečan v petek popoldne na mejnem prehodu Skofije, ki pa se je popoldne polegel zaradi zapore tovornjakov. V soboto je bil na avtocesti Ljubljana-Razdrto na izstopu močno povečan promet zaradi ozkega grla na stari cesti v Razdrtem. Kolona vozil je bila dolga 700 m, čakalna doba na izstopu pa 20 do 30 minut. Krajša zavora bo danes v Novem mestu in okolici zaradi kolesarske dirke, ki bo trajala od 13. do 19. ure. Od petka do danes policisti tudi ne poročajo o kakšnem povečanem številu prometnih nesreč. Zaradi neprevидnosti sta se v petek v bližini Maribora zgodili dve prometni nezgodi s kolesi z motorjem. Kljub mirnim dnevom danes vsem, ki se odpravljate na pot, priporočamo previdno vožnjo, predvsem iz smeri Primorske in Stajerske proti Ljubljani, kjer policisti glede na izkušnje iz podobnih prazničnih dni pričakujejo povečan promet. (D. H.)

27. JUNIJ / PRAZNIK SLOVENSKE POLICIJE

Slovesnost in nov center prometne policije

Slavnostni govornik minister Bizjak - Na praznovanju tudi gostje iz tujine

SEMPETER PRI NOVI GORICI - Osrednjo proslavo slovenske policije so letos pripravili neposredno ob državni meji z Italijo. Za to je bil tudi dovolj opravičljiv razlog - v Sempetru so namreč predali namenu nov operativni sedež prometne policije. Ta služba je dobila prostore v prenovljeni stražnici nekdanje JA, ki se je - kot je poudaril načelnik novogoriške UNZ Stane Bačar -, med prvimi vdala pripadnikom slovenske policije.

Na proslavi je spregovoril tudi slovenski notranji minister Ivo Bizjak. Poudaril je zasluge policije v evropske tokove za boj proti mednarodnemu kriminalu. Ocenil je, da je sodelovanje na tem področju, zlasti s sosednjimi državami (Avstrijo, Italijo in Madžarsko - Hrvaske

letja dolga iskanja poti v svobodo, ki smo jo pred dvema letoma morali braniti z orožjem in jo placati s cloveškimi žrtvami,« je med drugim poudaril minister Bizjak. Poudaril je se, da se je naša policija znala pravilno organizirati ze veliko prej. Tako je bil denimo uspešno organiziran upor proti mitingaskemu pohodu srbskih nacionalističnih skupin, ki so takrat prihajale v Slovenijo v imenu ze propadajočega komunizma. Minister Bizjak je se dejal, da je ena izmed pomembnejših nalog policije tudi njeno vklapljanjem v evropske tokove za boj proti mednarodnemu kriminalu. Ocenil je, da je sodelovanje na tem področju, zlasti s sosednjimi državami (Avstrijo, Italijo in Madžarsko - Hrvaske

minister ni omenil!) odlično in da prispeva k večji varnosti ter dobremu počutju prebivalstva.

Ivo Bizjak pa je, se prdno je tudi uradno odprl postojanko prometne policije, podelil nagrade in priznanja. Najvišje priznanje - kipec OZN je prejel prof. dr. Janez Pecar - za posebne zasluge pri sirjenju varnostne kulture. Med drugim je podelil se pet znakov za hrabro dejanje, ki so jih prejeli Marko Majdic, Marjan Dimic, Milan Petrovic, Stojance Lazarov in Dusan Turk. Osrednje proslave ob drugi obletnici slovenske policije sta se v imenu svojih notranjih ministrov udeležila tudi Oreste Davini iz Italije (goriski pokrajinski kvestor) in Andreas Turos iz Madžarske. (V. C.)

Z letalom padel na Prevalje

RAVNE NA KOROSKEM - V letalski nesreči, ki se je na Prevaljah zgodila v petek deset minut cez petnajsto uro, je izgubil življenje 37-letni pilot Branko Kekec iz Slovenj Gradca. Sportno letalo znamke Utva z oznako SL-DCL-5399, sicer last Koroskega aerokluba iz Slovenj Gradca, je strmoglavilo na prevaljsko parkirišče ob blagovnici Varteks. Zaradi praznika na parkirišču v tistem trenutku k sreči ni bilo ljudi niti parkiranih vozil. Kekec je bil v popolnoma uničenem letalu takoj mrtev. Gasilci so po nesreči poskrbeli, da se gorivo ni izlilo v podtalnico. Policisti in kriminalisti včeraj o vzrokih tragicne nesreče na Prevaljah se niso mogli reci nic določenega, domnevajo pa, da jo je zakrivil tako imenovani cloveški faktor, ne pa kaksna tehnicna okvara na letalu. (B. P.)

Stisnil ga je avto

CELJE - Prometna nezgoda, ki se je pripetila v petek okoli desetih zvečer na Lopati pri Celju, se je koncala s smrtjo. Mitja Zore iz Celja, star 24 let, je z osebnim avtomobilom vozil po lokalni cesti z Ostroznega proti Smartnem v Rožni dolini. Ko je prehitro zapeljal v oster levi ovinek, je zapeljal s ceste v nasip in vozilo se je začelo prevračati. Med prevracanjem je Zoreta vrglo iz avtomobila, ki ga je stisnil podse tako močno, da je ponesrečenec umrl med prevozom v celjsko bolnišnico. (B. P.)

S petardo nad mačko

IDRIJA - Pred dnevi je dežurna zdravnica iz idrijskega zdravstvenega doma obvestila policiste, da se je k njej po pomoč zatekel ranjeni Ivan. E., ki jo je staknil pri metanju petarde. Policisti so se sicer cudili, saj ni obicajno, da se kdo s petardo rani sredi poletja, potem pa je na dan le prišla nevsakdanja zgodba. Ivan se je ranil zato, ker je hotel prestrašiti mačko. Začetek zgodbe sega se v januar, ko je Ivan na dvorišču našel petardo vrste piratka, ki je tam verjetno ostala se od bozično-novoletnega pokanja. Skril jo je v svojo drvarnico. Ko pa je te dni posedal pred domaco hiso, je nekega popoldneva mimo prišla mačka in ker Ivan ocitno ni prevelik ljubitelj teh stirozincev, jo je hotel doobra prestrašiti... Tako se je spomnil skrite petarde; šel je ponjo in jo aktiviral. Kaj pa mu je bilo, da je ni takoj odvrgel, se sam ne ve. No, zgodilo se je, da mu je pokalico razneslo v roki. Poskodb se sicer niso najhujše, a se utegeje zakomplicirati, zato so ga soročniki odpeljali kar v ljubljanski Klinični center. In mačka? Menda se je ob pku res prestrašila, kaj hujšega pa ji ni... (V. C.)

JUTRI

28. junija

Niti osemdeset let ni minilo, odkar je avstrijska zunanja politika in ambicija po slamastiki pri Solferinu in Magenti in kasneje klavni zmagi pri Custozzi v Sarajevu docakala zadnji, milostni udarec. Obdonavski kadaveri ni ne cutil ne duhal.

Avstroogrski državnik na celu s cesarjem, ki je bil monarh starega kova z najdaljšim stažem v zgodovini, niso doumeli, da so le se karikatura stare slave, pa se to po milosti gospoda Bismarcka. Kaj več kot zatirati svoje narode si pa na Dunaju tako ali tako niso upali. Upor oz. protiruska vstaja v Bosni in Hercegovini in splet interesov na Balkanu so nekorektni Evropejcem oblikovanje dolgoročne politike na tem »sodu smodnika«. Berlinski kongres je iznašel formulo, kako omejiti apetite Rusov, ki so jim Srbi in Cmogorci primer-no asistrali. Za zadeve na Balkanu, kjer so vsi imeli interese, nihče pa volje, da gre po kostanj v jezgavico, je prišla prav polmrtna Avstro-Ogrska. Dobila je nalogo, da okupira Bosno in Hercegovino.

Cepprav je okupacija prinesla zaostali deželi marsikaj dobrega, so Avstrijci naleteli na močan odpor. Vmešali so se tudi Srbi z Mlado Bosno. Anekdotična leta 1908 je bilo zadnje dejanje velike polomije. 28. junija 1914 je Gavrilo Princip - podaljšana roka velikosrbov - sprožil v Sarajevu usodne strele. Zaceła se je zgodba, ki se (ali res?) končuje v velikem pokolu pred našimi očmi, po nepolnih osem-desetih letih.

PRIMERNI DNEVI

ALEKSANDRA ZORC BERCE

Kaj in kdaj v mesecu juliju

Izračun najprimernejših dni za posamezna opravila v prihodnjem mesecu upošteva tako lunine mene kot vplive med planeti, zato pri bolj kompleksnih primerih le nekaj dni ustreza vsem zahtevam

KAJ	KDAJ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	
ZACETI																																	
shujševalno dieto		●	●				●	●				●	●							●	●										●	●	
redilno dieto																●	●											●					
varčevati																●	●											●					
solanje																	●	●					●	●									
vprašanje napredovanja		●					●				●	●									●	●				●						●	
ново službo															●	●								●	●								
potovanje		●	●																					●	●	●					●	●	●
obrniti nov list						●																											
napisati oporoko																					●	●						●	●				
sklepati pogodbo							●	●							●	●					●	●					●	●	●				
sposoditi si denar	●				●	●																						●	●				●
obiskati dolžnika						●						●																●					●
spekulirati	●				●	●						●	●	●					●	●						●	●						●
oglaševati		●	●	●			●	●			●	●			●				●	●	●	●			●	●		●	●				●
OSEBNI ODNOSI																																	
srečanje s prijatelji							●	●									●	●															
poroka																					●							●					
flirtanje																																	
prekiniti zvezo	●	●	●	●	●				●	●	●	●	●																		●	●	●
LEPOTNI TRETMAJI																																	
striženje		●	●						●	●	●						●	●													●	●	
trajna in barvanje	●				●																												
obisk pri kozmetičarki							●	●							●	●	●				●	●	●			●	●	●	●	●			
plastične operacije	●	●	●																		●	●											
dati sivati obleko		●																			●	●											
ZDRAVNIK																																	
plombiranje zob							●	●						●															●	●			
puljenje zob	●	●	●																				●								●	●	●
obisk pri optiku		●																			●	●	●		●	●	●						●

JEDILNIK

SLAVKO ADAMČIČ

juha iz svežih paradiznikov
morski list s pehtranom
slan krompir
solata

torta iz listnatega testa z jagodami

Morski list s pehtranom

SESTAVINE:
2 lista, težka po 400 g, sol, poper, moka,
surovo maslo, kislá smetana, drobno na-
režan svez pehtran, sok 1 limone
CAS PRIPRAVE: 40 do 50 minut

Listu posevno odrezemo glavo. Na koncu re-
pa zarežemo kožo, jo odluscimo od mesa ter hi-
tro in krepko potegnemo proti glavi. Potem ribo
polozimo na mizo, jo zarežemo vzdolz hrbeni-
ce in z nožem rezemo plosko med mesom in
kostmi, vendar tako, da ne polomimo kosti in
da meso ne ostane na kosteh. Iz ene ribe dobi-
mo 4 fileje, tako da na osebo računamo po dva,
ce list tehta 400 g.

Fileje solimo, popramo in povaljamo v moki.
Na majhnem ognju jih pečemo na segretem su-
rovem maslu in pri tem pazimo, da ne porume-
nijo. Pečene fileje damo na servirano ploščo, na
maslo pa vlijemo kisló smetana, dodamo peh-
tran in limonin sok in s tem oblijemo fileje, ki
jih takoj ponudimo.

VEGETARIJANSKI JEDILNIK

NEVA MIKLAJČIČ PREDAN

poletna zelenjavna juha
tofu z olivnim oljem
svez črn kruh
zelená solata s fízolom

Poletna zelenjavna juha

SESTAVINE:
1,5 l grahove zelenjavne vode, 1 skodeli-
ca mladega olusčenega graha, lovorov li-
st, 40 g masla, 1 petersiljeva korenina in
listi, 2 paradiznika ali 150 g bučk, 1/2
cvetá, svez pehtran, mleti muskatni
cvet, 6 žlic kuhane pšenice ali ríza ali te-
stenin

Grah v strokih operemo in izluscimo. Lupine
kuhamo 15 minut, jih odcedimo; vodo uporabi-
mo za kuhanje, lupine zavrzemo. Izlusceni grah
kuhamo v isti vodi 15 minut.

Na maslu 5 minut prázimo na diagonalne ko-
lešcke narezano korenje, na kocke narezano
petersiljevo korenino, olupljen in narezan pa-
radiznik ali bučke in na cvetove razdeljeno cve-
tačo. Vse skupaj stresemo h grahu v juho, začí-
nimo in kuhamo še 10 minut. Dodamo kuhano
pšenico, ríza ali testenine.

FRANCIJA / RENNES

Požar v kliniki: 19 mrtvih

RENNES - Devetnajst oseb, večini pacientov psihiatrične klinike v bretonskem mestu, je izgubilo življenje v požaru, ki je v noči od četrta na petek zajel to kliniko. Kot je povedal glasnik krajevne prefekture je med žrtvami 18 pacientov in en bolničar. 32 oseb so prepeljali v bolnišnico, med temi jih je enajst zaradi zastrupitve in zadušitve se v smrtni nevarnosti. Eno osebo se pogrešajo in domnevajo, da gre za pacienta, ki se je ponoči oddaljil od kraja požara in verjetno tava kje v bližini.

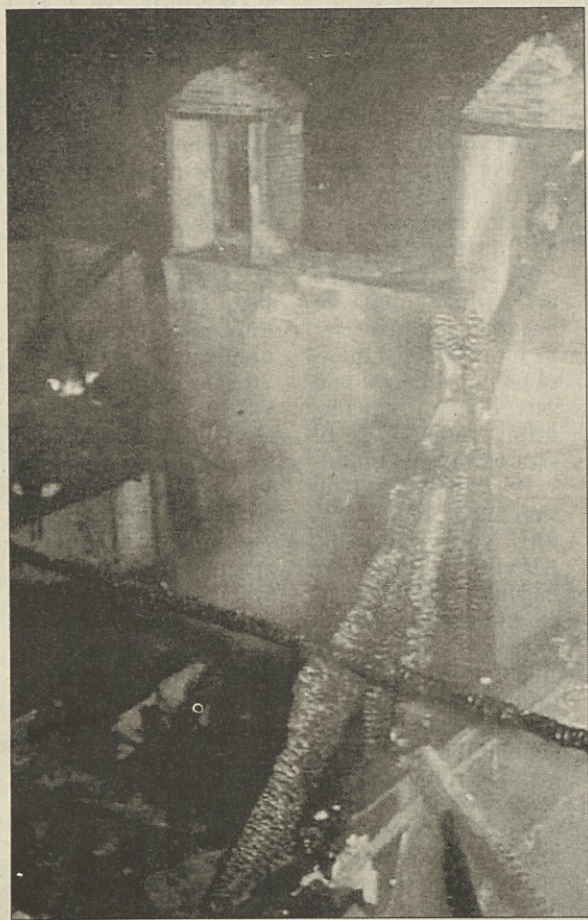
Gasilce so v kliniko Saint Francois d'Assise v predmestju Bruz poklicali okoli 1 ure. Klinika je bila že v plamenih in kljub posegu skoraj 100 gasilcev vseh pacientov niso mogli sešiti. Večina pacientov je bila se v soplepju, tudi zato, ker jih zvečer pomirjajo z uspavalnimi sredstvi. Le nekaj se jih je zbudilo in so se poskusili rešiti skozi okna. Pozari so namreč v kratkem času zajeli celotno poslopje. Večina žrtev je umrla kar med spanjem zaradi zadušitve z gostim dimom; tako je ugotovil sodni zdravnik po pregledu trupel.

Poslopje je popolnoma uničeno in preživeli pacienti so že premestili v drugo psihiatrično bolnišnico. Vzrokov požara zaenkrat niso ugotovili,

vendar vse kaže, da je slo za nesrečo.

V Franciji je bilo v zadnjih letih več velikih požarov s človeškimi žrtvami. Najhuji je izbruhnil 27. junija 1991 v zdravilišču Barbotan v jugozahodni Franciji in je terjal 20 življenj. Petnajst ljudi je umrlo in 10 jih je

bilo ranjenih v požaru stanovanjske hiše v Belfortu v srednji Franciji 8. marca 1989. Požigalca so izsledili in obsodili na dosmrtno jeco. Največ žrtev - 32 - pa je terjal požig doma za ostarele v mestu Saint Jean de Losne 23. aprila 1980. Požigalca niso nikoli izsledili.

Ostali so samo zgozneli tramovi in ruševine (AP)

ZDA / MUSLIMANSKI INTEGRALIZEM V NEW YORKU

FBI preprečila pokol

Tarča osmih aretiranih članov tolpe naj bi bil tudi generalni sekretar OZN Boutros Ghali
Med tarčami atentatorjev tudi predor med Manhattanom in New Jerseyem

BRUNO MAROLO/ANSA

NEW YORK - Po trditvah osmih muslimanskih integralistov, ki so jih v petek ob zori aretirali agenti FBI, bi bilo moralo priti v New Yrku do pokola, na črni listi pa naj bi bil tudi generalni sekretar OZN Boutros Ghali. Po istem pričevanju naj bi bil miniran eden izmed predorov, ki povezujejo polotok Manhattan z New Jerseyem in po katerih se vsak dan premika sto in sto tisoč ljudi.

Pre začetkom procesa proti domnevnim atentatorjem na nebotičnika World Trade Centra, ki je predviden za september, naj bi bil nov napad pokazal, do kod sega občutljivost ZDA za terorizem. Bombe integralistov naj bi namreč poleg omenjenega predora prizadele tudi glavni stab FBI in stekleno palaco OZN, kar pomeni, da bi poleg nedolžnih mimoidočih morale umreti tudi znane osebnosti, med njimi Boutros Ghali in republikanski senator Alfonse d'Amato, ki je vodil kampanjo za izgon Arabcev in muslimanov. Se več, integralisti naj bi istocasno v Egiptu umorili predsednika Hosnija Mubaraka.

Po informacijah iz vrst FBI je zaroto odkril nek

agent, ki se je infiltriral med teroriste. Ti so po rodu različnih narodnosti, Egipčani, Palestinci in Američani arabskega porekla, njihov vodja pa naj bi bil Sidis Ibrahim Sidis Ali, prebivajoc v Jersey Cityju.

Do aretacij je prislo v newyorskimi četrtih Brooklynu in v Queensu, ceprav naj bi bil nacrtno dozorel v New Jerseyu, in sicer v mosejah, v katerih je pridigal slepi sejk Omar Abdel Rahman, osumljen kot navdihovalec atentata na World Trade Center. Sejk tega sicer ni bil formalno obdolžen, a so mu oblasti odredile izgon zaradi ilegalne imigracije. Kljub temu se se vedno nahaja v ZDA, ker caka na izid svojega priziva.

Zadeva okrog aretacij je vsekakor precej zapletena, se zlasti, ce upostevamo izjavo podkomisarja newyorške policije, Susan Trazoff, po kateri naj ne bi bilo neposredne zveze med aretiranimi osebami in tistimi, ki cakajo na proces zaradi atentata na nebotičnika World Trade Centra. Res pa je, da so vsi obiskovali iste moseje. Sef FBI William Session tudi dodaja, da sta se obe skupini posluževali ročno izdelanih bomb, mešanice nitratov

z nekaterimi drugimi kemijskimi elementi. Material za izdelavo bomb naj bi bili nasli v stanovanju enega od petkovih aretirancev, to pa je - poleg pričevanja infiltriranega agenta - tudi najbolj konkreten indic, na katerem sloni obtožba.

Po policijskih virih je teroristična banda kraje, ki jih je izbrala za atentat, zelo natančno pregledala in izdelala prave shematske in preliminarne nacрте. Predori med Manhattanom in New Jerseyem so bili izbrani zato, ker pripadajo newyorskimi pripravniki ustanovi, ki je tudi lastnica World Trade Centra. Ob tem pa ni jasno, ali je bila organizacija dovolj mocna za izvedbo atentata, ali pa je slo samo za megalomanstvo. Konec koncev je bilo mnogo detajlov zarote - vključno z groznjami Boutros Ghaliju - že pred mesecem po zaslugi senatorja D'Amata objavljenih v tisku. Policija je takrat zacela preiskavo, ki pa ni obrodila sadov, zato se je odločila za infiltracijo agenta FBI. Senator D'Amatao je vsekakor prepričan, da je bil v pripravi val terorizma, ob katerem se bi bil zdel atentat na nebotičnika samo majhen incident.

Zgoraj slepi sejk Omar Abdel Rahman, spodaj vstopna postaja v tunel na Manhattanu: gostota prometa priča, kolikšna bi bila tragedija (Telefoto AP)

JUGOVZHODNA AZIJA / NAJMANJ 7 MRTVIH, 18 TISOČ EVAKUIRANIH IN OGROMNA MATERIALNA ŠKODA

Tajfun rušil na Filipinih

MANILA - Silovit tajfun je včeraj prizadel Filippine in terjal sedem smrtnih žrtev, najmanj 18 tisoč ljudi pa je moralo zapustiti domove. Predsednik Fidel Ramos je nesrečo že proglasil za državno katastrofo.

Vetrovi, ki so divjali s hitrostjo 180 km na uro so rušili hiše, ruvali drevesa in lomili daljnove. V 16 provincah in 6 mestih so razglasili izredno stanje, sicer pa je voda preplavila tudi prestolnico in ponekod dosegla višino treh metrov. V Manili je promet popolnoma ohromljen in letališče je zaprto. V nekaterih provincah je prislo tudi do izpada električnega toka in oblasti predvidevajo, da bodo za najnujnejše popravila potrebovali najmanj 48 ur.

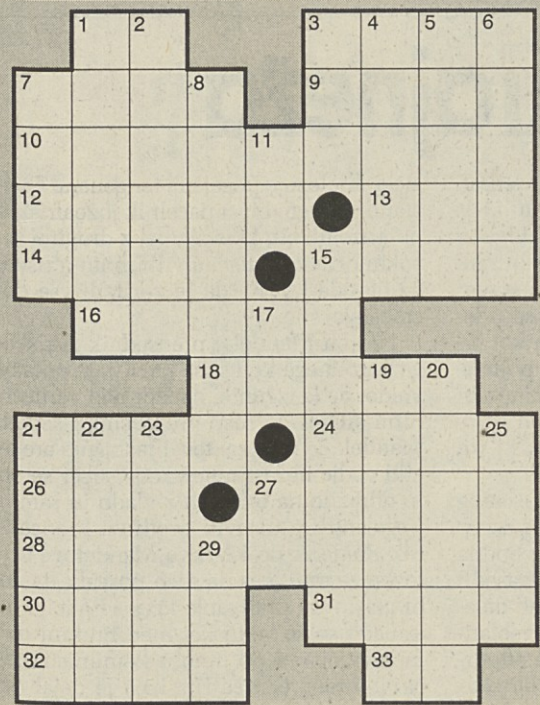
Kar zadeva smrtno žrtve je tajfun terjal pet življenj v severnem mestu Baguiu, ko je narasla reka odplavila hišo, v kateri so ti ljudje stanovali. V istem mestu so nasli truplo ženske pod ruševinami neke hiše, tajfun pa je tudi terjal življenje 8-letnega otroka.

Stanje na celotnem območju, ki ga je v zadnjem času že prizadelo bruhanje vulkanov Pinatubo in Mayon, je kritično. Doslej so, kot receno, izselili 18 tisoč ljudi, vendar domnevajo, da se bo število še povečalo, ko se bo vreme umirilo in bodo lahko nudili pomoč prebivalstvu, ki se je poskrilo v jamah ali se vztraja v poškodovanih poslopjih.

Na slikah (Telefoto AP) poiskanka iz Manile.

PRIPRAVLJA: SILVO KOVAC

Vodoravno:

1. zacetnici ceskega skladatelja in violonista Stamica, 3. pripadnik ljudstva v zahodnih Pirenejih v Spaniji in Franciji, 7. sollunski kosarkaski klub, 9. ime danske filmske igralkke Nielsen, 10. naziv za mednarodno nepriznana drzavno tvorbo temnopoltih domacinov v Juznoafriški republiki, 12. glagolski nacín v slovnicí, tvornik, 13. ime finskega voznika rallyja Vatanena, 14. pluta, 15. ime ameriskega filmskega komika Laurela, 16. pristanisko mesto ob Botniškem zalivu na Finskem, 18. ime ameriske televizijske igralkke Evans, 21. preprost plug, 24. nemski teolog (Alfred) (iz crk pled), 26. vulkan na filipinskem otoku Mindanao, 27. naplaciio pri menjanju denarja, pribitek, 28. mesto v jugozahodni Srbiji ob reki Raski (dve besedi), 30. izpad maternice po porodu pri kravi, 31. angleska grofija,

32. mesto v srednji Italiji, 33. avtomobilska oznaka Makarske.

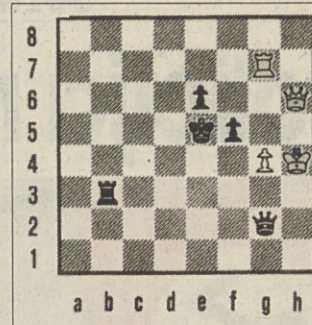
Navpično:

1. nekdanja poljska prestolnica, kjer so pokopavali poljske kralje (naša pisava), 2. mesto in grad pri Lizboni, 3. nizek moski glas, 4. radioaktiven kemijski element z oznako At, 5. ptijca samica, 6. edino slovensko visokogorsko smucisce, 7. anticno racunalo, 8. del elektricne napeljave, 11. kratka za ultravijolične zarke, 15. glavna vojna in upravno teritorialna enota v turskem cesarstvu, 17. kemijski znak za silicij, 19. v angleškem in francoskem razsvetljenstvu vladajoči religiozni nazor, 20. ime slovenske karikaturnistke Primožic, 21. drog v kozolcu, 22. prinos imetja v zakon, dota, 23. zimzelen sredozemski grm, katerega usnjati listi so zacimba, 25. del skladbe, 27. kratica ameriske poroceanske agencije.

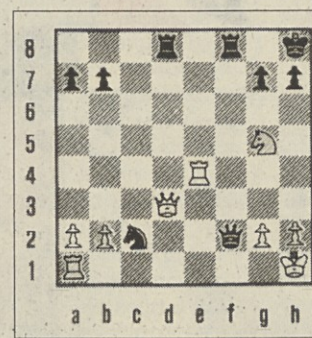
Ma.

Vodoravno: KS, Bask, Arts, Astia, bantustan, aktiv, Art, kark, Stan, Vaasa, Linda.

REŠITVE

Naloga 235 Naloga 236

Sahovska naloga st.: 235
Lipnickij - Schulz / Berlin 1945

Belemu kralju na h liniji se ne obeta nič dobrega. Z matiranjem mu grozi crna dama in trdnjava. Crni kralj pa se varno skriva sredi sahovnice. Toda beli, ki je na potezi, se ne sprijazni s porazom. Resilno bilko najde beli v svojem g kmetu. Poiscite jo tudi vi!

Sahovska naloga st.: 236
Travnicek - Janata / CSSR 1961

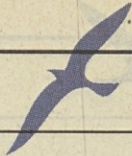
Z zadnjo potezo Sc2 je crni napadel belo damo in trdnjavo, tako da polozej belega ni prav nič roznat. Beli, ki je na potezi, zato razmislija o slabostih crne pozicije. Ze prva poteza belega odkrije skrito priloznost belih figur, ki se v nadaljevanju obrestuje z zmago!

Rešitev naloge st.: 233

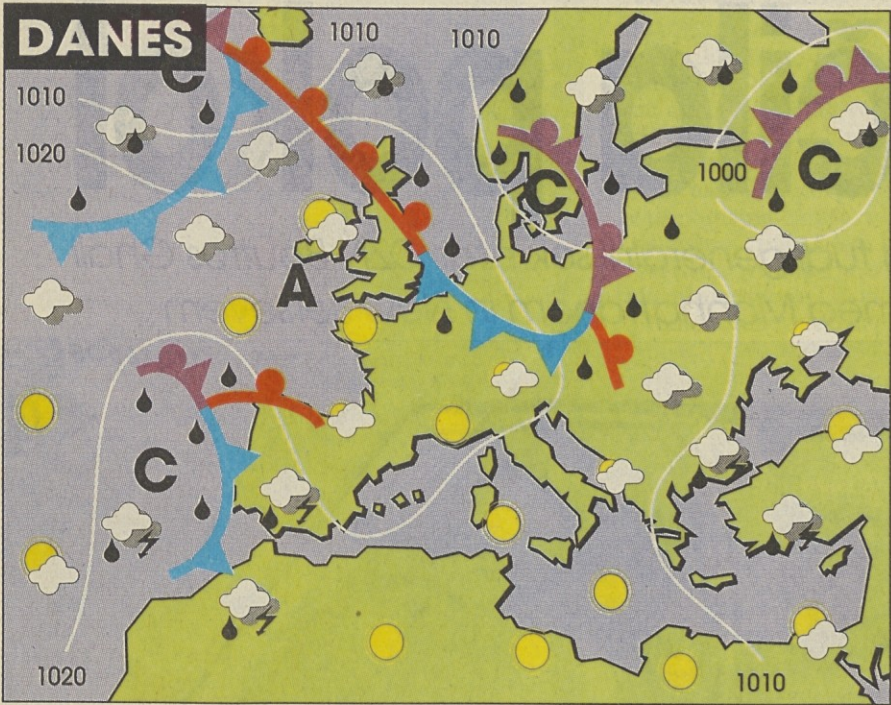
Najprej beli napreduje s kmetom 1.b7! Kg6 Seveda ne 1...a3 2.Th8+! in beli dobi damo! 2.Te8! Tb7: 3.Te4+! sedaj je vse odločeno na beli diagonali b1 - h7. Na 3...Tb1+ 4.Kg2 fe4 5.Le4+ in beli zmaga. Za zmago je najbolj zaslužen belopoljni lovec!

Rešitev naloge st.: 234

Nepovezani crni trdnjavi ne moreta kljubovati beli dami, ki po žrtvi lovca 1.Lg6+!! prisili crnega kralja, da pride na sesto vrsto 1...Kg6: 2.Da6+! Na umik kralja: 2...Kg5 3.f4+; 2...Kf7 3.Da2+; 2...Kh7 3.Dd3+ beli v vseh primerih osvoji kvaliteto in v nadaljevanju tudi zmaga!

EVROPA / ANTICIKLON NAD ZAHODNO EVROPO

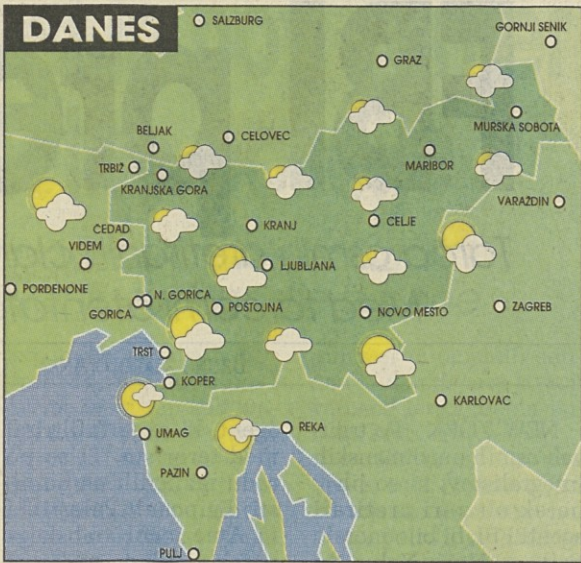

Vremenska slika
Nad zahodno Evropo je območje visokega zračnega pritiska, nad vzhodno polovico Evrope pa območje nizkega pritiska. Prek srednje Evrope se proti Alpam pomika frontalni val. V višinah priteka k nam z močnimi severozahodnimi vetrovi razmeroma vlažen zrak.

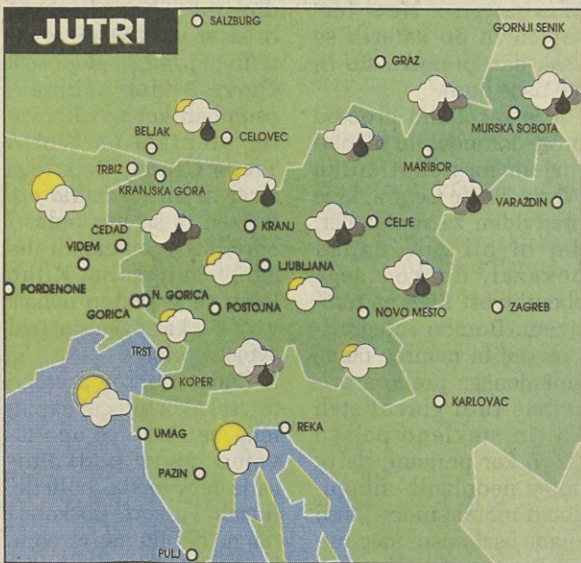
ALPE JADRAN / SEVERNO OD NAS PADAVINE

OBLACNOST	DEZ/SNEG mm na dan
pod 10%	pod 5
10-30%	5-10
30-50%	10-30
50-80%	30-60
nad 80%	nad 60
VETER	NEVIHTE
5-10 m/s	
nad 10 m/s	

Slovenija:
Danes bo delno jasno z zmerno oblačnostjo. Najvišje dnevne temperature bodo od 20° C do 26° C.

Sosednje pokrajine:
V sosednjih pokrajinah bo pretežno oblačno. V Alpah, v krajih severno od njih in na Madžarskem bo občasno rahlo deževalo.

V Sloveniji:
V ponedeljek bo zmerno do pretežno oblačno. Občasno bodo ponekod manjše padavine.

Obleti:
V torek bo večinoma sončno in nekoliko topleje.

RAZMERE NA CESTAH V SLOVENIJI
Ceste v Sloveniji so večinoma suhe in normalno prevozne. Promet v notranjosti in na mejnih prehodih poteka tekoče.

VREME V MINULEM TEDNU

Ohladitve v prvih poletnih dneh

JANEZ MARKOSEK

Minuli ponedeljek se je točno ob 11. uri začelo tudi koledarsko poletje, meteorološko poletje namreč traja že od prvega junija. V teh dneh je na severni polobli svetli del dneva najdaljši, severno od polarnega kroga sonce ves dan sploh ne zaide. Sonce je na svoji poti od ekvatorja proti severu doseglo najbolj severno točko in sije pravokotno na kraje, ki ležijo na 23,5 stopinje severne zemljepisne širine. Na Antarktiki pa imajo ta čas polarno noč. Pri nas (podatki so za Ljubljano) v teh dneh sonce vzhaja ob 5. uri in traja 16 minut, zahaja pa tri minute pred 21 uro. Svetli del dneva se bo pričel počasi krajšati, do konca prihodnjega meseca se bo skrajšal že za 54 minut.

Pravo poletno vreme smo imeli pred tednom dni. Nad vzhodnimi Alpami, Jadranom in v Sredozemlju je bilo območje visokega zračnega pritiska. K nam je v višinah se pritekel topel in suh zrak. Prijetno počutje na prostem je v nedeljo motil razmeroma močan jugozahodni veter, ki je za napovedoval spremembo vremena. Najvišje dnevne temperature so se v soboto in nedeljo v vzhodni in južni Sloveniji dvignile nad 30 stopinj. Od ponedeljka do četrтка je bilo vreme precej spremenljivo. Nad zahodno Evropo, Alpami in Sredozemljem je nastalo plitvo območje nizkega zračnega pritiska. V višinah je hladen zrak prodiral proti Alpam in zahodnemu Sredozemlju. Na srednji (vzhodni) strani ciklona pa je nad Balkan dotekal voh zrak. Tako je bilo sredi tedna na območju vzhodnega dela bivše Jugoslavije in v Bolgariji zelo vroče, najvišje dnevne temperature so se tam ponekod dvignile do 38 stopinj. Istocasno so na francoski Azurni obali namerili le skromnih 20 stopinj. Frontalni val se je zadrževal na samih Alpah in v četrtek presel Slovenijo. Vse dni je k nam od jugozahoda dotekal bolj vlažen zrak, ki je povzročil več plov in neviht. Se največ neviht in padavin je bilo pred prehodom hladne fronte in ob njem. Deževalo je v vsej Sloveniji, ker pa je večina padavin padla v obliki krajevnih plov in neviht, so krajevine kolicine precej različne. Od sredinega popoldneva do petka jutraj je največ padavin padlo na Notranjskem in ponekod v zahodni Sloveniji, in sicer od 50 do 80 litrov na kvadratni meter. Drugod so namerili od 15 do 40 litrov dežja na kvadratni meter. Junij je prvi letošnji normalno namočen mesec. Do danes je v več krajih že padla povprečna količina padavin, povsod pa je padlo vsaj 60 odstotkov povprečne količine.

Po prehodu hladne fronte se je osvežilo, v petek od 50 do 80 litrov na kvadratni meter. Vremenu temperaturo niso povzpele nad 25 stopinj, povprečne dnevne temperature pa so bile za približno 3 stopinje prenizke za konec junija. Včeraj je ob močnem severozahodniku v višinah k nam pritekel bolj vlažen zrak. Zato je kljub anticyklonu, ki se je iznad zahodne Evrope siril proti Alpam, prevladovalo razmeroma oblačno vreme, tu in tam je padla tudi kakšna kaplja dežja. V padavin ob taki vremenski situaciji pade v Alpah in v krajih severno od njih. Včeraj je v avstrijskih Alpah snežilo celo do nadmorske višine 1700 metrov. Kot kažejo prognostične karte, v prihodnjem tednu pravega poletnega vremena ne bo.

TEMPERATURE ALPE JADRAN včeraj ob 8. in ob 14. uri	TEMPERATURE PO EVROPI včeraj ob 8. in ob 14. uri
LJUBLJANA..... 16/19	HELSINKI..... 5/17
TRST..... 19/25	STOCKHOLM..... 8/18
CELOVEC..... 14/19	KOPENHAVN..... 8/17
BRNIK..... 15/18	MOSKVA..... 10/19
MARIBOR..... 14/18	BERLIN..... 10/18
CELJE..... 15/18	VARŠAVA..... 10/17
NOVO MESTO..... 14/18	LONDON..... 10/19
NOVA GORICA..... 18/23	AMSTERDAM..... 9/19
MUR. SOBOTA..... 13/19	BRUSELJ..... 9/19
PORTOROŽ..... 16/25	PARIZ..... -2/20
POSTOJNA..... 13/19	DUNAJ..... 16/23
ILIRSKA BISTRICA..... 11/21	MÜNCHEN..... 12/21
KOČEVJE..... 13/16	ZÜRICH..... 13/22
ČRNOMELJ..... 14/17	ŽENEVA..... 12/20
SLOV. GRADEC..... 13/16	MILAN..... 19/27
BOVEC..... 13/18	BEOGRAD..... 19/36
RATEČE..... 10/14	BARCELONA..... 16/23
VOGL..... 8/7	BUKAREŠTA..... 16/33
KREDARICA..... 1/2	ISTANBUL..... 21/31
VIDEM..... 17/24	MADRID..... 13/27
GRADAC..... 13/17	BARCELONA..... 16/24
MONOSTER..... 11/15	ATENE..... 22/31
ZAGREB..... 15/17	TUNIS..... 20/29
REKA..... 18/24	MALTA..... 21/28
	KAIRO..... 20/35

DOLŽINA DNEVA
Sonce bo danes vzhajalo ob 05.13 in zahajalo ob 20.57. Dan bo dolg 15 ur in 44 minut. Luna bo vzhajala ob 14.01 in zahajala ob 00.25.
SETVENI KOLEDAR
Luna je v znamenju Tehtnice, elementu zraka. Dan je primeren za nego okrasnega cvetja.
TEMPERATURE JEZER, REK IN MORJA
Jezerja: Blejsko 21°C, Bohinjsko 18°C.
Jadransko morje: Portorož NP, Koper 23,5°C, Trst NP, Gradec NP, Crikvenica NP, Pulj NP, Lošinj NP, Split 22,6°C, Hvar 22,4°C, Vis 22,2°C.
Reke: Mura (G. Radgona) 16°C, Sava (Raovljica) 13,4°C, Sava (Sentač) 16,5°C, Sava (Radce) 17,8°C, Savinja (Lasko) 17°C, Ljubljanska (Moste) 16,2°C, Bistrica (Sodražica) 13,3°C, Sora (Suha) 15°C, Iska NP.
PLIMOVANJE
Danes: ob 2.39 najvišje 2 cm, ob 9.18 najnižje -23 cm, ob 16.43 najvišje 38 cm, ob 0.13 najnižje -25 cm.
Jutri: ob 5.59 najvišje 0 cm, ob 10.41 najnižje -14 cm, ob 17.50 najvišje 39 cm.

ZDA / EVROPSKEMU SATELITU EURECI STA KOZMONAVTA PRITRDILA POKVARJENI ANTENI

Uspešno popravilo satelita

Zadovoljstvo NASA: to bo pozitivno vplivalo na prihodnje programe in na financiranje

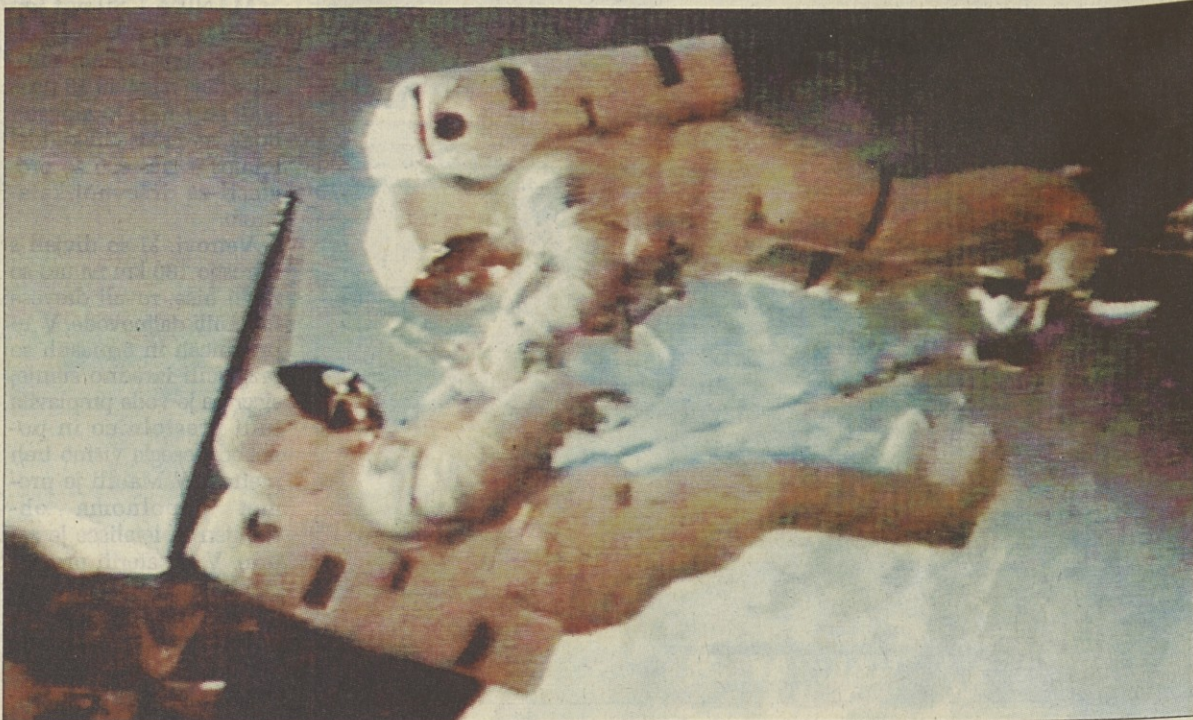
BETH DICKEY, REUTER

CAPE CANAVERAL - Evropski satelit Eureka je rešen. Ameriška kozmonavta sta namreč pritrčila anteni, ki sta bili pokvarjeni in zaradi katerih je bilo vprašljivo, ali bo vesoljsko plovilo Endeavour lahko res pripeljalo nazaj na zemljo evropskisatelit ob povratku, ki bo predvidoma v torek. Kozmonavta sta popravila anteni med »vesoljskim sprehom«, ki je bil prvotno načrtovan samo kot vaja. Kozmonavt David Low je pritrčil 2 metra 40 centimetrov dolgi anteni, ki sta bingljali v vesolju. Delo je bilo zelo zamudno, saj so zanj potrebovali dvakrat več časa kot je bilo predvideno. Vse to bo seveda

vplivalo na ostale naloge, ki bi jih morala posadka opraviti med tem poletom. Vendar so v vodstvu ameriške vesoljske agencije NASA kljub temu zadovoljni, kajti sedaj so prilepili nepredvideno delo v vesolju. Slo je za zelo zamudno delo, saj je pritrjevanje anten trajalo 5 ur in pol, ki sta jih kozmonavta David Low in Jeff Wilson prebila v vesolju. Vodja misije Gary Coen je sicer dejal, da bi lahko satelit pripeljali na zemljo tudi ne da bi pritrčili anteni, vendar opravljeno delo koristi imidžu ameriške vesoljske agencije in bo verjetno pozitivno vplivalo na kongres, ko bo slo za do-

ločanje proračunskih razpoložljivosti. »Oprnsko delo bo pri njih zagotovo pustilo dober vtis,« je poudaril. Se zlasti je pomembno dejstvo, da sta kozmonavta tokrat uspešno opravila naloge, ki so jim med treningom v brezračnem prostoru in v vodi povzročale velike težave. Vest o uspešno opravljeni nalogi je seveda izzvala takojšnjo pozitivno reakcijo pri evropski vesoljski agenciji. Njen predstavnik Eckart Graf je dejal, da je sedaj popolnoma gotov, da se bo satelit Eureka »srečno vrnil domov«.

Na sliki (telefoto AP) popravilo v vesolju.

JUŽNA AFRIKA / PO DESNIČARSKEM »MINI DRŽAVNEM UDARU«

Policija ni aretirala niti enega skrajneža

CAPETOWN - Se včeraj niso aretirali niti enega samega člana skupine, ki je dan prej poskusila izvesti »mini udar« v World Trade Centre v Johannesburgu, kjer tečejo pogajanja o bodoči ustavni ureditvi Južne Afrike. Pogajanj se udeležujejo tako predstavniki belega kot črnopoltega prebivalstva. Glasnik policije je povedal, da se preiskava nadaljuje in da odgovorne skušajo identificirati s pomočjo televizijskih posnetkov, ki jih imajo na razpolago. V World Trade Centre je vdrla okrog tri tisoč oboroženih desničarskih skrajnežev (na sliki AP), ki so glavna vhodna vrata podrl z oklopnim vozilom, zasedli poslopje in iz seje dvorane izgnali delegate. Akcijo so vodili Eugene Terreblanche, neonacistični lider Afriškega odporneškega gibanja (AWB), Ferdie Hartzenberg, vodja konservativne stranke, ki se sicer udeležuje pogajanj, ter general Constand Viljoen, bivši načelnik južnoafriških oboroženih sil, ki je skupaj z drugimi visokimi častniki ustanovil Fronto afriškega naroda (AVF), da bi združili vse desničarske sile. Nelson Mandela, predsednik Afriškega narodnega kongresa (ANC), je obtožil vlado, da je izgubila nadzor nad varnostnimi silami, ki niso preprečile zasedbe. Mandela je tudi zahteval takojšnjo aretacijo vodje nezaslišane akcije, sicer se bo to odrazilo na odnosih z vlado in samih pogajanjih o ustavni ureditvi. Predsednik Frederik de Klerk je Mandelove obtožbe zavrnil, čes da niso posegli, da ne bi prislo do prelivanja krvi. »Policija in armada so se vedli kot med hudimi demonstracijami po umoru komunističnega voditelja Chrisa Hanija,« je dejal de Klerk.

Horoskop

piše
Aleksandra Zorc Berce

OVEN 21-3/20-4 : Novica, ki jo boste naključno izvedeli preko doslej neznane osebe, vas bo ponesla v deveta nebesa, saj takšnega razpleta dogodkov niti v sanjah niste pričakovali.

BIK 21-4/20-5 : Prebudil vas bo telefonski klic ali pa zvonec na vratih, kar bo za vas očiten znak, da se dan ni dobro začel. Kar boste izvedeli, bo samo se potrdilo vaše sume.

DVOJČKA 21-5/21-6 : Pocužite se pomlajeno in v vas se zbujajo nagajivi otroci, saj izkušnja, ki jo doživljate predstavlja spremembo, zaradi katere ste pripravljeni odstopiti celo od trdnih nacer.

RAK 22-6/22-7 : Oseba, ki je finančno močna, vam bo vili novo zaupanje v idejo, za katero ste menili, da je le preveč drzna. Zaupajte jo partnerju, da vas ne bo napačno razumel.

LEV 23-7/23-8 : Če boste zamenjali okolje in se odpravili na izlet, se bo za vas ta vikend prav lepo končal. Toda raje ne izzivajte tujcev in ne preizkušajte svoje zapeljivosti.

DEVICA 24-8/22-9 : Čaka vas produktiven in prijeten dan, ki ga boste v celoti preživeli s partnerjem. Obiski, klepet in zabava. Vsem bosta pokazala, kako srečen par sta.

TEHTNICA 23-9/22-10 : Danes je vsekakor vas srečen dan. S svojim sarmom osvajate vse, ki se nahajajo v vaši okolici in vasa dejanja bodo naletela na zelo tople sprejem.

SKORPIJON 23-10/22-11 : Na veliko se širokoustite in govorite o svojih zveličavni idejah ter načrtih. Vsem v vaši bližini pa že postaja jasno, da ste v resnici negotovi in nesigurni.

STRELEC 23-11/21-12 : Današnji dan vam bo polepsal obisk, ki ste ga najmanj pričakovali. Kar boste izvedeli, si ne boste znali razložiti in da ne bo nesporazuma, raje se enkrat povprašajte.

KOZOROG 22-12/20-1 : Prav vi boste danes nastopili kot vzpodbudna sila, ki bo spravila v pogon vse okoli vas in kljub delu, bo današnji dan ostal v lepem spominu.

VODNAR 21-1/19-2 : V vašo veliko prednost in korist bo, če se boste danes družili s sodelavci oziroma osebami, ki delajo enako poslovno usodo. Rešitev ne bo prinesena na pladnju.

RIBI 20-2/20-3 : Na glas povejte kaj mislite in vsi bodo delili vas optimizem. Le skupaj boste lahko razrešili težave, ki vas tarejo. Zvečer vas čaka sprostitve.